



EIROPAS KOMISIJA

DOKUMENTI

Savienības 2024. finanšu gada budžeta PROJEKTS

VISPĀRĪGS IEVADS

LV

COM(2023) 300 — LV

5.7.2023.

Summas izteiktas EUR, ja vien nav norādīts citādi.

Budžeta piezīmes ir izpildāmas tikai tādā mērā, ciktāl tās nemaina vai nepaplašina esošā juridiskā pamata piemērošanas jomu, neskar iestāžu administratīvo neatkarību un ja tās var finansēt ar pieejamajiem resursiem.

EIROPAS SAVIENĪBA

**Savienības 2024. finanšu
gada budžeta
PROJEKTS**

VISPĀRĪGS IEVADS

SATURS

Vispārīgs Ievads

VISPĀRĒJAIS IZDEVUMU PĀRSKATS

- A. Ievads Savienības gada budžetā
- B. 2024. gada budžeta projekta pārskata tabulas saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam
- C. Pārskata tabula par Savienības iestāžu un struktūru štatu sarakstiem
- D. Pārskata tabula par Savienības iestāžu ēkām

VISPĀRĒJS IEŅĒMUMU DOKUMENTS

- A. SAVIENĪBAS GADA BUDŽETA FINANSĒJUMS
 - B. VISPĀRĒJS IEŅĒMUMU DOKUMENTS PA BUDŽETA POZĪCIJĀM
- IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU DOKUMENTS PA IEDAĻĀM

1. sējums

I iedaļa: Eiropas Parlaments

2. sējums

II iedaļa: Eiropadome un Padome

3. sējums

III iedaļa: Komisija

4. sējums

IV iedaļa: Eiropas Savienības Tiesa

5. sējums

V iedaļa: Eiropas Revīzijas Palāta

6. sējums

VI iedaļa: Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

7. sējums

VII iedaļa: Eiropas Reģionu Komiteja

8. sējums

VIII iedaļa: Eiropas Ombuds

9. sējums

IX iedaļa: Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs

10. sējums

X iedaļa: Eiropas Ārējās darbības dienests

SATURS

BŪTISKĀKĀS POLITIKAS IEZĪMES	4
1. 2024. gada budžeta projekta prioritātes	6
2. Daudz gadu finanšu shēma un 2024. gada budžeta projekts	9
3. 2024. gada budžeta projekta galvenie aspekti pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	17
4. Horizontālie jautājumi	110
5. Mehānismi papildus gada maksimālajiem apjomiem, kas noteikti daudz gadu finanšu shēmā	138
FINANŠU PLĀNOJUMS 2025-2027	147
1. Ievads	149
2. Izmaiņas salīdzinājumā ar 2023. gada februāra finanšu plānojumu	154
3. Pielikumi	167
4. Pielikumi Konkrēti DFS elementi	234
IEŅĒMUMI – ANALĪZE PA SADAĻĀM	246
1. Vispārējais novērtējums	248
2. Pašu resursu prognozes 2024. gadam	250
3. Citi ieņēmumi	255

BŪTISKĀKĀS POLITIKAS IEZĪMES

CONTENTS

1. 2024. gada budžeta projekta prioritātes	6
1.1. <i>NextGenerationEU</i>	6
1.2. Finansējums Savienības prioritātēm	6
1.3. Spiediens uz Eiropas publisko pārvaldi	7
1.4. 2024. gada budžeta projekts	8
2. Daudz gadu finanšu shēma un 2024. gada budžeta projekts	9
2.1. Daudz gadu finanšu shēmas maksimālie apjomi 2024. gada budžetam	9
2.2. Pārskats par 2024. gada budžeta projektu	10
3. 2024. gada budžeta projekta galvenie aspekti pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	17
3.1. 1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	17
3.2. 2. izdevumu kategorija – Kohēzija, noturība un vērtības	34
3.3. 2.a izdevumu apakškategorija – Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	36
3.4. 2.b izdevumu apakškategorija – Noturība un vērtības	42
3.5. 3. izdevumu kategorija – Dabas resursi un vide	59
3.6. 4. izdevumu kategorija – Migrācija un robežu pārvaldība	74
3.7. 5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība	81
3.8. 6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule	88
3.9. 7. izdevumu kategorija. Eiropas publiskā pārvalde	99
4. Horizontālie jautājumi	110
4.1. Cilvēkresursi	110
4.2. Komisijas administratīvie izdevumi ārpus 7. izdevumu kategorijas	113
4.3. Eiropas Savienības izveidotas struktūras ar juridiskas personas statusu	117
4.4. Darbības bez konkrēta pamataкта	128
4.5. Iekļaušana	131
5. Mehānismi papildus gada maksimālajiem apjomiem, kas noteikti daudz gadu finanšu shēmā	138
5.1. Īpašie instrumenti	138
5.2. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas un budžeta garantijas	142
5.3. Izdevumi, ko finansē no piešķirtajiem ieņēmumiem	143

1. 2024. GADA BUDŽETA PROJEKTA PRIORITĀTES

Covid-19 pandēmija, dramatiskās dabas katastrofas un migrācijas problēmas ir tikai dažas no ārkārtējām problēmām, ar kurām ES saskārās pēdējo trīs gadu laikā. Neproprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un ar to saistītā energoapgādes izmantošana par ieroci ir izraisījusi traģēdiju Ukrainas iedzīvotājiem, apdraudējusi globālo noteikumos balstīto kārtību un izraisījusi smagas ekonomiskas un finansiālas sekas Eiropā, tās kaimiņvalstīs, kā arī visā pasaulē. Šajos bezprecedenta apstākļos ES reaģēja ātri un izlēmīgi, tostarp izmantojot ES budžetu.

Šo problēmu risināšana ievērojami ierobežo budžeta spēju turpmāk reaģēt uz jaunām norisēm, tomēr 2024. gada budžeta projekts atkal nodrošina galveno finansējumu Savienības kopīgajām prioritātēm, ietverot arī zaļo un digitālo pārkārtošanos.

1.1. *NextGenerationEU*

Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments *NextGenerationEU* ⁽¹⁾ turpina sniegt ārkārtas atbalstu investīcijām un reformām visā Savienībā, jo īpaši izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM). Ar *REPowerEU* ⁽²⁾ ir pastiprināti ANM finanšu līdzekļi, lai reaģētu uz enerģētikas problēmām, kas izriet no Krievijas agresijas kara. *REPowerEU* nodaļas papildinās dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānus, lai stiprinātu kopīgos centienus izbeigt Eiropas atkarību no Krievijas fosilā kurināmā un paātrinātu zaļo pārkārtošanos. Lai gan saistības attiecībā uz *NextGenerationEU* 2021.–2023. gadā budžetā ir īstenotas agrāk, *NGEU* īstenošana turpināsies līdz 2026. gada beigām, un liela apjoma maksājumi sniegs pastāvīgu būtisku atbalstu ES ekonomikai.

Šos maksājumus finansē no aizņēmumiem kapitāla tirgū. Budžeta apropriācijas šā aizņēmuma finansēšanas izmaksām tika prognozētas 2020. gada vasarā, pamatojoties uz pieņēmumu, ka iepriekšējos gados novērotās ļoti zemās procentu likmes atgrieztos vēsturiski vidējā līmenī.

2022. gadā novērotais negaidītais inflācijas pieaugums, kas saistīts ar enerģijas cenām un ko pastiprināja Krievijas agresijas karš Ukrainā, izraisīja centrālo banku procentu likmju lielu pieaugumu visā pasaulē. Visiem obligāciju emitentiem, tostarp Komisijai, tas radīja daudz lielākas finansējuma izmaksas aizņēmumu operācijām. Finanšu plānojums DFS un *NGEU* pieņemšanas laikā 2020. gada vasarā paredzēja procentu izmaksas 2,1 miljarda EUR apmērā 2024. gada budžetam. Tomēr jaunākās prognozes par procentu likmēm un *NGEU* maksājumiem līdz šā gada beigām norāda uz finansējuma izmaksām ESAI procentu pozīcijā 2024. gadam 4,0 miljardu EUR apmērā. Finansējumu ESAI procentu pozīcijai var iekļaut pašreizējā finanšu shēmā, nesamazinot esošo programmu budžetu, pateicoties paredzamajam pārnesumam no 2023. gada (96 miljoni EUR), atlikušajai rezervei 2.b izdevumu kategorijā (84,9 miljoni EUR), kā arī vienotā rezerves instrumenta un elastības instrumenta 1,7 miljardu EUR apmērā (t. i., 0,9 % no ierosinātā 2024. gada budžeta) izmantošanai.

1.2. **Finansējums Savienības prioritātēm**

Ņemot vērā ierobežotās manevrēšanas iespējas 6. izdevumu kategorijā "Kaimiņattiecības un pasaule", kas ir īpaši pakļauta neparedzamiem notikumiem, Savienība ir pielikusi lielas pūles, lai nodrošinātu finansējumu Sīrijas bēgļiem Turcijā un Sīrijas kaimiņvalstīs. Komisija ierosina turpināt finansēt šīs darbības 2024. gadā, vienlaikus arī nodrošinot, ka finansējums dienviņu migrācijas maršrutam 2024. gadā saglabājas vismaz 208 miljonu EUR apmērā atbilstoši iepriekš uzņemtajam saistībām. Ņemot vērā ierobežoto pieejamību, budžeta projektā nevar apsvērt nekādu citu palielinājumu.

⁽¹⁾ Padomes Regula (ES) 2020/2094, ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23.-27. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1.-27. lpp.).

Runājot par citām politikas izdevumu kategorijām, 2024. gada budžeta projekts kopumā atspoguļo 2024. gada finanšu plānojumu ar dažām mērķorientētām korekcijām, ņemot vērā jaunās politiskās norises, galvenokārt enerģētikas, migrācijas un robežu pārvaldības, kā arī drošības un aizsardzības jomā. Piemēram, attiecībā uz jauno Mūcības ražošanas atbalsta aktu (ASAP) ⁽¹⁾ tiek ierosināts pārdalīt finansējumu, kas paredzēts īstermiņa instrumentam aizsardzības nozares nostiprināšanai (EDIRPA) ⁽²⁾, un finansējumu no Eiropas Aizsardzības fonda (EAF) ⁽³⁾. Kā paredzēts attiecīgajos tiesību aktu priekšlikumos, jauno aizsardzības iniciatīvu finansēšanai 2024. gadā būs jāizmanto elastības instruments 300 miljonu EUR apmērā 5. izdevumu kategorijā.

Budžeta projektā jāparedz nepieciešamais finansējums citām nesen apstiprinātām ES iniciatīvām vai kopīgām prioritātēm, piemēram, Eiropas mikroshēmu aktam, Savienības drošas savienojamības programmai, oglekļa ieviešanas mehānisma izveidei un Iestādei nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai (AMLA).

Budžeta projektā arī turpmāk tiks atbalstītas pamatprogrammas un darbības, piemēram, "Apvārsnis Eiropa", Erasmus+, Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds, Finansiāla atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzām, kā arī aģentūras vai citas struktūras, kuru loma palielinās, tostarp Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (FRONTEX), Eiropas Vides aģentūra (EVA), Eurojust, Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (EMCDDA), Eiropas Darba iestāde (ELA) un ES Enerģoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER).

Visbeidzot, budžeta projekts arī turpmāk būs svarīgs veicinošais instruments, kas veicinās investīcijas mazāk attīstītos reģionos, lauku attīstībā, nodarbinātībā un prasmēs, izmantojot kohēzijas politiku un reformēto modernizēto kopējo lauksaimniecības politiku.

1.3. Spiediens uz Eiropas publisko pārvaldi

Iepriekš izklāstītajām iniciatīvām un priekšlikumiem ir nepieciešami ievērojami ieguldījumi gan budžeta, gan cilvēkresursu ziņā. Izdevumi 7. izdevumu kategorijā (Eiropas publiskā pārvalde) joprojām ir pakļauti spēcīgam spiedienam gan 2023., gan 2024. gadā augstās inflācijas un pastāvīgi augsto enerģijas cenu dēļ, kas tieši ietekmē administratīvās izmaksas, kuru plānošana DFS laikā bija balstīta uz fiksēto deflatoru 2 %. Lai ierobežotu vispārējo izdevumu līmeni un pēc iespējas ierobežotu īpašo instrumentu izmantošanu šajā izdevumu kategorijā, Komisija ir piemērojusi ārkārtas riska mazināšanas pasākumus.

Pirmkārt, Komisija saglabā savu apņemšanos stabilizēt darbinieku skaitu, neraugoties uz ievērojami palielināto darba slodzi, ko rada pastāvīgi pieaugošais ārkārtas situāciju skaits. Komisija, lai ievērotu 2 % ierobežojumu ar algām nesaistīto izdevumu pieaugumam savā budžetā, izmantoja ļoti stingrus pasākumus, tostarp komandējumu izdevumu iesaldēšanu un sanāksmju un komiteju izdevumu samazināšanu par 15 %. Izdevumi saistībā ar digitālo darbavietu, apmācību, iekārtām un mēbelēm ir samazināti salīdzinājumā ar 2023. gadu, lai varētu segt enerģijas izmaksas un indeksētos izdevumus. Īstenotie centieni attiecas ne tikai uz pašreizējiem priekšlikumiem par budžeta projektu. Piemēram, Komisija īsteno ilgtermiņa stratēģiju, lai ievērojami samazinātu vajadzības pēc biroja telpām no 788 000 m² 2021. gadā līdz 575 000 m² līdz 2030. gadam. Enerģijas patēriņš 2022./2023. gada ziemā ir samazināts par vairāk nekā 17 %. Ir ievērojami samazinātas komandējumu, sanāksmju un reprezentācijas izmaksas (kopumā par vairāk nekā 30 % salīdzinājumā ar 2019. gadu).

Otrkārt, ņemot vērā pašreizējos apstākļus, Komisijai bija jāīsteno bezprecedenta pasākumi un jāveic vispārēji samazinājumi attiecībā uz visu pārējo iestāžu aplēšu tāmi, lai panāktu atbilstību stabila personāla sastāva principam un 2 % ierobežojumam ar algām nesaistītiem izdevumiem. Lai gan iepriekšējos budžeta gados izmaksas, kas saistītas ar pilnvaru maiņu vai ieguldījumiem kritiskajā infrastruktūrā, tika atbrīvotas no ierobežojumiem ar algām nesaistītiem izdevumiem, pašreizējā situācija vienkārši neļauj veikt nekādu diferenciaciju.

Neraugoties uz šiem ievērojamajiem pielāgošanās centieniem un pamatojoties uz pašreizējiem parametriem, ir jāizmanto vienotais rezerves instruments par kopējo summu 177 miljoni EUR, no kuriem 131 miljons EUR ir paredzēts iestāžu administratīvajiem izdevumiem un 46 miljoni EUR — visu iestāžu un struktūru pensijām, lai iestādes varētu izpildīt savas juridiskās saistības. Tomēr kopējie administratīvie izdevumi 7. izdevumu kategorijā 2021.–2024. gadā nepārsniedz šai izdevumu kategorijai DFS regulā noteiktos maksimālos apjomus, jo neizmantojot rezerves 7. izdevumu kategorijā 2021.–2022. gadā bija 467 miljoni EUR. Komisija turpinās rūpīgi pārbaudīt administratīvo izdevumu vajadzību attīstību. Tā plāno atjaunināt pieņēmumus grozījumu vēstulē 2023. gada oktobrī, jo īpaši attiecībā uz inflācijas un pirkspējas ietekmi uz pensijām un iestāžu izdevumiem par algām.

⁽¹⁾ COM(2023) 237, 3.5.2023.

⁽²⁾ COM(2022) 349, 19.7.2022.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149.-177. lpp.).

1.4. 2024. gada budžeta projekts

Pamatojoties uz iepriekš minēto, 2024. gada budžeta projektā noteiktas apropriācijas 189,3 miljardu EUR apmērā saistībās un 143,1 miljardu EUR apmērā maksājumos, ietverot īpašos instrumentus, tādējādi atstājot rezervi 30,6 miljonu EUR apmērā līdz 2024. gada maksājumu maksimālajam apjomam. Šis maksājumu līmenis atbilst Komisijas vislabākajai aplēsei par kopējām maksājumu vajadzībām 2024. gadā. Jo īpaši tas atspoguļo kohēzijas politikas cikla sākumposmu, proti, joprojām tiek izvērstas 2021.–2027. gada programmas, savukārt 2014.–2020. gada programmas tuvojas to slēgšanas posmam.

Šis priekšlikums pilnībā atbilst spēkā esošajai Daudz gadu finanšu shēmas regulai, atspoguļojot tās ierobežojumus pēc bezprecedenta krīžu trīs gadiem un pilnīgi atšķirīgā ģeopolitiskajā un ekonomiskajā kontekstā salīdzinājumā ar 2020. gada decembri, kad stājās spēkā DFS regula.

2024. gada budžeta projekts iezīmē pašreizējās daudz gadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam vidusposmu. Šis ir īstais brīdis, lai izvērtētu pašreizējo stāvokli. Šajā nolūkā Komisija tuvākajās nedēļās iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei DFS vidusposma pārskatu.

2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA UN 2024. GADA BUDŽETA PROJEKTS

2.1. Daudz gadu finanšu shēmas maksimālie apjomi 2024. gada budžetam

2024. gadam kopējais maksimālais apjoms saistību apropriācijām ir noteikts 185 963,0 miljonu EUR apmērā un maksimālais apjoms maksājumu apropriācijām – 170 543,0 miljonu EUR apmērā. Maksimālie apjomi visam septiņu gadu periodam ir norādīti turpmāk tabulā. Tie ietver saistību maksimālo apjomu korekcijas trīs izdevumu kategorijās (1., 2. un 4.) un maksājumu maksimālā apjoma attiecīgo korekciju pēc 2024. gada konkrētām programmām paredzētām korekcijām, kas izriet no DFS regulas 5. panta (¹). Tabulā ir iekļauta arī maksājumu maksimālo apjomu pārprofilēšana pēc DFS regulas 11. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas attiecībā uz vienoto rezerves instrumentu 2022. gadā neizpildītiem maksājumiem, kuri vienādās proporcijās tiek pārnesti uz 2025. līdz 2027. gadu.

(Daudz gadu finanšu shēmas maksimālie apjomi miljonos EUR, faktiskajās cenās)

Izdevumu kategorija	2021	2022	2023. g.	2024	2025	2026	2027	Kopā
SAISTĪBU APROPRIĀCIJAS								
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	20 919	21 878	21 727	21 598	21 272	21 847	22 077	151 318
2. Kohēzija, noturība un vērtības	6 364	67 806	70 137	73 289	74 993	66 536	70 283	429 408
2.a Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	1 769	61 345	62 939	64 683	66 479	56 725	58 639	372 579
2.b Noturība un vērtībās	4 595	6 461	7 198	8 606	8 514	9 811	11 644	56 829
3. Dabas resursi un vide	56 841	56 965	57 295	57 449	57 558	57 332	57 557	400 997
t. sk.: Ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi (¹)	40 368	40 639	40 693	40 603	40 665	40 691	40 651	284 310
4. Migrācija un robežu pārvaldība	1 791	3 360	3 814	4 020	4 387	4 315	4 465	26 152
5. Drošība un aizsardzība	1 696	1 896	1 946	2 004	2 243	2 435	2 705	14 925
6. Kaimiņattiecības un pasaule	16 247	16 329	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Eiropas publiskā pārvalde	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
t. sk.: Iestāžu administratīvie izdevumi	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
KOPĀ SAISTĪBAS	114 493	179 765	182 667	185 963	187 881	179 725	185 377	1 215 871
KOPĀ MAKSĀJUMI	163 496	166 534	168 575	170 543	173 654	177 126	180 668	1 200 596

(¹) Koriģēts ar neto pārvietojumiem no ELGF uz ELFLA saskaņā ar lēmumiem, ko dalībvalstis norādījušas savos KLP stratēģiskajos plānos.

(¹) Daudz gadu finanšu shēmas tehniskā korekcija 2024. gadam atbilstoši 4. pantam Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudz gadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (COM(2023) 320, 6.6.2023.).

2.2. Pārskats par 2024. gada budžeta projektu

(Saistību apropriācijas (SA) un maksājumu apropriācijas (MA) – miljonos euro, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

	Budžeta projekts 2024. g		Budžets 2023.g. ⁽¹⁾		BP daļa 2024. g		Izmaiņas 2023.–2024.g.		Izmaiņas 2023. / 2024. g.	
	(1)		(2)				(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	21 431,4	20 916,2	21 595,1	20 898,1	11,3 %	14,6 %	- 163,7	18,1	-0,8 %	0,1 %
<i>Maksimālais apjoms</i>	21 598,0		21 727,0							
<i>Rezerve</i>	166,6		131,9							
2. Kohēzija, noturība un vērtības	74 979,4	34 186,0	70 586,7	58 058,7	39,6 %	23,9 %	4 392,7	- 23 872,6	6,2 %	-41,1 %
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu	1 335,4		182,2							
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	372,8		280,0							
<i>Maksimālais apjoms</i>	73 289,0		70 137,0							
<i>Rezerve</i>	17,8		12,5							
2.a Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	64 665,2	24 155,7	62 926,5	50 875,0	34,2 %	16,9 %	1 738,7	- 26 719,3	2,8 %	-52,5 %
<i>Maksimālais apjoms</i>	64 683,0		62 939,0							
<i>Rezerve</i>	17,8		12,5							
2.b Noturība un vērtībās	10 314,2	10 030,4	7 660,2	7 183,7	5,4 %	7,0 %	2 653,9	2 846,7	34,6 %	39,6 %
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu	1 335,4		182,2							
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	372,8		280,0							
<i>Maksimālais apjoms</i>	8 606,0		7 198,0							
<i>Rezerve</i>										
3. Dabas resursi un vide	57 388,9	54 232,6	57 263,4	57 457,3	30,3 %	37,9 %	125,5	- 3 224,7	0,2 %	-5,6 %
<i>Maksimālais apjoms</i>	57 449,0		57 295,0							
<i>Rezerve</i>	60,1		31,6							
t. sk.: Ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	40 602,1	40 590,3	40 692,2	40 698,2	21,4 %	28,4 %	- 90,1	- 107,9	-0,2 %	-0,3 %
<i>ELGF pakārtotais maksimālais apjoms</i>	41 649,0		41 518,0							
<i>Noapaļošanas starpība, kas izslēgta, aprēķinot pakārtoto rezervi</i>	0,9		0,8							
<i>Neto pārvietojumi starp ELGF un ELFLA</i>	- 1 046,9		- 825,8							

	Budžeta projekts 2024. g.		Budžets 2023.g. ⁽¹⁾		BP daļa 2024. g.		Izmaiņas 2023.–2024.g.		Izmaiņas 2023. / 2024. g.	
	(1)		(2)				(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
ELGF izdevumu finansēšanai pieejamais neto atlikums	40 602,1		40 692,2							
Koriģētais ELGF pakārtotais maksimālais apjoms, kas koriģēts, veicot pārvietojumus starp ELGF un ELFLA	40 603,0		40 693,0							
ELGF pakārtotā rezerve	0,9		0,8							
ELGF pakārtotā rezerve (izņemot noapaļošanas starpību)										
4. Migrācija un robežu pārvaldība	3 896,7	3 258,0	3 727,3	3 038,4	2,1 %	2,3 %	169,4	219,6	4,5 %	7,2 %
Maksimālais apjoms	4 020,0		3 814,0							
Rezerve	123,3		86,7							
5. Drošība un aizsardzība	2 304,2	2 028,4	2 116,6	1 208,4	1,2 %	1,4 %	187,5	820,0	8,9 %	67,9 %
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu	300,2		170,6							
Maksimālais apjoms	2 004,0		1 946,0							
Rezerve										
6. Kaimiņattiecības un pasaule	15 830,0	15 111,2	17 211,9	13 994,9	8,4 %	10,6 %	- 1 381,9	1 116,2	-8,0 %	8,0 %
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu			882,9							
Maksimālais apjoms	15 830,0		16 329,0							
Rezerve										
7. Eiropas publiskā pārvalde	11 949,6	11 949,6	11 313,1	11 313,1	6,3 %	8,4 %	636,5	636,5	5,6 %	5,6 %
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	176,6									
Maksimālais apjoms	11 773,0		11 419,0							
Rezerve			105,9							
t. sk.: Iestāžu administratīvie izdevumi	9 137,0	9 137,0	8 745,6	8 745,6	4,8 %	6,4 %	391,4	391,4	4,5 %	4,5 %
Pakārtotais maksimālais apjoms	9 006,0		8 772,0							
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	131,0									
Pakārtotā rezerve			26,4							
Izdevumu kategoriju apropriācijas	187 780,1	141 682,0	183 814,1	165 968,9	99,2 %	99,0 %	3 966,0	- 24 286,9	2,2 %	-14,6 %

	Budžeta projekts 2024. g.		Budžets 2023.g. ⁽¹⁾		BP daļa 2024. g.		Izmaiņas 2023.–2024.g.		Izmaiņas 2023. / 2024. g.	
	(1)		(2)				(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
<i>t. sk. saskaņā ar elastības instrumentu</i>	1 635,5	1 747,3	1 235,7	948,1						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	549,4		280,0							
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)										
<i>Maksimālais apjoms</i>	185 963,0	170 543,0	182 667,0	168 575,0						
<i>Rezerve</i>	367,9	30 608,3	368,6	3 554,2						
<i>Apropriācijas % no NKI</i>	1,06 %	0,80 %	1,09 %	0,98 %						
<i>Tematiskie īpašie instrumenti</i>	1 560,9	1 371,4	2 855,2	2 679,8	0,8 %	1,0 %	- 1 294,3	- 1 308,4	-45,3 %	-48,8 %
<i>Apropriācijas kopā</i>	189 341,0	143 053,4	186 669,3	168 648,7	100,0 %	100,0 %	2 671,7	- 25 595,3	1,4 %	-15,2 %
<i>Apropriācijas % no NKI</i>	1,07 %	0,81 %	1,10 %	1,00 %						

1 2023. gada budžets ietver budžeta grozījuma Nr. 1/2023 projektu un budžeta grozījuma Nr. 2/2023 projektu.

2 Budžeta projekta pamatā ir jaunākā ES27 NKI prognoze, kas izklāstīta 2023. gada 16. maijā publicētajā pavasara ekonomikas prognozē un izmantota, lai sagatavotu DFS tehnisko korekciju 2024. gadam.

3 “Tematiskie īpašie instrumenti” ietver rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (SEAR), Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un Brexit korekcijas rezervi (BAR). Attiecīgās apropriācijas ir iekļautas budžetā, pārsniedzot DFS maksimālos apjomus, un tāpēc, aprēķinot attiecīgās rezerves, tās nav iekļautas. Tas attiecas arī uz apropriācijām, kas saistītas ar elastības instrumentu.

Kopējās saistību apropriācijas 2024. gada budžeta projektā (tajā skaitā īpašie instrumenti) ir noteiktas 189 341,0 miljonu EUR apmērā, kas atbilst 1,07 % no NKI. Kopējās saistību apropriācijas palielinās par 1,4 % salīdzinājumā ar saistību apropriācijām 2023. gada budžetā. Rezultātā kopējā rezerve līdz DFS 2024. gada saistību maksimālajam apjomam ir 367,9 miljoni EUR. Komisija ierosina izmantot elastības instrumentu saskaņā ar DFS regulas 12. pantu 1 635,5 miljonu EUR apmērā 2.b izdevumu kategorijā un 5. izdevumu kategorijā (atbilstoši "EDIRPA" 2022. gada jūlija priekšlikumam) un vienoto rezerves instrumentu saskaņā ar DFS regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu 549,4 miljonu EUR apmērā 2.b izdevumu kategorijā un 7. izdevumu kategorijā. Rezultātā elastības instruments tiek pilnībā izmantots gan 2023., gan 2024. gadā, savukārt summa 566 miljonu EUR apmērā saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu joprojām ir pieejama neparedzētiem izdevumiem 2024. gadā.

Maksājumu apropriācijas veido 143 053,4 miljonus EUR, kas atbilst 0,81 % no NKI. Tas atspoguļo samazinājumu -15,2 % apmērā salīdzinājumā ar maksājumu apropriācijām 2023. gada budžetā, kas galvenokārt skaidrojams ar kohēzijas politikas ilgtermiņa projektu īstenošanas ciklisko raksturu. 2024. gads ir brīdis, kad 2014.–2020. gada programmas tiek slēgtas un nesaņem papildu priekšfinansējumu un saņem tikai ierobežotus starpposma maksājumus, savukārt 2021.–2027. gada programmas joprojām kļūst arvien dinamiskākas. Rezultātā kopējais maksājumu vajadzību līmenis 2024. gadā būs ievērojami zemāks nekā citos DFS perioda gados. No kopējās summas 74 140,9 miljoni EUR būs nepieciešami maksājumiem saistībā ar 2014.–2020. gada DFS nenokārtotajām saistībām un lauksaimniecības tiešajiem maksājumiem 2021.–2027. gada DFS ietvaros. Aptuveni 50 901,5 miljoni EUR būs nepieciešami, lai īstenotu programmas un instrumentus 2021.–2027. gada DFS ietvaros. Atlikusī summa attiecas uz īpašajiem instrumentiem, administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, darbībām, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un citām darbībām. Rezerve līdz DFS 2024. gada maksājumu maksimālajam apjomam ir 30 608,3 miljoni EUR.

Līdztekus DFS apropriāciju īstenošanai pilnā tempā turpināsies Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta *NextGenerationEU* īstenošana līdz 2026. gada beigām, un 2024. gadā ir plānota ievērojama izmaksu veikšana. Kopējais apjoms 807 miljardu EUR apmērā faktiskajās cenās tiks darīts pieejams NGEU dotāciju un aizdevumu veidā laikposmā no 2021. līdz 2026. gadam, un centrā būs Atveseļošanas un noturības mehānisms. Šis papildu finansējums ir nodrošinājis būtisku reakciju uz pandēmijas izraisīto ekonomikas lejupslīdi, atbalstot reformu un investīciju īstenošanu, strauji virzot zaļo un digitālo pārkārtošanos un palielinot Savienības vispārējo noturību. Turklāt dalībvalstis pašlaik papildina savus atveseļošanas un noturības plānus ar *REPowerEU* nodaļām, lai kopīgi reaģētu uz enerģētikas krīzi. *REPowerEU* nodaļās iekļautās jaunās vai izvērstās reformas un investīcijas, ko finansē no pastiprinātās finansiālās spējas (20 miljardi EUR jaunās dotācijās, pārvietojumi no citiem fondiem un atlikušo NGEU aizdevumu izmantošana), ļaus atbalstīt dalībvalstu centienus ātri izbeigt ES atkarību no Krievijas fosilā kurināmā un paātrināt pāreju uz tīru enerģiju.

Par summām saskaņā ar NGEU saistības ir jāuzņemas līdz 2023. gada beigām (izņemot administratīvos izdevumus), savukārt maksājumus var veikt līdz 2026. gada beigām. Turpmākajā tabulā ir norādīti indikatīvie maksājumi, kas veido no *NextGenerationEU* gūtos ārējos piešķirtos ieņēmumus programmām pa izdevumu kategorijām, kopējā plānotā iemaksa maksājumu apropriācijās no nobalsotā budžeta (*) un rezultātā iegūtās kopējās apropriācijas 2024. gadā.

(Maksājumu apropriācijas miljonus EUR, faktiskajās cenās)

Izdevumu kategorija	Iemaksas no <i>NextGenerationEU</i> – aplēstais gada maksājums 2024. gadā	2024. g. budžeta projekts	Kopā 2024. g.
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	2 797,0	20 916,2	23 713,2
2.a Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	10 690,9	24 155,7	34 846,6
2.b Noturība un vērtībās	96 316,3	10 030,4	106 346,6
3 Dabas resursi un vide	3 049,9	54 232,6	57 282,5
4 Migrācija un robežu pārvaldība		3 258,0	3 258,0
5 Drošība un aizsardzība		2 028,4	2 028,4
6 Kaimiņattiecības un pasaule		15 111,2	15 111,2
7 Eiropas publiskā pārvalde		11 949,6	11 949,6
S Tematiskie īpašie instrumenti		1 371,4	1 371,4
Kopā	112 854,0	143 053,4	255 907,4

(*) Aplēšu pamatā ir ilgtermiņa prognožu dati, kas sniegti NGEU prognozēšanas rīka maija versijā.

1. izdevumu kategorija "Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma" ir spēcīgs centrs inovācijas, stratēģiskās infrastruktūras un digitālās pārveides finansēšanai. "Apvārsnis Eiropa" palielina Eiropas atbalstu ar veselību, klimatu un vidi saistītām pētniecības un inovācijas aktivitātēm. Turklāt ar programmas *InvestEU* starpniecību tiek sniegts būtisks ilgtermiņa atbalsts, lai nodrošinātu privātā un publiskā sektora pievēršanos ES politikas prioritātēm tirgus nepilnību vai investīciju nepietiekamības gadījumos, tostarp atbalsts stratēģiski svarīgiem uzņēmumiem. Šajā izdevumu kategorijā ietilpst arī Eiropas Mikroshēmu akta (1) finansējums, par kuru likumdevēji panāca politisku vienošanos 2023. gada 18. aprīlī. Tiek ierosināts par 50 miljoniem EUR palielināt Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta ("EISI-E") enerģētikas sadaļu, lai nodrošinātu pienācīgu finansējuma līmeni svarīgai pārrobežu enerģētikas infrastruktūrai, kas atbalsta pāreju uz zaļo enerģiju. Savukārt 2024. gada vajadzības attiecībā uz starptautisko eksperimentālo kodoltermisko reaktoru (*ITER*) projekta īstenošanas kavējumu dēļ ir samazinātas par 250 miljoniem EUR. Panāktās vienošanās par Mikroshēmu akta finansēšanu, ierosinātā palielinājuma "EISI-Enerģētika" un samazināto *ITER* vajadzību rezultātā rezerve 1. izdevumu kategorijā palielinās salīdzinājumā ar finanšu plānojumu.

Paredzams, ka 2.a apakškategorijā "Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija" 2021.–2027. gada programmu īstenošana uz vietas 2024. gadā kļūs raitāka. Kohēzijas politika palīdz stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju Savienībā, un tās mērķis ir koriģēt nelīdzsvarotību starp valstīm un reģioniem, vienlaikus īstenojot Savienības politiskās prioritātes, jo īpaši zaļo un digitālo pārkārtošanos.

2.b izdevumu apakškategorijā "Noturība un vērtības" ietilpst tādas Eiropas pamatprogrammas kā "ES — veselībai", *Erasmus+*, "Radošā Eiropa", programma "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības" un Savienības civilās aizsardzības mehānisms (*UCPM*)/*rescEU*. Atbalsts visām šīm programmām budžeta projektā palielinās saskaņā ar finanšu plānojumu. Šajā apakškategorijā ir iekļautas arī *NGEU* neatmaksājamā atbalsta finansēšanas izmaksas. Ņemot vērā procentu likmju nepieredzēti kraso pieaugumu, palielinās *NGEU* aizņēmumu izmaksas, un ir ievērojami jāpalielina ESAI pozīcija, pārsniedzot finanšu plānojumu 2024. gadam. Šīs papildu vajadzības ir ierosināts finansēt, izmantojot paredzamo pārnesumu no 2023. gada (96 miljoni EUR), atlikušo rezervi 2.b izdevumu kategorijā (84,9 miljoni EUR), kā arī vienotā rezerves instrumenta un elastības instrumenta izmantošanu par kopējo summu 1 708 miljoni EUR.

3. izdevumu kategorija "Dabas resursi un vide" sniedz būtisku ieguldījumu Eiropas zaļajā kursā, tostarp izmantojot programmu "LIFE", Taisnīgas pārkārtošanās fondu un dalībvalstu KLP stratēģiskos plānus, kas konsolidē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) intervences saskaņā ar Savienības līmenī noteiktiem kopīgiem mērķiem. Ņemot vērā lauksaimniecības izdevumu vispārējās vajadzības un prasību 2024. gadā izveidot lauksaimniecības rezervi, ELGF pieprasītās apropriācijas ir noteiktas pakārtotā maksimālā apjoma līmenī, neatstājot nekādu rezervi. 3. izdevumu kategorijā ir paredzēts arī finansējums oglekļa ievērošanas mehānisma izveidei. Vēl viens svarīgs instruments, kas veicina 3. izdevumu kategorijas prioritāšu īstenošanu, ir Inovāciju fonds, kas 2024. gadā nodrošinās atbalstu zaļajām inovācijām gandrīz 5 miljardu EUR apmērā, atbalstot Eiropas Ūdeņraža banku un neto nulles emisiju industrijas. Fondu pilnībā finansē ārpus DFS no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) ieņēmumiem, un tādējādi tas ir iekļauts 16. sadaļā ar citiem izdevumiem, kas pārsniedz DFS gada maksimālos apjomus.

4. izdevumu kategorija "Migrācija un robežu pārvaldība" apvieno visu finansējumu, kas paredzēts ES ārējo robežu aizsardzībai, Integrētās robežu pārvaldības fondu un atbalstu dalībvalstīm patvēruma un migrācijas jomā. Aģentūras, kas darbojas šajā jomā, veido būtisku izdevumu kategorijas daļu, un ir palielinājies ES ieguldījums, jo īpaši attiecībā uz Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*FRONTEX*), tajā skaitā robežsargu pastāvīgā korpusa izveidi. Pamatojoties uz vajadzību attīstību pie ārējām robežām un *FRONTEX* apguves spēju, Komisija ierosina no 2024. gada ES ieguldījuma *FRONTEX* plānotā lielā palielinājuma pārvietot 50 miljonus EUR uz Robežu pārvaldības un vīzu instrumentu (BMVI), ko var izmantot, lai atbalstītu pastiprinātas robežu aizsardzības spējas un infrastruktūru, uzraudzības līdzekļus un aprīkojumu, kā arī darbības, ar kurām atbalsta labi funkcionējošu Šengenas zonu. Tomēr tā rezultātā *FRONTEX* budžets tiek ievērojami palielināts par 85 miljoniem EUR.

(1) COM(2022) 46, 8.2.2022.

5. izdevumu kategorija "Drošība un aizsardzība" sniedz ieguldījumu jaunajā drošas savienojamības programmā un apvieno Iekšējās drošības fondu, Eiropas Aizsardzības fondu, kodoldrošības un dezekspluatācijas darbības un aģentūras, kas darbojas drošības jomā; tas jo īpaši attiecas uz Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu), ņemot vērā tās lielumu. Krievijas karš pret Ukrainu pastiprina aizsardzības nozīmi, kā atspoguļots Komisijas priekšlikumā izveidot īpašu īstermiņa instrumentu (EDIRPA) ⁽¹⁾ un nesen ierosinātajā Municijas ražošanas atbalsta aktā (ASAP) ⁽²⁾. Lai 2024. gadā finansētu jaunās aizsardzības iniciatīvas (kas jāapstiprina likumdevējiem), būs jāizmanto elastības instruments 300 miljonu EUR apmērā 5. izdevumu kategorijā, kā jau paredzēts EDIRPA priekšlikumā. Ir ierosināts ASAP iniciatīvu finansēt no summām, kas sākotnēji bija plānotas EDIRPA, un no EAF, un tādējādi elastības instrumenta nepieciešamā izmantošana 2024. gadā attiecībā uz šīm abām iniciatīvām kopā paliek nemainīga.

6. izdevumu kategorija "Kaimiņattiecības un pasaule" atspoguļo Savienības ārpolitikas izdevumu pilnu apjomu. No šīs izdevumu kategorijas finansē darbības globālu problēmu risināšanai, tostarp humāno palīdzību un atbalstu Sīrijas bēgļiem valstī un reģionā. Komisija nodrošinās, ka atbalsts dienvidu migrācijas maršrutam saglabājas vismaz 2022. gadam paredzētajā līmenī.

7. izdevumu kategorija "Eiropas publiskā pārvalde" nodrošina Eiropas iestāžu pienācīgu darbību, kā arī pensiju finansēšanu un atbalstu Eiropas skolu darbībai. 7. izdevumu kategorija joprojām ir pakļauta spēcīgam spiedienam, ko rada augstais inflācijas līmenis, kas ir daudz augstāks nekā pieņēmums par 2 %, uz kura balstās DFS, un pastāvīgi augstās enerģijas cenas, kas tieši ietekmē pārvaldes izmaksas. Komisija saglabā 2 % ierobežojumu ar algām nesaistīto izdevumu pieaugumam, veicot ļoti stingrus pasākumus prioritāšu pārskatīšanai. Tādā pašā veidā Komisija ir koriģējusi visu pārējo iestāžu tāmes, lai saglabātu stabilu personāla sastāvu 2023. gada līmenī un lai bez izņēmumiem ierobežotu ar algām nesaistītos izdevumus līdz 2 % palielinājumam. Sīkāka informācija sniegta 3.7.3. iedaļā.

Tomēr, lai ievērotu visas juridiskās saistības un pamatojoties uz pašreizējiem parametriem, 7. izdevumu kategorijā ir jāizmanto īpašie instrumenti. Rezultātā tiek ierosināts izmantot vienoto rezerves instrumentu 131 miljona EUR apmērā, lai segtu visu iestāžu administratīvos izdevumus. . Lai segtu pieaugošos izdevumus pensijām visās iestādēs un struktūrās, vēl ir nepieciešami 46 miljoni EUR no vienotā rezerves instrumenta. Kopumā, neraugoties uz vienotā rezerves instrumenta nepieciešamo izmantošanu 177 miljonu EUR apmērā 2024. gadā, kopējie administratīvie izdevumi 7. izdevumu kategorijā 2021.–2024. gadā joprojām ir mazāki par kopējo maksimālo apjomu, kas šai izdevumu kategorijai noteikts DFS regulā, ņemot vērā to, ka neizmantotās rezerves 7. izdevumu kategorijā 2021.–2022. gadā bija 467 miljoni EUR.

Darbinieku skaita korekcijas Komisijā galvenokārt ir saistītas ar papildu darbinieku kompensēšanu izpildaģentūrās, ko Komisija plašāk izmanto, lai palielinātu izdevumu programmu pārvaldības efektivitāti un lietderību. 2024. gada budžeta projektā ir iekļautas to aktivitātes saskaņā ar deleģēšanas paketi, ko kolēģija pieņēma 2021. gada februārī pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

Budžeta projekta pieprasījumā pēc decentralizēto aģentūru darbiniekiem un aproprīcijām ir ņemta vērā vienošanās, kas panākta par 2023. gada budžetu. Lai gan izmaiņas dažādās aģentūrās atšķiras, kopumā ES iemaksas no budžeta palielinās par 6,9 % salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu. Tas galvenokārt ir saistīts ar plānoto FRONTEX pastiprināšanu, ņemot vērā tās robezsargu pilnvaras. Aģentūru štatu sarakstu amata vietu skaits palielinās par 398 amata vietām visām no ES budžeta (pilnībā vai daļēji) finansētajām decentralizētajām aģentūrām. Tas galvenokārt ir saistīts ar vienošanos par FRONTEX un Eiropola pilnvaru paplašināšanu, kā arī ar priekšlikumu izveidot Iestādi nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas novēršanai (AMLA) un ierosināto Eiropas Zāļu aģentūras (EMA) stiprināšanu. Sīkāka informācija par decentralizētajām aģentūrām ir sniegta 4.3.2. iedaļā.

Šā budžeta dokumenta 3. iedaļā sniegta sīkāka informācija par galvenajām programmām, instrumentiem un darbībām, ko finansē katrā izdevumu kategorijā. Tabulās pa kopām ir sniegts izsmelošs pārskats par visām programmām un instrumentiem, tajā skaitā informācijas nolūkā par iemaksām no *NextGenerationEU*, un tajā pašā vietā ir izklāstītas atbalsta un pabeigšanas aktivitātes saistībā ar katru programmu. Katras programmas neizpildītās saistības arī ir detalizēti norādītas šajās tabulās, ar kurām var viegli salīdzināt maksājumu aproprīciju pieprasījumu.

⁽¹⁾ COM(2022) 349, 19.7.2022.

⁽²⁾ COM(2023) 237, 3.5.2023.

4. iedaļā ir sīkāk izklāstīts pieprasījums pēc cilvēkresursiem ES iestādēs, Komisijas administratīvie izdevumi ārpus 7. izdevumu kategorijas, aģentūras un citas struktūras, darbības bez īpaša juridiskā pamata un informācija par budžeta ieguldījumu klimata politikā un bioloģiskajā daudzveidībā laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, kā arī informācija par dzimumu līdztiesību, kuras pamatā ir Komisijas jaunā metodika. Dati liecina, ka ES budžets ir uz pareizā ceļa, lai DFS periodā sasniegtu mērķi par 30 % ar klimatu saistīto izdevumu, kā arī mērķi 2024. gadā sasniegt 7,5 % ar bioloģisko daudzveidību saistīto izdevumu.

5. iedaļā ir sniegts pārskats par instrumentiem, kas attiecas uz budžetu ārpus DFS maksimālajiem apjomiem un kas ir sagrupēti vienā budžeta sadaļā (16. sadaļa).

3. 2024. GADA BUDŽETA PROJEKTA GALVENIE ASPEKTI PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

3.1. 1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

Kopš 2020. gada Covid-19 pandēmija ir smagi skārusi gandrīz visas Eiropas ekonomikas nozares, un pašlaik tās joprojām skar Ukrainas kara sekas un augstais cenu līmenis, jo īpaši attiecībā uz enerģiju. Eiropas nākotnes labklājības veidošana ir atkarīga no šodien pieņemtajiem lēmumiem par investīcijām. Gudrākas investīcijas veicina mūsu ekonomikas modernizāciju un zaļināšanu, jo īpaši samazinot enerģijas patēriņu un mazinot Eiropas atkarību no fosilajiem enerģijas avotiem. Šobrīd palielinot investīcijas tādās jomās kā pētniecība un inovācija, stratēģiskā infrastruktūra, digitālā pārveide, droša savienojamība, kosmos un vienotais tirgus, spēsim atrisināt turpmāko izaugsmi un risināt tādus kopīgus problēmjautājumus kā atvērta stratēģiskā autonomija, dekarbonizācija un demogrāfiskās pārmaiņas.

3.1.1. Kopsavilkuma tabula par saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriācijām

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

1. izdevumu kategorija "Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma" pa kopām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Pētniecība un inovācija	13 649,6	12 800,3	13 496,9	12 871,8	152,7	- 71,5	1,1 %	-0,6 %	28 630,5
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	13,1	1 543,8	1 828,3	1 851,2	- 1 815,2	- 307,4	-99,3 %	-16,6 %	
<i>Atcelto saistību atkārtota izmantošana saskaņā ar FR 15. panta 3. punktu</i>	95,3		148,8		- 53,6		-36,0 %		
<i>Pētniecība un inovācija – kopā</i>	13 758,0	14 344,1	15 474,1	14 723,0	- 1 716,1	- 378,9	-11,1 %	-2,6 %	28 630,5
— Eiropas stratēģiskās investīcijas	4 551,2	4 752,7	4 882,7	4 819,2	- 331,6	- 66,5	-6,8 %	-1,4 %	17 756,3
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	0,5	1 253,1	2 471,0	1 249,4	- 2 470,5	3,7	-100,0 %	0,3 %	
<i>Eiropas stratēģiskās investīcijas – kopā</i>	4 551,7	6 005,8	7 353,7	6 068,7	- 2 802,1	- 62,8	-38,1 %	-1,0 %	17 756,3
— Vienotais tirgus	946,5	912,0	939,2	943,2	7,2	- 31,1	0,8 %	-3,3 %	1 287,2
— Kosmos	2 284,1	2 451,3	2 276,2	2 264,0	7,9	187,3	0,3 %	8,3 %	1 454,7
Nobalsotās apropriācijas kopā	21 431,4	20 916,2	21 595,1	20 898,1	- 163,7	18,1	-0,8 %	0,1 %	49 128,6
<i>Maksimālais apjoms</i>	21 598,0		21 727,0						
<i>tostarp saskaņā ar elastības instrumentu</i>									
<i>tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)</i>									
<i>tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)</i>									
<i>Rezerve</i>	166,6		131,9						
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	13,6	2 797,0	4 299,3	3 100,7					
<i>Atcelto saistību atkārtota izmantošana saskaņā ar FR 15. panta 3. punktu</i>	95,3		148,8						
Kopā pieejami	21 540,2	23 713,2	26 043,2	23 998,8	- 4 503,0	- 285,6	-17,3 %	-1,2 %	49 128,6

3.1.2. Kopa "Pētniecība un inovācija"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Pētniecība un inovācija" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
"Apvārsnis Eiropa"	12 812,1	11 832,8	12 352,9	11 908,6	459,2	- 75,8	3,7 %	-0,6 %	26 803,1
— Zinātnes izcilība (I pīlārs)	3 385,0	2 276,4	3 311,6	2 253,9	73,4	22,5	2,2 %	1,0 %	4 860,5
— Globālie izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja (II pīlārs)	6 398,1	4 747,2	6 068,1	4 237,6	330,0	509,6	5,4 %	12,0 %	8 952,4
— Inovatīvā Eiropa (III pīlārs)	1 660,4	1 319,2	1 619,4	1 084,9	40,9	234,3	2,5 %	21,6 %	2 520,9
— Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana	441,8	393,9	432,6	303,2	9,2	90,6	2,1 %	29,9 %	573,2
— Horizontālas operatīvās aktivitātes	113,7	133,9	157,7	117,8	- 43,9	16,1	-27,9 %	13,7 %	93,0
— Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" atbalsta izdevumi	813,2	813,2	763,6	763,6	49,6	49,6	6,5 %	6,5 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	2 149,1	p.m.	3 147,6		- 998,5		-31,7 %	9 803,1
Euratom pētniecības un mācību programma	281,2	332,6	276,5	274,3	4,8	58,3	1,7 %	21,2 %	269,5
— Kodolsintēzes pētniecība un attīstība	113,8	91,9	110,6	107,5	3,2	- 15,7	2,9 %	-14,6 %	57,6
— Kodolskaldīšana, drošums un aizsardzība pret radiāciju (netiešās darbības)	52,0	66,5	50,5	0,4	1,5	66,1	2,9 %	16 332,8 %	60,9
— Ar kodolenerģiju saistītās Kopīgā pētniecības centra tiešās darbības	8,1	7,4	8,1	7,0	- 0,1	0,4	-0,9 %	5,7 %	8,1
— Atbalsta izdevumi	107,5	107,5	107,3	107,3	0,2	0,2	0,2 %	0,2 %	8 952,4
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	59,4	p.m.	52,1		7,3		14,0 %	142,8
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	556,3	614,2	839,8	671,2	- 283,5	- 57,1	-33,8 %	-8,5 %	1 432,6
— ITER iekārtu būvniecība, ekspluatācija un izmantošana – ITER Eiropas kopuzņēmums – un kodolsintēze enerģētikas attīstība	548,0	459,5	832,1	513,5	- 284,1	- 54,0	-34,1 %	-10,5 %	1 136,2
— Atbalsta izdevumi	8,3	8,3	7,7	7,7	0,6	0,6	7,5 %	7,5 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	146,4	p.m.	150,0		- 3,6		-2,4 %	296,4

Kopa "Pētniecība un inovācija" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	p.m.	20,8	27,7	17,7	- 27,7	3,1	-100,0 %	17,6 %	125,3
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	7,6	7,2	7,6	- 7,2	0,0	-100,0 %	0,0 %	14,8
— Sagatavošanas darbības	p.m.	13,1	20,5	10,0	- 20,5	3,1	-100,0 %	30,9 %	15,3
— Citas darbības	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					95,1
— Tērauda pētniecības programma	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					42,4
— Ogļu nozares pētniecības programma	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					13,7
— Pakalpojumu sniegšana un darbs citu organizāciju labā – Kopīgais pētniecības centrs	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					4,3
— Zinātniskais un tehniskais atbalsts Savienības politikas jomām uz konkurences pamata – Kopīgais pētniecības centrs	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					33,5
— Augstspējas kodolreaktora	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					1,3
Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					0,1
Kopa "Pētniecība un inovācija" – kopā	13 649,6	12 800,3	13 496,9	12 871,8	152,7	- 71,5	1,1 %	-0,6 %	28 630,5

3.1.2.1. 2024. gada prioritātes

Eiropas labklājības saglabāšana vairāku krīžu laikā joprojām ir atkarīga no tās spējas pārvērst izcilus zinātniskos rezultātus inovatīvā reakcijā, kas nāk par labu mūsu ekonomikai un dzīves kvalitātei, radot jaunus tirgus ar kvalificētākām darbvietām. Lai sasniegtu šo mērķi, pamatprogramma “**Apvārsnis Eiropa**” integrētā veidā atbalsta visu pētniecības un inovācijas ciklu, koncentrējoties uz šādām galvenajām stratēģiskajām ievirzēm, kas noteiktas stratēģiskajā plānā 2021.–2024. gadam:

- **veicināt atvērtu stratēģisko autonomiju**, vadot svarīgu digitālo, pamata un topošo tehnoloģiju, nozaru un vērtības ķēžu izstrādi, lai paātrinātu un virzītu digitālo un zaļo pārkārtošanos, izmantojot uz cilvēkiem vērstas tehnoloģijas un inovācijas;
- **atjaunot Eiropas ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību** un ilgtspējīgi pārvaldīt dabas resursus, lai nodrošinātu ar pārtiku un tīru un veselīgu vidi;
- **padarīt Eiropu par pirmo digitāli iespējoto aprites, klimatneitrālu un ilgtspējīgu ekonomiku**, pārveidojot tās mobilitātes, enerģētikas, būvniecības un ražošanas sistēmas, un
- **izveidot noturīgāku, iekļaujošāku un demokrātiskāku Eiropas sabiedrību**, kas būtu sagatavota un spējīga reaģēt uz apdraudējumiem un katastrofām (tostarp pandēmijas riskiem, attiecībā uz kuriem HERA vadīs saistītās pētniecības darbības), novērst nevienlīdzību un nodrošināt kvalitatīvu veselības aprūpi, un dot visiem iedzīvotājiem iespēju rīkoties zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā.
- **veicināt mērķorientētas darbības Ukrainas atbalstam**, piemēram, stiprinot Ukrainas pētnieku piekļuvi Eiropas pētniecības infrastruktūrai, savukārt ES misija “Klimatneitrālas un viedas pilsētas” palīdzēs vairākām Ukrainas pilsētām to atjaunošanā integrēt klimatneitralitātes principu.

Pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” veido trīs pīlāri un ceturtdā daļa, kas ir savstarpēji saistīti:

- I pīlārs *Zinātnes izcilība* atbalsta progresīvās pētniecības projektus, kurus pētnieki ir izstrādājuši un virzījuši ar Eiropas Pētniecības padomes (EPP) starpniecību. No tā arī finansē stipendijas un pētnieku mobilitāti, izmantojot Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības, un veic investīcijas pasaules līmeņa pētniecības infrastruktūrā.
- II pīlārs *Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja* atbalsta pētniecību par sabiedrības problēmām, stiprina tehnoloģiskās un rūpnieciskās spējas un izvērta uzdevumus ar vērienīgiem mērķiem, lai risinātu dažas no tādām ES sarežģītākajām problēmām kā veselība, klimata pārmaiņas, tīra enerģija, mobilitāte, drošība, digitālā pārkārtošanās un materiāli. Tas arī atbalstīs partnerības ar dalībvalstīm, nozari un citām ieinteresētajām personām. Tas ietver Kopīgā pētniecības centra darbību, kas atbalsta ES un valstu politikas veidotājus ar neatkarīgiem zinātniskiem faktiem un tehnisko atbalstu.
- III pīlāra *Inovatīvā Eiropa* mērķis ir ar Eiropas Inovācijas padomes (EIC) starpniecību panākt, lai Eiropa kļūtu līdere tirgu radošās inovācijas un MVU izaugsmes jomā. EIC ir svarīgs pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” jaunievedums: vienas pieturas aģentūra, kas laboratorijās radītās visdaudzsološākās idejas un inovācijas pārveidos dzīvē izmantojamajos lietojumos un palīdzēs visinovatīvākajiem jaunuzņēmumiem un firmām izvērst savu darbību. Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT) turpinās veicināt darījumdarbības, pētniecības, augstākās izglītības un uzņēmējdarbības integrāciju.
- Ceturtdā daļa *Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana* caurvij visu pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”. Tas palīdzēs dalībvalstīm atrast savu pētniecības un inovācijas potenciālu un it īpaši dalībvalstīm ar zemu pētniecības un inovācijas līmeni dos iespēju intensīvāk piedalīties pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

ES misijas ir būtisks jauninājums, kas ieviests ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, lai radītu konkrētus risinājumus dažām no mūsu lielākajām problēmām. Piecas notiekošās misijas aptver šādas ļoti svarīgas jomas: “pielāgošanās klimata pārmaiņām, tostarp sabiedrības pārveide”, “vēzis”, “veselīgi okeāni, jūras un piekrastes un iekšzemes ūdeņi”, “klimatneitrālas un viedas pilsētas” un “augšnes veselība un pārtika”. Visām šīm ES misijām ir vērienīgi mērķi, un tās līdz 2030. gadam dos konkrētus rezultātus, piešķirot pētniecībai un inovācijai jaunu nozīmi apvienojumā ar jauniem pārvaldības un sadarbības veidiem, kā arī cieši iesaistot iedzīvotājus. Līdz 2023. gada vidum ES misijas tiek novērtētas, un šis novērtējums noteiks to turpināšanu pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

Pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa" atbalstīs jaunizveidoto **Savienības drošas savienojamības programmu** ⁽¹⁾, kuras mērķis ir izvērst ES satelītu konstelāciju: "IRIS" — Noturības, savienojamības un drošības caur satelītu infrastruktūra (sīkāku informāciju par šo programmu skatīt 1.3.1.5. iedaļā). Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" ietvaros laikposmā no 2023. līdz 2027. gadam tiks īstenota summa 380 miljonu EUR apmērā, lai darītu iespējamus un atbalstītu izstrādes un validēšanas darbības sākotnējās kosmosa un zemes infrastruktūras būvniecībai, kas vajadzīga pārvaldības pakalpojumu sniegšanai.

Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" ietvaros tiks īstenotas arī Eiropas Mikroskāņu akta pētniecības un inovācijas aktivitātes, kuru spēju veidošanas aktivitātes tiks īstenotas programmas "Digitālā Eiropa" ietvaros. Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" kopējais ieguldījums Eiropas mikroskāņu aktā līdz 2027. gadam būs 1 725 miljoni EUR, no kuriem 1 425 miljonus EUR īsteno kopuzņēmums "Mikroskāņas" un 300 miljonus EUR — Eiropas Inovācijas padome (EIC). Ņemot vērā ieinteresēto personu paustās bažas, tiek ierosināts 2024. gadā samazināt 3. kopas "Civīlā drošība sabiedrībai" ieguldījumu Eiropas mikroskāņu aktā par 34,8 miljoniem EUR salīdzinājumā ar tiesību akta priekšlikumu, t. i., no 47,4 miljoniem EUR līdz 12,6 miljoniem EUR. Finanšu plānojumā ir ierosinātas papildu izmaiņas pamatprogrammas "Apvārsnis" kopu ieguldījumos Eiropas Mikroskāņu aktā laikposmā no 2025. līdz 2027. gadam ar tādu pašu mērķi samazināt ieguldījumu, kas gaidāms no 3. kopas "Civīlā drošība sabiedrībai".

Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pamatā ir būtiski pastiprināta starptautiskā sadarbība; apņemšanās ievērot atvērtās zinātnes principu, kas pārsniedz "Apvārsnis 2020" atvērtās piekļuves politiku; uz ietekmi vairāk vērsta pieeja partnerībām ⁽²⁾, kura tiecas konsolidēt un racionalizēt to skaitu. Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" darba programmā 2024. gadā ir iekļautas īpašas darbības, kuru mērķis ir atbalstīt un stiprināt sadarbību, izmantojot starptautiskas iniciatīvas tādās jomās kā atjaunīgā enerģija, globālā veselība, vides novērojumi, okeāna piekrastes un Arktikas pētniecība, katastrofu pārvarēšana un taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas. Tās pamatā ir arī vērienīgā un visaptverošā "Āfrikas iniciatīva", un ar to tiek ieviesta "Vidusjūras iniciatīva", kurā noteikti būtiski temati dažādās kopās, lai reaģētu uz jauno pētniecības un inovācijas programmu, kas izstrādāta kopā ar Savienību Vidusjūrai.

Augstās inflācijas un enerģijas cenu dēļ Kopīgais pētniecības centrs (JRC) ir lielākas vajadzības, lai segtu darbinieku algas un enerģijas rēķinus savās atrašanās vietās. Lai gan JRC veic visus iespējamus pasākumus, lai panāktu ietaupījumus šīs jaunās problēmas risināšanai, tostarp palēninot būvniecības projektus, tam būs vajadzīgs budžeta palielinājums. Tāpēc 2024. gada budžeta projektā ir paredzēts pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" JRC pozīcijas palielinājums 28 miljonu EUR apmērā no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" horizontālo izdevumu pozīcijas 01 02 05 un papildu palielinājums 90 miljonu EUR apmērā ir iekļauts finanšu plānojumā 2025.–2027. gadam.

Attiecībā uz 2024. gadu ir ierosināts pētniecības budžeta pozīcijās atkal darīt pieejamas saistību apropriācijas par kopējo summu 95,3 miljoni EUR, kas atbilst vienošanās par DFS ⁽³⁾ par pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" papildināšanu par 500 miljoniem EUR 2018. gada cenās saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu. Piešķirot līdzekļus pa kopām, tiek ievērota 2021. gada maijā panāktā politiskā vienošanās par pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pamataktu ⁽⁴⁾, ko papildina politiskais paziņojums par atbrīvoto summu atkārtotu nodošanu, kas ir daļa no 2023. gada aprīlī panāktās vienošanās par Eiropas Mikroskāņu aktu.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Atcelto saistību atkārtota izmantošana saskaņā ar FR 15. panta 3. punktu	Kopā
			SA	SA	SA
"Apvārsnis Eiropa"			12 812,1	95,3	12 907,3
Tostarp:	Kopa "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība"	01 02 02 20	298,6	19,1	317,7
	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos"	01 02 02 40	1 175,0	47,7	1 222,7
	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" – Kopuzņēmums "Mikroskāņas"	01 02 02 42	518,8	26,1	544,9
	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte"	01 02 02 50	1 288,8	2,5	1 291,3

⁽¹⁾ Regula (ES) 2023/588, ar ko izveido Savienības drošas savienojamības programmu 2023.–2027. gadam (OV L 79, 17.3.2023., 1.–39. lpp.).

⁽²⁾ Tas ietver institucionalizētu sadarbību, izmantojot LESD 185. un 187. panta struktūras, zināšanu un inovācijas kopienas EIT ietvaros un citus, neinstitutionalizētus sadarbības veidus.

⁽³⁾ Kopīgā deklarācija 2020/C 444/I/03.

⁽⁴⁾ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas apstiprināto Kopīgo politisko paziņojumu par pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" ietvaros atbrīvoto līdzekļu atkārtotu izmantošanu (OV C 185, 12.5.2021., 1.–3. lpp.).

Turklāt pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kopējās (nobalsotās) apropriācijas ietver DFS regulas 5. pantā paredzēto īpašo palielinājumu, kas ir noteikts ar DFS tehnisko korekciju 2024. gadam, kā paredzēts DFS regulas 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” tas ir 460,5 miljoni EUR saistību apropriācijās. Turpmāk tabulā ir sīkāka informācija par šo palielinājumu pa budžeta pozīcijām, kas atbilst arī pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pamataktam.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
“Apvārsnis Eiropa”			12 812,1	460,5
Tostarp:	Eiropas Pētniecības padome	01 02 01 01	2 164,2	124,7
	Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības	01 02 01 02	891,8	34,0
	Pētniecības infrastruktūra	01 02 01 03	329,0	27,8
	Kopa “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”	01 02 02 20	298,6	99,0
	Kopa “Civīlā drošība sabiedrībai”	01 02 02 30	204,3	37,1
	Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”	01 02 02 40	1 175,0	24,8
	Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”	01 02 02 50	1 288,8	24,8
	Eiropas inovācijas ekosistēmas	01 02 03 02	84,1	8,7
	Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT)	01 02 03 03	409,4	31,0
	Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana	01 02 04 01	391,7	14,3
	Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana	01 02 04 02	50,1	8,7
	Horizontālas operatīvās aktivitātes	01 02 05	113,7	5,2
	Atbalsta izdevumi programmai “Apvārsnis Eiropa”	01 01 01	813,2	20,5

Visbeidzot, pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas (KNR) ⁽¹⁾ 26. pantu papildu resursus var īstenot pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
“Apvārsnis Eiropa”			1,0	0,4
Tostarp:	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” – ERAF iemaksa	05 02 09	1,0	0,4
	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” — KF iemaksa	05 03 07	p.m.	p.m.
	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” – ESF+ iemaksa	07 02 11	p.m.	p.m.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159.–706. lpp.).

Euratom pētniecības un mācību programma ⁽¹⁾ atbalsta kodolpētniecības un mācību aktivitātes. Programmas mērķis ir uzlabot kodoldrošumu un aizsardzību pret jonizējošo starojumu, tajā skaitā veicot drošas atkritumu apsaimniekošanas un dezekspluatācijas pētniecības aktivitātes. Programmā galvenā uzmanība ir pievērsta arī kodolsintēzes enerģijas attīstīšanai, kas ir potenciāli zemas oglekļa emisijas bāzes slodzes enerģijas avots. Programma ar JRC starpniecību nodrošina arī neatkarīgas zinātniskas konsultācijas, atbalstot Eiropas politikas īstenošanu tādās jomās kā kodoldrošums, nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana un aizsardzība pret radiāciju. Tā arī sniedz atbalstu ES kodolgarantiju sistēmai, lai palielinātu kodoldrošību.

No ES budžeta arī turpmāk tiek finansēts Eiropas Savienības ieguldījums **Starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora (ITER)** ⁽²⁾ projekta attīstībā, kura ietvaros tiek būvēta starptautiska eksperimentāla iekārta, kas nākotnē kodolsintēzi izveidos par dzīvotspējīgu drošas un videi nekaitīgas enerģijas avotu.

ES ieguldījums kopuzņēmumā *ITER-F4E* 2024. gadam salīdzinājumā ar Padomes lēmumu, ar ko nosaka indikatīvo *Euratom* ieguldījumu kopuzņēmumā 2021.–2027. gadam, ir pārskatīts un samazināts par 250 miljoniem EUR salīdzinājumā ar finanšu plānojumu 2024. gadam, galvenokārt sakarā ar projekta īstenošanas palēnināšanos, tostarp montāžas un uzstādīšanas darbiem *ITER IO*. *ITER* organizācija pašlaik gatavo pārskatītu grafiku un tam pievienotos atskaites punktus un finanšu aplēses par *ITER* projektu, ko paredzēts apspriest *ITER* padomē 2023. gada otrajā pusē vai 2024. gadā.

⁽¹⁾ Padomes Regula (Euratom) 2021/765 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2021.–2025. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" un atceļ Regulu (Euratom) 2018/1563 (OV L 1671, 12.5.2021., 81.–100. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (Euratom) 2021/281 (2021. gada 22. februāris), ar kuru groza Lēmumu 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības (OV L 62, 23.2.2021., 41.–44. lpp.).

3.1.3. Kopa "Eiropas stratēģiskās investīcijas"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Eiropas stratēģiskās investīcijas" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Fonds InvestEU	347,5	346,7	340,7	389,8	6,8	- 43,1	2,0 %	-11,1 %	4 613,9
— Fonda "InvestEU" garantija	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— ES garantija no fonda	294,0	150,0	339,7	100,0	- 45,7	50,0	-13,5 %	50,0 %	3 676,0
— Konsultāciju centrs	52,5	26,3	p.m.	12,8	52,5	13,5		106,0 %	42,9
— Atbalsta izdevumi	1,0	1,0	1,0	1,0					
— Iepriekšējo finanšu instrumentu pabeigšana – Kopējā uzkrājumu fonda uzkrājumi	p.m.	169,4	p.m.	276,1		- 106,7		-38,6 %	895,0
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)	2 699,8	3 011,4	2 998,0	2 894,4	- 298,2	117,0	-9,9 %	4,0 %	11 396,9
— Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Transports	1 717,2	1 435,0	1 842,8	994,8	- 125,6	440,2	-6,8 %	44,3 %	2 700,8
— Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Enerģētika	880,4	367,8	851,4	253,2	29,0	114,5	3,4 %	45,2 %	1 337,7
— Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Digitalizācija	81,5	129,6	283,7	197,6	- 202,1	- 68,1	-71,3 %	-34,4 %	452,7
— Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Transports	10,1	10,1	9,7	9,7	0,3	0,3	3,5 %	3,5 %	
— Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Enerģētika	5,0	5,0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,2 %	0,2 %	
— Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Digitalizācija	5,6	5,6	5,4	5,4	0,2	0,2	3,3 %	3,3 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	1 058,4	p.m.	1 428,6		- 370,2		-25,9 %	6 905,8
Programma "Digitālā Eiropa"	1 265,9	1 149,7	1 306,9	1 284,7	- 41,0	- 135,0	-3,1 %	-10,5 %	1 612,1
— Kiberdrošība	241,9	250,4	203,4	240,9	38,4	9,5	18,9 %	4,0 %	407,8
— Augstas veiktspējas datošana	97,0	130,5	343,8	271,4	- 246,8	- 140,9	-71,8 %	-51,9 %	419,8
— Mākslīgais intelekts	295,1	251,1	226,3	383,9	68,8	- 132,8	30,4 %	-34,6 %	446,4
— Prasmes	64,9	81,4	66,9	71,5	- 2,0	9,9	-3,0 %	13,9 %	133,9
— Izvēršana	118,7	149,5	162,6	146,2	- 43,9	3,3	-27,0 %	2,2 %	203,7

Kopa "Eiropas stratēģiskās investīcijas" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
— Pusvadītāji	430,6	269,0	286,9	153,7	143,7	115,3	50,1 %	75,0 %	
— Atbalsta izdevumi	17,8	17,8	17,0	17,0	0,8	0,8	4,7 %	4,7 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	p.m.	p.m.	0,2		-0,2			0,5
Decentralizētās aģentūras	213,4	213,4	205,4	205,4	8,0	8,0	3,9 %	3,9 %	50,7
— Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (44,4	44,4	43,2	43,2	1,2	1,2	2,7 %	2,7 %	
— Eiropas Jūras drošības aģentūra (89,0	89,0	85,5	85,5	3,5	3,5	4,0 %	4,0 %	35,7
— Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (28,6	28,6	27,3	27,3	1,2	1,2	4,4 %	4,4 %	
— Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (24,7	24,7	24,2	24,2	0,5	0,5	2,2 %	2,2 %	15,0
—	7,8	7,8	7,6	7,6	0,2	0,2	2,2 %	2,2 %	
— Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (19,0	19,0	17,5	17,5	1,5	1,5	8,6 %	8,6 %	
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	24,5	31,5	31,6	44,9	-7,1	-13,4	-22,6 %	-29,9 %	82,6
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	7,1	4,1	10,5	-4,1	-3,4	-100,0 %	-32,5 %	23,1
— Sagatavošanas darbības	p.m.	3,9	p.m.	7,1		-3,3		-45,8 %	20,2
— Citas darbības	p.m.	p.m.	3,5	3,5	-3,5	-3,5			
— Eiropas Investīciju fonds – Parakstītā kapitāla samaksātā daļa	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Kodoldrošība – Sadarbība ar Eiropas Investīciju banku	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Atbalsta izdevumi citām darbībām	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām	24,5	20,5	24,0	23,8	0,5	-3,2	2,0 %	-13,6 %	39,3
Kopa "Eiropas stratēģiskās investīcijas" – kopā	4 551,2	4 752,7	4 882,7	4 819,2	- 331,6	- 66,5	-6,8 %	-1,4 %	17 756,3

3.1.3.1. 2024. gada prioritātes

Programma *InvestEU* ⁽¹⁾ ir ES investīciju pamatprogramma, kuras mērķis ir novērst tirgus nepilnību un investīciju nepietiekamību, un tā ir svarīgs Eiropas atveseļošanas plāna elements. Tai ir piešķirta ES budžeta garantija 26,2 miljardu EUR apmērā, ko sedz 10,5 miljardi EUR, kas perioda laikā nodrošināti no DFS un *NextGenerationEU*. Paredzēts, ka *InvestEU* garantija piesaistīs vairāk nekā 372 miljardus EUR, lai atbalstītu investīcijas galvenajās ES politikas prioritārajās jomās, ieskaitot zaļo un digitālo pārkārtošanos, pētniecību un inovāciju, Eiropas veselības nozari un stratēģiskās tehnoloģijas.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar KNR 14. pantu papildu resursus var īstenot *InvestEU* ietvaros saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās. Dalībvalstis var brīvprātīgi piešķirt *InvestEU* vajadzībām līdz 5 % no to dalītās pārvaldības līdzekļiem un papildus līdz 4 % no atveseļošanas un noturības plāna kopējā finanšu piešķiruma saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Fonds InvestEU			16,0	41,0
Tostarp:	Fonds <i>InvestEU</i> – ERAF iemaksa	05 02 06	16,0	36,0
	Fonds <i>InvestEU</i> — KF iemaksa	05 03 04	p.m.	5,0
	Fonds <i>InvestEU</i> – ESF+ iemaksa	07 02 08	p.m.	p.m.
	Fonds <i>InvestEU</i> — ELFLA iemaksa	08 03 04	p.m.	p.m.
	Fonds <i>InvestEU</i> – EJZAF iemaksa	08 04 04	p.m.	p.m.

Turklāt *InvestEU* kopējās nobalsotās apropriācijas ietver DFS regulas 5. pantā paredzēto īpašo palielinājumu, kuras ir noteiktas ar DFS tehnisko korekciju 2024. gadam, kā paredzēts DFS regulas 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā. *InvestEU* vajadzībām tas ir 153,5 miljoni EUR saistību apropriācijās.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
Fonds InvestEU			347,5	153,5
Tostarp:	Atbalsta izdevumi programmai <i>InvestEU</i>	02 01 10	1,0	
	<i>InvestEU</i> garantija – Kopējā uzkrājumu fonda (CPF) nodrošinājums	02 02 02	294,0	153,5
	<i>InvestEU</i> konsultāciju centrs, portāls un papildu pasākumi	02 02 03	52,5	

Eiropas Investīciju bankas grupa ir *InvestEU* galvenais īstenošanas partneris, ko papildina citi partneri, piemēram, valsts attīstību veicinošas bankas vai starptautiskas finanšu iestādes, lai maksimāli izmantotu programmas jauno atvērto arhitektūru. *InvestEU* visus centralizēti pārvaldītos finanšu instrumentus Eiropas Savienībā nostiprina vienotā, racionalizētā struktūrā, lai samazinātu pārklāšanos, vienkāršotu piekļuvi finansējumam un samazinātu administratīvo slogu. Visbeidzot, *InvestEU* sniedz ieguldījumu Taisnīgas pārkārtošanās mehānismā, izmantojot īpašu Taisnīgas pārkārtošanās shēmu, kas horizontāli izveidota visos fonda *InvestEU* politikas logos.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30.–89. lpp.).

Pārrobežu infrastruktūra ir vienotā tirgus pamats, pateicoties kurai, ir iespējama brīva preču un pakalpojumu aprīte, darījumdarbība un iedzīvotāju pārvietošanās pāri robežām. Ar **Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu** (EISI) Savienība turpina ieguldīt Eiropas transporta, digitālajos un enerģētiskos, izmantojot sinerģiju starp transporta, digitālo un enerģētikas infrastruktūru, piemēram, attīstot alternatīvo degvielu infrastruktūru vai ilgtspējīgus un viedus tīklus, kas ir digitālā vienotā tirgus un enerģētikas savienības pamatā. Daļa no Kohēzijas fonda piešķiruma (kopā 11,2 miljardi EUR, no kuriem 1 599,5 miljoni EUR 2024. gadā) tiks īstenota saskaņā ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu transporta projektiem ar augstu Eiropas pievienoto vērtību. Lai nodrošinātu pienācīgu finansējuma līmeni galvenajai pārrobežu energoinfrastruktūrai, tiek ierosināts 2024. gadā par 50 miljoniem EUR palielināt Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI-E) enerģētikas sadaļu.

Covid-19 pandēmija vēl vairāk uzsvēra digitālo tehnoloģiju un infrastruktūras būtisko nozīmi un parādīja, kā mūsu sabiedrība un ekonomika balstās uz digitāliem risinājumiem. Lai novērstu pašreizējo digitālo investīciju nepietiekamību, **programma "Digitālā Eiropa"** ⁽¹⁾ palīdz veidot Eiropas digitālo nākotni, kas ir viena no Savienības galvenajām prioritātēm. Programma "Digitālā Eiropa" jo īpaši stiprina ES kritiski svarīgās digitālās spējas, galveno uzmanību pievēršot tādām svarīgām jomām kā mākslīgais intelekts, kibernetika, progresīva datošana, datu infrastruktūra, pārvaldība un apstrāde, kā arī to sadarbība un izvēšana un optimāla izmantošana tādās kritiskās nozarēs kā enerģētika un vide, ražošana, lauksaimniecība un veselība. Ņemot vērā to, ka programma ir stratēģiski svarīga Eiropas sabiedrības un ekonomikas digitālās pārveides atbalstam, saistībā ar **Eiropas Mikroshēmu aktu** programma "Digitālā Eiropa" ir pastiprināta ar jaunu sesto mērķi, kas paredzēts pusvadītājiem. Attiecīgais programmas "Digitālā Eiropa" un kopuzņēmumu pamataktu grozījums *inter alia* ļaus programmai sniegt ieguldījumu kopuzņēmumā "Mikroshēmas" (bijušais kopuzņēmums "Svarīgās digitālās tehnoloģijas") kopā ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", lai Savienība līdz 2030. gadam varētu divkāršot savu pusvadītāju tirgus daļu līdz 20 %.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar KNR 26. pantu papildu resursus var īstenot programmas "Digitālā Eiropa" ietvaros saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Programma "Digitālā Eiropa"			p.m.	p.m.
Tostarp:	Programma "Digitālā Eiropa" – ERAF iemaksa	05 02 10	p.m.	p.m.
	Programma "Digitālā Eiropa" — KF iemaksa	05 03 08	p.m.	p.m.
	Programma "Digitālā Eiropa" – ESF+ iemaksa	07 02 12	p.m.	p.m.

Decentralizētās aģentūras (Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA), Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA), Eiropas Savienības Dzelzeceļu aģentūra (ERA), Eiropas Savienības Kibernetikas aģentūra (ENISA), Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde (BEREC) un Eiropas Savienības Enerģoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER)) veicina ES pārrobežu tīklu drošību un pārredzamu darbību transporta, enerģētikas, elektronisko komunikāciju un informācijas jomā. Sīkāka informācija par aģentūru lomu, personālu un ES ieguldījumu to budžetos ir atrodama 4.3.1. iedaļā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu "Digitālā Eiropa" un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 (OV L 166, 11.5.2021., 1.–34. lpp.).

3.1.4. Kopa "Vienotais tirgus"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Vienotais tirgus" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g		2023. g		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)	602,2	601,2	602,8	615,3	- 0,6	- 14,0	-0,1 %	-2,3 %	1 038,6
— Panākt iekšējā tirgus labāku darbību	76,9	72,7	74,4	76,2	2,5	- 3,5	3,4 %	-4,6 %	93,5
— Uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspējas uzlabošana un atbalsts to piekļuvei tirgiem	128,4	125,0	136,4	137,1	- 8,0	- 12,1	-5,9 %	-8,8 %	188,1
— Eiropas standartizācija un Starptautiskie finanšu pārskatu un revīziju standarti	32,3	31,5	32,3	27,6	- 0,0	3,9	-0,1 %	14,0 %	24,5
— Rīcības iespēju sniegšana patērētājiem un pilsoniskajai sabiedrībai, kā arī augsta patērētāju tiesību aizsardzības un ražojumu drošuma līmeņa nodrošināšana, tostarp galalietotāju līdzdalība rīcībpolitikas veidošanā finanšu pakalpojumu jomā	25,5	24,0	25,1	18,8	0,4	5,2	1,6 %	27,4 %	36,2
— Augstas kvalitātes statistikas informācijas par Eiropu sagatavošana un izplatīšana	75,7	65,0	75,7	42,5		22,5		52,9 %	116,4
— Cilvēka, dzīvnieku un augu veselības un dzīvnieku labturības nodrošināšana augstā līmenī	234,5	219,0	231,3	202,0	3,2	17,0	1,4 %	8,4 %	336,3
— Atbalsta izdevumi	28,9	28,9	27,6	27,6	1,4	1,4	4,9 %	4,9 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	35,1	p.m.	83,5		- 48,3		-57,9 %	243,7
ES Krāpšanas apkarošanas programma	25,5	23,2	24,8	26,4	0,7	- 3,2	2,6 %	-12,0 %	34,4
— Krāpšanas, korupcijas un jebkādu citu nelikumīgu darbību, kas skar Savienības finansiālās intereses, novēršana un apkarošana	16,1	13,6	15,7	16,1	0,4	- 2,6	2,6 %	-16,0 %	20,1
— Atbalsts ziņošanai par pārkāpumiem, tai skaitā par krāpšanu	1,0	0,9	1,0	1,0	0,0	- 0,1	2,6 %	-6,2 %	1,0
— Nodrošināt finansējumu darbībām, ko veic saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 515/97	8,4	8,2	8,2	7,8	0,2	0,4	2,6 %	4,9 %	6,0
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	0,6	p.m.	1,4		- 0,9		-61,6 %	7,4
Sadarbība nodokļu jomā (FISCALIS)	38,4	30,4	37,7	36,2	0,8	- 5,7	2,0 %	-15,8 %	41,7
— Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (programma "Fiscalis")	38,1	30,1	37,4	34,4	0,8	- 4,2	2,0 %	-12,3 %	39,2
— Atbalsta izdevumi	0,3	0,3	0,3	0,3					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	p.m.	p.m.	1,5		- 1,5		-100,0 %	2,5

Kopa "Vienotais tirgus" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Sadarbība muitas jomā (MUITA)	135,7	104,8	133,1	119,9	2,7	- 15,0	2,0 %	-12,5 %	140,5
— Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (Muita)	135,4	104,5	132,8	114,9	2,7	- 10,4	2,0 %	-9,0 %	137,4
— Atbalsta izdevumi	0,3	0,3	0,3	0,3					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	p.m.	p.m.	4,7		- 4,7		-100,0 %	3,1
Decentralizētās aģentūras	135,6	135,6	125,6	125,6	9,9	9,9	7,9 %	7,9 %	0,0
— Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA)	76,2	76,2	74,9	74,9	1,3	1,3	1,7 %	1,7 %	0,0
— Eiropas Banku iestāde (EBI)	20,6	20,6	19,0	19,0	1,6	1,6	8,4 %	8,4 %	
— Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI)	13,5	13,5	13,4	13,4	0,2	0,2	1,3 %	1,3 %	
— Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)	20,1	20,1	18,3	18,3	1,8	1,8	9,7 %	9,7 %	
— Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestāde (5,1	5,1	p.m.	p.m.	5,1	5,1	0	0	
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	9,0	16,7	15,2	19,9	- 6,2	- 3,2	-40,8 %	-15,9 %	31,9
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	2,7	4,7	4,5	- 4,7	- 1,7	-100,0 %	-39,1 %	7,5
— Sagatavošanas darbības	p.m.	5,0	0,8	5,7	- 0,8	- 0,7	-100,0 %	-12,3 %	17,6
— Citas darbības	9,0	9,0	9,7	9,7	- 0,7	- 0,7	-7,2 %	-7,2 %	6,8
— Pakalpojumu, piegādes un darbu publisko līgumu piešķiršanas un izsludināšanas kārtība	9,0	9,0	9,7	9,7	- 0,7	- 0,7	-7,2 %	-7,2 %	6,8
Kopa "Vienotais tirgus" – kopā	946,5	912,0	939,2	943,2	7,2	- 31,1	0,8 %	-3,3 %	1 287,2

3.1.4.1. 2024. gada prioritātes

Vienotā tirgus programma ⁽¹⁾ atbalsta vienotā tirgus efektīvu darbību, kas ir Eiropas stiprākā kārts, lai radītu izaugsmi globalizētajos tirgos. Programma palīdz uzņēmumiem un patērētājiem pilnvērtīgāk izmantot vienotā preču un pakalpojumu tirgus potenciālu, ieviešot informācijas rīkus, izstrādājot standartus un atbalstot pārvaldes iestāžu sadarbību. Mazajiem uzņēmumiem tiek sniegts lielāks atbalsts, lai tos izvērstu un paplašinātu pāri robežām. Vienotā tirgus programmai ir būtiska nozīme ekonomikas atveseļošanas procesā un Eiropas zaļā kursa prioritāšu īstenošanā.

Programma arī atbalsta to Savienības tiesību aktu izstrādi, īstenošanu un izpildi, kas ir pamatā preču un pakalpojumu vienotā tirgus pienācīgai darbībai, un dod iespējas vienotā tirgus dalībniekiem, izmantojot tādas darbības kā tirgus uzraudzība, uzņēmējdarbības tiesības, līgumtiesības un ārpuslīgumiskās tiesības, standartizācija, atbalsts konkurences politikai, muitai un nodokļiem. Tā veicina cilvēku, dzīvnieku un augu veselības augstu līmeni visā pārtikas ķēdē un sniedz augstas kvalitātes statistiku par Eiropu.

Muitas programma atbalsta muitas savienības turpmāku digitalizāciju un modernizāciju. Paralēli tiek īstenota programma "**Fiscalis**", uz kuras pamata norisināsies padziļināta sadarbība starp nodokļu administrācijām, tostarp tiks īstenoti kopīgi centieni apkarot krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Decentralizētās aģentūras (Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (ECHA), kā arī Eiropas Banku iestāde (EBI), Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI), Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) un ierosinātā jaunā iestāde nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (AMLA)) attiecīgi veicina regulas par ķīmiskajām vielām konsekventu piemērošanu visā ES un finanšu nozares saskaņotas uzraudzības īstenošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/690 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido iekšējā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas, augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības jomas un Eiropas statistikas programmu (vienotā tirgus programma) un atceļ Regulas (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, un (ES) Nr. 652/2014 (OV L 153, 3.5.2021., 1.–47. lpp.).

3.1.5. Kopa "Kosmos"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Kosmos" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Eiropas kosmosa programma	2 088,3	2 182,6	2 045,1	2 090,7	43,2	91,9	2,1 %	4,4 %	1 434,7
—	1 265,7	1 170,0	1 247,9	1 094,0	17,8	76,0	1,4 %	6,9 %	341,6
— Copernicus	775,0	875,0	750,0	710,0	25,0	165,0	3,3 %	23,2 %	528,3
— Govsatcom/SSA	40,0	55,0	40,3	59,1	-0,3	-4,1	-0,7 %	-6,9 %	50,5
— Atbalsta izdevumi	7,6	7,6	7,0	7,0	0,6	0,6	9,4 %	9,4 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	75,0	p.m.	220,6		-145,6		-66,0 %	514,2
Savienības drošas savienojamības programma	117,4	190,2	156,3	98,6	-39,0	91,6	-24,9 %	93,0 %	
— Savienības drošas savienojamības programma – Iemaksa no 1. izdevumu kategorijas	117,2	190,0	156,0	98,3	-38,9	91,7	-24,9 %	93,3 %	
— Atbalsta izdevumi Savienības drošas savienojamības programmai	0,2	0,2	0,2	0,2	-0,0	-0,0	-20,0 %	-20,0 %	
Decentralizētās aģentūras	78,5	78,5	74,8	74,8	3,7	3,7	5,0 %	5,0 %	20,0
— Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra	78,5	78,5	74,8	74,8	3,7	3,7	5,0 %	5,0 %	20,0
Kopa "Kosmos" – kopā	2 284,1	2 451,3	2 276,2	2 264,0	7,9	187,3	0,3 %	8,3 %	1 454,7

3.1.5.1. 2024. gada prioritātes

ES kosmosa politika tiecas risināt dažas no aktuālākajām mūsdienu problēmām, piemēram, cīnīties pret klimata pārmaiņām, stimulēt tehnoloģisko inovāciju un sniegt sociālekonomiskus ieguvumus iedzīvotājiem. **Eiropas kosmosa programma** ⁽¹⁾ apvieno ES aktivitātes šajā stratēģiskajā jomā. *Galileo/EGNOS* un *Copernicus* sniedz pakalpojumus, no kuriem labumu gūst miljoniem cilvēku Eiropā. Kosmosa situācijas apzināšanās (SSA) komponents atbalsta kosmosa aktivitāšu ilgtermiņa ilgtspēju un drošību, nodrošinot aizsardzību pret kosmosa apdraudējumiem un turpinot izstrādāt kosmisko objektu novērošanu un uzraudzību orbītā ap Zemi. Tas nodrošina saskanīgu regulējumu turpmākajām investīcijām, piedāvājot labāku pārredzamību un izteiktāku elastību. Uzlabojot efektivitāti, tas beigās palīdzēs izveidot jaunus ar kosmosu saistītus pakalpojumus.

Savienības drošas savienojamības programmas mērķis 2023.–2027. gadam ⁽²⁾ ir nodrošināt piekļuvi drošiem valdības satelītsakaru pakalpojumiem, kas vajadzīgi kritiskās infrastruktūras aizsardzībai, uzraudzībai, ārējām darbībām un krīžu pārvaldībai. Programmas mērķis ir izvērst ES satelītu konstelāciju ar nosaukumu "IRIS" (Satelītu infrastruktūra izturētspējai, starpsavienojamībai un drošībai). Līdz 2027. gadam *IRIS* nodrošinās īpaši ātrus un ļoti drošus sakaru pakalpojumus. Šo sakaru drošības pamatā būs progresīvas šifrēšanas tehnoloģijas, tostarp kvantu kriptogrāfija, lai aizsargātu un pārsūtītu datus veidā, ko nevar uzlauzt. Tās mērķis ir arī ļaut privātajam sektoram sniegt komercpakalpojumus, kas sekmē ātrdarbīgu platjoslas pakalpojumu pieejamību un nepārtrauktu savienojamību visā Eiropā, likvidējot sakaru nestrādes zonas. Infrastruktūras kopējās aplēstās izmaksas ir 6 miljardi EUR, no kuriem 2,4 miljardi EUR tiek finansēti no ES budžeta papildus iespējamajiem dalībvalstu ieguldījumiem, privātajām investīcijām, kā arī Eiropas Kosmosa aģentūrai.

Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (EUSPA) īsteno galvenos uzdevumus, kas aģentūrai uzticēti saskaņā ar kosmosa programmu. Kosmosa regula izveido tiesisko regulējumu sadarbībai ar *EUSPA* un Eiropas Kosmosa aģentūru (EKA), lai turpinātu attīstīt *Galileo/EGNOS* un *Copernicus* programmu infrastruktūru un operācijas. *EUSPA* ir uzticēta arī Savienības drošas savienojamības programmas valdības infrastruktūras darbība un darbības drošība.

3.1.6. Maksājumu apropriācijas šajā izdevumu kategorijā

Maksājumu apropriāciju kopsavilkums	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP - daļa no kopējām maksājumu apropriācijām 1. izdevumu kategorijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	19 414,0	92,8 %	19 457,7
tostarp par 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu	15 720,7	75,2 %	14 091,4
tostarp par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgadu finanšu shēmām	3 693,3	17,7 %	5 366,2
Citi maksājumi ⁽¹⁾	1 502,2	7,2 %	1 440,4
Kopā	20 916,2	100,0 %	20 898,1

⁽¹⁾ Maksājumu apropriācijas, kas saistītas ar administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, saskaņā ar Eiropas Komisijas prerogatīvām finansētajām darbībām un citām darbībām.

Iepriekš tabulā norādītās izdevumu kategorijai pieprasītās kopējās maksājumu apropriācijas, kas sadalītas pēc tā, vai tās būs vajadzīgas 2021.–2027. gada DFS programmu vai iepriekšējā DFS periodā neizpildīto saistību finansēšanai.

Maksājumu summā par saistībām 2021.–2027. gada programmām 15,7 miljardu EUR apmērā ņemta vērā saistīto aktivitāšu plānošana un prognozēšana. Maksājumu apropriācijas pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ietver arī finansējumu atceltajām pētniecības saistībām, kas atkal darīts pieejams saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu.

Maksājumu summa par neizpildītajām saistībām (pirms 2021. gada) ir 3,7 miljardi EUR. Samazinājums salīdzinājumā ar attiecīgo summu 2023. gada budžetā (8,1 miljards EUR) atbilst paredzētajai iepriekšējā periodā radušos neizpildīto saistību pakāpeniskai atcelšanai. Aplēses tika rūpīgi noteiktas, pamatojoties uz pašreizējās DFS periodā gūto pieredzi un ņemot vērā jaunāko informāciju par projektiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 12.5.2021., 69.–148. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/588 (2023. gada 15. marts), ar ko izveido Savienības drošas savienojamības programmu 2023.–2027. gadam (OV L 79, 17.3.2023., 1.–39. lpp.).

3.2. 2. izdevumu kategorija – Kohēzija, noturība un vērtības

2. izdevumu kategorija budžeta ziņā ir vislielākā no septiņām izdevumu kategorijām daudzgadu finanšu shēmā (DFS) 2021.–2027. gadam. Tā ir arī visdaudzveidīgākā izdevumu kategorija programmu un fondu veidu ziņā un aptver kohēzijas politiku, nozīmīgas iniciatīvas, piemēram, Atveseļošanas un noturības mehānismu, un saistītās *NextGenerationEU* finansēšanas izmaksas, kā arī pastiprinātās programmas “ES – veselībai”, *UCPM/rescEU*, *Erasmus+* un “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”.

3.2.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

2. izdevumu kategorija – Kohēzija, noturība un vērtības	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Reģionālā attīstība un kohēzija	47 916,7	17 332,0	46 185,6	37 889,3	1 731,1	- 20 557,3	3,7 %	-54,3 %	107 918,1
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	2,1	6 312,2	1,9	9 321,5					
<i>Kopā Reģionālā attīstība un kohēzija</i>	47 918,8	23 644,2	46 187,5	47 210,8	1 731,3	- 23 566,7	3,7 %	-49,9 %	107 918,1
— Atvēršana un noturība	5 239,9	5 174,0	2 637,9	2 640,8	2 602,0	2 533,1	98,6 %	95,9 %	143 345,6
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	16,4	96 316,3	104 146,3	60 352,9					
<i>Kopā Atvēršana un noturība</i>	5 256,2	101 490,2	106 784,2	62 993,7	- 101 528,0	38 496,5	-95,1 %	61,1 %	143 345,6
— Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās	21 822,8	11 680,1	21 763,2	17 528,5	59,5	- 5 848,4	0,3 %	-33,4 %	49 750,8
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>		4 378,7	1,1	11 630,9					
<i>Kopā Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās</i>	21 822,8	16 058,8	21 764,3	29 159,4	58,5	- 13 100,6	0,3 %	-44,9 %	49 750,8
Nobalsotās apropriācijas kopā	74 979,4	34 186,0	70 586,7	58 058,7	4 392,7	- 23 872,6	6,2 %	-41,1 %	301 014,5
Maksimālais apjoms	73 289,0		70 137,0						
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu	1 335,4		182,2						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	372,8		280,0						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
Rezerve	17,8		12,5						
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	18,4	107 007,2	104 149,3	81 305,2					
Kopā pieejami	74 997,8	141 193,2	174 736,0	141 193,2	- 99 738,2	1 829,3	-57,1 %	1,3 %	301 014,5

3.3. 2.a izdevumu apakškatēgorija – Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija

Kohēzijas politikas investīcijām 2021.–2027. gada periodā ir ilgtermiņa nozīme kā izaugsmi un konverģenci veicinošiem instrumentiem. 2021.–2027. gada kohēzijas politiku veido, pamatojoties uz nākotnei pielāgotām izaugsmes stratēģijām, jo īpaši izmantojot tematisko koncentrāciju, kas vērsta uz ekonomikas konkurētspēju, Eiropas Zaļā kursa programmu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu. Pienācīga uzmanība tiek pievērsta arī demogrāfisko problēmu risināšanai, kā arī tālāko reģionu un mazapdzīvotu teritoriju īpatnībām.

Kohēzijas politika ir apliecinājusi stingru spēju reaģēt uz dažādām krīzēm, kas nesēn skārušas ES. Konkrēti, ar vairākām 2022. gadā ierosinātajām iniciatīvām (*CARE*, *FAST-CARE*, *SAFE*) kohēzijas noteikumi gan 2014.–2020. gada, gan 2021.–2027. gada periodam ir pielāgoti, lai palīdzētu dalībvalstīm risināt vairākas problēmas, piemēram, Ukrainas kara sekas, inflāciju vai tirgus traucējumus galvenajās ekonomikas nozarēs. Ieviestie pasākumi nodrošināja elastības iespējas dalībvalstīm izmantot pieejamos resursus, lai atbalstītu to cilvēku integrāciju, kuri bēg no kara, lielāku likviditāti, lai mazinātu slogu valstu budžetiem, vai vienkāršotu izmaksu iespējas ātrai un efektīvākai atbalsta īstenošanai uz vietas. Mērķorientēti grozījumi 2014.–2020. gada kohēzijas noteikumos kā daļa no *REPowerEU* paketes ļāva dalībvalstīm vieglāk sniegt atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kurus īpaši skāris enerģijas cenu pieaugums, mazaizsargātām māsaimniecībām, darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām.

2021.–2027. gada plānošanas process tika pabeigts 2022. gadā, un 2023. gada sākumā tika pieņemtas tikai deviņas programmas ar apropriāciju pārvešanu saskaņā ar Finanšu regulas 12. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Prioritāte 2024. gadā būs jauno programmu īstenošana uz vietas.

Politiku īsteno, izmantojot trīs galvenos fondus — **Eiropas Reģionālās attīstības fondu** (ERAF), **Eiropas Sociālo fondu Plus** (ESF+) un **Kohēzijas fondu** (KF), kas piedāvā būtisku atbalstu ES dalībvalstīm un reģioniem un kam ir svarīga nozīme ekonomikas atveseļošanā, ko papildina Taisnīgas pārkārtošanās fonds 3. izdevumu kategorijā.

3.3.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

2.a izdevumu apakškategorija – Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija pa kopām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)	(2)	(1 - 2)	(1 / 2)	SA	MA	SA	MA	SA
— Reģionālā attīstība un kohēzija (2.a apakškategorija)	47 882,4	17 300,0	46 152,0	37 852,4	1 730,4	- 20 552,4	3,7 %	-54,3 %	107 811,4
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	2,1	6 312,2	1,9	9 321,5					
Reģionālā attīstība un kohēzija – kopā (2.a apakškategorija)	47 884,5	23 612,2	46 153,8	47 174,0	1 730,6	- 23 561,8	3,7 %	-49,9 %	107 811,4
— Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās (2. a apakškategorija)	16 782,8	6 855,6	16 774,5	13 022,5	8,3	- 6 166,9	0,0 %	-47,4 %	46 487,3
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>		4 378,7	1,1	11 630,9					
<i>Kopā ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās – kopā (2.a apakškategorija)</i>	16 782,8	11 234,3	16 775,6	24 653,4	7,2	- 13 419,0	0,0 %	-54,4 %	46 487,3
Nobalsotās apropriācijas kopā	64 665,2	24 155,7	62 926,5	50 875,0	1 738,7	- 26 719,3	2,8 %	-52,5 %	154 298,7
Maksimālais apjoms	64 683,0		62 939,0						
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
<i>Rezerve</i>	17,8		12,5						
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	2,1	10 690,9	2,9	20 952,4					
Kopā pieejami	64 667,3	34 846,6	62 929,4	71 827,3	1 737,8	- 36 980,8	2,8 %	-51,5 %	154 298,7

3.3.2. Kopa "Reģionālā attīstība un kohēzija"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Reģionālā attīstība un kohēzija" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023.g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	39 434,5	13 079,4	38 392,6	27 314,6	1 041,9	- 14 235,2	2,7 %	-52,1 %	85 958,7
— ERAF – Darbības izdevumi	39 103,3	5 162,0	38 086,0	3 806,4	1 017,3	1 355,7	2,7 %	35,6 %	32 749,2
— ERAF – Operatīvā tehniskā palīdzība	107,6	74,0	104,2	64,4	3,4	9,7	3,3 %	15,0 %	114,5
— Eiropas pilsētiniiciatīva	64,4	93,9	63,1	44,2	1,3	49,8	2,0 %	112,7 %	85,7
— Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – ERAF iemaksa	76,7	p.m.	75,2	p.m.	1,5		2,0 %		73,4
— ERAF – Finansējums saskaņā ar	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					16 294,5
— Robežu pārvaldības un vīzu instruments (60,4	29,4	59,3	17,2	1,2	12,2	2,0 %	71,3 %	33,8
— Atbalsta izdevumi	5,1	5,1	4,8	4,8	0,3	0,3	6,5 %	6,5 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	7 678,5	p.m.	23 377,7		- 15 699,2		-67,2 %	36 507,5
Kohēzijas fonds	8 448,0	4 216,0	7 755,9	10 532,7	692,1	- 6 316,7	8,9 %	-60,0 %	21 846,2
— KF – Darbības izdevumi	6 805,3	893,2	6 175,0	614,4	630,3	278,7	10,2 %	45,4 %	5 574,9
— KF – Operatīvā tehniskā palīdzība	16,7	13,1	15,9	11,4	0,8	1,7	5,0 %	15,0 %	18,3
— Eiropas Infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Transports – KF piešķirums	1 599,5	1 204,5	1 541,2	906,0	58,3	298,5	3,8 %	32,9 %	1 990,8
— Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – KF iemaksa	16,0	7,8	15,6	4,5	0,3	3,2	2,0 %	71,2 %	8,9
— Atbalsta izdevumi	8,1	8,1	8,2	8,2	- 0,1	- 0,1	-1,7 %	-1,7 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	2 082,0	p.m.	8 988,2		- 6 906,2		-76,8 %	14 225,9
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	p.m.	4,7	3,5	5,1	- 3,5	- 0,4	-100,0 %	-8,8 %	6,4
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	4,2	3,5	4,4	- 3,5	- 0,2	-100,0 %	-5,2 %	5,3
— Sagatavošanas darbības	p.m.	0,5	p.m.	0,7		- 0,2		-30,6 %	1,1
Kopa "Reģionālā attīstība un kohēzija" – kopā	47 882,4	17 300,0	46 152,0	37 852,4	1 730,4	- 20 552,4	3,7 %	-54,3 %	107 805,0

3.3.2.1. 2024. gada prioritātes

ERAF galvenais mērķis ir stiprināt ekonomikas un sociālo kohēziju Eiropas Savienībā, novēršot nelīdzsvarotību starp tās reģioniem. KF atbalsta vides infrastruktūru un prioritāros ES projektus Eiropas transporta tīklos ⁽¹⁾. Tas aptver arī energoefektivitātes, atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanas vai ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes projektus, kas sniedz nepārprotamus ieguvumus vides jomā.

ERAF koncentrē investīcijas uz vairākām galvenajām prioritārajām jomām, kas pazīstama kā "tematiskā koncentrācija" un ietver inovāciju un pētniecību, digitalizācijas programmu, atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), vidi un oglekļa nulles emisijas ekonomiku. Mērķis ir atbalstīt dalībvalstis ceļā uz zaļu, digitālu un inovatīvu Eiropu. Tematiskā koncentrācija ļauj 30 % no ERAF piešķiruma atvēlēt vides un klimata pasākumiem ar visaptverošu mērķi atbalstīt pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku. Šajā kontekstā ERAF koncentrējas uz atbalstu Eiropai ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, veicinot tīru un enerģētiskas taisnīgu pārkārtošanu. Tas jo īpaši nozīmē atbalstīt energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu enerģiju, dažādot no energoietilpīgām nozarēm atkarīgus reģionus un radīt stimulus, lai nodrošinātu visiem taisnīgu pārkārtošanos. Attiecībā uz mobilitāti kohēzijas politika un jo īpaši ERAF centīsies atbalstīt sekmīgu pāreju uz alternatīvām degvielām un turpinās atbalstīt "tīros transportlīdzekļus". Kohēzijas fondam ir vēl vērienīgāks klimata mērķis, un 37 % no tā piešķiruma ir atvēlēti vides un klimata pasākumiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60.-93. lpp.).

3.3.3. Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023.g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	16 782,8	6 855,6	16 774,5	13 022,5	8,3	- 6 166,9	0,0 %	-47,4 %	46 659,8
— ESF+ dalītās pārvaldības sadaļa – Darbības izdevumi	16 691,6	2 700,0	16 683,0	1 643,4	8,7	1 056,6	0,1 %	64,3 %	14 363,2
— ESF+ dalītās pārvaldības sadaļa – Operatīvā tehniskā palīdzība	24,0	19,0	24,0	22,0		- 3,0		-13,6 %	32,8
— Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Iemaksas no ESF+	19,2	p.m.	18,8	p.m.	0,4		2,0 %		18,4
— Eiropas Sociālais fonds (ESF) – Finansējums saskaņā ar	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					15 526,5
— Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (EAFVP) – Finansējums saskaņā ar	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					471,7
— Finansiālā atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzu politikai (30,8	15,0	30,2	8,8	0,6	6,2	2,0 %	70,9 %	29,5
— "Erasmus+" – ESF+ iemaksa	10,0	12,0	12,0	6,0	- 2,0	6,0	-16,7 %	100,0 %	15,0
— Atbalsta izdevumi	7,1	7,1	6,5	6,5	0,6	0,6	9,6 %	9,6 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	4 102,5	p.m.	11 335,9		- 7 233,4		-63,8 %	16 030,2
Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" – kopā	16 782,8	6 855,6	16 774,5	13 022,5	8,3	- 6 166,9	0,0 %	-47,4 %	46 659,8

3.3.3.1. 2024. gada prioritātes

ESF+ ⁽¹⁾ sniedz atbalstu dalībvalstīm, lai panāktu augstu nodarbinātības līmeni, taisnīgu sociālo aizsardzību un kvalificētu un noturīgu darbaspēku, kas ir gatavs pārkārtoties uz zaļu un digitālu ekonomiku. Tas ir svarīgs finanšu instruments Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanai, darbvieta atbalstam, nabadzības apkarošanai, kā arī taisnīgas un sociāli iekļaujošas sabiedrības izveidei. Turklāt fonds nodrošina dalībvalstīm tik ļoti nepieciešamos resursus sabiedrības un ekonomikas atveseļošanai pēc Covid-19 pandēmijas. Ar to var arī atbalstīt to problēmu risināšanu, kas izriet no Ukrainas bēgļu ierašanās lielā skaitā, jo īpaši saistībā ar viņu sociālo iekļaušanu, izglītību, apmācību un nodarbinātību.

ESF+ dalītās pārvaldības sadaļa ietver arī vērienīgu prasību ieguldīt jauniešos un risināt bērnu nabadzības problēmu. Dalībvalstīm, kuras pārsniedz ES vidējo rādītāju attiecībā uz jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, vismaz 12,5 % no ESF+ līdzekļiem būtu jāvelta tam, lai palīdzētu šiem jauniešiem iegūt kvalifikāciju vai atrast kvalitatīvu darbu. Visām pārējām dalībvalstīm ir jāpiešķir atbilstoša summa mērķorientētām darbībām, lai atbalstītu jauniešu nodarbinātības pasākumus. Dalībvalstīm, kurās bērnu nabadzības līmenis pārsniedz ES vidējo rādītāju, šā jautājuma risināšanai būtu jāizmanto vismaz 5 % no saviem ESF+ līdzekļiem, savukārt visām pārējām dalībvalstīm pienācīga summa no saviem ESF+ līdzekļiem ir jāpiešķir mērķorientētiem pasākumiem bērnu nabadzības apkarošanai, lai atbalstītu Eiropas Garantijas bērniem īstenošanu.

ESF+ regula arī uzliek dalībvalstīm pienākumu vismaz 25 % no sava piešķiruma ieguldīt sociālajā iekļaušanā un šīs tematiskās koncentrācijas prasības ietvaros veicināt nabadzības izskaušanu, atbalstot attiecīgās valsts shēmas. Vismaz 4 % no fonda līdzekļiem dalītā pārvaldībā būtu jāpiešķir vistrūcīgāko personu, tostarp bēgļu, atbalstam. Jo īpaši no ESF+ var finansēt pārtikas un pamata materiālo palīdzību un sociālās iekļaušanas pasākumus, piemēram, psiholoģisko atbalstu, valodu pamatkursus un juridisko tulkošanu.

3.3.4. Maksājumu apropriācijas šai izdevumu kategorijai

Maksājumu apropriāciju kopsavilkums	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP – daļa no kopējām maksājumu apropriācijām 2.a apakšskatērijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	24 131,8	99,9 %	50 851,3
<i>t. sk. par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam</i>	10 257,9	42,5 %	7 133,3
<i>t. sk. par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgadu finanšu shēmām</i>	13 874,0	57,4 %	43 718,0
Citi maksājumi ⁽¹⁾	23,8	0,1 %	23,7
Kopā	24 155,7	100,0 %	50 875,0

⁽¹⁾ Maksājumi, kas saistīti ar administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, darbībām, ko finansē saskaņā ar Eiropas Komisijas prerogatīvām, un citām darbībām.

Paredzams, ka maksājumu vajadzības 2014.–2020. gada perioda **kohēzijas politikas** programmām 2024. gadā ievērojami samazināsies salīdzinājumā ar 2023. gadu, jo šīs programmas tuvojas to slēgšanas posmam. Šīm programmām vairs netiks piešķirti priekšfinansējuma maksājumi, bet tikai starpposma un galīgie maksājumi saskaņā ar KNR noteikumiem ⁽²⁾. Tāpat kā iepriekšējos gados Komisijas priekšlikums par starpposma maksājumiem ir sagatavots, izvērtējot jaunāko pieejamo dalībvalstu prognozi, kas iesniegta 2023. gada janvārī, iepriekšējo pieredzi attiecībā uz programmu īstenošanas gaitu un pieejamo informāciju par īstenošanu uz vietas, kā arī ņemta vērā piešķirtos ieņēmumus 3,7 miljardu EUR apmērā, kas radīsies ikgadējās pārskatu pieņemšanas rezultātā. Turklāt tajā ir ņemta vērā sākotnējā priekšfinansējuma noskaidrošana un aplēse par deklarējamajiem izdevumiem, kas pārsniedz fondu maksimālo ieguldījumu programmās (“virsrezervēšana”), pamatojoties uz jaunākajām dalībvalstu prognozēm, kas nozīmē, ka ne visi maksājumu pieteikumi rezultēsies faktiskos maksājumus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21.-59. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1542 (2020. gada 21. oktobris), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1303/2013 attiecībā uz ikgadējā priekšfinansējuma korekciju 2021.–2023. gadam (OV L 356, 26.10.2020.).

Komisija turpina atbalstīt dalībvalstis to *REACT-EU* piešķirumu īstenošanā, kas tika pievienoti kohēzijas programmām 2021. un 2022. gadā (kā *NGEU* līdzekļi), lai nodrošinātu, ka likviditātes un krīzes reaģēšanas pasākumi nekavējoties sasniedz reģionus un saņēmējus, kuriem ir vislielākās vajadzības. Pamatojoties uz dalībvalstu maksājumu pieteikumiem, Komisija aizņemsies līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka var apmierināt attiecīgās maksājumu vajadzības, lai apmierinātu šīs krīzes izraisītās tūlītējās vajadzības. Tāpat kā ERAF un ESF gadījumā *REACT-EU* izdevumi ir attiecināmi līdz 2023. gada beigām, un galīgo maksājumu pieteikumu termiņš ir noteikts KNR noteikumos.

Kohēzijas politikas programmām 2021.–2027. gada periodā (izņemot TPF) maksājumu apropriācijas segs ikgadējo priekšfinansējumu, kas atbilst 0,5 % no kopējā atbalsta no fondiem, kurš noteikts lēmumā, ar ko apstiprina programmas, un 3 % *Interreg* programmām. Kopumā priekšfinansējuma maksājumu segšanai būs vajadzīgi 2,0 miljardi EUR. Atlikušie 6,8 miljardi EUR tiks izmantoti, lai segtu starpposma maksājumus. Kopumā paredzams, ka ikgadējās pārskatu pieņemšanas rezultātā 2024. gadā piešķirtie ieņēmumi būs 3,7 miljardu EUR apmērā, ko izmantos arī tam, lai atmaksātu dalībvalstu starpposma maksājumu pieteikumus. Ņemot vērā to, ka 2024. gads būs tikai otrais pilnais jauno programmu īstenošanas gads, paredzams, ka maksājumu vajadzības sāks pakāpeniski pieaugt atbilstoši normālai īstenošanas līknei.

Maksājumu vajadzības abos periodos kopā norāda uz ievērojamu maksājumu kritumu 2024. gadā – tā ir normāla tendence, kas vērojama, kad jauna perioda īstenošanas sākums sakrīt ar brīdi, kad tuvojas iepriekšējā perioda slēgšanas posms.

3.4. 2.b izdevumu apakškategorija – Noturība un vērtības

Galvenās programmas šajā apakškategorijā ir ar mērķi veicināt Eiropas ekonomiku atveseļošanu un stiprināt to noturību. Šo darbību centrā ir Atveseļošanas un noturības mehānisms ar būtiskām izmaksām līdz 2026. gada beigām. Ar programmu “ES – veselībai” un Savienības civilās aizsardzības mehānismu (*rescEU*) atbalsta veselības savienību. Savienības civilās aizsardzības mehānisms (*rescEU*) jo īpaši uzlabos Savienības spēju reaģēt uz krīzēm un veidot noturību pret turpmākiem satricinājumiem. Tajā pašā laikā 2.b izdevumu apakškategorijā ir iekļautas pamatprogrammas, kas laika gaitā ir pierādījušas savu ES pievienoto vērtību, piemēram, *Erasmus+*, Eiropas Solidaritātes korpuss, “Radošā Eiropa”, ESF+ Nodarbinātības un sociālās inovācijas (*EaSI*) sadaļa un programma “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”. Šajā apakškategorijā ietilpst arī *NextGenerationEU* finansējuma izmaksas.

3.4.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

2.b apakškategorija "Noturība un vērtības" pa kopām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024. –2023.g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Reģionālā attīstība un kohēzija – kopā (2. b apakškategorija)	34,3	32,0	33,6	36,9	0,7	- 4,9	2,0 %	-13,3 %	106,7
Atvēršana un noturība	5 239,9	5 174,0	2 637,9	2 640,8	2 602,0	2 533,1	98,6 %	95,9 %	143 345,6
Iemaksas no NextGenerationEU	16,4	96 316,3	104 146,3	60 352,9					
Atvēršana un noturība – kopā	5 256,2		106 784,2		- 101 528,0	38 496,5	-95,1 %	61,1 %	143 345,6
Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās – kopā (2.b apakškategorija)	5 040,0	4 824,5	4 988,7	4 506,0	51,3	318,5	1,0 %	7,1 %	3 091,0
Nobalsotās apropriācijas kopā	10 314,2	10 030,4	7 660,2	7 183,7	2 653,9	2 846,7	34,6 %	39,6 %	146 543,3
Maksimālais apjoms	8 606,0		7 198,0						
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu	1 335 350 949		182 220 073						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	372,8		280,0						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
Rezerve									
Iemaksas no NextGenerationEU	16,4	96 316,3	104 146,3	60 352,9					
Kopā pieejami	10 330,5	106 346,6	111 806,6	67 536,6	- 101 476,0	38 810,1	-90,8 %	57,5 %	146 543,3

3.4.2. Kopa "Reģionālā attīstība un kohēzija"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Reģionālā attīstība un kohēzija" pa programmām un mērķiem (2.b)	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023.g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Atbalsts Kipras turku kopienai	34,3	32,0	33,6	36,9	0,7	- 4,9	2,0 %	-13,3 %	106,7
— Finansiālais atbalsts Kipras turku kopienas ekonomiskās attīstības veicināšanai	32,3	15,0	31,7	10,0	0,6	5,0	1,8 %	50,0 %	56,0
— Atbalsta izdevumi	2,0	2,0	1,9	1,9	0,1	0,1	5,1 %	5,1 %	
— Iepriekšējo programmu un darbību pabeigšana	p.m.	15,0	p.m.	25,0		- 10,0		-40,0 %	50,8
Kopa "Reģionālā attīstība un kohēzija" – kopā (2. b apakškategorija)	34,3	32,0	33,6	36,9	0,7	- 4,9	2,0 %	-13,3 %	106,7

3.4.2.1. 2024. gada prioritātes

Daļa no šīs kopas, ko galvenokārt finansē no 2.a apakš kategorijas, sniedz arī finansiālu palīdzību **Kipras turku kopienas** ekonomiskajai attīstībai, lai atbalstītu Kipras atkalapvienošanu. Programma veicina Kipras turku kopienas ekonomisko attīstību, attīstot infrastruktūru, veicot darbības sociālās un ekonomiskās attīstības atbalstam un veicinot izlīgumu ar uzticēšanās veidošanu, atbalstot pilsonisko sabiedrību un tuvinot Kipras turku kopienu Eiropas Savienībai.

3.4.3. Kopa "Atveseļošana un noturība"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Atveseļošana un noturība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Starpība 2024.–2023.g.		Starpība 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms un tehniskā atbalsta instruments	123,5	104,7	121,1	115,0	2,4	- 10,2	2,0 %	-8,9 %	141 029,4
— Atveseļošanas un noturības mehānisms – Neatmaksājams atbalsts	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					140 867,4
— Tehniskā atbalsta instruments	121,4	102,1	119,0	97,7	2,4	4,4	2,0 %	4,5 %	149,5
— Atbalsta izdevumi	2,1	2,1	2,1	2,1	0,0	0,0	2,0 %	2,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	0,6	p.m.	15,2		- 14,6		-96,3 %	12,5
Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls IV")	0,9	1,0	0,9	1,2	0,0	- 0,2	2,0 %	-18,4 %	1,0
— Euro aizsardzība pret viltošanu	0,9	0,9	0,7	0,8	0,2	0,2	32,6 %	26,3 %	0,7
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	0,2	0,2	- 0,2	- 0,2	-100,0 %	-100,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	0,0	p.m.	0,3		- 0,2		-86,0 %	0,3
Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas	3 870,0	3 870,0	1 315,8	1 315,8	2 554,2	2 554,2	194,1 %	194,1 %	
— Atbalsta izdevumi	6,0	6,0	6,0	6,0					
— Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (ESAI) – Periodiska kupona izmaksa un izpirkšana termiņa beigās	3 864,0	3 864,0	1 309,8	1 309,8	2 554,2	2 554,2	195,0 %	195,0 %	
Savienības Civilās aizsardzības mehānisms (RescEU)	230,3	249,9	188,0	312,0	42,3	- 62,1	22,5 %	-19,9 %	1 149,8
— Savienības Civilās aizsardzības mehānisms	230,3	211,0	188,0	275,0	42,3	- 64,0	22,5 %	-23,3 %	937,8
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	38,9	p.m.	37,0		1,9		5,1 %	212,0
EU4Health	753,8	689,1	739,3	626,8	14,5	689,1	2,0 %	9,9 %	1 058,9
— Programma "ES – veselībai"	726,7	652,0	715,1	578,2	11,6	73,8	1,6 %	12,8 %	1 013,8
— Atbalsta izdevumi	27,1	27,1	24,1	24,1	2,9	2,9	12,2 %	12,2 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	10,0	p.m.	24,5		- 14,5		-59,2 %	45,1

Kopa "Atvесеjоšana un noturība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g		Budžets 2023. g.		Starpība 2024.–2023.g.		Starpība 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Instrumenti ārkārtas atbalstam Savienībā (ESI)	p.m.	2,0		5,9		- 3,9		-66,0 %	1 058,9
— Ārkārtas atbalsts Savienībā	p.m.	2,0	p.m.	5,9		- 3,9		-66,0 %	61,7
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
Decentralizētās aģentūras	249,3	245,5	260,9	253,2	- 11,6	- 7,7	-4,5 %	-3,0 %	34,7
— Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	72,4	72,4	85,9	85,9	- 13,5	- 13,5	-15,7 %	-15,7 %	0,0
— Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	153,3	149,5	150,5	142,8	2,8	6,7	1,9 %	4,7 %	34,7
— Eiropas Zāļu aģentūra	23,5	23,5	24,4	24,4	- 0,9	- 0,9	-3,7 %	-3,7 %	0,0
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	12,1	11,8	12,0	11,0	0,1	0,8	0,8 %	7,3 %	10,1
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					0,0
— Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām	12,1	11,8	12,0	11,0	0,1	0,8	0,8 %	7,3 %	10,1
Kopa "Atvесеjоšana un noturība" – kopā	5 239,9	5 174,0	2 637,9	2 640,8	2 602,0	2 533,1	98,6 %	95,9 %	143 345,6

3.4.3.1. 2024. gada prioritātes

Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM) ⁽¹⁾ ir Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta centrālais elements un sniedz plaša mēroga finansiālu atbalstu investīcijām un reformām dalībvalstīs gan neatmaksājama finansiālā atbalsta, gan aizdevumu veidā. Atveseļošanas un noturības mehānisms attiecīgajā periodā var sniegt neatmaksājamu finansiālu atbalstu līdz 338 miljardu EUR apmērā ar izmaksām līdz 2026. gada beigām.

ANM galvenais mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu atveseļošanu no Covid-19 pandēmijas un veidot noturību pret turpmākiem satricinājumiem, jo īpaši atbalstot zaļo un digitālo pārkārtošanos. Dalībvalstīs ir nākušas klajā ar nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem, kuros izklāstītas reformas un investīcijas, ko tās plāno īstenot. Attiecībā uz katru reformu un investīciju dalībvalstīs arī sniedza informāciju par aplēstajām izmaksām, lai pamatotu pieprasīto finansiālo atbalstu, un konkrētus starpposma un galīgos mērķrādītājus, ko dalībvalstīs apņēmušās izpildīt.

ANM atbalsta reformas un investīcijas dažādās politikas jomās sešos pīlāros, kas noteikti regulā. Reaģējot uz Covid-19 pandēmijas ekonomiskajām un sociālajām sekām, ANM mērķis ir padarīt ES ekonomikas noturīgākas un labāk sagatavotas nākotnei. Vismaz 37 % un 20 % no katra plāna izdevumiem būtu jāatvēr attiecīgi klimata un digitālās pārkārtošanās paātrināšanai. Turklāt katrā plānā ir jāņem vērā visi konkrētām valstīm adresētie Eiropas pusgada ietvaros sniegtie ieteikumi vai ievērojama to daļa un jāizpilda galvenie kritēriji, kas jānovērtē Komisijai, tostarp būtisks ieguldījums izaugsmei, nodarbinātībā un kohēzijā, nepieļaujot būtisku kaitējumu vides mērķiem, un tas jāpārvalda, izmantojot atbilstīgas uzraudzības un kontroles sistēmas.

Lai gan *NextGenerationEU* saistības ir uzņemtas agrāk 2021.–2023. gadā, attiecīgos maksājumus var veikt līdz 2026. gada beigām. Par ierobežotu summu, kas atbilst administratīvā atbalsta izdevumiem, joprojām tiks uzņemtas saistības līdz 2027. gada beigām.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts		Iemaksas no <i>NextGenerationEU</i>		Kopā	
			SA	MA	SA	MA	SA	MA
ANM neatmaksājama atbalsta			2,1	2,1	14,0	95 964,4	16,1	95 966,5
T. sk.:	Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (RRF) – Dotācijas	06 02 01	p.m.	p.m.		95 950,4	p.m.	95 950,4
	Atbalsta izdevumi tehniskā atbalsta instrumentam	06 01 01 01	2,1	2,1			2,1	2,1
	Atbalsta izdevumi Atveseļošanas un noturības mehānismam	06 01 01 02	p.m.	p.m.	14,0	14,0	14,0	14,0

Ar *REPowerEU* plānu tiek ieviesta īpaša nodaļa, kas būs dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānu neatņemama daļa un kurā būs izklāstītas nepieciešamās reformas un investīcijas, lai panāktu enerģētisko neatkarību no Krievijas fosilajiem resursiem un Savienības energoapgādes diversifikāciju. Tiks nodrošināti arī papildu finansējuma avoti jauno *REPowerEU* mērķu atbalstam. Tie ietver ārējos piešķirtos ieņēmumus 20 miljardu EUR apmērā, kas gūti, izsolot kvotas saskaņā ar ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS): 8 miljardi EUR, ko finansē, paredzot atsevišķu dalībvalstu emisijas kvotu izolāšanu, un 12 miljardi EUR no Inovāciju fonda resursiem. Turklāt pieņemtā Regula (ES) 2023/435 ļāva dalībvalstīm brīvprātīgi pārvietot visu vai daļu no to sākotnējā *Brexit* korekcijas rezerves (BKR) piešķiruma uz ANM. Pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem pieprasījumiem, kopējā summa, kas jāpārvieto no BKR uz ANM, ir 2,1 miljards EUR, no kuriem 1,5 miljardi EUR tiks pārvietoti 2023. gadā un 0,6 miljardi EUR — 2025. gadā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17.-75. lpp.).

Saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas (KNR) 26. pantu dalībvalstīm ir arī iespēja pārvietot resursus, kas tām piešķirti no fondiem, uz kuriem attiecas KNR. Turklāt saskaņā ar KNR 26.a pantu dalībvalstis var ar programmas grozījumu pieprasīt, lai līdz 7,5 % no to sākotnējā valsts piešķiruma no ERAF, ESF+ un Kohēzijas fonda tiktu iekļauti REPowerEU prioritātēs esošo programmu ietvaros.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms un tehniskā atbalsta instruments			p.m.	p.m.
Tostarp:	Atveseļošanas un noturības mehānisms — Iemaksa no ERAF	05 02 11	p.m.	p.m.
	Atveseļošanas un noturības mehānisms — Iemaksa no KF	05 03 09	p.m.	p.m.
	Atveseļošanas un noturības mehānisms — Iemaksa no ESF +	07 02 14	p.m.	p.m.
	Atveseļošanas un noturības mehānisms — Iemaksa no EJZAF	08 04 06	p.m.	p.m.
	Atveseļošanas un noturības mehānisms – Iemaksa no BKR	16 02 04	p.m.	p.m.

Tehniskā atbalsta instruments ⁽¹⁾ nodrošina, ka Komisija var turpināt sniegt individuāli pielāgotas zināšanas, lai dalībvalstīm būtu vajadzīgās institucionālās un administratīvās spējas izstrādāt un īstenot izaugsmi sekmējošas reformas un tās spētu uzlabot Eiropas ekonomiku noturību, izmantojot efektīvas un labi funkcionējošas administratīvās struktūras. Šajā nolūkā tā mērķis ir visos reformu procesa posmos vai konkrētos posmos palīdzēt to dalībvalstu iestādēm, kuras lūdz atbalstu.

Ņemot vērā nepieredzēti straujo procentu likmju pieaugumu kopš 2021. gada decembra, procentu izmaksas par līdzekļiem, kas aizņemti saskaņā ar **Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu** (ESAI) 2023. gadā, būs ievērojami augstākas nekā par 2022. gadā aizņemtajiem līdzekļiem. Procentus par 2023. gada aizņēmumiem sāks maksāt nākamajā gadā (t. i., 2024. gadā). Ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, summa 2 071 miliona EUR apmērā, kas sākotnēji finanšu plānojumā bija paredzēta 2024. gadam, nav pietiekama gada procentu maksājumiem par līdzekļiem, kas aizņemti saskaņā ar ESAI. Lai gan galīgā summa, kas nepieciešama 2024. gadā, būs atkarīga no procentu likmēm par aizņēmumiem, kas veikti līdz 2023. gada beigām, un no operāciju apjoma, pašlaik aplēstās finansējuma izmaksas 2024. gadam ir 3 960,0 miljoni EUR.

Šī summa atspoguļo jaunākās pieejamās aplēses, jo īpaši attiecībā uz paredzamo izmaksu līmeni 2023. gada otrajā pusgadā. Komisija rūpīgi uzraudzīs aplēsto vajadzību attīstību. Salīdzinājumam — ESAI aizņēmumu zemāks līmenis, proti, 10 miljardi EUR 2023. gadā, samazinātu procentu izmaksas 2024. gadā par aptuveni 300 miljoniem EUR, ja citi faktori paliek nemainīgi.

Ir ierosināts papildu vajadzības salīdzinājumā ar finanšu plānojumu 2024. gadam finansēt, apvienojot paredzamo pārnesumu no 2023. gada (96 miljoni EUR), atlikušo rezervi 2.b izdevumu kategorijā (84,9 miljoni EUR), kā arī elastības instrumenta (1 335,3 miljoni EUR) un vienotā rezerves instrumenta (372,8 miljoni EUR) izmantošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1.-16. lpp.).

Savienībai jābūt labi sagatavotai un spējīgai sniegt dažāda veida operacionālo palīdzību, lai reaģētu uz krīzēm un katastrofām un aizsargātu dzīvības. Covid-19 pandēmija, sekas, ko izraisa Krievijas karš Ukrainā, un dabas ugunsgrēku un citu dabas katastrofu skaita pieaugums ir izgaismojuši Eiropas sadarbības un solidaritātes vērtību un nepieciešamību. Tas ir arī parādījis, ka Savienībai ir steidzami jāuzlabo sava spēja reaģēt uz krīzēm un jāveido noturība pret turpmākiem satricinājumiem, izmantojot novēršanas un sagatavotības pasākumus. **Savienības civilās aizsardzības mehānisms (UCPM)** ⁽¹⁾ ļauj ES dalībvalstīm (un iesaistītajām trešām valstīm ⁽²⁾) uzlabot gatavību katastrofām, to novēršanu un reaģēšanu uz tām ar galveno mērķi aizsargāt iedzīvotājus katastrofu gadījumā – jo īpaši tādu, kurām ir liela mēroga un pārrobežu ietekme, – risinot problēmas saistībā ar vajadzībām, kas pārsniedz dalībvalstu reaģēšanas spējas.

UCPM ietver *rescEU*, kas ļauj apmācīt dalībvalstu neatliekamās palīdzības personālu starptautiskai izvietojšanai, atbalstīt valstu spēju uzlabošanu un nodrošināt stratēģisku un daudzfunkcionālu ES spēju rezervi. *RescEU* rezerve ietver ugunsgrēku dzēšanu no gaisa un medicīniskās evakuācijas līdzekļus, kā arī neatliekamās medicīniskās palīdzības aprīkojuma krājumus, pajumtes, generatorus un citus pretpasākumus reaģēšanai uz krīzēm. Pašlaik *rescEU* tiek pilnveidots, iegādājoties daudzfunkcionālas transporta spējas, ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro vielu (CBRN) dekontaminācijas spējas un 2. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību. Tiks pievienotas arī jaunas spējas, piemēram, CBRN atklāšanas, paraugu ņemšanas un monitoringa spējas un ES amfībijas tipa gaisa kuģu flote ugunsdzēsēšanas nolūkiem. Ārkārtas situācijas gadījumā palīdzības pieprasījumus centralizēti koordinē Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs, kas ļauj īstenot ārkārtas reaģēšanu dažādās nozarēs un atvieglo sadarbību ārkārtas situācijās ar starptautiskajiem partneriem un privāto sektoru. Pēc tam palīdzība natūrā ar UCPM starpniecību tiek novirzīta skartajām valstīm. Mehānisms pēdējo trīs gadu laikā ir veiksmīgi izmantots vairāk nekā 300 krīzes situācijās visā pasaulē, un tam joprojām būs svarīga nozīme arī 2024. gadā.

Covid-19 pandēmija ir radījusi milzīgas cilvēku ciešanas visā Eiropas Savienībā un pārslogojusi ES veselības aprūpes sistēmas. Krīze izgaismoja valstu un vietējo veselības aprūpes sistēmu nestabilitāti un vajadzību pēc koordinētas un noteiktas rīcības Savienības līmenī, papildinot dalībvalstu veselības politiku, lai uzlabotu iedzīvotāju veselību visā Savienībā, tostarp to cilvēku veselību, kuri bēg no Ukrainas, un nodrošinātu, ka sabiedrības veselības aizsardzība tiek ņemta vērā visās Savienības politikas jomās. Programma “**ES – veselībai**” ⁽³⁾ ir svarīgs instruments visaptverošai reaģēšanai uz Eiropas iedzīvotāju veselības vajadzībām, ņemot vērā pieredzi, kas gūta gan Covid-19 pandēmijas laikā, gan iepriekšējās veselības programmās, un balstoties uz pasākumiem, kas iepriekš īstenoti saskaņā ar Ārkārtas atbalsta instrumentu.

Programma palīdz veidot spēcīgu pamatu Eiropas veselības savienībai, kurā ES un dalībvalstis sadarbojas, lai pastiprinātu koordināciju un stiprinātu esošās struktūras un mehānismus labākai aizsardzībai, profilaksei, sagatavotībai un reaģēšanai uz cilvēka veselības apdraudējumiem, tostarp darbības saistībā ar Komisijas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādi (*HERA*). Tā pievēršas arī darbībām, kas uzlabo pārnēsājamo un nepārnēsājamo slimību uzraudzību, diagnostiku un ārstēšanu, veselības veicināšanai, kā arī darbībām, kas uzlabo veselības aprūpes sistēmu pieejamību, efektivitāti un noturību un mazina nevienlīdzību attiecībā uz piekļuvi veselības aprūpei.

Programma palīdzēs īstenot arī tādas pamatiniciatīvas kā Eiropas vēža uzveikšanas plāns un Eiropas Zāļu stratēģija. Tas palīdzēs nodrošināt piekļuvi veselības aprūpei, novērst priekšlaicīgu mirstību un samazināt nevienlīdzību veselības jomā. Īpaša uzmanība tiek pievērsta digitalizācijai, veselības datu (atkārtotai) izmantošanai veselības aprūpes nodrošināšanā un pētniecībai un inovācijai, kā arī veselības aprūpes sistēmu digitālajai pārveidei, lai risinātu jautājumu par Eiropas veselības datu telpas izveidi.

Kopējās nobalsotās programmas “ES – veselībai” apropriācijas ietver DFS regulas 5. pantā paredzēto īpašo palielinājumu, kas ir noteikts ar DFS tehnisko korekciju 2024. gadam, kā paredzēts DFS regulas 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Programmai “ES – veselībai” tas ir 445,7 miljoni EUR saistību apropriācijās.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/836 (2021. gada 20. maijs), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 185, 26.5.2021., 1.-22. lpp.).

⁽²⁾ Albānija, Bosnija un Hercegovina, Islande, Melnkalne, Norvēģija, Serbija, Turcija, Ukraina un Ziemeļmaķedonija.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/522 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma “ES – veselībai”) 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 (OV L 107, 26.3.2021., 1.-29. lpp.).

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
EU4Health			753,8	445,7
T. sk.:	Atbalsta izdevumi programmai "ES – veselībai"	06 01 05 01	9,5	5,8
	Programma "ES – veselībai"	06 06 01	726,7	439,9

Decentralizētās aģentūras šajā jomā (Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC), Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) un Eiropas Zāļu aģentūra (EMA)) palīdz koordinēt Savienības darbības veselības politikas jomā.

3.4.4. Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023.g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Nodarbinātība un sociālā inovācija	93,5	85,0	93,5	95,2		- 10,2		-10,7 %	172,5
— ESF+ – Sadaļa "Nodarbinātība un sociālā inovācija (91,5	72,0	91,5	77,0		- 5,0		-6,5 %	120,6
— Atbalsta izdevumi	2,0	2,0	2,0	2,0					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	11,0	p.m.	16,2		- 5,2		-32,1 %	51,9
Programma Erasmus+	3 736,1	3 491,1	3 668,5	3 291,6	67,6	199,5	1,8 %	6,1 %	1 857,3
— Veicināt personu un grupu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu un taisnīgumu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā	3 222,8	2 912,4	3 179,2	2 703,5	43,7	209,0	1,4 %	7,7 %	1 136,1
— Veicināt neformālās un ikdienējās mācīšanās mobilitāti un aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā	384,9	369,7	365,6	335,0	19,3	34,7	5,3 %	10,4 %	191,6
— Veicināt sporta personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī	71,2	56,7	69,7	56,4	1,6	0,3	2,3 %	0,5 %	61,1
— Atbalsta izdevumi	57,1	57,1	54,1	54,1	3,0	3,0	5,6 %	5,6 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	95,2	p.m.	142,6		- 47,5		-33,3 %	468,5
Eiropas Solidaritātes korpuss (ESC)	144,0	138,7	144,2	124,1	- 0,2	14,6	-0,1 %	11,7 %	161,4
— Eiropas Solidaritātes korpuss	137,0	128,6	137,3	106,0	- 0,3	22,6	-0,2 %	21,3 %	83,9
— Atbalsta izdevumi	7,0	7,0	6,9	6,9	0,1	0,1	2,0 %	2,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	3,1	p.m.	11,2		- 8,1		-72,6 %	77,4
Radošā Eiropa	331,8	364,8	332,8	312,5	- 1,0	52,3	-0,3 %	16,7 %	480,5
— Kultūras atzars	101,8	96,0	102,5	91,5	- 0,7	4,6	-0,7 %	5,0 %	145,9
— Atzars "Media"	178,8	207,5	180,7	141,4	- 1,9	66,1	-1,1 %	46,7 %	236,3

Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023.g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Starpnozaru atzars	27,6	25,4	27,1	25,6	0,5	-0,2	1,8 %	-0,7 %	37,0
— Atbalsta izdevumi	23,6	23,6	22,5	22,5	1,2	1,2	5,2 %	5,2 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	12,1	p.m.	31,5		-19,4		-61,5 %	61,4
Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības	215,0	221,1	215,3	156,6	-0,3	64,5	-0,1 %	41,2 %	211,6
— Līdztiesība un tiesības	36,0	51,8	36,9	31,2	-0,8	20,6	-2,3 %	66,0 %	35,3
— Pilsoņu iesaistīšanās un līdzdalība Savienības demokrātiskajā dzīvē	55,7	46,9	33,2	19,0	22,5	27,9	67,9 %	146,8 %	34,4
— Daphne	25,1	23,9	26,8	26,8	-1,6	-3,0	-6,0 %	-11,0 %	25,9
— Savienības vērtības	88,2	86,7	109,2	54,6	-21,0	32,1	-19,3 %	58,7 %	70,2
— Atbalsta izdevumi	10,0	10,0	9,3	9,3	0,6	0,6	7,0 %	7,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	1,8	p.m.	15,6		-13,8		-88,6 %	45,8
Tiesiskums	41,8	38,5	42,2	39,8	-0,4	-1,3	-1,0 %	-3,3 %	62,7
— Tiesu iestāžu sadarbības veicināšana	11,0	13,0	11,1	7,4	-0,1	5,5	-1,1 %	74,7 %	10,2
— Atbalsts apmācībai tieslietu jomā	15,9	4,9	16,0	14,1	-0,2	-9,2	-1,1 %	-65,1 %	8,5
— Tiesu iestāžu faktiskas pieejamības veicināšana	13,8	18,4	14,0	10,8	-0,1	7,5	-1,1 %	69,6 %	17,4
— Atbalsta izdevumi	1,1	1,1	1,1	1,1					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	1,2	p.m.	6,3		-5,2		-81,5 %	26,6
Decentralizētās aģentūras un Eiropas Prokuratūra (EPPO)	288,8	280,1	271,0	265,8	17,9	14,3	6,6 %	5,4 %	40,6
— Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (24,0	24,0	23,6	23,6	0,5	0,5	2,0 %	2,0 %	
— Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (16,5	16,5	16,3	16,3	0,2	0,2	1,2 %	1,2 %	0,1
— Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (19,2	19,2	18,9	18,9	0,3	0,3	1,4 %	1,4 %	1,5
— Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (26,5	26,5	24,6	24,6	1,9	1,9	7,7 %	7,7 %	
— Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (9,1	9,1	8,6	8,6	0,5	0,5	5,9 %	5,9 %	

Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023.g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Eiropas Izglītības fonds (23,1	23,1	22,5	22,5	0,6	0,6	2,5 %	2,5 %	0,3
— Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (57,8	61,9	52,5	57,5	5,3	4,4	10,1 %	7,7 %	11,9
— Eiropas Prokuratūra (64,3	64,3	64,6	64,6	-0,3	-0,3	-0,5 %	-0,5 %	
— Eiropas Darba iestāde (48,4	35,5	39,4	29,2	9,0	6,3	22,8 %	21,4 %	26,8
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	189,0	205,2	221,2	220,4	- 32,3	- 15,2	-14,6 %	-6,9 %	276,9
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	12,1	12,7	14,8	- 12,7	- 2,7	-100,0 %	-18,1 %	24,1
— Sagatavošanas darbības	p.m.	20,2	18,8	32,2	- 18,8	- 12,0	-100,0 %	-37,4 %	43,8
— Citas darbības	7,9	7,0	7,9	6,0		1,0		16,7 %	11,8
— Darbaņēmēju brīva pārvietošanās, sociālā nodrošinājuma shēmu koordinēšana un pasākumi migrantiem, tostarp migrantiem no trešām valstīm	7,9	7,0	7,9	6,0		1,0		16,7 %	11,8
— Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām	181,1	166,0	181,7	167,5	- 0,7	- 1,5	-0,4 %	-0,9 %	197,2
Kopa "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" – kopā	5 040,0	4 824,5	4 988,7	4 506,0	51,3	318,5	1,0 %	7,1 %	3 091,0

3.4.4.1. 2024. gada prioritātes

Programma **Erasmus+** ⁽¹⁾, kas ir viens no Savienības pamanāmākajiem veiksmes stāstiem, turpina radīt iespējas jauniešu izglītībai un mobilitātei. Galvenā uzmanība ir pievērsta iekļautībai un nelabvēlīgā situācijā esošu jauniešu iesaistei lielākā skaitā, lai vairāk cilvēku varētu pārcelties uz citu valsti mācību pieredzes gūšanai. Programmai **Erasmus+** ir arī būtiska nozīme Eiropas identitātes un vērtību stiprināšanā un digitālās pārkārtošanās, demokrātiskākas Savienības un Eiropas zaļā kursa veicināšanā. Programmai ir trīs sadaļas: mobilitāte, sadarbība un atbalsts politikas izstrādei. Darbība ES līmenī ir būtiska, ņemot vērā šo aktivitāšu starpvalstu raksturu un apmēru. Programma **Erasmus+** garantē, ka visas dalībvalstis un asociētās valstis gūst labumu no mobilitātes un labas prakses apmaiņas, vienlaikus nodrošinot rezultātu optimālu izplatīšanu un palīdzot veicināt pārveidi un inovāciju izglītībā un apmācībā.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar KNR 26. pantu papildu resursus **Erasmus+** ietvaros var īstenot saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Programma Erasmus +			10,0	12,0
Tostarp:	<i>Erasmus+ – ESF+ iemaksa</i>	07 02 13	10,0	12,0

Turklāt programmas **Erasmus+** ārējo un starptautisko dimensiju finansē attiecīgi no Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē" un Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Programma Erasmus +			359,1	290,6
	<i>Erasmus+ – Iemaksa no NDICI – "Eiropa pasaulē"</i>	14 02 01 50	296,7	237,6
	<i>Erasmus+ – Iemaksa no IPA III</i>	15 02 01 02	62,4	53,0

DFS paredz papildu finansējumu programmai "Erasmus", tostarp, ietverot DFS regulas 5. pantā paredzēto palielinājumu, kas ir noteikts ar DFS tehnisko korekciju 2024. gadam, kā paredzēts DFS regulas 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Programmai **Erasmus+** tas ir 261,3 miljoni EUR saistību apropriācijās.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
Programma Erasmus +			3 736,1	261,3
T. sk.:	Atbalsta izdevumi programmai <i>Erasmus+</i>	07 01 02 01	25,5	3,9
	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – netiešā pārvaldība	07 03 01 01	2 566,7	184,7

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās **Erasmus+** un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1.-33. lpp.).

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
	Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – tiešā pārvaldība	07 03 01 02	656,1	40,8
	Veicināt neformālo mācību mobilitāti un aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā	07 03 02	384,9	26,9
	Veicināt sporta treneru un personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī	07 03 03	71,2	5,0

Programma *Erasmus+* 2024. gadā koncentrēsies uz tās ilggadējo misiju atbalstīt transnacionālo mācību mobilitāti. Tā turpinās sniegt atbalstu dažādām darbībām saistībā ar sadarbības projektiem un politikas izstrādei dalībvalstīs, tādējādi paātrinot strukturālās reformas, kas papildina Eiropas atveseļošanas plānu Covid-19 pandēmijas ekonomiskās un sociālās ietekmes mazināšanai. Programma *Erasmus+* ievērojami palīdzēs novērst Ukrainā notiekošā kara sekas izglītības, apmācības un jaunatnes nozarēs, tostarp attiecībā uz daudziem bērniem un jauniešiem, kuri pametuši valsti. Lai nodrošinātu pastāvīgu mācību procesu, programmai *Erasmus+* būs būtiska nozīme atbalsta sniegšanā izglītības un apmācības sistēmām, izglītojamajiem un skolotājiem, skolām, profesionālās izglītības un apmācības iestādēm un augstākās izglītības iestādēm, kā arī jaunatnes organizācijām un NVO.

Eiropas Solidaritātes korpuss ⁽¹⁾ darbojas kā Eiropas Savienības vienotais kontaktpunkts jauniešiem un organizācijām, kas vēlas iesaistīties solidaritātes aktivitātēs. Programma piedāvā jauniešiem visā ES unikālas iespējas iesaistīties solidaritātes jomā, piedaloties atbalstītos brīvprātīgā darba projektos vai saņemt finansējumu viņu pašu iniciatīvām, ar kurām risina konkrētas viņu kopienas skārušas problēmas.

2024. gadā Eiropas Solidaritātes korpuss turpinās īstenot savas transversālās prioritātes (iekļaušana un daudzveidība, vides ilgtspējas un klimata mērķi, digitālā pārkārtošanās un līdzdalība demokrātiskā dzīvē). Turklāt pēc kara Ukrainā Eiropas Solidaritātes korpuss savās darbībās Savienībā un ārpus tās turpinās demonstrēt solidaritātes vērtību, piedāvājot atbalstu un palīdzību kopienām un personām, kuru dzīvi ir izbojājis konflikts.

Tieši pārvaldītā ESF+ **Nodarbinātības un sociālās inovācijas sadaļa** ļauj sekmēt uz gūtajām atziņām balstītu politikas veidošanu, ieguldīt sociālajā inovācijā un atbalstīt projektus, kas saistīti ar darba tirgu, darbaspēka mobilitāti, darba apstākļiem, nodarbinātību un prasmēm, kā arī sociālo aizsardzību un iekļaušanu. 2024. gadam pieprasītā summa izriet no rūpīga novērtējuma par gada faktiskajām vajadzībām, kas atbilst gan 2023. gada līmenim, gan faktiskajai īstenošanai 2022. gadā.

Programma "Tiesiskums" atbalsta Eiropas tiesiskuma telpas turpmāku attīstību, kuras pamatā ir tiesiskums, tiesu iestāžu neatkarība un objektivitāte, savstarpēja atzišana, savstarpēja uzticēšanās un tiesu iestāžu sadarbība, tostarp izmantojot digitālus līdzekļus.

Programma "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības" atbalsta pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas darbojas vietējā, reģionālā, valsts un transnacionālā līmenī, popularizējot Savienības vērtības un tiesības. Programma arī veicina līdztiesību, nediskrimināciju, bērnu tiesību aizsardzību, datu aizsardzību un ES pilsoņu tiesību aizsardzību. Tā palīdz apkarot ar dzimumu saistītu vardarbību un vardarbību pret bērniem, veicina izpratni par kopīgo Eiropas vēsturi un veicina pilsoņu līdzdalību ES demokrātiskajā dzīvē.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/888 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu "Eiropas Solidaritātes korpuss" un atceļ Regulas (ES) 2018/1475 un (ES) Nr. 375/2014 (OV L 202, 8.6.2021., 32.-54. lpp.).

Programmas “**Radošā Eiropa**” galvenais mērķis ir veicināt, stiprināt un aizsargāt Eiropas kultūras un valodu daudzveidību, kultūras mantojumu un radošumu, kā arī Eiropas kultūras un radošo nozaru konkurētspēju. Programma “Radošā Eiropa” ietver arī finansējumu, kas paredzēts strukturālām problēmām, ar kurām saskaras plašsaziņas līdzekļu nozare, tajā skaitā brīvas, daudzveidīgas un plurālistiskas plašsaziņas līdzekļu vides, kvalitatīvas žurnālistikas un plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes uzlabošanai. Programmas profils sākotnēji tika izstrādāts 2021./2022. gadā un nostiprināts 2023. gadā kā spēcīgs signāls par Savienības atbalstu kultūras un plašsaziņas līdzekļu nozares atveseļošanai pēc Covid-19 pandēmijas un ņemot vērā karu Ukrainā, un abos gadījumos tika uzsvērta nepieciešamība pēc plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma kā svarīgiem instrumentiem dezinformācijas apkarošanai. ES arī turpinās atbalstīt cilvēktiesību aizstāvjus Krievijas pilsoniskajā sabiedrībā un neatkarīgus krievu valodas medijus, lai stiprinātu viedokļu un informācijas plurālismu. 2024. gadā programma joprojām būs instruments, kas sekmēs galvenās Eiropas politikas iniciatīvas saistībā ar kultūras un radošajām nozarēm. Programma tiks saskaņota ar 2018. gada jaunās Eiropas darba kārtības kultūrai mērķiem un ES kultūras darba plāna 2023.–2026. gadam prioritātēm un attiecīgajām darbībām.

Turklāt, kopējās nobalsotās programmu “Radošā Eiropa” un “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” aproprācijas ietver DFS regulas 5. pantā paredzēto īpašo palielinājumu, kas ir noteikts ar DFS tehnisko korekciju 2024. gadam, kā paredzēts DFS regulas 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Programmām “Radošā Eiropa” un “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” šis palielinājums 2024. gadā ir attiecīgi 92,1 miljons EUR un 122,9 miljoni EUR saistību aproprācijās.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
Radošā Eiropa			331,8	92,1
T. sk.:	Atbalsta izdevumi programmai “Radošā Eiropa”	07 01 04 01	5,8	2,6
	Kultūra	07 05 01	101,8	29,5
	Media	07 05 02	178,8	51,9
	Starpnozaru atzars	07 05 03	27,6	8,1

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības			215,0	122,9
T. sk.:	Veicināt līdztiesību un tiesības	07 06 01	36,0	20,6
	Veicināt pilsoņu iesaistīšanos un līdzdalību Savienības demokrātiskajā dzīvē	07 06 02	55,7	31,8
	Daphne	07 06 03	25,1	20,0
	Aizsargāt un veicināt Savienības vērtības	07 06 04	88,2	50,5

ES decentralizētās aģentūras sniedz ieguldījumu vairākās politikas jomās šajā kopā. Vairākas no tām sniedz tādas pakalpojumus kā pētniecība un datu vākšana nodarbinātības jomā un atbalsts arodmācībām. **Eiropas Darba iestāde (ELA)** palīdz labāk īstenot ES darba noteikumus. **Eiropas Prokuratūra (EPPO)** nodrošina ES finanšu interešu arvien lielāku aizsardzību.

3.4.5. Maksājumu apropriācijas šai izdevumu kategorijai

Maksājumu apropriāciju kopsavilkums	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP – daļa no kopējām maksājumu apropriācijām 2. b izdevumu apakškategorijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	9 152,9	91,3 %	6 306,3
<i>t. sk. par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam</i>	8 977,1	89,5 %	5 998,9
<i>t. sk. par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgadu finanšu shēmām</i>	177,8	1,8 %	309,2
Citi maksājumi (¹)	875,5	217,0	875,6
Kopā	10 030,4	100,0 %	7 183,7
(¹) Maksājumi, kas saistīti ar administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, darbībām, ko finansē saskaņā ar Eiropas Komisijas prerogatīvām, un citām darbībām.			

Liela daļa maksājumu apropriāciju, kas pieprasītas 2.b izdevumu kategorijai, izriet no pieaugošajām aizņēmumu izmaksām saistībā ar *NextGenerationEU*, attiecībā uz kuru saistības un maksājumi tiek veikti tajā pašā gadā.

Aplētās maksājumu vajadzības programmas *Erasmus+* un Eiropas Solidaritātes korpusa (*ESC*) ietvaros 2024. gadā nedaudz pieaug, ņemot vērā to īstenošanas paātrināšanu, kas seko īsam ciklam. Maksājumu vajadzību aplēsē programmas “ES – veselībai” ietvaros ir ņemta vērā īstenošana 2021.–2023. gadā, kā arī prognozes 2024. gadam. Maksāšanas kārtība ir pārskatīta, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, savukārt maksājumi, kas saistīti ar vairākiem lieliem *HERA* īstenotiem projektiem, ir izvērtēti atsevišķi.

Programmai “Tiesiskums” un programmai “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” maksājumu apropriāciju pieprasījuma pamatā ir pamatdokumentos izklāstīto īstenošanas mehānismu rūpīga analīze un iepriekšējā pieredze. Maksājumu apropriāciju palielinājums programmai “Radošā Eiropa” ir pamatots ar programmas īstenošanas pārcelšanu uz agrāku laiku DFS pirmajos divos gados, lai atbalstītu kultūras nozari, kuru smagi skārusi Covid-19 pandēmija. Tagad ir jāizpilda pēdējo divu gadu juridiskās saistības.

Attiecībā uz citām programmām šajā izdevumu kategorijā paredzams, ka maksājumi par 2024. gada saistībām galvenokārt attieksies uz sākotnējā priekšfinansējuma summām. Apropriācijas sedz arī starpposma un galīgos maksājumus par saistībām, kas uzņemtas 2021. un 2022. gadā.

Visbeidzot, maksājumi par 2014.–2020. gada DFS nenokārtotajām saistībām laika gaitā pakāpeniski samazinās.

3.5. 3. izdevumu kategorija – Dabas resursi un vide

Šī izdevumu kategorija ir būtiska Eiropas zaļā kursa un ar to saistītās stratēģijas “No lauka līdz galdam” un Biodaudzveidības stratēģijas, kā arī Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām un ilgtspējīgas attīstības mērķu vērienīgumam. Tā arī palīdz sasniegt *REPowerEU* un Neto nulles emisiju industrijas akta mērķus. Tā sedz investīcijas ilgtspējīgās lauksaimniecības, zivsaimniecības un akvakultūras nozarēs nolūkā nodrošināt nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas piegādi, izmantojot mūsdienīgu lauksaimniecības, zivsaimniecības un jūrlietu politiku un nodrošināt nepieciešamo elastību nestabilā situācijā. Tajā ir paredzēts arī īpašs finansējums klimatrīcībai, vides aizsardzībai, pārejai uz tīru enerģiju un diviem Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma pilāriem: taisnīgas pārkārtošanās fondam un publiskā sektora aizdevumu mehānismam, lai veidotu zaļo atveseļošanu un nodrošinātu sociāli taisnīgu zaļo pārkārtošanos. No 2023. gada 3. izdevumu kategorija sedz arī oglekļa ievēkorekcijas mehānisma (OIM) darbības izdevumus, kura galvenais mērķis ir risināt klimata pārmaiņu problēmu, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas ES un pasaulē, novēršot oglekļa emisiju pārvirzi. Turklāt 3. izdevumu kategorija virza klimata mērķu integrēšanu un vides mērķu pastiprinātu integrāciju budžetā: paredzams, ka tā nodrošinās aptuveni pusi no kopējā 2021.–2027. gada budžeta, kas paredzēts cīņai pret klimata pārmaiņām.

3.5.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide pa kopām	Budžeta projekts (BP) 2024. g		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Lauksaimniecība un jūrlietu politika	55 020,2	53 537,9	54 922,8	56 858,7	97,5	- 3 320,8	0,2 %	-5,8 %	44 926,6
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>		1 806,5		2 071,4					
“Lauksaimniecība un jūrlietu politika” – kopā	55 020,2	55 344,5	54 922,8	58 930,1	97,5	- 3 585,7	0,2 %	-6,1 %	44 926,6
— Vides un klimata pasākumu programma	2 368,7	694,6	2 340,6	598,6	28,0	96,1	1,2 %	16,0 %	8 524,0
<i>Iemaksas no NextGenerationEU</i>	3,7	1 243,4	5 472,2	288,8					
Vide un klimata politika kopā	2 372,4	1 938,0	7 812,8	887,4	- 5 440,4	1 050,7	-69,6 %	118,4 %	8 524,0
Nobalstotās apropriācijas kopā	57 388,9	54 232,6	57 263,4	57 457,3	125,5	- 3 224,7	0,2 %	-5,6 %	53 450,7
Maksimālais apjoms	57 449,0		57 295,0						
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
Rezerve	60,1		31,6						
T. sk.: Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds	40 602,1	40 590,3	40 692,2	40 698,2	- 90,1	- 107,9	-0,2 %	-0,3 %	356,9
<i>ELGF pakārtotais maksimālais apjoms</i>	41 649,0		41 518,0						
<i>Noapaļošanas starpība, kas izslēgta, aprēķinot pakārtoto rezervi</i>	0,9		0,8						
<i>Neto pārvietojumi starp ELGF un ELFLA</i>	- 1 046,9		- 825,8						
<i>ELGF izdevumu finansēšanai pieejamais neto atlikums</i>	40 602,1		40 692,2						
<i>Koriģētais ELGF pakārtotais maksimālais apjoms, kas koriģēts ar pārvietojumiem starp ELGF un ELFLA</i>	40 603,0		40 693,0						
<i>ELGF pakārtotā rezerve</i>	0,9		0,8						
<i>ELGF pakārtotā rezerve (izņemot noapaļošanas starpību)</i>									
Iemaksas no NextGenerationEU	3,7	3 049,9	5 472,2	2 360,2					
Kopā pieejami	57 392,6	57 282,5	62 735,6	59 817,5	- 5 343,0	- 2 535,0	-8,5 %	-4,2 %	53 450,7

3.5.2. Kopa "Lauksaimniecība un jūrlietu politika"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Lauksaimniecība un jūrlietu politika" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds	40 602,1	40 590,3	40 692,2	40 698,2	- 90,1	- 107,9	-0,2 %	-0,3 %	356,9
— Lauksaimniecības rezerve	450,0	450,0	450,0	450,0					
— Nozariskās intervences, kas ietvertas KLP stratēģiskajos plānos	1 235,2	1 235,2	960,2	960,2	275,0	275,0	28,6 %	28,6 %	
— Ar tirgu saistīti izdevumi, kas KLP stratēģiskajos plānos nav ietverti	1 479,6	1 479,1	1 744,9	1 751,8	- 265,3	- 272,7	-15,2 %	-15,6 %	277,6
— Tiešo maksājumu intervences, kas ietvertas KLP stratēģiskajos plānos	36 510,5	36 510,5	p.m.	p.m.	36 510,5	36 510,5			
— Tiešie maksājumi, kas KLP stratēģiskajos plānos nav ietverti	444,0	444,0	37 126,0	37 126,0	- 36 682,0	- 36 682,0	-98,8 %	-98,8 %	
— Politikas stratēģija, koordinācija un revīzija	377,4	366,1	405,5	404,6	- 28,1	- 38,5	-6,9 %	-9,5 %	79,3
— Atbalsta izdevumi	4,9	4,9	4,6	4,6	0,3	0,3	6,3 %	6,3 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	100,5	100,5	1,0	1,0	99,5	99,5	9 950,0 %	9 950,0 %	
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	13 155,8	11 991,9	12 934,7	15 087,2	221,1	- 3 095,3	1,7 %	-20,5 %	41 369,4
— Lauku attīstības intervences	13 125,5	11 970,0	12 904,4	15 062,0	221,1	- 3 092,0	1,7 %	-20,5 %	41 329,7
— Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) – Operacionālā tehniskā palīdzība	28,4	20,0	28,4	23,3	- 0,0	- 3,3	-0,1 %	-14,3 %	35,7
— Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) – Operatīvā tehniskā palīdzība, ko finansē no Eiropas Savienības Atvēršanas instrumenta (ESAI)									2,8
— Fonds "InvestEU" – Iemaksa no ELFLA									
— Atbalsta izdevumi	1,9	1,9	1,8	1,8	0,0	0,0	2,0 %	2,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					1,2
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	1 069,7	780,6	1 102,8	888,6	- 33,1	- 108,0	-3,0 %	-12,1 %	3 171,5
— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – Darbības izdevumi, ko īsteno dalītā pārvaldībā	958,4	75,0	993,7	27,5	- 35,3	47,5	-3,6 %	172,7 %	

Kopa "Lauksaimniecība un jūrlietu politika" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – Darbības izdevumi, ko īsteno tiešā un netiešā pārvaldībā	96,2	121,7	94,2	51,5	2,0	70,2	2,1 %	136,3 %	
— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – Operatīvā tehniskā palīdzība	5,2	5,1	5,1	4,8	0,1	0,4	2,0 %	7,7 %	
— Fonds "InvestEU" – Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) iemaksa									
— Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) iemaksa	2,0	1,0	2,1	0,6	-0,1	0,4	-3,6 %	71,1 %	
— Atbalsta izdevumi	7,9	7,9	7,7	7,7	0,2	0,2	2,4 %	2,4 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	570,0	p.m.	796,6		-226,6		-28,4 %	
Ilgtermiņīgās zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	162,8	142,6	162,0	151,1	0,8	-8,5	0,5 %	-5,6 %	23,6
— Tādu zvejas darbību pārvaldības satvara izveidošana, ko Savienības zvejas kuģi veic trešo valstu ūdeņos	156,7	136,6	156,3	145,4	0,4	-8,9	0,3 %	-6,1 %	
— Ilgtspējīgas attīstības atbalstīšana zvejniecības pārvaldībā un jūrlietu pārvaldībā saskaņā ar Kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) mērķiem (obligātās iemaksas starptautiskām struktūrām)	6,0	6,0	5,7	5,7	0,4	0,4	6,1 %	6,1 %	
Decentralizētās aģentūras	29,9	29,9	29,5	29,5	0,3	0,3	1,1 %	1,1 %	
— Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	29,9	29,9	29,5	29,5	0,3	0,3	1,1 %	1,1 %	
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	p.m.	2,7	1,5	4,1	-1,5	-1,4	-100,0 %	-35,0 %	5,3
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	2,0	1,5	2,7	-1,5	-0,7	-100,0 %	-27,5 %	3,3
— Sagatavošanas darbības	p.m.	0,7	p.m.	1,4		-0,7		-49,6 %	2,1
Kopa "Lauksaimniecība un jūrlietu politika" – kopā	55 020,2	53 537,9	54 922,8	56 858,7	97,5	-3 320,8	0,2 %	-5,8 %	44 926,6

3.5.2.1. 2024. gada prioritātes

Reformētā un modernizētā **kopējā lauksaimniecības politika** (KLP) atbalsta ES lauksaimniecības produktu pilnībā integrētu vienoto tirgu un nodrošina piekļuvi nekaitīgai, kvalitatīvai, cenas ziņā pieejamai, uzturvielām bagātai un daudzveidīgai pārtikai, vienlaikus lielāku uzsvāru liekot uz vidi un klimatu. Tā atbalsta pāreju uz pilnīgi ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari un dinamisku lauku apvidu attīstību.

To veido divi pilāri: **Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds** (ELGF), kas nodrošina tiešos maksājumus lauksaimniekiem un ar tirgu saistītu atbalstu, un **Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai** (ELFLA), kas atbalsta strukturālas pārmaiņas lauku apvidos, kuri saskaņā ar jauno un uz rezultātiem vērsto īstenošanas modeli ir konsolidēti ar ES līmenī noteiktiem kopējiem mērķiem.

Pagājušajā gadā tika apstiprināti visi 28 KLP stratēģiskie plāni ⁽¹⁾, kas ļāva reformētās KLP īstenošanu visās dalībvalstīs sākt 2023. gada 1. janvārī. Krievijas iebrukuma Ukrainā rezultātā dalībvalstis tika aicinātas pielāgot savus KLP plānus *REPowerEU* prioritātēm. Sarunu laikā īpaša uzmanība tika pievērsta tādām aktivitātēm kā ilgtspējīgas biogāzes ražošanas un izmantošanas veicināšana, energoefektivitātes uzlabošana, precīzās lauksaimniecības izmantošanas paplašināšana, proteīnaugu audzēšanas veicināšana vai paraugprakses piemērošana, nododot zināšanas.

Turklāt apstiprinātajos KLP stratēģiskajos plānos 31 % jeb gandrīz 97 miljardi EUR no kopējā KLP publiskā finansējuma ir atvēlēti tam, lai sniegtu konkrētus vidiskos ieguvumus klimata, ūdens, augsnes, gaisa, biodaudzveidības un dzīvnieku labturības jomā un veicinātu praksi, kas pārsniedz nosacītības prasības.

Krievijas iebrukums Ukrainā ir radījis arī tirgus traucējumus, ko ir izraisījis ievērojams izmaksu pieaugums, jo īpaši attiecībā uz enerģiju un mēslošanas līdzekļiem, apvienojumā ar tirdzniecības ierobežojumiem. KLP nodrošināja vairākus krīzes pasākumus ES lauksaimnieku atbalstam, jo īpaši ar ārkārtas korekcijas atbalstu 500 miljonu EUR apmērā 2022. gadā un kompensācijas maksājumiem lauksaimniekiem Ukrainas kaimiņvalstīs, kuri cieš no tirgus nelīdzsvarotības, ko izraisījuši importēti graudi, 56,3 miljonu EUR apmērā 2023. gadā.

Ārkārtas pagaidu atbalstu, kas no ELFLA nodrošina vienreizēju maksājumu skartajiem lauksaimniekiem un MVU, izmanto 10 dalībvalstīs, un kopējā plānotā summa ir aptuveni 400 miljoni EUR ⁽²⁾. Ņemot vērā pastāvošās neskaidrības un traucējumu mērogu, nevar izslēgt, ka nākamajā gadā būs vajadzīgs turpmāks atbalsts.

Attiecībā uz **Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu (EJZAF)** 2022. gadā tika pieņemtas visas valstu programmas dalītā pārvaldībā, izņemot vienu programmu, kas tika pieņemta 2023. gada sākumā saskaņā ar pārņemšanas procedūru. Programmas atbalsta ES zvejniecības, akvakultūras un jūras produktu pārstrādes nozaru ilgtspēju un noturību, kuras spēcīgi ietekmē arī enerģijas cenu un citu darbības izmaksu pieaugums pēc iebrukuma Ukrainā. EJZAF atbalstīs kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) īstenošanu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu zvejniecību un akvakultūru. Jo īpaši EJZAF atbalstīs pasākumus, kuru mērķis ir veicināt tīrāku enerģijas avotu izmantošanu, samazināt atkarību no fosilā kurināmā, samazināt nozares ietekmi uz jūras ekosistēmām un padarīt nozari par pievilcīgu darbavietu jaunākajām paaudzēm.

Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) neto bilance un lauksaimniecības rezerve

ELGF pieejamā 2024. gada neto bilance ir 40 602,1 miljons EUR, ņemot vērā - 1 046,9miljonu EUR neto pārvietojumu lauku attīstībai. Šī summa ietver pārvietojumus no ELGF uz ELFLA un otrādi, kā nolēmušas dalībvalstis un kā norādīts to KLP stratēģiskajos plānos.

2024. gadā "Lauksaimniecības rezerve" būs 450 miljoni EUR, un to pilnībā finansēs no ELGF pieejamajiem līdzekļiem. Ņemot vērā piešķirto ieņēmumu aplēsto summu, 2024. gada budžeta projektā pieprasītās apropriācijas, tostarp apropriācijas "Lauksaimniecības rezervei", atbilst jaunajam neto atlikumam, kas pieejams ELGF, neatstājot ELGF rezervi.

⁽¹⁾ Ir 28 KLP stratēģiskie plāni. Konstitucionālu apsvērumu dēļ Beļģijai ir divi KLP stratēģiskie plāni.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1033 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko Regulu (ES) Nr. 1305/2013 groza attiecībā uz īpašu pasākumu, ar kuru, reaģējot uz ietekmi, ko rada Krievijas iebrukums Ukrainā, nodrošina ārkārtas pagaidu atbalstu no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV L 173, 30.6.2022., 34.–36. lpp.).

ELGF vajadzības, piešķirtie ieņēmumi un budžeta apropriācijas

Kopumā, kā norādīts turpmāk tabulā, ELGF izdevumi (ko dēvē par "vajadzībām") 2024. gadam tiek lēsti 41 107,6 miljonu EUR apmērā, kas ir par 216,6 miljoniem EUR mazāk nekā 2023. gada budžetā. Ņemot vērā piešķirto ieņēmumu summu 505,5 miljonu EUR apmērā, kas, kā paredzams, būs pieejami 2024. gadā (par 126,5 miljoniem EUR mazāk nekā 2023. gadā), Komisija pieprasa 40 602,1 miljonu EUR saistību apropriācijas ELGF vajadzību finansēšanai 2024. gadā. Tas nozīmē budžeta apropriāciju samazinājumu par 90,1 miljonu EUR salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

	2024. g. budžeta projekts			2023. gada budžets			Izmaiņas		
	Vajadzības	Piešķirtie ieņēmumi	Budžets	Vajadzības	Piešķirtie ieņēmumi	Budžets	Vajadzības	Piešķirtie ieņēmumi	Budžets
	1	2	1-2	1	2	1-2	1	2	1-2
Lauksaimniecības rezerve	450,0		450,0	450,0		450,0			
Tirgus atbalsts	2 714,8		2 714,8	2 705,1		2 705,1	9,7		9,7
Tiešie maksājumi	37 460,0	505,5	36 954,5	37 758,0	632,0	37 126,0	- 298,0	- 126,5	- 171,5
Iepriekšējo pasākumu pabeigšana	100,5		100,5	1,0		1,0	99,5		99,5
Citi ELGF izdevumi	382,3		382,3	410,1		410,1	- 27,9		- 27,9
KOPĀ ELGF	41 107,6	505,5	40 602,1	41 324,2	632,0	40 692,2	- 216,6	- 126,5	- 90,1

Intervence lauksaimniecības tirgos

Kopumā finanšu vajadzības tirgus intervencei no ELGF saglabājas ierobežotas un veido samērā nelielu daļu no ELGF, tādējādi atspoguļojot izmaiņas par labu tiešo ieņēmumu atbalstam kā galvenajam principam, par kuru vienošanās tika panākta visās KLP reformās kopš 1992. gada. Salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu 2024. gada budžeta projektā ir neliels vajadzību un apropriāciju palielinājums par 9,7 miljoniem EUR intervencei lauksaimniecības tirgos. Izmaiņas, kas ierosinātas attiecībā uz vairākiem tirgus pasākumiem, atspoguļo atjauninātos vajadzību novērtējumus, kuros ņemts vērā iepriekšējo gadu izpildes līmenis. Tāpat kā katru gadu, 2024. gada BP tiks koriģēts rudenī ar grozījumu vēstuli.

Tiešie maksājumi

ELGF vajadzības galvenokārt veido izdevumi par tiešajiem maksājumiem lauksaimniekiem. 2024. gads būs pirmais gads, kurā tiešo maksājumu izdevumi segs reformētās KLP jaunās shēmas. Tās ietver atsaistītos tiešos maksājumus (ilgtspēju sekmējošs ieņēmumu pamatatbalsts, ilgtspēju sekmējošais pārdalošais ieņēmumu papildatbalsts, ieņēmumu papildatbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un klimatiskās, vidiskās un dzīvnieku labturības shēmas (ekoshēmas) un saistītos tiešos maksājumus (saistītais ieņēmumu atbalsts un kultūratkarīgs maksājums par kokvilnu). Turklāt 24 % tiešo maksājumu tiks atvēlēti ekoshēmām. 2024. finanšu gadā vajadzības noteiks valsts maksimālie apjomi 2023. kalendārajam gadam, sekojot samazinājumam ES līmenī pēc elastības piemērošanas saskaņā ar Regulu (ES) 2021/2115. Ievērojot kopējos maksimālos apjomus, dalībvalstīm tiek piedāvāta lielāka elastība īstenošanā salīdzinājumā ar iepriekšējām shēmām, kura, paredzams, nodrošinās labu izpildi, neraugoties uz shēmu novitāti. Kopumā tiešo maksājumu vajadzības salīdzinājumā ar 2023. gadu samazinās par 298 miljoniem EUR. Apropriācijas tiešajiem maksājumiem samazinās par -171,5 miljoniem EUR, jo aplēstie piešķirtie ieņēmumi 2024. gadam ir par 126,5 miljoniem EUR mazāki nekā 2023. gadā.

Piešķirtie ieņēmumi

Saskaņā ar Regulu par KLP finansēšanu ⁽¹⁾ noteiktas operācijas (galvenokārt atbilstības un grāmatojumu noskaidrošanas labojumi, kā arī pārkāpumi) rada ELGF piešķirtos ieņēmumus, ko izmanto vajadzību daļējai segšanai šim fondam. Rezultātā pieprasītās budžeta apropriācijas nošķir no izdevumu tāmes ("vajadzībām"). 2024. gada budžeta projektā pieprasītās apropriācijas ir mazākas nekā aplēstie izdevumi, jo aplēstā ieņēmumu summa 505,5 miljonu EUR apmērā ir piešķirta ELGF. Vienkāršošanas un labākas pārredzamības labad piešķirtie ieņēmumi ir pilnībā ņemti vērā apropriāciju pieprasījumā ilgtspēju sekmējošam ienākumu pamatatbalstam budžeta 08 02 04 01. postenī, lai gan principā ir pieejami jebkuram ELGF pasākumam.

Piešķirtie ieņēmumi ir mazāki nekā 2023. gada budžetā, galvenokārt tāpēc, ka pašreizējās tiešo maksājumu sistēmas pēdējos gados ir samazinājis kļūdu īpatsvars un revīzijā ir mazākas korekciju summas, kam ir potenciāla ietekme uz 2024. gadu. Atliktās summas, kas izriet no iepriekšējām revīzijas lietām, kā arī neizskatīto revīzijas lietu uzkrāšanās Covid-19 pandēmijas dēļ galvenokārt ir noskaidrotas. Rezultātā ir sagaidāms, ka 2024. gadā tiks iekasētas ELGF finanšu korekcijas 270 miljonu EUR apmērā. Cits piešķirto ieņēmumu avots 2024. gada budžeta projektā ir ELGF pārkāpumi; tas tiek lēsts 130 miljonu EUR apmērā. Turklāt analīze, kuras pamatā ir pieejamie dati, šajā posmā liecina par 2023. gada budžetā radušos pārpalikumu 105,5 miljonu EUR apmērā, kas jau ir iekļauts piešķirto ieņēmumu summā 2024. gada budžeta projektā. Šo pārpalikumu galvenokārt rada mazākas vajadzības pēc finanšu korekcijām par labu dalībvalstīm.

Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)

ELFLA atbalsts sniedz ievērojamu ieguldījumu lauku vides ilgtspējā, kā arī konkurētspējīgā un uz zināšanām balstītā ekonomikā palīdz saglabāt līdzsvaru starp pilsētvidi un lauku vidi. Tas papildina tirgus intervences un tiešo ienākumu atbalstu, kas lauksaimniekiem piešķirts no ELGF. KLP 2024.–2027. gada plāni ietver šādu veidu ELFLA intervences: i) vidiskās, klimatiskās un citas pārvaldības saistības; ii) dabas vai citus platībatkarīgus ierobežojumus; iii) platībatkarīgus traucēkļus, kas izriet no konkrētām obligātām prasībām; iv) investīcijas, tostarp investīcijas apūdeņošanā; v) gados jaunu lauksaimnieku, jaunpienācēju un lauku jaunuzņēmumu darījumdarbības uzsākšanu; vi) riska pārvaldības instrumentus; vii) sadarbību; viii) zināšanu apmaiņu un informācijas izplatīšanu.

48 % no kopējā ELFLA ieguldījuma, salīdzinot ar vismaz 35 % mērķrādītāju, ir rezervēti intervencēm, kas saistītas ar vides un klimata pārmaiņām, tostarp puse maksājumu par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, un tas ir izšķirošs ieguldījums pastiprinātos vides un klimata pasākumos, kas saistīti ar Eiropas zaļo kursu. Attiecībā uz *NextGenerationEU* papildinājumu 2014.–2022. gada lauku attīstības programmām 2024. gada budžeta projektā ir iekļauti maksājumi, kas jāveic saskaņā ar attiecīgajām 2021. un 2022. gadā uzņemtajām saistībām.

Saistību apropriāciju pamatā ir KLP stratēģisko plānu regulas ⁽²⁾ XI pielikumā noteiktais finansējums, un tās atspoguļo neto pārvietojumu no ELGF 1 047 miljonu EUR apmērā. Paredzams, ka maksājumu vajadzības 2024. gadā samazināsies salīdzinājumā ar 2023. gadu, kā tas ir arī kohēzijas politikas programmu gadījumā: lai gan tuvojas 2014.–2022. gada programmu beigas, ar jaunajiem plāniem saistītie maksājumi vēl nebūs sasnieguši savu optimālo tempu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību, jo īpaši tās 43. pants, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību (OV L 347, 20.12.2013., 549.–607. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2023/813 (2023. gada 8. februāris) (OV L 102, 17.4.2023., 6.–19. lpp.).

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts		Iemaksas no NextGenerationEU		Kopā	
			SA	MA	SA	MA	SA	MA
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)¹			13 155,8	11 991,9		1 806,5	13 155,8	13 798,4
T. sk.:	Atbalsta izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai	08 01 02	1,9	1,9			1,9	1,9
	Lauku attīstības intervences, ko finansē no Eiropas Savienības Atvēršanas instrumenta (ESAI)	08 03 01 03				1 805,6		1 805,6
	ELFLA – Operatīvā tehniskā palīdzība, ko finansē no Eiropas Savienības Atvēršanas instrumenta (ESAI)	08 03 03				0,9		0,9

Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)

Ar Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) ⁽¹⁾ starpniecību ES budžets atbalsta kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) un Savienības jūrlietu politikas īstenošanu. Saistītais finansējums ir svarīgs faktors, kas veicina ilgtspējīgu zvejniecību un jūras bioloģisko resursu saglabāšanu, kā arī pārtikas nodrošinājumu. Tas ietver atbalstu zvejas un akvakultūras produktu pārstrādei un tirdzniecībai. Viens no politikas konkrētajiem mērķiem ir stiprināt starptautisko okeānu pārvaldību un veicināt drošas, tīras un ilgtspējīgi pārvaldītas jūras un okeānus.

EJZAF tiek īstenots ar dalībvalstīm dalītā pārvaldībā, kā arī to īsteno Komisija tiešā un netiešā pārvaldībā. Ir pieņemtas visas dalītās pārvaldības programmas 2021.–2027. gadam, kas ļauj tās īstenot visā ES.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar KNR 26. pantu papildu resursus var īstenot EJZAF ietvaros saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)			2,5	2,4
T. sk.:	— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – ERAF iemaksa	05 02 08	p.m.	p.m.
	— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – KF iemaksa	05 03 06	2,5	2,4
	— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – ESF+ iemaksa	07 02 10	p.m.	p.m.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1139 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un groza Regulu (ES) 2017/1004 (OV L 247, 13.7.2021., 1.–49. lpp.).

Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)

ES apspriež, noslēdz un īsteno divpusējus ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumus (IZPN) starp Eiropas Savienību un trešām valstīm. Izmantojot IZPN, Komisija ar trešām valstīm uztur politisku dialogu par politikas nostādņēm, kas ir saistītas ar zvejniecību, saskaņā ar KZP principiem un saistībām citu attiecīgo Eiropas politikas nostādņu ietvaros.

ES ir arī locekle vairākās starptautiskās struktūrās, tajā skaitā dažādās reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijās (RZPO) un struktūrās, kas izveidotas ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*), proti, Starptautiskajā Jūras dzīvību pārvaldē un Starptautiskajā Jūras tiesību tribunālā. RZPO veicina transzonālo un tālu migrējošo zivju krājumu saglabāšanu un ilgtspēju.

Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA) veicina KZP noteikumu konsekventu piemērošanu visā ES.

3.5.3. Kopa "Vide un klimata politika"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Vide un klimata politika" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)	744,9	571,4	756,1	523,3	- 11,2	48,1	-1,5 %	9,2 %	2 346,9
— Daba un biodaudzveidība	285,2	112,0	279,0	99,3	6,2	12,7	2,2 %	12,8 %	447,9
— Aprites ekonomika un dzīves kvalitāte	177,8	117,9	179,7	71,7	- 1,9	46,1	-1,1 %	64,3 %	307,6
— Klimata pārmaiņu mitīgācija un klimatadaptācija	122,7	65,0	128,6	48,6	- 5,9	16,4	-4,6 %	33,7 %	212,1
— Pāreja uz tīru enerģiju	133,5	90,7	143,0	56,8	- 9,5	33,9	-6,6 %	59,7 %	232,7
— Atbalsta izdevumi	25,8	25,8	25,8	25,8	- 0,0	- 0,0	-0,0 %	-0,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	160,0	p.m.	221,0		- 61,0		-27,6 %	1 146,6
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	1 489,9	3,3	1 466,2	2,8	23,7	0,5	1,6 %	16,4 %	
— Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Darbības izdevumi	1 485,6	p.m.	1 462,1	p.m.	23,6		1,6 %		6 130,8
— Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Operacionāla tehniskā palīdzība	4,2	3,3	4,1	2,8	0,1	0,5	2,0 %	16,4 %	12,1
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros	50,0	35,0	50,0	p.m.		35,0			9,9
— Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros (TPM)	50,0	35,0	50,0	p.m.		35,0			9,9
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
Decentralizētās aģentūras	67,6	67,6	59,0	59,0	8,6	8,6	14,6 %	14,6 %	3,0
— Eiropas Ķimikāliju aģentūra	6,9	6,9	4,8	4,8	2,1	2,1	43,7 %	43,7 %	
— Eiropas Vides aģentūra	60,7	60,7	54,2	54,2	6,5	6,5	12,1 %	12,1 %	3,0

Kopa "Vide un klimata politika" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	16,2	17,4	9,4	13,5	6,9	3,9	73,7 %	28,7 %	21,4
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	3,3	5,2	4,7	- 5,2	- 1,4	-100,0 %	-30,0 %	6,2
— Sagatavošanas darbības	p.m.	6,7	p.m.	7,2		- 0,5	0	-7,1 %	15,2
— Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām	16,2	7,4	4,2	1,6	12,1	5,8	291,3 %	370,2 %	
— Oglekļa ieviešanas mehānisms	16,2	7,4	4,2	1,6	12,1	5,8	291,3 %	370,2 %	
Kopa "Vide un klimata politika" – kopā	2 368,7	694,6	2 340,6	598,6	28,0	96,1	1,2 %	16,0 %	8 524,0

3.5.3.1. 2024. gada prioritātes

Eiropas Klimata aktā ⁽¹⁾ ir nostiprināta ES apņemšanās līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un sasniegt globālo mērķi attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām. Kopā ar ES pielāgošanās stratēģiju tas paver ceļu pastiprinātai Eiropas vides, klimata un enerģētikas pārkārtošanas politikai. 2021. gada tiesību aktu pakete “Gatavi mērķrādītājam 55 %” ietvēra savstarpēji saistītus priekšlikumus, ar ko ES klimata, enerģētikas, zemes izmantošanas, transporta un nodokļu politiku pielāgo tā, lai līdz 2030. gadam samazinātu siltumnīcefekta gāzu neto emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Komisija jo īpaši ierosināja paplašināt un stiprināt ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS) un izveidot Sociālo klimata fondu (SCF), lai novērstu jebkādu sociālo ietekmi, ko jaunā ETS rada autoceļu un būvniecības nozarei, un pārskatīt ES enerģētikas tiesisko regulējumu attiecībā uz energoefektivitāti (EED), atjaunojamiem energoresursiem (AED) un ēku energoefektivitāti (ĒEED). Lai nodrošinātu taisnīgu cenu noteikšanu siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas saistītas ar importētajām precēm, Komisija ierosināja arī jaunu oglekļa ievērojuma mehānismu. 2022. gadā iestāžu sarunas par lielāko daļu šo priekšlikumu tika sekmīgi pabeigtas, paverot ceļu paātrinātai pārejai uz tīru enerģiju, kas radīs apstākļus Eiropas ilgtermiņa izaugsmei un stiprinās Eiropas ekonomikas noturību.

Turpinās sarunas par priekšlikumiem attiecībā uz fluorētās siltumnīcefekta gāzes un ozona regulu, kā arī par priekšlikumiem attiecībā uz lielas noslodzes transportlīdzekļiem un oglekļa piesaistījumiem un sertifikāciju, kuri visi veicina Zaļā kursa industriālā plāna centienus, stiprinot Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģijas. Kā prasīts Klimata aktā, Komisija 2024. gadā ierosinās 2040. gada klimata mērķrādītāju. Turpmāko starpposma mērķrādītāju noteikšana ceļā uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam nodrošinās juridisko paredzamību un norādījumus iedzīvotājiem un ieguldītājiem. Papildus Klimata aktam tiks veikts ES klimatadaptācijas riska novērtējums, lai nodrošinātu, ka klimatnoturība tiek konsekventi integrēta visās politikas jomās.

Ņemot vērā ekosistēmu pakalpojumu nozīmi ilgtspējīgā ekonomikā, Komisija atbalstīs ES ieguldījumus globālo mērķrādītāju sasniegšanā, kas noteikti Kuņģu minas–Monreālas biodaudzveidības satvarā, kurš pieņemts pagājušā gada decembrī saskaņā ar Biodaudzveidības konvenciju. 2022. gadā tika ierosināti jauni visaptveroši tiesību akti, kas jāpieņem 2023. gada beigās un tiks ieviesti 2024. gadā, lai atjaunotu dabu ar mērķi atjaunot ekosistēmas, dzīvotnes un sugas visās ES sauszemes un jūras teritorijās, lai nodrošinātu biodaudzveidīgas un noturīgas dabas ilgtermiņa un ilgtspējīgu atjaunošanos, palīdzētu sasniegt ES mērķus klimata pārmaiņu mazināšanas un klimatadaptācijas jomā un izpildītu starptautiskās saistības. Komisija 2023. gadā iesniegs arī papildu priekšlikumus par biodaudzveidību, galvenokārt par augsnes un meža monitoringa tiesību aktiem. Tiek plānots arī turpmāks darbs, lai stiprinātu aprites ekonomikas lomu ES ekonomikas un rūpniecības atbalstīšanā, ieviešot priekšlikumus par zaļuma norādēm, priekšlikumus par *acquis* pabeigšanu atkritumu jomā attiecībā uz plastmasu un iepakojumu, kā arī jaunus priekšlikumus par ķīmikālijām, ieviešot tiesību aktus par “vienu vielu — viens novērtējums”.

Vides un klimata pasākumu programma LIFE

LIFE ⁽²⁾ atbalsta svarīgus ES politikas mērķus, jo īpaši dabas un biodaudzveidības aizsardzību, ES gaisa un ūdens aizsardzību un kvalitātes uzlabošanu un pāreju uz energoefektīvu, uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu, aprites, klimatneitrālu un klimatnoturīgu ekonomiku. Tā atbalsta 2030. gada enerģētikas un klimata politikas satvara īstenošanu un Savienības saistību izpildi attiecībā uz klimatneitralitātes un klimatnoturības panākšanu līdz 2050. gadam, tostarp iniciatīvām saskaņā ar paketi “Gatavi mērķrādītājam 55 %” un ES Klimatadaptācijas stratēģiju. Šie mērķi aptver arī prioritātes, kas radās saistībā ar iebrukumu Ukrainā.

Attiecībā uz plāna REPowerEU ⁽³⁾ mērķi līdz 2027. gadam pakāpeniski izbeigt ES atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa un apakšprogrammas “Pāreja uz tīru enerģiju” ⁽⁴⁾ ietvaros LIFE stimulē investīcijas un atbalsta aktivitātes, kas vērstas uz energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu mājokļos, uzņēmumos un publiskajā sektorā. Turklāt apakšprogrammas “Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām” un “Aprites ekonomika un dzīves kvalitāte” palīdz samazināt primārās enerģijas pieprasījumu, vai nu īstenojot energoefektivitātes pasākumus, jo īpaši ēkās, būvniecībā un renovācijā, vai atbalstot enerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1.–17. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/783 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido vides un klimata pasākumu programmu (LIFE) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1293/2013 (OV L 172, 17.5.2021., 53.–78. lpp.).

⁽³⁾ COM(2022) 230, 18.5.2022.

⁽⁴⁾ COM(2022) 240 un SWD(2022) 230, 18.5.2022.

Attiecībā uz zaļā kursa investīciju plānu un neto nulles emisiju industrijas aktu programma *LIFE* aktīvi atbalsta neto nulles emisiju tehnoloģiju ieviešanu un pieprasījumu pēc tām, jo īpaši attiecībā uz siltumsūkņiem un saules enerģijas izvēršanu, viediem energoefektivitātes un energosistēmu integrēšanas risinājumiem, kā arī citām zaļajām un inovatīvām neto nulles emisiju tehnoloģijām aprites ekonomikas un klimata pārmaiņu mazināšanas jomā. Saistībā ar ES solidaritāti ar Ukrainu programma *LIFE* turpinās atbalstīt iniciatīvu *Phoenix* ⁽¹⁾, lai sagatavotos kvalitatīvai, ilgtspējīgai un iekļaujošai pilsētvides atjaunošanai.

Klimata politikas jomā programma atbalsta darbības, kas saistītas ar klimata pārmaiņu mazināšanu (siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana), pielāgošanos klimata pārmaiņām (pielāgošanās spēju uzlabošana, noturības stiprināšana un neaizsargātības pret klimata pārmaiņām mazināšana), kā arī labas klimata pārvaldības veicināšanu. *LIFE* ievērojami veicina ar klimatu saistīto izdevumu integrēšanu ES budžetā: paredzams, ka 61 % no *LIFE* izdevumiem būs saistīti ar klimatu. Attiecībā uz biodaudzveidības finansēšanu tā ar aptuveni 50 % no sava budžeta būtiski veicina vispārējā biodaudzveidības mērķa sasniegšanu. Programmai būs nozīmīga loma, atbalstot sagatavošanas darbu, kas vajadzīgs, lai izpildītu ziņošanas pienākumus kā daļu no Kuņminas–Monreālas biodaudzveidības satvara.

Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms (TPM)

Viens no Eiropas zaļā kursa galvenajiem komponentiem ir Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms (TPM), kurš sastāv no trīs pilāriem: Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF) ⁽²⁾, ko īsteno dalītā pārvaldībā, īpašas taisnīgas pārkārtošanās shēmas *InvestEU* ietvaros un publiskā sektora aizdevumu mehānisma (PSAM) ⁽³⁾, lai attiecīgajām teritorijām piesaistītu papildu investīcijas.

Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF)

Zaļā pārkārtošanās nozīmē atteikšanos no fosilā kurināmā, piemēram, ogļu, lignīta, kūdras un degslānekļa, izmantošanas. Lai nodrošinātu, ka neviens nav atstāts novārtā, TPF atbalsta tos reģionus un nozares, ko visvairāk skar pārkārtošanās uz klimatneitralitāti. Tas atbalsta darba ņēmēju prasmju un iemaņu veidošanu nākotnes darba tirgus vajadzībām un palīdzēs MVU, jaunuzņēmumiem un jaunuzņēmumu inkubatoriem šajos reģionos radīt jaunas saimnieciskās darbības iespējas. Tas atbalsta arī investīcijas pārkārtošanās procesā uz tīru enerģiju un energoefektivitātē. TPF tiek īstenots dalītā pārvaldībā saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas normām. Dalībvalstīm ir iespēja papildināt savu TPF piešķirumu no piešķirumiem ERAF un ESF+ ietvaros, izmantojot īpašu un galīgu pārvietošanas mehānismu. Dalībvalstis iesniedza taisnīgas pārkārtošanās teritoriālos plānus (TPTP), kuros tika noteiktas atbalsttiesīgās teritorijas, ko, paredzams, vissmagāk ietekmēs zaļā pārkārtošanās. Līdz 2022. gada beigām Komisija pieņēma visas TPF programmas, ko bija iesniegušas dalībvalstis (visas, izņemot Bulgāriju). To vidū ir 67 TPTP, kas atbalsta 96 konkrētas teritorijas. Īstenošanas posms sākās tieši pēc TPF programmu pieņemšanas.

TPF iegulda **prasmēs un ekonomikas dažādošanā**. 5 miljardi EUR (28 %) atbalsta MVU un jaunuzņēmumus, savukārt 3,2 miljardi EUR (18 %) atbalsta darba ņēmēju pārkvalifikāciju, palīdzību darba meklēšanā, kā arī jauniešus un izglītību. TPF ietvaros tiks atbalstīti gandrīz 39 000 uzņēmumu, un vairāk nekā 5 000 MVU ieguldīs jaunās prasmēs pārdomātai specializācijai, rūpniecības pārkārtošanai un uzņēmējdarbībai. Labumu gūs līdz pat 120 000 bezdarbnieku, un gandrīz 200 000 iegūs jaunu kvalifikāciju. 3 miljardi EUR tiks ieguldīti **tīrā enerģijā**, bieži vien lai palīdzētu atjaunīgās enerģijas nozarēm radīt darbvietas, kas kompensēs no fosilā kurināmā atkarīgo darbvietu zaudēšanu. Pētniecība un inovācija, tostarp **atbalsts oglekļietilpīgu nozaru dekarbonizācijai**, lai nostiprinātu savu klātbūtni reģionos un saglabātu darbvietas, no TPF saņems 2 miljardus EUR. Tādējādi TPF veicina arī zaļā kursa investīciju plāna un neto nulles emisiju industrijas akta mērķu sasniegšanu.

Lai gan *NextGenerationEU* saistības ir uzņemtas agrāk – 2021.–2023. gadā, attiecīgos maksājumus var veikt līdz 2026. gada beigām. Ierobežota summa, kas atbilst administratīvās palīdzības izdevumiem, vēl tiks piešķirta līdz 2027. gada beigām. TPF finansējums gan no DFS, gan no *NextGenerationEU* ir parādīts turpmāk tabulā.

⁽¹⁾ Iniciatīva *Phoenix* ir spēju veidošanas programma, lai Ukrainas pašvaldības sagatavotu rekonstrukcijai. Skatīt *RebuildUkraine* (europa.eu).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1.–20. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1229 (2021. gada 14. jūlijs) par publiskā sektora aizdevumu mehānismu Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros (OV L 274, 30.7.2021., 1.–19. lpp.).

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts		Iemaksas no NextGenerationEU		Kopā	
			SA	MA	SA	MA	SA	MA
Taisnīgas pārkārtošanās fonds ⁽¹⁾			1 489,9	3,3	3,7	1 243,4	1 493,6	1 246,7
T. sk.:	Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Darbības izdevumi	09 03 01	1 485,6	p.m.	—	1 229,2	1 485,6	1 229,2
	Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Operacionāla tehniskā palīdzība	09 03 02	4,2	3,3	—	10,5	4,2	13,7
	Atbalsta izdevumi Taisnīgas pārkārtošanās fondam (TPF)	09 01 02	p.m.	p.m.	3,7	3,7	3,7	3,7
⁽¹⁾ Programma saņem ieguldījumus no šādām kopām: Reģionālā attīstība un kohēzija; Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās; un Vide un klimata politika.								

TPM publiskā sektora aizdevumu mehānisms (PSAM)

Publiskā sektora aizdevumu mehānisms ⁽¹⁾ atbalstīs investīcijas publiskajā sektorā, izmantojot preferenciālus finansēšanas nosacījumus. Šīs investīcijas dos labumu teritorijām, kuras klimatiskā pārkārtošanās skar vismagāk, kā noteikts taisnīgas pārkārtošanās teritoriālajos plānos. Mehānismu veidos dotācijas un aizdevuma komponents. Dotācijas komponents, ko finansē no ES budžeta un ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, samazinās finansiālo slogu saņēmējiem saistībā ar Eiropas Investīciju bankas (EIB) vai cita finanšu partnera piešķirtā aizdevuma atmaksu. Pirmais uzaicinājums tika izsludināts 2022. gadā, un pirmos dotāciju nolīgumus varētu parakstīt 2024. gadā.

Oglekļa ievēkorekcijas mehānisms (OIM)

OIM ⁽²⁾ novērš oglekļa emisiju pārvirzes risku, nodrošinot, ka iekšzemes ražošanai un importam piemēro līdzīgu oglekļa cenas noteikšanas līmeni, un mudina ražotājus trešās valstīs pieņemt mazoglekļa tehnoloģijas. Sākotnēji OIM attieksies uz tādu preču un atsevišķu prekursoru importu, kuru ražošana ir oglekļietilpīga un kuri var izraisīt vislielāko oglekļa pārvirzi: cements, dzelzs un tērauds, alumīnijs, mēslošanas līdzekļi, elektrība un ūdeņradis. Salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu Parlamenta un Padomes panāktā vienošanās par šo jauno instrumentu ir balstīta uz centralizētāku pārvaldības modeli, kas lielā mērā iesaista Komisiju īstenošanā un paredz izstrādāt un uzturēt būtisku IT sistēmu deklarētāju atzišanai, pārraudzībai, deklarāciju un emisiju ziņojumu pārskatīšanai, kā arī tiesvedībai un atgūšanai. Sistēmas palielinātās finansiālās izmaksas, kas tiek lēstas 102 miljonu EUR apmērā līdz 2027. gadam, tiks finansētas no 3. izdevumu kategorijas, savukārt vajadzīgos papildu Komisijas darbiniekus finansēs no 7. izdevumu kategorijas.

Šīs kopas **decentralizētās aģentūras** (Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA) – Vides direktīvas un starptautiskās konvencijas un Eiropas Vides aģentūra (EVA)) sniedz pamatotu un neatkarīgu informāciju par vidi, kas ļaus izstrādāt, pieņemt, īstenot un novērtēt vides politiku.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1229 (2021. gada 14. jūlijs) par publiskā sektora aizdevumu mehānismu Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros (OV L 274, 30.7.2021., 1.–19. lpp.).

⁽²⁾ Politiskā vienošanās panākta 2022. gada decembrī. Vēl nav pieņemts.

3.5.4. Maksājumu apropriācijas šai izdevumu kategorijai

Maksājumu apropriāciju kopsavilkums	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP – daļa no kopējām maksājumu apropriācijām 3. izdevumu kategorijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	54 074,7	99,7 %	57 311,3
t. sk. ELGF	40 585,4	74,8 %	40 693,6
t. sk. par 2021.–2027. gada daudzgažu finanšu shēmu	5 149,3	9,5 %	2 150,1
t. sk. par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgažu finanšu shēmām ⁽¹⁾	8 340,0	15,4 %	14 467,6
Citi maksājumi ⁽²⁾	157,9	0,3 %	146,0
Kopā	54 232,6	100,0 %	57 457,3

(¹) Ietver arī maksājumus par ELFLA saistībām, kas īstenotas, pamatojoties uz pagarinātajām 2014.–2020. gada programmām.
(²) Maksājumi, kas saistīti ar administratīvās palīdzības izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, darbībām, ko finansē saskaņā ar Eiropas Komisijas prerogatīvām, un citām darbībām.

Maksājumu apropriācijas, kas pieprasītas šai izdevumu kategorijai kopumā, veido: no vienas puses, galvenokārt nediferencēti ELGF izdevumi, kuriem 2024. gada budžeta projektā pieprasītās maksājumu apropriācijas atspoguļo tiešo maksājumu un tirgus intervenču vajadzības; no otras puses, budžeta projektā atspoguļotās maksājumu apropriācijas diferencētiem izdevumiem citās programmās, kurās var nošķirt jauno un iepriekšējo plānošanas periodu.

Maksājumi par jaunām programmām

Kopējās maksājumu apropriācijas 4 360 miljonu EUR apmērā, kas paredzētas ELFLA saskaņā ar KLP plāniem, sedz priekšfinansējumu 660 miljonu EUR apmērā (kas atbilst 1 % no kopējā ELFLA piešķiruma), kā arī starpposma maksājumus 3 700 miljonu EUR apmērā gan ikgadējiem, gan investīciju pasākumiem. Vēl 20 miljoni EUR ir paredzēti operatīvajai tehniskajai palīdzībai pēc Komisijas iniciatīvas.

Maksājumu apropriācijas EJZAF dalītai pārvaldībai 75 miljonu EUR apmērā sedz 0,5 % priekšfinansējumu 2024. gada EJZAF piešķirumam, kā arī starpposma maksājumu summu, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegto pirmo informāciju. Saskaņā ar Grieķijas lēmumu ieguldījums 1 miliona EUR apmērā ir paredzēts BMVI. Attiecībā uz EJZAF tiešo un netiešo pārvaldību summa 121,7 miljonu EUR apmērā ir iekļauta saņēmējiem paredzētiem maksājumiem un finansējuma apvienošanas mehānismam *InvestEU* ietvaros. Visbeidzot, 142,6 miljoni EUR ir iekļauti zvejniecības nolīgumiem.

LIFE vajadzībām summa 385,6 miljonu EUR apmērā, kas saistīta ar jauno programmu, galvenokārt paredzēta, lai segtu priekšfinansējumu parastajā 30 % līmenī visu veidu pasākuma dotācijām. Turklāt no šā budžeta tiks segti maksājumi par iepirkumu un darbības dotācijām.

Attiecībā uz TPF 2024. gada budžeta projektā operatīvajai tehniskajai palīdzībai ir iekļauta tikai ierobežota nobalsoto maksājumu apropriāciju summa (3,3 miljoni EUR). Ņemot vērā NGEU maksājumu laika ierobežojumus, tiek ierosināts maksimāli palielināt šo ārējo piešķirto ieņēmumu izmantošanu līdz 2026. gadam un tādējādi paātrināt NGEU maksājumu izmantošanu. Šā iemesla dēļ NGEU maksājumu apropriācijas darbības izdevumiem 2024. gada budžeta projektā sastāvēs no priekšfinansējuma (97 miljoni EUR) 2024. gada DFS un NGEU piešķirumiem, kā arī starpposma maksājumiem 1 133 miljonu EUR apmērā.

2024. gadā publiskā sektora aizdevumu mehānismam (PSAF) ir plānotas maksājumu apropriācijas 35 miljonu EUR apmērā.

Maksājumi par iepriekšējām programmām

Paredzams, ka ELFLA programmu īstenošana 2024. gadā, tuvojoties plānošanas perioda beigām, palēnināsies. Visas ELFLA maksājumu apropriācijas 2024. gada budžeta projektā attiecas uz starpposma maksājumiem gan ikgadējiem, gan investīciju pasākumiem. Ņemot vērā īstenošanas cikla posmu, paredzams, ka ikgadējo pasākumu līmenis turpinās pazemināties, savukārt ar investīciju pasākumiem saistītie maksājumi vēl vairāk paātrināsies. ELFLA pieprasītās maksājumu apropriācijas ir 7 610 miljoni EUR, ņemot vērā pieejamos piešķirtos ieņēmumus 400 miljonu EUR apmērā. 2024. gadā ELFLA turpinās gūt labumu no NGEU maksājumiem, kuriem kā ārējie piešķirtie ieņēmumi būs pieejams papildinājums 1 806 miljonu EUR apmērā.

Maksājumu apropriācijas Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondam (EJZF) 2014.–2020. gadam 570 miljonu EUR apmērā galvenokārt attiecas uz dalītās pārvaldības programmu pabeigšanu. Tiek ņemti vērā EJZF pieejamie piešķirtie ieņēmumi, kas radušies no ikgadējā priekšfinansējuma atgūšanas. Saskaņā ar citiem KNR fondiem paredzams, ka maksājumu vajadzības 2024. gadā samazināsies salīdzinājumā ar 2023. gadu. Attiecībā uz EJZF tiešās pārvaldības daļu 2023. gada maksājumu apropriācijas segs starpposma un galīgos maksājumus, kas saistīti ar notiekošiem un noslēguma projektiem un līgumiem, par kuriem visiem saistības uzņemtas 2014.–2020. gada plānošanas periodā.

Attiecībā uz *LIFE* budžetā paredzēta summa 160 miljonu EUR apmērā, lai īstenotu programmas pilnu optimālo tempu ar galīgajiem, starpposma un priekšfinansējuma maksājumiem, saistībā ar iepirkumu un *LIFE* dotācijām.

3.6. 4. izdevumu kategorija – Migrācija un robežu pārvaldība

Šī izdevumu kategorija attiecas uz Savienības migrācijas un patvēruma politiku, kā arī tās ārējo robežu aizsardzību. Migrācija un robežu pārvaldība joprojām ir ilgtermiņa problēma. ES migrācijas politika nodrošina visaptverošu Eiropas pieeju migrācijas pārvaldībai, kuras pamatā ir taisnīga atbildības sadale un solidaritāte, vienlaikus pilnībā ievērojot Eiropas vērtības un pamattiesības. Atbalsts no šīs izdevumu kategorijas veicina Eiropas satvaru, lai pārvaldītu dalībvalstu politikas un lēmumu savstarpējo atkarību un piedāvātu pienācīgu atbildi uz migrācijas iespējām un problēmām normālos apstākļos, spiediena situācijās un krīzes situācijās, tostarp uz Krievijas iebrukuma Ukrainā sekām. Šajā kontekstā un lai nodrošinātu kopīgu politikas satvaru un norādījumus Eiropas efektīvas integrētās robežu pārvaldības īstenošanai, Komisija pieņēma paziņojumu, ar ko izveido daudzgadu stratēģisko politiku ⁽¹⁾ 2024.–2027. gadam.

Lielu daļu no migrācijai un robežu pārvaldībai paredzētā ES budžeta pārvalda dalībvalstis, kuras arī saņem papildu finansiālu un tehnisku atbalstu no ES. Pēc 2021. gada dalītā pārvaldībā neizmantoto līdzekļu pārplānošanas 2022.–2025. gadam un visu valsts programmu pieņemšanas galvenā uzmanība ir pievērsta tam, lai 2024. gadā turpinātu īstenot jaunās programmas. 2024. gads būs arī pēdējais gads attiecināmajiem izdevumiem 2014.–2020. gada periodā pēc tam, kad būs pieņemts grozījums, ar ko par vienu gadu pagarina līdzekļu apguves periodu, lai palīdzētu dalībvalstīm novērst pieaugošo spiedienu uz robežām un migrācijas pārvaldības sistēmām, ko izraisījis iebrukums Ukrainā ⁽²⁾. Tas attiecas uz 2014.–2020. gada plānošanas periodu saistībā ar Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu, ciktāl tas attiecas uz finansiāla atbalsta instrumentu ārējām robežām un vīzām, kā arī Iekšējās drošības fondu, ciktāl tas attiecas uz finansiāla atbalsta instrumentu policijas sadarbībai, noziedzības novēršanai un apkarošanai un krīžu pārvarēšanai.

Izmantojot valsts programmas, dalībvalstis var izmantot ES finansējumu, lai novērstu spiedienu uz migrācijas pārvaldības sistēmām un pie ārējām robežām un segtu Ukrainas bēgļu uzņemšanas un atbalsta izmaksas. Migrācijai paredzētais budžets atbalsta patvēruma meklētāju un migrantu uzņemšanu, pirmos soļus viņu integrācijā uzņēmējvalsts sabiedrībā un/vai efektīvas atgriešanas pārvaldību, un citas darbības, kurām nepieciešama koordinēta reakcija, piemēram, pārmitināšanu vai likumīgus ceļus. Robežu pārvaldībai paredzētais budžets var atbalstīt robežkontroles uzlabošanu, investīcijas infrastruktūrā un aprīkojumā, kā arī pakalpojumu finansēšanu vīzu pieteikumu iesniedzējiem. Šos centienus papildina ar spēcīgām un pilnībā operatīvām decentralizētām aģentūrām, kas darbojas migrācijas, patvēruma un robežu pārvaldības jomā.

⁽¹⁾ COM(2023) 146, 14.3.2023.

⁽²⁾ COM(2022) 112, 8.3.2022.

3.6.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi pašreizējās cenās)

4. izdevumu kategorija "Migrācija un robežu pārvaldība" pa kopām	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Migrācija	1 668,8	1 522,2	1 626,8	1 502,1	42,0	20,1	2,6 %	1,3 %	2 281,5
— Robežu pārvaldība	2 227,9	1 735,8	2 100,5	1 536,3	127,4	199,5	6,1 %	13,0 %	1 723,8
Nobalsotās apropriācijas kopā	3 896,7	3 258,0	3 727,3	3 038,4	169,4	219,6	4,5 %	7,2 %	4 005,3
Maksimālais apjoms	4 020,0		3 814,0						
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
Rezerve	123,3		86,7						
Kopā pieejami	3 896,7	3 258,0	3 727,3	3 038,4	169,4	219,6	4,5 %	7,2 %	4 005,3

3.6.2. Kopa "Migrācija"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Migrācija" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)	1 500,7	1 354,1	1 454,6	1 329,9	46,1	24,2	3,2 %	1,8 %	2 263,5
— Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (1 496,1	1 035,0	1 451,3	725,9	44,7	309,1	3,1 %	42,6 %	1 051,2
— Robežu pārvaldības un vīzu instruments (0,4	p.m.	0,3	p.m.	0,1		21,3 %		
— Iekšējās drošības fonds (p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Atbalsta izdevumi Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam (4,3	4,3	3,0	3,0	1,3	1,3	43,3 %	43,3 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	314,8	p.m.	601,0		- 286,2		-47,6 %	1 212,3
Decentralizētās aģentūras	168,1	168,1	172,2	172,2	- 4,1	- 4,1	-2,4 %	-2,4 %	18,0
— Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA)	168,1	168,1	172,2	172,2	- 4,1	- 4,1	-2,4 %	-2,4 %	18,0
Kopa "Migrācija" – kopā	1 668,8	1 522,2	1 626,8	1 502,1	42,0	20,1	2,6 %	1,3 %	2 281,5

3.6.2.1. 2024. gada prioritātes

ES mērķis ir migrācijas problēmas risināt ar visaptverošu un ātru atbalstu, lai palielinātu dalībvalstu spējas un sniegtu politisku atbildi, kas vērsta uz dzīvību glābšanu, Savienības ārējo robežu aizsardzību, spēcīgas kopējās patvēruma politikas atbalstīšanu, neatbilstīgas migrācijas, atgriešanas un atpakaļuzņemšanas risināšanu un jaunas likumīgas migrācijas politikas veicināšanu.

Prioritārās jomas 2024. gadā ir ārējo robežu stiprināšana, robežprocedūras un paātrināta atgriešana, sekundārās kustības novēršana un sadarbība ar partneriem, lai uzlabotu migrācijas pārvaldību un atgriešanu.

Savienības atbalsts būs vērsts uz to, lai palīdzētu un atbalstītu dalībvalstis, kuras saskaras ar migrācijas plūsmu spiedienu, piemēram, ap Vidusjūru, kā arī Balkānu maršrutu. Papildus krīzes vajadzībām patvēruma, migrācijas un robežu fondi arī turpmāk būs vērsti uz tādas ES izveidi, kas ir labāk sagatavota, lai apmierinātu vajadzības migrācijas, kā arī robežu pārvaldības jomā visās priekšposteņa dalībvalstīs. Migrācijas un robežu fondi var arī sniegt finansiālu atbalstu vajadzībām, kas saistītas ar Krievijas iebrukumu Ukrainā.

Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF) ⁽¹⁾ palīdz efektīvi pārvaldīt migrācijas plūsmas un īstenot, stiprināt un attīstīt kopējo patvēruma politiku, veicinot solidaritātes darbības starp dalībvalstīm, un kopējo migrācijas politiku. AMIF tematiskais mehānisms ļauj finansēt ārkārtas palīdzību, pārmitināšanu un humanitāru uzņemšanu, kā arī pārceļšanu. Papildus tam Eiropas Sociālais fonds Plus un Eiropas Reģionālās attīstības fonds sniedz atbalstu, lai veicinātu bēgļu un personu, kurām piešķirta pagaidu aizsardzība, ilgtermiņa integrāciju pēc uzņemšanas sākotnējā posma. Ārpolitikas instrumenti sniedz papildu atbalstu šajā jomā.

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra sniedz pastiprinātu operatīvo un tehnisko palīdzību dalībvalstīm, jo īpaši sniedzot lielāku atbalstu patvēruma procedūrām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1147 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu (OV L 251, 15.7.2021., 1.–47. lpp.).

3.6.3. Kopa "Robežu pārvaldība"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Robežu pārvaldība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	1 000,8	503,7	956,8	397,0	44,0	106,8	4,6 %	26,9 %	1 243,1
— Finansiāla atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzām	998,0	398,9	954,8	279,0	43,2	120,0	4,5 %	43,0 %	549,8
— Atbalsta izdevumi	2,8	2,8	2,0	2,0	0,8	0,8	40,0 %	40,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	102,0	p.m.	116,0		-14,0		-12,1 %	693,3
Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)	143,8	156,7	141,0	71,8	2,8	85,0	2,0 %	118,4 %	136,8
— Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām	143,7	156,6	140,9	71,7	2,8	85,0	2,0 %	118,5 %	136,8
— Atbalsta izdevumi	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	1,2 %	1,2 %	
Decentralizētās aģentūras	1 083,3	1 075,3	1 002,8	1 067,5	80,6	7,8	8,0 %	0,7 %	343,9
— Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra ("Frontex")	824,3	824,3	743,6	743,6	80,7	80,7	10,9 %	10,9 %	
— Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā ("eu-LISA")	259,0	251,0	259,2	323,9	-0,1	-72,9	-0,1 %	-22,5 %	343,9
Kopa "Robežu pārvaldība" – kopā	2 227,9	1 735,8	2 100,5	1 536,3	127,4	199,5	6,1 %	13,0 %	1 723,8

3.6.3.1. 2024. gada prioritātes

Spēcīgas ārējās robežas un saskaņota kopējās vīzu politikas īstenošana, kā arī patiesi kopēja Eiropas patvēruma sistēma nodrošina pilnībā funkcionējošu Šengenas zonu bez iekšējo robežu kontroles. Lai nodrošinātu spēcīgas ārējās robežas, ir nepieciešams pienācīgs atbalsts dalībvalstīm, kuras saskaras ar vislielāko spiedienu to ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ, piemēram, tām, kas robežojas ar Ukrainu, kā arī ap Vidusjūras un Balkānu maršruti. Koncentrēšanās uz spēcīgu ārējo robežu nodrošināšanu ietvers atbalstu modernām un sadarbībspējīgām IT sistēmām, kā arī viedo tehnoloģiju izmantošanai.

Integrētās robežu pārvaldības fonds (IBMF) ietver Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (BMVI) ⁽¹⁾ un instrumentu muitas kontroles iekārtām (CCEI) ⁽²⁾.

BMVI sniedz atbalstu efektīvai Eiropas integrētai robežu pārvaldībai pie ārējām robežām, palīdzot dalībvalstīm pienācīgi pārvaldīt dažādās problēmas un riskus pie šīm robežām un pārvarēt atšķirības spēju un resursu ziņā.

Palielinājums 4,6 % apmērā BMVI vajadzībām atspoguļo lielāku finansējumu, kas ierosināts BMVI vajadzībām, jo īpaši, lai stiprinātu Savienības ārējo robežu un vēl vairāk atvieglotu iespējamu Šengenas zonas paplašināšanu. Politiku īsteno Eiropas Robežu un krasta apsardze kopīgā atbildībā starp FRONTEX un par robežu pārvaldību atbildīgajām valstu iestādēm, lai atvieglotu likumīgu robežu šķērsošanu, atklātu un novērstu neatbilstīgu imigrāciju un pārrobežu noziedzību un efektīvi pārvaldītu migrācijas plūsmas. Komisija ierosina salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu ievērojami palielināt ES ieguldījumu **Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrā (FRONTEX)**, kas paredzēts pastāvīgā korpusa izveidei un atgriešanas operāciju atbalstam, vienlaikus pārvietojot summu 50 miljonu EUR apmērā Robežu pārvaldības un vīzu instrumentam (BMVI). Tas ļauj palielināt finansējumu BMVI tematiskajam mehānismam, ko var izmantot, lai atbalstītu pastiprinātas robežu aizsardzības spējas un infrastruktūru, uzraudzības līdzekļus un aprīkojumu, kā arī darbības labi funkcionējošas Šengenas zonas atbalstam. Attiecībā uz FRONTEX kopējā ES ieguldījuma palielinājums par 11 % jeb 85 miljoniem EUR salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu atbalsta plānoto 245 papildu pagaidu darbinieku un 214 līgumdarbinieku pieņemšanu darbā 2024. gadā.

Turklāt BMVI sniedz ieguldījumu kopējā vīzu politikā, nodrošinot saskaņotu pieeju attiecībā uz vīzu izsniegšanas procedūrām, atvieglot likumīgu ceļošanu un vienlaikus palīdzot novērst migrācijas un drošības riskus. BMVI atbalsta attiecīgu lielapjoma IT sistēmu izstrādi robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kā arī to sadarbībspēju, atbalstot arī daudzfunkcionālas IKT sistēmas. BMVI tematiskais mehānisms ļauj finansēt ārkārtas palīdzību, aprīkojumu un IT izstrādi.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar KNR 26. pantu papildu resursi tiks darīti pieejami BMVI ietvaros saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Integrētās robežu pārvaldības fonds (IBMF)			109,6	53,1
Tostarp:	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – ERAF iemaksa	05 02 07	60,4	29,4
	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) — Kohēzijas fonda iemaksa	05 03 05	16,0	7,8
	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) — ESF+ iemaksa	05 03 05	30,8	15,0
	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – EJZAF iemaksa	08 04 05	2,0	1,0
	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – AMIF iemaksa	10 02 02	0,4	p.m.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1148 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda (OV L 251, 15.7.2021., 48.–93. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1077 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda (OV L 234, 2.7.2021., 1.–17. lpp.).

Turklāt kopējās nobalsotās apropriācijas Robežu pārvaldības un vīzu instrumentam Integrētās robežu pārvaldības fonda ietvaros ietver DFS regulas 5. pantā paredzēto īpašo palielinājumu, kas ir noteikts ar DFS tehnisko korekciju 2023. gadam, kā paredzēts DFS regulas 4. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Robežu pārvaldības un vīzu instrumentam tas ir 1 54,0 miljons EUR saistību apropriācijās.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	Tostarp piešķirums saskaņā ar DFS regulas 5. pantu
			SA	SA
Integrētās robežu pārvaldības fonds (IBMF)			1 144,5	154,0
Tostarp:	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	11 02 01	998,0	154,0

Muitas kontroles iekārtu instruments (CCEI) sniedz finansiālu atbalstu dalībvalstu muitas administrācijām, lai iegādātos, uzturētu un atjauninātu mūsdienīgas muitas kontroles iekārtas robežšķērsošanas vietās un muitas laboratorijās. Tiks pastiprināta muitas kontrole un veicināta likumīga uzņēmējdarbība un tirdzniecība, sekmējot drošu un efektīvu muitas savienību un tādējādi aizsargājot Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomiskās intereses.

Pilnībā integrētas ES robežu pārvaldības sistēmas pamatā ir **decentralizētas aģentūras** brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. **Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (FRONTEX)** turpina veidot pastāvīgu robežsargu korpusu, savukārt Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (**eu-LISA**) turpina pārskatīt un atjaunināt pašreizējās ES informācijas sistēmas (Šengenas Informācijas sistēmu, Vīzu informācijas sistēmu un *Eurodac*) un izstrādāt jaunas sistēmas (ieceļošanas/izceļošanas sistēmu, Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu un Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmu attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem).

3.6.4. Maksājumu apropriācijas šai izdevumu kategorijai

Maksājumu apropriāciju kopsavilkums	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP – daļa no kopējām maksājumu apropriācijām 4. izdevumu kategorijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	2 007,4	61,6 %	1 793,6
t. sk. par 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu	1 590,6	48,8 %	1 076,6
t. sk. par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgadu finanšu shēmām	416,8	12,8 %	717,0
Citi maksājumi (¹)	1 250,6	38,4 %	1 244,8
Kopā	3 258,0	100,0 %	3 038,4

(¹) Maksājumi, kas saistīti ar administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām.

Iepriekš tabulā norādītās izdevumu kategorijai pieprasītās kopējās maksājumu apropriācijas, kas sadalītas pēc tā, vai tās būs vajadzīgas jaunām programmām, vai iepriekšējos daudzgadu periodos neizpildītajām saistībām. AMIF un IBMF programmām pieprasītās maksājumu apropriācijas ir balstītas uz īstenošanas mehānismu rūpīgu analīzi. Paredzams, ka maksājumi par jaunām saistībām daļēji attieksies uz priekšfinansējumu un uz starpposma maksājumiem saskaņā ar valstu programmām, kā arī tematiskajiem mehānismiem. Starpposma maksājumiem pieprasītie maksājumu apjomi ir novērtēti, ņemot vērā jaunākās pieejamās dalībvalstu prognozes, iepriekšējo pieredzi attiecībā uz programmu īstenošanas tempu un pašreizējo īstenošanu uz vietas. Maksājumi, kas jāveic par neizpildītajām saistībām, ir gandrīz vienīgi starpposma un galīgie maksājumi, ņemot vērā aplēses, ko dalībvalstis iesniegušas par savām valsts programmām, kā arī maksājumu kārtību attiecībā uz Savienības darbībām un ārkārtas palīdzību pēdējos gados.

3.7. 5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība

Šī izdevumu kategorija attiecas uz drošības un aizsardzības jautājumiem un uz pieeju sarežģītiem apdraudējumiem, kurus neviena dalībvalsts nevar atrisināt, rīkodamās viena pati. Drošībai ir raksturīga pārrobežu dimensija, un tā prasa spēcīgu un koordinētu ES reakciju. Lai Eiropa būtu gatava aizsargāt savus iedzīvotājus, tai ir vajadzīgas arī krasas pārmaiņas, kas pastiprinātu tās atvērto stratēģisko autonomiju un ieviestu labi izstrādātus un racionalizētus instrumentus aizsardzības jomā. Piektajā progresa ziņojumā ⁽¹⁾ par ES Drošības savienības stratēģijas īstenošanu ⁽²⁾ sniegts "vidusposma" pārskats par stratēģijas īstenošanu, uzsverot, kas ir sasniegts un kas vēl ir jāpaveic līdz šīs Komisijas pilnvaru termiņa beigām. Lai gan ir panākts progress, jo īpaši ar Direktīvu par tīkla infrastruktūru ⁽³⁾ un Direktīvu par kritisko vienību noturību ⁽⁴⁾, tiek turpināti īpaši centieni, lai nodrošinātu drošu Savienību visiem tās iedzīvotājiem, ņemot vērā arī būtisko apdraudējuma vides attīstību, sākot ar Covid-19 krīzi un pēc tam iebrukumu Ukrainā.

Eiropas Aizsardzības fonds ⁽⁵⁾ veicina aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju visā Savienībā, atbalstot pētniecības un izstrādes sadarbības pasākumus katrā rūpniecības cikla posmā. Tas novērsīs dublēšanos, ļaus iegūt apjomradītus ietaupījumus un galu galā efektīvāk izmantot nodokļu maksātāju naudu. Šajā sakarā ES Stratēģiskajā kompasā ir izklāstīts vērienīgs rīcības plāns ES drošības un aizsardzības politikas stiprināšanai līdz 2030. gadam. Turklāt Komisija ierosina Savienībai, izmantojot Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, uzlabot stratēģisko transporta infrastruktūru, lai tā būtu piemērota militārajai mobilitātei.

Instrumenta Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) ⁽⁶⁾ mērķis ir veicināt ES aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes (*EDTIB*) konkurētspēju, atbalstot dalībvalstu sadarbību aizsardzības kopīgā iepirkuma jomā. Šis īstermiņa instruments ir paredzēts, lai risinātu steidzamākās un kritiskākās vajadzības Ukrainas kara rezultātā. Saskaņā ar sākotnējo finanšu pārskatu *EDIRPA* finansējumam 2024. gadā būtu bijis jāizmanto elastības instruments 300 miljonu EUR apmērā.

Ar Komisijas priekšlikumu Munīcijas ražošanas atbalsta aktam (*ASAP*) ⁽⁷⁾ izveido jaunu instrumentu nolūkā atbalstīt Eiropas aizsardzības nozares ražošanas jaudas palielināšanu un drošas piegādes ķēdes, lai nodrošinātu attiecīgo aizsardzības ražojumu savlaicīgu pieejamību un piegādi Savienībā, izmantojot virkni konkrētu un mērķorientētu pasākumu, ar mērķi paātrināt nozares pielāgošanos strukturālām pārmaiņām. Ņemot vērā 5. izdevumu kategorijā nepiešķirto rezervju trūkumu, Komisija ierosina jauno iniciatīvu pilnībā finansēt, pārdalot līdzekļus no darbībām, kas saistītas ar aizsardzību, proti, EAF un *EDIRPA*. Līdz ar to abām jaunajām aizsardzības iniciatīvām, kas likumdevējiem jāpieņem (*EDIRPA* un *ASAP*), 2024. gadā ir kopīgi jāizmanto elastības instruments 300 miljonu EUR apmērā, kā sākotnēji bija paredzēts *EDIRPA* vajadzībām.

⁽¹⁾ COM(2022) 745, 13.12.2022.

⁽²⁾ COM(2020) 605, 24.7.2020.

⁽³⁾ Direktīva (ES) 2022/2555, 14.12.2022.

⁽⁴⁾ Direktīva (ES) 2022/2557, 14.12.2022.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149.–177. lpp.).

⁽⁶⁾ COM(2022) 349 final, 19.7.2022.

⁽⁷⁾ COM(2023) 237 final, 3.5.2023.

3.7.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

5. izdevumu kategorija "Drošība un aizsardzība" pa kopām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Drošība	725,8	727,4	688,7	559,0	37,1	168,3	5,4 %	30,1 %	1 181,4
— Aizsardzība	1 578,4	1 301,1	1 427,9	649,3	150,5	651,7	10,5 %	100,4 %	1 874,0
Nobalsotās apropriācijas kopā	2 304,2	2 028,4	2 116,6	1 208,4	187,5	820,0	8,9 %	67,9 %	3 055,4
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu	300,2		170,6						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
Maksimālais apjoms	2 004,0		1 946,0						
Rezerve									
Kopā pieejami	2 304,2	2 028,4	2 116,6	1 208,4	187,5	820,0	8,9 %	67,9 %	3 055,4

3.7.2. Kopa "Drošība"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Drošība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Iekšējās drošības fonds	314,9	230,6	309,9	195,5	5,0	35,1	1,6 %	18,0 %	402,0
— Iekšējās drošības fonds (IDF)	312,4	175,1	307,4	136,0	5,0	39,1	1,6 %	28,8 %	213,4
— Atbalsta izdevumi	2,4	2,4	2,4	2,4					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	53,0	p.m.	57,0		- 4,0		-7,0 %	188,5
Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	74,6	151,9	68,8	60,0	5,8	91,9	8,4 %	153,2 %	438,8
— Kodoliekārtu dezekspluatācijas palīdzība Lietuvai	74,6	49,9	68,8	0,2	5,8	49,7	8,4 %	22 581,8 %	171,4
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	102,0	p.m.	59,8		42,3		70,7 %	267,4
Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	62,3	71,8	57,2	53,2	5,1	18,6	8,9 %	35,0 %	314,1
— Kozlodujas programma	9,0	0,2	9,0	0,1		0,1		162,5 %	171,4
— Bohunices programma	9,0	0,1	9,5	p.m.	- 0,5	0,1	-5,3 %		27,5
— Kopīgā pētniecības centra (JRC) dezekspluatācijas un atkritumu apsaimniekošanas programma	41,9	31,0	36,4	29,0	5,5	2,0	15,2 %	6,9 %	37,8
— Atbalsta izdevumi	2,4	2,4	2,4	2,4	0,0	0,0	2,0 %	2,0 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	38,1	p.m.	21,7		16,4		75,3 %	230,9
— Decentralizētās aģentūras	251,1	251,1	230,4	230,4	20,7	20,7	9,0 %	9,0 %	
— Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai (Europol)	207,9	207,9	202,1	202,1	5,8	5,8	2,9 %	2,9 %	
— Eiropas Savienības Tiesībsardzības apmācības aģentūra (11,2	11,2	10,8	10,8	0,3	0,3	3,2 %	3,2 %	

Kopa "Drošība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		SA
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (32,1	32,1	17,5	17,5	14,5	14,5	83,0 %	83,0 %	
— Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	22,9	21,9	22,4	20,0	0,4	1,9	2,0 %	9,7 %	26,5
— Sagatavošanas darbības	p.m.	1,2	p.m.	0,8		0,4		50,0 %	1,2
— Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām	22,9	20,7	22,4	19,2	0,4	1,5	2,0 %	8,0 %	25,3
Kopa "Drošība" – kopā	725,8	727,4	688,7	559,0	37,1	168,3	5,4 %	30,1 %	1 181,4

3.7.2.1. 2024. gada prioritātes

Iekšējās drošības fonds(IDF) ⁽¹⁾ palīdz nodrošināt augstu drošības līmeni Savienībā, jo īpaši, novēršot un apkarojot terorismu un radikalizāciju, smago un organizēto noziedzību un kibernetizāciju, palīdzot noziegumos cietušajiem un aizsargājot tos, kā arī veicinot sagatavotību ar drošību saistītiem incidentiem, riskiem un krīzēm, aizsargājot pret tiem un efektīvi pārvaldot šādas situācijas. IDF palīdzēs izveidot tīklus un kopīgas sistēmas efektīvai sadarbībai starp valstu iestādēm un uzlabot Savienības spēju stāties pretī drošības apdraudējumiem. To papildinās centieni pastiprināt kibernetizāciju visās attiecīgajās programmās, pievērsties digitālajām tehnoloģijām, infrastruktūrām un tīkliem, pētniecībai un inovācijai, kā arī veikt mērķtiecīgu aizsardzību pret kibernetizāciju, jo īpaši izmantojot programmas “Digitālā Eiropa” un “Apvāršnis Eiropa”.

Ir nostiprinātas **Eiropola** spējas atbalstīt dalībvalstis reaģēšanā uz jauniem drošības apdraudējumiem, jo īpaši saistībā ar digitālo pārveidi un jaunajām tehnoloģijām.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma pārvietot resursus saskaņā ar KNR 26. pantu papildu resursi tiks īstenoti IDF ietvaros saskaņā ar instrumenta noteikumiem attiecīgās dalībvalsts labā. Apropriācijas ir iekļautas atsevišķās budžeta pozīcijās.

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts	
			SA	MA
Iekšējās drošības fonds			p.m.	p.m.
t. sk.:	Iekšējās drošības fonds (IDF) — Iemaksa no AMIF	05 02 07	p.m.	p.m.

Īstenojot kodoliekārtu dezekspluatācijas palīdzības programmu un kodoldrošības un dezekspluatācijas programmas, ES turpina sniegt mērķtiecīgu finansiālu atbalstu **kodoliekārtu dezekspluatācijai un kodolenerģijas jomas darbību drošumam** Lietuvā, Bulgārijā un Slovēnijā, kā arī attiecībā uz savām kodoliekārtām. 2021.–2027. gadam programmās ir iekļauts jauns mērķis, kas saistīts ar zināšanu izplatīšanu un pieredzes apmaiņas nodrošināšanu visās attiecīgajās jomās, piemēram, pētniecībā un inovācijā, regulējumā un apmācībā, un iespējamo Savienības sinerģiju veidošanu. No ES budžeta finansē arī kodolgarantijas un atbalsta darba ņēmēju un sabiedrības veselības veicināšana, novēršot vides degradāciju un sekmējot kodoldrošību un kodoldrošumu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1149 (2021. gada 7. jūlijs) par Iekšējās drošības fonda izveidi (OV L 251, 15.7.2021., 94.–131. lpp.).

3.7.3. Kopa "Aizsardzība"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Aizsardzība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023. SA
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Eiropas Aizsardzības fonds (ar pētniecību nesaistīts)	419,8	539,5	626,4	250,1	- 206,6	289,4	-33,0 %	115,7 %	1 039,0
— Spēju attīstība	417,3	519,0	623,8	167,5	- 206,5	351,5	-33,1 %	209,9 %	926,3
— Atbalsta izdevumi	2,5	2,5	2,6	2,6	- 0,1	- 0,1	-3,8 %	-3,8 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	18,0	p.m.	80,0		- 62,0		22,5 %	112,7
Eiropas Aizsardzības fonds (pētniecība)	218,2	210,8	319,3	164,1	- 101,0	54,1	-31,7 %	32,9 %	490,3
— Aizsardzības pētniecība	208,4	201,0	311,1	156,0	- 102,8	45,0	-33,0 %	28,8 %	490,3
— Atbalsta izdevumi	9,8	9,8	8,1	8,1	1,7	1,7	20,9 %	20,9 %	
Militārā mobilitāte	241,4	261,7	295,2	131,7	- 53,8	130,0	-18,2 %	98,7 %	342,8
— Militārā mobilitāte	239,6	260,0	293,5	130,0	- 53,8	130,0	-18,3 %	100,0 %	342,8
— Atbalsta izdevumi	1,7	1,7	1,7	1,7	0,0	0,0	0,7 %	0,7 %	
Īstermiņa instruments aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu	260,0	100,0	157,0	72,0	102,9	188,0	65,6 %	261,1 %	
— Instruments Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu	260,0	100,0	157,0	72,0	102,9	28,0	65,6 %	38,9 %	
— Atbalsta izdevumi									
Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	343,0	78,5			343,0	343,0			
— Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	343,0	78,5			343,0	78,5			
— Atbalsta izdevumi									
Savienības drošas savienojamības programma	96,0	110,0	30,0	30,0	66,0	80,0	220,0 %	266,7 %	
— Savienības droša savienojamība — Iemaksa no 5. izdevumu kategorijas	96,0	110,0	30,0	30,0	66,0	80,0	220,0 %	266,7 %	
— Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	p.m.	0,5	p.m.	1,4		- 0,9		-65,0 %	2,0
— Sagatavošanas darbības	p.m.	0,5	p.m.	1,4		- 0,9		-65,0 %	2,0
Kopa "Aizsardzība" – kopā	1 578,4	1 301,1	1 427,9	649,3	150,5	651,7	10,5 %	100,4 %	1 874,0

3.7.3.1. 2024. gada prioritātes

Aizsardzības jomā Savienība, līdzfinansējot dalībvalstu rūpnieciskos konsorcijs, lai nodrošinātu sadarbību gan liela, gan maza mēroga pētniecības un izstrādes darbībās, mudina un veicina dalībvalstu sadarbību to aizsardzību spēju attīstīšanā, kuras nepieciešamas kopējo drošības problēmu risināšanai. **Eiropas Aizsardzības fondu** (1) īsteno, izmantojot gada darba programmas, tostarp uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus. Šajās darba programmās noteiktās prioritātes atbilst Savienības spēju prioritātēm, par kurām kopīgi vienojušās dalībvalstis, jo īpaši Spēju attīstības plānā.

Saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, lai palielinātu izdevumus aizsardzības jomā un kopīgi novērstu Eiropas īstermiņa un vidēja termiņa investīciju nepietiekamību aizsardzības jomā, Komisija ir ierosinājusi īstermiņa instrumentu (*EDIRPA*), kas izstrādāts solidaritātes garā, lai nostiprinātu Eiropas aizsardzības nozares jaudu, izmantojot dalībvalstu kopīgu iepirkumu, nolūkā novērst steidzamākās un kritiskākās nepilnības, kuru novēršanai 2024. gadā būtu jāiegulda 260 miljoni EUR.

Papildus *EDIRPA* Komisija ierosināja Munīcijas ražošanas atbalsta aktu (*ASAP*), ar ko izveido **instrumentu aizsardzības nozares nostiprināšanai**. Jaunā instrumenta mērķis ir pievērsties rūpnieciskās jaudas palielināšanai un nodrošināt zeme–zeme munīcijas un artilērijas munīcijas, kā arī raķešu, kas ir apdraudētas, pastāvīgi atbalstot Ukrainu, pieejamību. Ierosinātais budžets ir 500 miljoni EUR, kas sadalīti 2023. un 2024. gadā.

2023. gadā sāksies arī **Savienības drošas savienojamības programmas** īstenošana 5. izdevumu kategorijas ietvaros. Saistītās apropriācijas 5. izdevumu kategorijā 2023.–2027. gada periodā sasnies 500 miljonus EUR, no kuriem 96 miljoni EUR – 2024. gadā.

3.7.4. Maksājumu apropriācijas šai izdevumu kategorijai

Maksājumu apropriāciju kopsavilkums	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP – daļa kopējās maksājumu apropriācijās 5. izdevumu kategorijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	1 735,9	85,6 %	939,3
<i>tostarp par 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu</i>	1 524,8	75,2 %	720,8
<i>tostarp par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgadu finanšu shēmām</i>	211,1	10,4 %	218,5
Citi maksājumi (1)	292,5	14,4 %	269,1
Kopā	2 028,4	100,0 %	1 208,4

(1) Maksājumi, kas saistīti ar administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, darbībām, ko finansē saskaņā ar Eiropas Komisijas prerogatīvām, un citām darbībām.

Iepriekš tabulā norādītas izdevumu kategorijai pieprasītās kopējās maksājumu apropriācijas, kas sadalītas pēc tā, vai tās būs vajadzīgas jauno programmu vai iepriekšējos daudzgadu periodos neizpildīto saistību finansēšanai.

IDF programmas maksājumu priekšlikuma pamatā ir rūpīga īstenošanas mehānismu analīze. Paredzams, ka maksājumi par jaunām saistībām daļēji attieksies uz priekšfinansējumu un starpposma maksājumiem saskaņā gan ar valstu programmām, gan ar tematisko mehānismu. Starpposma maksājumiem pieprasītais maksājumu līmenis izriet no dalībvalstu jaunāko pieejamo prognožu novērtējuma, iepriekšējās pieredzes attiecībā uz programmu īstenošanas tempu un pieejamās informācijas par pašreizējo īstenošanu uz vietas. Maksājumi, kas jāveic par neizpildītajām saistībām, ir gandrīz vienīgi starpposma un galīgie maksājumi, pamatojoties uz pārskatu aplēsēm, ko dalībvalstis iesniegušas par savām valsts programmām, kā arī uz pēdējo gadu maksājumu kārtību attiecībā uz Savienības darbībām un ārkārtas palīdzību.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149.–177. lpp.).

Eiropas Aizsardzības fondam pieprasītās maksājumu apropriācijas atspoguļo EAF darbību īstenošanas tempu uz vietas, un paredzams, ka 2024. gadā tiks veikti lieli priekšfinansējuma maksājumi. Palielinātās maksājumu apropriācijas drošas savienojamības programmai ir pamatotas ar lielu priekšfinansējuma maksājumu, kas gaidāms 2024. gadā pēc to līgumu parakstīšanas, kuri aptver gan 2023., gan 2024. gada saistības.

3.8. 6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule

2024. gadā progress ES ārpolitikas mērķu sasniegšanā, piemēram, demokrātijas, miera, solidaritātes, stabilitātes, nabadzības samazināšanas, labklājības un dabas resursu saglabāšanas veicināšanā, izmantojot ārējās darbības instrumentus, arī turpmāk būs saistīts ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu vispārējo satvaru un savienots ar klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi, jo īpaši cilvēces attīstības jomā. Turklāt Krievijas agresijas karš pret Ukrainu turpina radīt būtiskus traucējumus visā pasaulē, tostarp vēl vairāk saasinot humanitārās vajadzības. Tāpēc galvenā uzmanība tiks pievērsta pasaules pārtikas nodrošinājuma stiprināšanai un pārtikas un preču cenu pieauguma ietekmes mazināšanai nabadzīgākajās un no importa visvairāk atkarīgajās valstīs. Savienības palīdzība Ukrainai arī turpmāk būs vērsta uz budžeta atbalstu, humanitārajām vajadzībām un agrīnu atveseļošanu, vienlaikus apmierinot vissteidzamākās vajadzības kritiski svarīgās nozarēs. Turpināsies arī atbalsts partnervalstīm to virzībā uz ilgtspējīgu attīstību, stabilitāti, demokrātijas konsolidāciju un dezinformācijas apkarošanu, sociālekonomisko attīstību un nabadzības izskaušanu.

ES politikas pamatiniciatīvas “*Global Gateway*” mērķis būs arī maksimāli palielināt ES budžeta, dalībvalstu un attīstības finansēšanas iestāžu ietekmi un piesaistīt privātās investīcijas, lai veicinātu ilgtspējīgas investīcijas digitālajā, transporta, enerģētikas un klimata, veselības aprūpes, izglītības un pētniecības jomā. “*Global Gateway*” ir ES pozitīvs sadarbības piedāvājums partnervalstīm to stratēģiskās autonomijas atbalstam saskaņot partnervalstu un ES intereses, palielinot augstas kvalitātes ģeostratēģiskās investīcijas un veicinot ilgtspējīgu finansējumu. “*Global Gateway*” aptver gan fiziskās infrastruktūras savienojamību, gan labvēlīgu vidi, kā arī tiesisko regulējumu, normas, standartus un labas pārvaldības principus, tehnoloģiju nodošanu un zinātību. Tās mērķis ir iesniegt pārveidojošus, liela mēroga projektus, kas apvieno publisko un privāto finansējumu investīcijām ar spēcīgu infrastruktūras elementu. ES kopā ar dalībvalstīm un Eiropas finanšu iestādēm plāno līdz 2027. gadam piesaistīt investīcijas līdz 300 miljardu EUR apmērā.

ES pirmspievienšanās palīdzība turpinās atbalstīt vajadzīgās reformas, lai sagatavotu kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis to attiecīgajā pievienošanās procesā. ES arī turpinās risināt pašreizējās krīzes, piemēram, Sīrijā, un citas pastāvīgas problēmas attīstības un reformu programmā, tostarp konfliktus, klimata pārmaiņu radīto negatīvo ietekmi un nenodrošinātību ar pārtiku. Ar ES finansējumu tiks atbalstīta un veicināta demokrātija, tiesiskums un uz noteikumiem balstīta daudzpusēja globāla sistēma. Migrācija joprojām ir viena no galvenajām prioritātēm, proti, darbības, ar kurām novērš neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņus, aizsargā konfliktu skartās visneaizsargātākās personas, kā arī palīdz trešām valstīm stiprināt robežu drošību un cīnīties pret cilvēku tirdzniecību. Vidējais ikgadējais finansējums migrācijai dienvidu kaimiņreģionam no NDICI “Eiropa pasaulē” kaimiņattiecību politikas piešķiruma 2024. gadā saglabāsies vismaz 208 miljonu EUR apmērā ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Kā ierosināts NDICI regulā, paredzams, ka 30 % no NDICI budžeta izdevumiem veicinās klimata mērķu sasniegšanu; vismaz 20 % būs paredzēti sociālajai iekļaušanai un cilvēces attīstībai un 10 % darbībām, ar kurām atbalsta migrācijas un piespiedu pārvietošanas pārvaldību un vadību, atbilstoši NDICI “Eiropa pasaulē” mērķiem.

3.8.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

6. izdevumu kategorija "Kaimiņattiecības un pasaule" pa kopām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Ārējā darbība	13 713,5	13 136,5	14 680,8	11 404,3	- 967,3	1 732,2	-6,6 %	15,2 %	29 252,1
— Pirmspievienošanās palīdzība	2 116,5	1 974,6	2 531,1	2 590,6	- 414,6	- 616,0	-16,4 %	-23,8 %	7 646,4
Nobalsotās apropriācijas kopā	15 830,0	15 111,2	17 211,9	13 994,9	- 1 381,9	29 106,1	-8,0 %	8,0 %	36 898,5
<i>Maksimālais apjoms</i>	15 830,0		16 329,0						
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu			882,9						
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)									
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)									
<i>Rezerve</i>									
Kopā pieejami	15 830,0	15 111,2	17 211,9	13 994,9	- 1 381,9	1 116,2	-8,0 %	8,0 %	36 898,5

3.8.2. Kopa "Ārējā darbība"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Ārējā darbība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments – Eiropa pasaulē	11 373,9	10 743,8	12 250,8	8 943,7	- 876,9	1 800,1	-7,2 %	20,1 %	27 582,1
— Ģeogrāfiskās programmas	8 282,1	6 215,9	9 011,0	4 002,8	- 728,8	2 213,2	-8,1 %	55,3 %	14 789,9
— Tematiskās programmas	990,8	851,8	1 047,9	644,0	- 57,1	207,8	-5,5 %	32,3 %	1 689,0
— Ātrās reaģēšanas darbības	437,8	506,1	461,7	454,8	- 23,8	51,3	-5,2 %	11,3 %	1 245,2
— Rezerve jaunām problēmām un prioritātēm	1 323,6	1 150,0	1 395,1	800,0	- 71,5	350,0	-5,1 %	43,8 %	
— Atbalsta izdevumi	339,6	339,6	335,1	335,1	4,4	4,4	1,3 %	1,3 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	1 680,4	p.m.	2 707,0		- 1 026,6	0	-37,9 %	9 858,0
Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)	41,8	27,1	39,9	32,1	1,8	- 5,0	4,6 %	-15,7 %	141,4
— Kodoldrošums, pretradiācijas aizsardzība un kodolgarantijas	37,7	8,0	35,1	10,5	2,6	- 2,5	7,4 %	-23,5 %	68,5
—	2,5	2,5	3,3	3,3	- 0,8	- 0,8	-23,8 %	-23,8 %	
— Atbalsta izdevumi	1,5	1,5	1,5	1,5	0,0	0,0	0,7 %	0,7 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	15,0	p.m.	16,8		- 1,8		-10,7 %	73,0
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	71,4	71,6	70,0	59,3	1,4	12,4	2,0 %	20,9 %	106,8
— Visas aizjūras zemes un teritorijas	3,2	1,2	2,5	1,8	0,7	- 0,6	28,0 %	-35,1 %	3,0
— Aizjūras zemes un teritorijas, izņemot Grenlandi	36,8	28,4	43,7	25,4	- 6,8	3,0	-15,6 %	11,8 %	69,8
— Grenlande	30,0	40,0	22,5	30,0	7,5	10,0	33,3 %	33,3 %	31,4
— Atbalsta izdevumi	1,4	1,4	1,4	1,4	0,0	0,0	1,3 %	1,3 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	0,7	p.m.	0,7					2,6
Humānā palīdzība (HUMA)	1 660,7	1 737,4	1 776,9	1 834,2	- 116,2	- 96,9	-6,5 %	-5,3 %	1 120,7
— Humānā palīdzība	1 569,1	1 649,3	1 687,0	1 747,5	- 117,9	- 98,2	-7,0 %	-5,6 %	1 077,5
— Katastrofu novēršana, riska mazināšana un sagatavotība katastrofām	79,6	76,1	78,0	74,9	1,6	1,1	2,0 %	1,5 %	43,2

Kopa "Ārējā darbība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP) 2024. g.		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA
— Atbalsta izdevumi	12,0	12,0	11,8	11,8	0,2	0,2	1,5 %	1,5 %	
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	384,7	384,7	371,8	380,6	12,8	4,1	3,5 %	1,1 %	135,7
— Civilā kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP)	330,3	330,3	319,9	328,7	10,4	1,6	3,2 %	0,5 %	73,1
— Eiropas Savienības īpašie pārstāvji	22,0	22,0	24,4	24,4	- 2,4	- 2,4	-9,9 %	-9,9 %	2,8
— Ieroču neizplatīšana un atbrūņošanās	30,7	30,7	26,9	26,9	3,8	3,8	14,2 %	14,2 %	59,8
— Atbalsta izdevumi	1,6	1,6	0,6	0,6	1,0	1,0	175,0 %	175,0 %	
Makrofinansālā palīdzība plus (MFP+) Ukrainai	5,0	5,0	p.m.	p.m.	5,0	5,0			
— MFP+ Ukrainai: procentu likmes subsīdija	5,0	5,0	p.m.	p.m.	5,0	5,0			
— MFP+ Ukrainai: neatmaksājams atbalsts	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
— Atbalsta izdevumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības	176,1	167,0	171,4	154,4	4,7	12,6	2,7 %	8,2 %	165,4
— Izmēģinājuma projekti	p.m.	p.m.							0,6
— Sagatavošanas darbības	p.m.	p.m.							0,9
— Citas darbības	81,3	81,3	78,4	61,6	2,9	19,7	3,7 %	32,1 %	15,8
— Makrofinansālās palīdzības (MFP) dotācijas	57,4	57,4	56,7	39,9	0,7	17,5	1,2 %	43,8 %	15,1
— Starptautiskas organizācijas un nolīgumi	24,0	24,0	21,7	21,7	2,3	2,3	10,4 %	10,4 %	0,7
— Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām	94,7	85,6	93,0	92,8	1,8	- 7,1	1,9 %	-7,7 %	148,1
— Starptautiskā Vīnkopības un vīna organizācija	0,1	p.m.	0,1	0,1					
— Ārējās tirdzniecības attiecības un tirdzniecības atbalsts	19,5	18,3	19,0	17,8	0,5	0,5	2,6 %	2,8 %	24,4
— Informācijas politika un stratēģiskā komunikācija attiecībā uz ārējo darbību	47,8	43,2	45,8	43,1	2,0	0,0	4,4 %	0,1 %	43,5
— Stratēģiskie novērtējumi un revīzijas	19,5	18,4	20,4	25,8	- 0,9	- 7,4	-4,7 %	-28,5 %	64,7
— Starp Savienību un dalībvalstīm veiktās koordinācijas veicināšana attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomā	7,8	5,6	7,6	5,9	0,2	- 0,3	2,6 %	-5,6 %	15,6
Kopa "Ārējā darbība" – kopā	13 713,5	13 136,5	14 680,8	11 404,3	- 967,3	1 732,2	-6,6 %	15,2 %	29 252,1

3.8.2.1. 2024. gada prioritātes

Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta “Eiropa pasaulē” (NDICI“Eiropa pasaulē”⁽¹⁾) prioritātes ir noteiktas plānošanas procesā, pamatojoties uz ES stratēģiskajām interesēm un sadarbībā ar partnervalstīm. Tās ir pielāgotas reģiona/valsts vajadzībām un cita starpā ietver šādas prioritātes: zaļā pārkārtošanās, digitālā pārveide, ilgtspējīgas investīcijas un darbvietas, migrācija un mobilitāte, miers, cilvēces attīstība, drošība un pārvaldība. Atbalsts Ukrainai, Moldovai un Gruzijai 2024. gadā turpināsies, izmantojot austrumu kaimiņreģiona ģeogrāfisko pozīciju, kā arī NDICI“Eiropa pasaulē” cilvēktiesību un pilsoniskās sabiedrības tematiskās pozīcijas. Turklāt saskaņā ar NDICI“Eiropa pasaulē” ES segs procentu likmes subsīdiju aizdevumiem 6 miljardu EUR apmērā, kas 2022. gadā piešķirti Ukrainai, un subsīdijas aplēstā ietekme 2024. gadā būs 195 miljoni EUR.

2024. gadā tiks turpināta palīdzība Sīrijas iedzīvotājiem un bēgļiem kaimiņvalstīs. Jordānijai, Libānai, Irākai, kā arī pašai Sīrijai palīdzība sasniegs 560 miljonus EUR, no kuriem 330 miljoni EUR būs no NDICI“Eiropa pasaulē” un 230 miljoni EUR no humānās palīdzības. Sīrijas bēgļiem Turcijā finansējums no NDICI“Eiropa pasaulē” noturības pozīcijas tiks papildināts no NDICI“Eiropa pasaulē” rezerves, lai atbalstītu projektus, tostarp nolūkā palielināt un uzlabot bēgļu noturību un pašpalīdzību Turcijā.

Finansējums migrācijai dienvidu kaimiņreģionā joprojām būs prioritāte 2024. gadā, un Komisija turpinās pildīt savu apņemšanos saglabāt gada vidējo finansējuma līmeni 208 miljonu EUR apmērā. Pašreizējā daudzgadu plānā šim nolūkam ir paredzēta summa 100 miljonu EUR apmērā, un atlikusī summa tiks segta, izmantojot līdzekļu atgūšanu un pārdali instrumenta kaimiņattiecību politikas pozīcijās tāpat kā 2023. gadā. NDICI“Eiropa pasaulē” rezervi var izmantot kā galējo līdzekli. Turklāt jānorāda, ka aktivitātes neatbilstīgas migrācijas novēršanai Subsahāras Āfrikā, kas dod tiešu labumu dienvidu kaimiņreģionam, laikposmā no 2021. līdz 2023. gadam ir piesaistījušas vidēji 160 miljonus EUR gadā saskaņā ar “visa maršruta” pieeju, kas ir abu Eiropas komandas migrācijas iniciatīvu pamatā Atlantijas okeāna un Vidusjūras rietumu un centrālās daļas migrācijas maršrutos. Turpmākā migrācijas finansējuma ilgtspēja un paredzamība tiks pienācīgi ņemta vērā saistībā ar gaidāmo NDICI“Eiropa pasaulē” plānojuma vidusposma pārskatīšanu, kas jāveic 2024. gadā.

Attiecībā uz īstenošanas kārtību NDICI“Eiropa pasaulē” liecina par pāreju no tradicionālā dotāciju finansējuma uz finanšu instrumentu un budžeta garantiju plašāku izmantošanu, tādējādi radot sviras efektu lielākām investīcijām. ES politikas iniciatīva savienojamības veicināšanai partnervalstīs un ar tām — “Global Gateway” — pilnībā izmantos šo modalitātes kombināciju. Pēc tam, kad Komisija bija uzņēmusies saistības par ievērojamām iemaksām kopējā uzkrājumu fondā 2021. un 2022. gadā, tā ierosina kompensēt mazāku summu saistību apropriācijās 2024. gadā tāpat kā 2023. gadā, tādējādi palielinot ģeogrāfiskās budžeta pozīcijas. Finanšu plānojumā 2025.–2027. gadam iemaksas uzkrājumiem tad stabilizēsies aptuveni 1,5–1,8 miljardu EUR apmērā gadā. Kopējā summa budžeta pozīcijā 2021.–2027. gadam salīdzinājumā ar iepriekšējo plānojumu palielinās sakarā ar nepieciešamību segt Garantiju fonda ārējai darbībai iepriekšējos uzkrājumus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1.–78. lpp.).

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

NDICI – “Eiropa pasaule” ģeogrāfiskās un tematiskās programmas	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Ģeogrāfiskās programmas	8 282,1	6 215,9	9 011,0	4 002,8	- 728,8	2 213,2	-8,1 %	55,3 %	14 789,9
— Dienvidu kaimiņreģions	1 630,9	762,0	1 727,2	444,9	- 96,3	317,1	-5,6 %	71,3 %	2 649,7
— Austrumu kaimiņreģions	622,5	416,2	828,9	265,6	- 206,4	150,6	-24,9 %	56,7 %	932,3
— Kaimiņreģions – Teritoriālā un pārrobežu sadarbība un atbalsta pasākumi	113,6	81,8	111,9	78,7	1,8	3,1	1,6 %	3,9 %	113,5
— Rietumāfrika	1 540,8	811,9	1 625,0	640,3	- 84,2	171,6	-5,2 %	26,8 %	2 350,4
— Austrumāfrika un Centrālāfrika	1 502,2	784,1	1 584,3	582,5	- 82,1	201,5	-5,2 %	34,6 %	2 308,1
— Dienvidāfrika un Indijas okeāna reģions	808,9	378,8	853,1	249,7	- 44,2	129,1	-5,2 %	51,7 %	1 219,9
— Tuvie Austrumi un Vidusāzija	371,8	213,0	395,4	171,0	- 23,7	42,0	-6,0 %	24,6 %	667,9
— Dienvidaustrumāzija	603,6	320,0	631,0	191,0	- 27,4	129,0	-4,3 %	67,5 %	904,9
— Klusā okeāna reģions	113,2	63,0	119,1	38,0	- 5,9	25,0	-5,0 %	65,8 %	177,9
— Ziemeļamerika un Dienvidamerika	326,3	160,0	340,7	120,0	- 14,4	40,0	-4,2 %	33,3 %	505,1
— Karību jūras reģions	101,5	50,0	101,5	48,0	0,0	2,0	0,0 %	4,2 %	209,8
—	296,7	237,6	296,7	210,0		27,6		13,1 %	178,7
— Eiropas Attīstības fonds – ĀKK ieguldījumu mehānisma atmaksājumi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.					
—	250,1	1 937,6	396,2	963,0	- 146,0	974,6	-36,9 %	101,2 %	2 571,7
Tematiskās programmas	990,8	851,8	1 047,9	644,0	- 57,1	207,8	-5,5 %	32,3 %	1 689,0
— Vēlēšanu novērošanas misijas – Cilvēktiesības un demokrātija	47,0	30,7	49,5	31,0	- 2,6	- 0,3	-5,2 %	-0,9 %	45,6
— Pamattiesības un pamatbrīvības – Cilvēktiesības un demokrātija	141,0	150,0	148,6	105,0	- 7,6	45,0	-5,1 %	42,9 %	333,7
— Pilsoniskās sabiedrības organizācijas	188,0	196,9	198,2	129,5	- 10,2	67,4	-5,1 %	52,0 %	525,5

NDICI – "Eiropa pasaule" ģeogrāfiskās un tematiskās programmas	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
— Miers, stabilitāte un konfliktu novēršana	124,6	84,0	131,4	70,0	- 6,8	14,0	-5,2 %	20,0 %	231,2
— Cilvēki – Globālas problēmas	227,7	229,9	199,4	173,5	28,2	56,4	14,2 %	32,5 %	35,4
— Planēta – Globālas problēmas	138,6	53,4	124,7	42,6	13,9	10,8	11,1 %	25,4 %	185,8
— Labklājība – Globālas problēmas	85,9	71,0	152,1	48,8	- 66,2	22,2	-43,5 %	45,5 %	251,8
— Partnerības – Globālas problēmas	38,0	35,8	43,9	43,6	- 5,9	- 7,8	-13,5 %	-17,8 %	79,9
Ātrās reaģēšanas darbības	437,8	506,1	461,7	454,8	- 23,8	51,3	-5,2 %	11,3 %	1 245,2
— Reaģēšana krīzes situācijās	242,5	245,0	255,8	245,0	- 13,3		-5,2 %		194,4
— Izturētspēja	149,5	229,1	157,6	192,8	- 8,1	36,3	-5,1 %	18,8 %	968,6
— Ārpolitikas vajadzības	45,8	32,0	48,3	17,0	- 2,5	15,0	-5,2 %	88,2 %	82,2
Rezerve jaunām problēmām un prioritātēm	1 323,6	1 150,0	1 395,1	800,0	- 71,5	350,0	-5,1 %	43,8 %	
Atbalsta izdevumi	339,6	339,6	335,1	335,1	4,4	4,4	1,3 %	1,3 %	
Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	1 680,4	p.m.	2 707,0		- 1 026,6		-37,9 %	9 858,0
Starpsumma	11 373,9	10 743,8	12 250,8	8 943,7	- 876,9	1 800,1	-7,2 %	20,1 %	27 582,1

Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC) ⁽¹⁾ veicina augsta līmeņa kodoldrošumu un pretradiācijas aizsardzību, kā arī iedarbīgu un efektīvu kodolmateriālu drošības pasākumu piemērošanu trešās valstīs. Tas turpina Eiropas Savienības ilgstošo apņemšanos atbalstīt kodoldrošumu visā pasaulē un it īpaši tās kaimiņvalstīs. Gada programma 2024. gadā saskarsies ar jaunām problēmām, kas saistītas ar sekām, kuras rada neproprovocētā Krievijas agresija Ukrainā. INSC arī turpinās pildīt ES saistības, piemēram, uzraudzīt un atbalstīt valstis, kas sāk izmantot kodolenerģiju un jaunās tehnoloģijas (Turcija un Āfrikas valstis), un valstis, kurās ir jāstiprina kodoldrošība (jo īpaši Armēnija un austrumu kaimiņvalstis).

Padomes lēmuma par **aizjūras zemju un teritoriju (AZT)** asociāciju, ietverot Grenlandi ⁽²⁾, mērķis ir veicināt AZT ekonomisko un sociālo attīstību un izveidot ciešas ekonomiskās attiecības starp tām un Savienību kopumā. Asociācija īsteno šo galveno mērķi, uzlabojot AZT konkurētspēju un izturētspēju, samazinot to ekonomisko un ekoloģisko neaizsargātību un veicinot sadarbību starp tām un citiem partneriem. Attiecībā uz Grenlandi galvenā uzmanība tiks pievērsta izglītības nozarei un zaļai izaugsmei. Finansējums 2024. gadā segs otro izglītības programmu Grenlandei, teritoriālo programmu Volisa un Futunas Salām, reģionālo programmu Karību jūras reģiona AZT un intrareģionālo programmu AZT sadarbībai ar kaimiņu partnervalstīm.

Kopā ar starptautiskajiem partneriem un papildinot dalībvalstu darbības, Savienība turpina uzņemties vadošo lomu humānās palīdzības sniegšanā. Ar **humānās palīdzības instrumentu** Komisija nodrošina vajadzībām atbilstošas ES palīdzības sniegšanu, lai glābtu un saglabātu dzīvības, aiztaupītu un atvieglotu cilvēku ciešanas un aizsargātu to iedzīvotāju integritāti un cieņu, kuru dzīvi ir izpostījušas dabas katastrofas vai cilvēku izraisītas krīzes. Klimata pārmaiņas, konflikts un Krievijas agresija Ukrainā turpinās ietekmēt nepieciešamību pēc humānās palīdzības 2024. gadā, jo īpaši saistībā ar plaša mēroga un nopietnu globālo nenodrošinātību ar pārtiku. Situācija, ko izraisīja karš Ukrainā un zemestrīce Turcijā un Sīrijā, ir palielinājusi spiedienu uz ES humāno palīdzību papildus citām ilgstošām krīzēm. Paredzams, ka 2024. gadā turpinās pieaugt humanitārās vajadzības pasaules līmenī.

Savienība arī palīdz novērst krīzes, atjaunot mieru un sabiedrisko kārtību vai stabilizēt valstis vai reģionus, kas saskaras ar konfliktiem vai nekārtībām. **Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)** palīdz saglabāt mieru, novērst konfliktus un stiprināt starptautisko drošību, izmantojot kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijas, jo īpaši *EULEX Kosovo*, *EUMM Georgia* un citas, kā arī deviņus ES īpašos pārstāvjus (ESĪP). Ņemot vērā nesen izveidoto Eiropas Savienības misiju Armēnijā un Eiropas Savienības partnerības misiju Moldovā, Komisija ierosina nedaudz palielināt budžeta nodaļu. KĀDP finansējums sedz arī ES ierobežojošo pasākumu IT datubāzes izstrādi un uzturēšanu. Ņemot vērā vēl nepieredzēto ierobežojošo pasākumu līmeni, ko Padome pieņēmusi kopš Krievijas agresijas sākuma Ukrainā, tiek ierosināts papildu finansējums jaunu funkciju izstrādei, vienlaikus pastiprinot IT sankciju kopuma kiber aizsardzību.

⁽¹⁾ Padomes Regula (Euratom) 2021/948 (2021. gada 27. maijs), ar kuru izveido Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instrumentu, kas papildina Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", pamatojoties uz Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, un ar ko atceļ Regulu (Euratom) Nr. 237/2014 (OV L 209, 14.6.2021., 79.–90. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (ES) 2021/1764 (2021. gada 5. oktobris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi) (OV L 355, 7.10.2021., 6.–134. lpp.).

3.8.3. Kopa "Pirmspievienošanās palīdzība"

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Kopa "Pirmspievienošanās palīdzība" pa programmām un mērķiem	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas		Neizpildītās saistības 01.01.2023.
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.		
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)		
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA	
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	2 116,5	1 974,6	2 531,1	2 590,6	- 414,6	- 616,0	-16,4 %	-23,8 %	7 646,4
— Pamatprincipi, Savienības politika un tieši personiski kontakti	666,0	510,2	1 135,2	387,2	- 469,2	123,0	-41,3 %	31,8 %	1 228,6
— Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai	1 299,6	639,4	1 270,7	586,6	28,9	52,8	2,3 %	9,0 %	1 228,6
— Teritoriālā un pārrobežu sadarbība	92,8	32,1	74,6	49,9	18,2	- 17,7	24,4 %	-35,6 %	39,9
— Atbalsta izdevumi	58,0	58,0	50,6	50,6	7,5	7,5	14,8 %	14,8 %	
— Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana	p.m.	734,9	p.m.	1 516,5		- 781,6		-51,5 %	4 145,2
Kopa "Pirmspievienošanās palīdzība" – kopā	2 116,5	1 974,6	2 531,1	2 590,6	- 414,6	- 616,0	-16,4 %	-23,8 %	7 646,4

3.8.3.1. 2024. gada prioritātes

Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III) ⁽¹⁾ turpina atbalstīt kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis ES pastiprinātā pievienošanās procesa prasību izpildē ⁽²⁾ ar mērķi īstenot saskaņotas politiskas, institucionālas, juridiskas, administratīvas, sociālas un ekonomiskas reformas, lai pakāpeniski pieskaņotos ES noteikumiem, standartiem, politikai un praksei nolūkā nākotnē pievienoties ES. Ekonomikas un investīciju plānā Rietumbalkāniem ⁽³⁾ ir izklāstīta būtiska investīciju pakete reģionam, lai atbalstītu konkurētspēju un iekļaujošu izaugsmi, ilgtspējīgu savienojamību un zaļo un digitālo pārkārtošanos. Mērķis ir lielāko daļu šā atbalsta novirzīt nozīmīgām produktīvām investīcijām un ilgtspējīgai infrastruktūrai Rietumbalkānos, jo īpaši tādās jomās kā ilgtspējīgs transports, tīra enerģija, vide un klimats, digitālā nākotne, privātā sektora konkurētspēja un cilvēkkapitāla infrastruktūra. Instruments palīdz sasniegt plašākus Eiropas mērķus — nodrošināt stabilitāti, drošību un labklājību ES tuvākajās kaimiņvalstīs. Krievijas agresijas karš pret Ukrainu smagi ietekmē Rietumbalkānus, tostarp pārtikas un enerģētisko drošību, un tas kavē ekonomikas atgūšanos pēc Covid-19 pandēmijas. *IPA III* prioritātes atspoguļo arī notikumu attīstību attiecībā ar Turciju pēc Eiropadomes piedāvājuma par iespējamu pozitīvu programmu, Turcijas vēlmi pieņemt Eiropas zaļo kursu, kā arī saistībā ar bēgļu uzņemšanu. Pēc 2023. gada februāra katastrofālām zemestrīcēm vēl viens mērķis būs atbalstīt skarto reģionu atjaunošanu un veicināt skarto teritoriju sociālekonomisko atveseļošanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, tostarp iesaistot rūpniecību, privāto sektoru un mazos un vidējos uzņēmumus.

Atbalsts Sīrijas bēgļiem un uzņēmējkopienām Turcijā 2024. gadā būs vērst uz papildu ārkārtas sociālās drošības tīkla (C-ESSN) turpināšanu, kas ļauj sniegt ikmēneša finansiālu atbalstu visneaizsargātākajiem bēgļiem. Programmas turpināšanas mērķis ir izvairīties no nelabvēlīgām sekām piegādes pārtraukuma gadījumā, veicināt humānās palīdzības un attīstības saiknes progresu un pārejas palīdzību Turcijas iestādēm. Šajā nolūkā Komisija ierosina palielināt *IPA III* par 100 miljoniem EUR no 6. izdevumu kategorijas rezerves.

3.8.4. Makrofinansālās palīdzības un makrofinansālās palīdzības + aizdevumi

Makrofinansālā palīdzība (MFP) ir finansiālā atbalsta veids partnervalstīm, kuras ir ģeogrāfiski, ekonomiski un politiski tuvas Savienībai. To vidū galvenokārt ir kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, kā arī valstis, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika. Tā papildina citus krīzes reaģēšanas mehānismus un finanšu instrumentus, un tās galvenais mērķis ir palīdzēt valstīm pārvarēt akūtas ekonomikas krīzes un atjaunot ekonomiku uz ilgtspējīgas izaugsmes ceļa, kas panākams ar ekonomikas korekcijām un strukturālām reformām, kuras noteiktas politikas nosacījumos. MFP ir vidēja termiņa/ilgtermiņa aizdevumi vai dotācijas, vai to apvienojums. 2022. gadā aizdevumi Ukrainai tika izmaksāti 7,2 miljardu EUR apmērā, un Moldovas Republikai tiks piešķirti 150 miljoni EUR, no kuriem 120 miljoni EUR aizdevumos un 30 miljoni EUR dotācijās. 2023. gada sākumā Komisija ierosināja pašreizējo MFP Moldovas Republikai palielināt par 145 miljoniem EUR, no kuriem 100 miljoni EUR aizdevumos un 45 miljoni EUR dotācijās, kā arī sniegt MFP aizdevumus līdz 100 miljoniem EUR Ziemeļmaķedonijai. Lai gan instruments nav plānots, 2024. gadā MFP turpinās piešķirt, pamatojoties uz lēmumiem par katru gadījumu atsevišķi, un 2024. gada budžetā dotācijām ir paredzēta summa 57,4 miljonu EUR apmērā. MFP aizdevumu uzkrājumus finansē no *NDICI* "Eiropa pasaulē" un *IPA III*.

Makrofinansālā palīdzība plus (MFP+) ⁽⁴⁾ ir ES finanšu instruments atbalsta sniegšanai Ukrainai aizdevumu veidā līdz 18 miljardu EUR apmērā 2023. gadā. Šā instrumenta mērķis ir prognozējami, nepārtraukti, organizēti un savlaicīgi sniegt īstermiņa finansiālu atbalstu, vajadzības gadījumā finansējot rehabilitāciju un sākotnēju atbalstu atjaunošanai pēc kara, lai atbalstītu Ukrainu ceļā uz Eiropas integrāciju. Šie aizdevumi Ukrainai tiek garantēti, izmantojot ES budžeta manevrēšanas telpu, un tie ir ļoti izdevīgi, tie jāatmaksā ne ilgāk kā 35 gadu laikā, sākot no 2033. gada. ES arī ierosina piešķirt Ukrainai subsīdiju ar aizdevumiem saistīto procentu likmju izmaksu segšanai, ko finansētu no ES budžeta atkarībā no pieejamības, kā arī no ES dalībvalstīm ārējo piešķirto ieņēmumu veidā ES budžetā līdz 2027. gada beigām. Ņemot vērā ierobežoto pieejamību 2024. gadā, Komisija šim nolūkam budžeta projektā ierosina summu 5 miljonu EUR apmērā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1529 (2021. gada 15. septembris), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*) (OV L 330, 20.9.2021., 1.–26. lpp.).

⁽²⁾ COM(2020) 57 final, 5.2.2020.

⁽³⁾ SWD(2020) 223 final, 6.10.2020.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1.–14. lpp.).

3.8.5. Maksājumu apropriācijas šajā izdevumu kategorijā

Maksājumu apropriācijas kopā	Maksājumu apropriācijas 2024. gada BP	2024. gada BP – daļa kopējās maksājumu apropriācijas 6. izdevumu kategorijā	Maksājumu apropriācijas 2023. gada budžetā
Maksājumi par izdevumu programmām	14 530,0	96,2 %	13 439,5
<i>tostarp par 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu</i>	12 099,0	80,1 %	9 198,7
<i>tostarp par 2014.–2020. gada un agrākajām daudzgadu finanšu shēmām</i>	3 376,5	16,1 %	5 431,4
Citi maksājumi (¹)	581,2	3,8 %	555,4
Kopā	15 111,2	100,0 %	13 994,9
(¹) Maksājumi, kas saistīti ar administratīvā atbalsta izdevumiem, decentralizētajām aģentūrām, izmēģinājuma projektiem, sagatavošanas darbībām, saskaņā ar Eiropas Komisijas prerogatīvām finansētajām darbībām un citām darbībām.			

Iepriekšējā tabulā norādītās izdevumu kategorijai pieprasītās kopējās maksājumu apropriācijas sadalījumā pa maksājumu vajadzībām jauno programmu vai iepriekšējos daudzgadu periodos neizpildīto saistību finansēšanai. Maksājumu vajadzības joprojām ir samērā dinamiskas, un īstenošana notiek, kā paredzēts. Joprojām ir vērojama zināma neparedzamība attiecībā uz liela mēroga budžeta atbalsta programmu maksājumu grafikiem, kas ir saistīti ar trešo valstu saskaņoto mērķrādītāju sasniegšanu.

Maksājumi Ārējās darbības garantijas kopējā uzkrājumu fondā (kopā 10 miljardi EUR 2021.–2027. gadā) ir nošķirti no saistībām, bet tie ir jāveic DFS periodā. Ņemot to vērā, Komisija 2024. gadā ierosina kopsummā aptuveni 1,9 miljardus EUR, kas ir palielinājums par aptuveni 1 miljardu EUR salīdzinājumā ar 2023. gadu. Attiecībā uz Garantiju fonda ārējai darbībai iepriekšējiem uzkrājumiem maksājumi ir vienādi ar saistībām, kas vajadzīgas gada budžetā.

Paredzams, ka maksājumi par iepriekšējos DFS periodos nenokārtotajām saistībām atbildīs 2014.–2020. gada programmu īstenošanas modeļiem un pakāpeniski izbeigsies, lai 2024. gadā tie turpinātu samazināties. Maksājumus par neizpildītajām saistībām, kas radušās saskaņā ar iepriekšējiem Eiropas Attīstības fondiem, turpinās veikt ārpus ES budžeta un segs no dalībvalstu iemaksām.

3.9. 7. izdevumu kategorija. Eiropas publiskā pārvalde

Eiropas publiskā pārvalde un jo īpaši tās personāls ir pamatā tam, lai nodrošinātu, ka Savienība var īstenot savas prioritātes un pienācīgi īstenot politiku un programmas visas Eiropas interesēs. 7. izdevumu kategorijā jābūt pietiekamiem resursiem, lai atbalstītu efektīvu un modernu publisko pārvaldi, kas kalpo visiem eiropiešiem.

Sagatavojot 2024. gada budžeta projektu, Komisija atkal bez izņēmumiem ir piemērojusi stabila personāla komplektēšanas principus un ar algām nesaisīto izdevumu palielinājumu ne vairāk kā par 2 % visām iestādēm. Joprojām augstajai inflācijai ir tieša un būtiska ietekme uz administratīvajām izmaksām (algas un pensijas), īres maksām, enerģiju, pirkumiem (informācijas sistēmu izstrāde, IT aparatūra, licences) un pakalpojumu līgumiem (IT, ēku uzkopšana, apsardze u. c.). Komisija atkal ir izmantojusi visas iespējas iekšējai prioritāšu pārskatīšanai un ir pārskatījusi visu pārējo iestāžu pieprasījumus, lai iesniegtu budžeta projektu, kurā ievērotas visas juridiskās saistības, vienlaikus cenšoties ierobežot izdevumus, kas pārsniedz DFS maksimālos apjomus.

Neraugoties uz šīm darbībām un pamatojoties uz pašreizējiem parametriem, ir nepieciešama vienotā rezerves instrumenta izmantošana 176,6 miljonu EUR apmērā, lai ievērotu visas juridiskās saistības. Tomēr kopējais finansējums 7. izdevumu kategorijai 2021.–2027. gada DFS joprojām ir ievērots, ņemot vērā to, ka neizmantotā rezerve 7. izdevumu kategorijā 2021. un 2022. gadā bija 467 miljoni EUR. Tāpat kā iepriekšējos gados, šī situācija tiks pārskatīta rudenī, kad atalgojuma korekcijas parametri būs galīgi, un visas izmaiņas tiks atspoguļotas pieprasījumā.

Ņemot vērā atalgojuma korekcijas galveno parametru svārstīgumu un lai 2024. gada budžeta projekta sagatavošanā izmantotu piesardzīgu pieeju, Komisija ir saglabājusi nemainīgus atalgojuma parametrus, ko izmanto visas iestādes. Galīgais rezultāts būs atkarīgs no novērotās inflācijas un no lēmumiem, ko dalībvalstis pārskata periodā līdz jūnija beigām pašlaik pieņem saistībā ar valsts vienošanos par darba samaksu publiskā sektora darba ņēmējiem.

3.9.1. Saistību (SA) un maksājumu (MA) apropriāciju kopsavilkuma tabula

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

	Budžeta projekts (BP)	Budžets	Daļa no izdevumu kategorijas kopsummas	Izmaiņas	
	2024. g.	2023. g.		2024.–2023. g.	
— Eiropas skolas un pensijas	2 812,6	2 567,5	23,5 %	245,1	9,5 %
— Pensijas	2 565,5	2 342,0	21,5 %	223,5	9,5 %
— Darbnieku pensijas	2 515,0	2 295,7	21,0 %	219,3	9,6 %
— Bijušo locekļu pensijas – Iestādes	50,4	46,2	0,4 %	4,2	9,0 %
— Eiropas skolas	247,2	225,5	2,1 %	21,6	9,6 %
— Komisija	246,1	224,5	1,9 %	21,6	9,6 %
— Pārējās iestādes	1,1	1,0	0,0 %	0,1	0,3 %
(Eiropas skola) Eiropas Parlaments	0,8	0,8	0,0 %	0,0	5,4 %
(Eiropas skola) Eiropas Savienības Tiesa	0,1	0,0	0,0 %	0,0	14,6 %
(Eiropas skola) Eiropas Ombuds	0,2	0,2	0,0 %	0,0	4,8 %
(Eiropas skola) Eiropas Ārējās darbības dienests	0,0	0,0	0,0 %	0,0	6,7 %

	Budžeta projekts (BP)	Budžets	Daļa no izdevumu kategorijas kopsummās	Izmaiņas	
	2024. g.	2023. g.		2024.–2023. g.	
— Iestāžu administratīvie izdevumi	9 137,0	8 745,6	76,5 %	391,4	4,5 %
— Komisija	4 221,4	4 059,7	35,3 %	161,8	4,0 %
— Pārējās iestādes	4 915,6	4 685,9	41,1 %	229,6	4,9 %
— Eiropas Parlaments	2 354,9	2 246,3	19,7 %	108,5	4,8 %
— Eiropadome un Padome	676,8	647,9	5,7 %	28,9	4,5 %
— Eiropas Savienības Tiesa	502,4	486,0	4,2 %	16,5	3,4 %
— Eiropas Revīzijas palāta	184,8	175,1	1,5 %	9,7	5,6 %
— Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	164,9	158,8	1,4 %	6,2	3,9 %
— Eiropas Reģionu komiteja	121,9	116,1	1,0 %	5,8	5,0 %
— Eiropas Ombuds	13,7	13,0	0,1 %	0,6	4,8 %
— Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	23,9	22,6	0,2 %	1,3	5,7 %
— Eiropas Ārējās darbības dienests	872,2	820,1	7,3 %	52,1	6,4 %
Kopā	11 949,6	11 313,1	100,0 %	636,5	5,6 %
Maksimālais apjoms	11 773,0	11 419,0			
tostarp saskaņā ar elastības instrumentu					
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	176,6				
tostarp saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu (11. panta 1. punkta c) apakšpunkts)					
Rezerve		105,9			
tostarp iestāžu administratīvie izdevumi	9 137,0	8 745,6		391,4	4,5 %
Maksimālais pakārtotais apjoms	9 006,0	8 772,0			
Pakārtotā rezerve		26,4			

3.9.1.1. 2024. gada prioritātes

Galvenā prioritāte 2024. gadam ir pēc iespējas ierobežot administratīvos izdevumus, vienlaikus ļaujot visām iestādēm izpildīt juridiskās un līgumiskās saistības. 2024. gadā arī mainīsies sasaukums vairākām iestādēm, jo īpaši Eiropas Parlamentam un Komisijai. Neraugoties uz saistītajām papildu izmaksām, Komisija ir saglabājusi kopējo ierobežojumu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumam 2 % apmērā, lai pēc iespējas samazinātu nepieciešamo īpašo instrumentu izmantošanu nolūkā segt izdevumu kategorijas pārsniegumu.

Komisija no savas puses turpina optimizēt savas izmaksas, jo īpaši saistībā ar ēku izdevumiem, par ko liecina pašreizējie pasākumi, kuru mērķis ir samazināt tās ēku aizņemto platību, jo īpaši pēc dažiem pārdošanas darījumiem Briselē. Komandējumu izdevumi ir iesaldēti 2023. gada līmenī, un, pamatojoties uz jaunajiem darba veidiem, ir panākti turpmāki ietaupījumi, jo īpaši saistībā ar sanāksmēm, komitejām, konferencēm utt.

Saskaroties ar pieaugošiem apdraudējumiem, pastiprināta kibernetdrošība ir būtiska, lai nodrošinātu drošu un aizsargātu darba vidi, jo īpaši izmantojot starpiestāžu *CERT-EU* projektu. *CERT-EU* sniedz iespēju apvienot resursus, kas ne tikai nodrošinātu efektīvāku aizsardzību pret kiberriskiem, bet arī, iespējams, radītu ietaupījumus, pateicoties efektīvākai resursu izmantošanai. Saskaņā ar vienošanos samierināšanas procedūrā par 2023. gada budžetu ES iestāžu, struktūru un aģentūru kibernetdrošības resursu novērtējums tiks iesniegts līdz 2023. gada vidum.

3.9.2. Eiropas skolas un pensijas

Darbinieku **pensiju** apropriāciju palielinājums 9,6 % apmērā izriet no paredzētā pieaugošā pensionāru skaita (+ 5,0 %) un paredzētajām ikgadējām korekcijām (2023. un 2024. gadā). Budžeta pieprasījumā ir ņemti vērā gaidāmie piešķirtie ieņēmumi no Apvienotās Karalistes pensiju iemaksām saistībā ar pensiju izdevumiem 2023. gadā, ko maksās 2024. gadā, un tiek lēsts, ka tie būs 282,3 miljoni EUR.

Attiecībā uz pensijām bijušajiem **iestāžu locekļiem** apropriāciju palielinājumā par 9,0 % ir ņemtas vērā sagaidāmās saņēmēju skaita izmaiņas katrā iestādē (+ 3,0 %) un ikgadējās korekcijas (2023. un 2024. gadā).

Apropriācijas **Eiropas skolu** (I tipa skolu) finansējumam 244,8 miljonu EUR apmērā ir palielinājušās par 9,7 % salīdzinājumā ar 2023. gadu galvenokārt saistībā ar algu korekcijām 2023. gadam, skolēnu skaita pieaugumu un pieaugošajiem komunālo pakalpojumu rēķiniem.

Finansējums II tipa Eiropas skolām ir 1,2 miljoni EUR. Nelielais samazinājums salīdzinājumā ar 2023. gadu galvenokārt ir saistīts ar to, ka akreditētās Eiropas skolās uzņemto Komisijas darbinieku bērnu skaits ir mazāks, nekā gaidīts.

3.9.3. Iestāžu administratīvie izdevumi

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Iestāžu administratīvie izdevumi pa veidiem	Darbinieku atalgojums	Ar algām nesaistīti izdevumi								2024. g. budžeta projekts	
		Locekļi	Citi personāla izdevumi	Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	Ēku īre, pirkšana un ar to saistītie izdevumi	Tikšanās ar cilvēkiem	Informācija	Vispārēji administratīvie izdevumi	Specifiski iestādei		Starp-summa
— Komisija	3 189,1	18,4	76,9	281,1	505,3	62,0	28,1	60,5		1 032,4	4 221,4
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	4,7 %	28,3 %	-1,5 %	2,5 %	1,9 %	-5,3 %	24,1 %	-1,9 %		2,0 %	4,0 %
— Eiropas Parlaments	1 215,0	258,9	32,9	182,9	233,2	31,4	22,5	105,1	272,9	1 139,8	2 354,9
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	7,6 %	15,0 %	5,3 %	6,3 %	0,6 %	0,9 %	-8,8 %	-6,3 %	-5,6 %	2,0 %	4,8 %
— Eiropadome un Padome	420,6	2,6	11,1	54,0	59,9	27,6	3,2	97,8		256,3	676,8
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	6,0 %	27,5 %	0,4 %	2,2 %	1,2 %	2,6 %	-0,6 %	1,9 %		2,0 %	4,5 %
— Eiropas Savienības Tiesa	333,2	41,0	8,3	33,2	59,9	0,9	2,1	23,8	0,1	169,2	502,4
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	4,1 %	2,0 %	-8,8 %	5,1 %	2,4 %	-0,1 %	-2,0 %	1,4 %	3,6 %	2,0 %	3,4 %
— Eiropas Revīzijas palāta	148,9	12,6	3,3	8,6	4,3	2,7	1,8	2,6		35,9	184,8
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	6,5 %	5,7 %	-10,7 %	1,3 %	0,3 %	5,3 %	2,7 %	3,9 %		2,0 %	5,6 %
— Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	91,4	21,5	2,5	8,3	25,2	2,6	1,3	12,2		73,5	164,9
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	5,5 %	-0,1 %	0,7 %	0,4 %	3,5 %	1,5 %	36,9 %	1,6 %		2,0 %	3,9 %
— Eiropas Reģionu komiteja	74,9	9,2	1,9	5,9	18,2	2,5	1,7	6,8	0,7	47,0	121,9
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	6,9 %	-2,2 %	1,5 %	5,2 %	4,8 %	1,8 %	1,2 %	-1,4 %	0,5 %	2,0 %	5,0 %
— Eiropas Ombuds	10,3	0,5	0,2	0,3	1,6	0,2	0,0	0,5		3,3	13,7
Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)	5,7 %	-3,0 %	-2,9 %		9,9 %	-22,7 %		0,4 %		2,0 %	4,8 %

Iestāžu administratīvie izdevumi pa veidiem	Darbnieku atalgojums	Ar algām nesaistīti izdevumi									2024. g. budžeta projekts
		Locekļi	Citi personāla izdevumi	Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	Ēku īre, pirkšana un ar to saistītie izdevumi	Tikšanās ar cilvēkiem	Informācija	Vispārēji administratīvie izdevumi	Specifiski iestādei	Starp-summa	
— Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	15,5	0,5	0,5	1,7	2,3	0,8	0,2	2,6		8,4	23,9
<i>Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)</i>	10,1 %	6,6 %	3,9 %	0,0 %		9,4 %	-66,7 %	2,0 %		-1,6 %	5,7 %
— Eiropas Ārējās darbības dienests	478,2		43,7	20,7	254,2	10,1	2,3	63,1		394,0	872,2
<i>Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)</i>	10,2 %		1,1 %	6,1 %	2,4 %	1,9 %	-0,4 %	-0,3 %		2,0 %	6,4 %
Kopā pa veidiem	5 977,1	365,2	181,1	596,6	1 164,1	140,9	63,2	375,0	273,6	3 159,9	9 137,0
<i>Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)</i>	5,8 %	12,2 %	-0,0 %	3,8 %	1,8 %	-1,5 %	5,6 %	-1,6 %	-5,6 %	2,0 %	4,5 %

3.9.3.1. Citu iestāžu administratīvie izdevumi

Visu iestāžu kopējie administratīvie izdevumi palielinās par 4,5 % (neieskaitot pensijas un Eiropas skolas). Ierosinātais palielinājums ir 4,0 % Komisijai un 4,9 % pārējām iestādēm.

Komisija ir mudinājusi visas ES iestādes un struktūras ievērot vienādi stingru pieeju attiecībā uz administratīvo izdevumu un amata vietu pieprasījumu, lai panāktu stabilu personāla politiku, vienlaikus ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu (izņemot pensijas un Eiropas skolas) palielinājumu līdz ne vairāk kā 2 % salīdzinājumā ar 2023. gada līmeni.

Tas ir bijis ļoti sarežģīti visām iestādēm, un katras iestādes īpašās problēmas ir izklāstītas turpmāk. Galvenās jomas, kas palielina ar algām nesaistītos izdevumus, ir augstas enerģijas izmaksas un 2024. gadā paredzētās izmaiņas sasaukumā. Pieprasījumi pēc papildu darbiniekiem izriet no palielinātas darba slodzes un jauniem uzdevumiem, kurus nevar viegli izpildīt, tikai veicot darba ņēmēju pārcelšanu citā darbā. Kopumā ir pieprasītas aptuveni 104 amata vietas un 280 ārštata darbinieku PSE (līgumdarbinieki, norīkoti valstu eksperti, vietējie darbinieki un aģentūru darbinieki). Tajā pašā laikā Eiropas Parlaments ir ievērojami samazinājis savu deputātu palīgu skaitu par 223.

Iepriekšējos budžetos ārkārtas izdevumu vajadzības, kas saistītas ar sasaukuma maiņu vai kritisko infrastruktūru, bija atbrīvotas no ierobežojuma ar algām nesaistītajiem izdevumiem. Tomēr, ņemot vērā vispārējo spiedienu uz 7. izdevumu kategorijas maksimālo apjomu, Komisija ir samazinājusi pārējo iestāžu sākotnējos tāmes projektus par kopējo summu 180,7 miljoni EUR, nepalielinot darbinieku skaitu salīdzinājumā ar 2023. gadu nevienā iestādē (štatu saraksta amata vietas un citas darbinieku kategorijas), vienlaikus bez izņēmumiem saglabājot ar algām nesaistīto izdevumu maksimālās robežas palielinājumu 2 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu.

Eiropas Parlaments

Parlamenta tāmē ir iekļauts kopējais izdevumu palielinājums par 136,3 miljoniem EUR (6,1 %) salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas galvenokārt saistīts ar sasaukuma maiņu. Parlaments nepieprasīja papildu pastāvīgas vai pagaidu amata vietas. Attiecībā uz ārštata darbiniekiem EP ir pieprasījis apropriācijas 109 papildu darbiniekiem (104 līgumdarbiniekiem un pieciem norīkoti valstu ekspertiem), savukārt deputātu palīgu skaits ir samazināts par 223. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu par ne vairāk kā 2 % un saglabājot stabilu darbinieku skaitu, Komisija ierosina Parlamenta 2024. gada budžeta izdevumu palielinājumu 4,8 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnējo pieprasījumu 6,1 % apmērā.

Eiropadome un Padome

Padome sagatavoja tāmi saskaņā ar Komisijas budžeta pamatnostādņēm ar algām nesaistītajiem izdevumiem, izņemot palielinājumu 5,5 miljonu EUR apmērā saistībā ar enerģijas izdevumiem. Turklāt tiek pieprasītas apropriācijas četriem papildu līgumdarbiniekiem. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu par ne vairāk kā 2 %, Komisija ierosina Padomes 2024. gada budžeta izdevumu palielinājumu 4,5 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnējo pieprasījumu 5,4 % apmērā.

Eiropas Savienības Tiesa

Tiesa sagatavoja tāmi saskaņā ar Komisijas budžeta pamatnostādņēm par izdevumiem, kas nav saistīti ar algām, izņemot palielinājumu 4,6 miljonu EUR apmērā saistībā ar enerģijas izdevumiem un 1,9 miljonu EUR apmērā saistībā ar Tiesas locekļu mandāta daļējas atjaunošanas izdevumiem. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu par ne vairāk kā 2 %, Komisija ierosina Tiesas 2024. gada budžeta pieprasījuma palielinājumu 3,4 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnēji pieprasīto palielinājumu 4,6 % apmērā.

Eiropas Revīzijas palāta

Revīzijas palāta sagatavoja tāmi saskaņā ar Komisijas budžeta pamatnostādņēm ar algām nesaistītajiem izdevumiem, izņemot 1,4 miljonus EUR saistībā ar enerģijas izdevumiem. Turklāt tiek pieprasītas apropriācijas septiņiem papildu ārštata darbiniekiem. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu par ne vairāk kā 2 % un saglabājot stabilu darbinieku skaitu, Komisija ierosina Revīzijas palātas 2024. gada budžeta pieprasījuma palielinājumu 5,6 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnēji pieprasīto palielinājumu 6,6 % apmērā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sagatavoja tāmi saskaņā ar Komisijas budžeta pamatnostādņēm ar algām nesaistītajiem izdevumiem, izņemot 2,9 miljonus EUR saistībā ar ēkām (enerģija, īres maksa, noma, uzturēšana un drošība) un 0,2 miljonus EUR saistībā ar mutiskās tulkošanas izmaksu indeksāciju. Turklāt tiek pieprasītas apropriācijas vienai papildu amata vietai un diviem papildu līgumdarbiniekiem. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu par ne vairāk kā 2 % un saglabājot stabilu darbinieku skaitu, Komisija ierosina komitejas 2024. gada budžeta pieprasījuma palielinājumu 3,9 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnēji pieprasīto palielinājumu 6,0 % apmērā.

Eiropas Reģionu komiteja

Eiropas Reģionu komiteja sagatavoja tāmi, kurā norādīts liels palielinājums par 20,8 % salīdzinājumā ar 2023. gadu. No šā pieprasījuma 14,7 miljoni EUR ir saistīti ar jauno projektu "Reģionālo un vietējo pašvaldību potenciāla izmantošana ES stiprināšanai" un atbilst 50 % no kopējām projekta izmaksām. Šim projektam ir pieprasītas 50 papildu amata vietas, 50 papildu līgumdarbinieki un seši papildu norīkoti valstu eksperti. Turklāt komiteja pieprasīja divas papildu amata vietas štatu sarakstā un astoņus papildu līgumdarbiniekus saistībā ar tās regulāro darbu. Neintegrējot budžeta pieprasījumu jaunajam projektam, ierobežojot visu ar algām nesaistīto regulāro izdevumu palielinājumu ne vairāk kā 2 % apmērā un saglabājot stabilu darbinieku skaitu, Komisija ierosina komitejas 2024. gada budžeta izdevumu palielinājumu 5,0 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnējo pieprasījumu 20,8 % apmērā.

Eiropas Ombuds

Eiropas Ombuds sagatavoja tāmi saskaņā ar Komisijas budžeta pamatnostādņēm par izdevumiem, kas nav saistīti ar algām, tomēr izņemot summu 0,08 miljonu EUR apmērā, kas saistīta ar līgumos noteikto indeksāciju. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto regulāro izdevumu palielinājumu ne vairāk kā 2 % apmērā, Komisija ierosina Ombuda 2024. gada budžeta pieprasījuma palielinājumu 4,8 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnēji pieprasīto palielinājumu 5,4 % apmērā.

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU)

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs sagatavoja tāmi, kurā norādīts palielinājums par 24,9 % salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas par 2,3 miljoniem EUR pārsniedz maksimālo palielinājumu 2 % apmērā ar algām nesaistītajiem izdevumiem. Turklāt tiek pieprasītas apropriācijas 12 papildu amata vietām un trim papildu līgumdarbiniekiem EDAU, kā arī piecām papildu amata vietām un četriem papildu līgumdarbiniekiem Eiropas Datu aizsardzības kolēģijā (EDAK). Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu par ne vairāk kā 2 % un saglabājot stabilu darbinieku skaitu, Komisija ierosina EDAU 2024. gada budžeta pieprasījuma palielinājumu 5,7 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnēji pieprasīto palielinājumu 24,9 % apmērā.

Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD)

Eiropas Ārējās darbības dienests, norādot uz jauno ģeopolitisko situāciju pēc iebrukuma Ukrainā, sagatavoja tāmi, kurā norādīts palielinājums par 20,2 % salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas par 105,5 miljoniem EUR pārsniedz maksimālo palielinājumu 2 % apmērā ar algām nesaistītajiem izdevumiem. Turklāt tiek pieprasītas apropriācijas 36 papildu amata vietām un 92 papildu ārštata darbiniekiem. Ierobežojot visu ar algām nesaistīto izdevumu palielinājumu ne vairāk kā 2 % apmērā un saglabājot stabilu darbinieku skaitu, Komisija ierosina EĀDD 2024. gada budžeta pieprasījuma palielinājumu 6,4 % apmērā salīdzinājumā ar 2023. gadu, kas ir mazāks par sākotnēji pieprasīto palielinājumu 20,2 % apmērā.

Nākamajā tabulā sākotnējās tāmes, ko iestādes nosūtīja Komisijai, salīdzinātas ar budžeta projektā ierosināto.

Salīdzinošā tabula par pārējām iestādēm (EUR)	Sākotnējā tāme 2024. g.	Budžeta projekts 2024. g.	Izmaiņas
— Eiropas Parlaments	2 383 401 312	2 355 693 619	- 27 707 693
— Eiropadome un Padome	682 631 234	676 842 943	- 5 788 291
— Eiropas Savienības Tiesa	508 344 000	502 498 711	- 5 845 289
— Eiropas Revīzijas palāta	186 553 000	184 803 430	- 1 749 570
— Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	168 215 671	164 945 524	- 3 270 147
— Eiropas Reģionu komiteja	140 300 402	121 878 345	- 18 422 057
— Eiropas Ombuds	13 925 191	13 843 160	- 82 031
— Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	27 880 000	23 921 966	- 3 958 034
— Eiropas Ārējās darbības dienests	986 078 026	872 230 603	- 113 847 423
Kopā	5 097 328 836	4 916 658 301	- 180 670 535

3.9.3.2. Eiropas Komisijas administratīvie izdevumi

Augstā inflācija un augošās enerģijas cenas joprojām rada būtisku spiedienu uz administratīvajiem izdevumiem. Komisija atkal ir rūpīgi novērtējusi budžeta pieprasījumu savām administratīvajām aproprācijām 2024. gadam un centusies kompensēt visus nepieciešamos palielinājumus, pārskatot prioritātes un veicot samazinājumus visās iespējamajās jomās.

Turpmāk tabulā norādītas izmaiņas pa Komisijas administratīvo izdevumu veidiem.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Eiropas Komisijas administratīvie izdevumi pa veidiem	Budžeta projekts (BP)	Budžets	Izmaiņas	Izmaiņas
	2024. g.	2023. g.	2024.–2023. g.	2024. / 2023. g.
	(1)	(2)	(1 - 2)	(1 / 2)
Darbinieku atalgojums	3 189,1	3 047,2	141,8	4,7 %
— Štata darbinieku atalgojums	2 901,3	2 779,3	294,9	11,3 %
— Ārštata darbinieku atalgojums	287,7	268,0	19,8	7,4 %
Ar algām nesaistīti izdevumi	1 032,4	1 012,4	19,9	2,0 %
— Deputāti	18,4	14,3	4,1	28,3 %
— Locekļi – algas un pabalsti	17,7	14,3	3,4	23,5 %
— Locekļi - pagaidu pabalsti	0,7		0,7	
— Citi personāla izdevumi	76,9	78,0	- 1,2	- 1,5 %
— Darbā pieņemšanas izdevumi	32,1	31,0	1,1	3,5 %
— Dienesta attiecību izbeigšanās	7,5	9,0	- 1,5	- 16,5 %
— Mācību izmaksas	16,0	16,4	- 0,5	- 3,0 %
— Sociālā joma un mobilitāte	21,3	21,6	- 0,3	- 1,2 %

Eiropas Komisijas administratīvie izdevumi pa veidiem	Budžeta projekts (BP)	Budžets	Izmaiņas	Izmaiņas
	2024. g.	2023. g.	2024.–2023. g.	2024. / 2023. g.
	(1)	(2)	(1 - 2)	(1 / 2)
— Informācijas un komunikācijas tehnoloģija	281,1	274,4	6,7	2,5 %
— Informācijas sistēmas	110,7	103,6	7,1	6,8 %
— Digitālā darbvietā	43,7	44,3	-0,6	-1,4 %
— Datu centra un tīklošanas pakalpojumi	119,0	121,2	-2,3	-1,9 %
— Starpiestāžu līmenī izveidotā Savienības iestāžu, struktūru un aģentūru datorapdraudējumu reaģēšanas vienība (7,8	5,3	2,5	47,7 %
— Ēku īre, pirkšana un ar to saistītie izdevumi	505,3	495,9	9,4	1,9 %
— Īre un pirkumi	311,6	311,3	0,3	0,1 %
— Saistībā ar ēkām	129,8	123,5	6,3	5,1 %
— Drošība	63,9	61,1	2,8	4,6 %
— Komandējumi, sanāksmes, konferences	62,0	65,5	-3,5	-5,3 %
— Komandējumi un reprezentācija	43,2	43,1	0,1	0,2 %
— Sanāksmes, komitejas, konferences	18,8	22,4	-3,6	-16,0 %
— Informācija	28,1	22,6	5,5	24,5 %
— Oficiālais Vēstnesis	6,7	2,7	4,0	146,0 %
— Publikācijas	10,4	10,4	0,0	0,2 %
— Informācijas iegūšana	6,5	5,2	1,3	25,9 %
— Pētījumi un izmeklēšana	4,5	4,3	0,2	4,7 %
— Vispārēji administratīvie izdevumi	60,5	61,7	-1,2	-1,9 %
— Vispārējas iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	15,1	16,2	-1,1	-6,5 %
— Lingvistiskie ārējie pakalpojumi	27,8	27,4	0,4	1,3 %
— Citi administratīvie izdevumi	17,6	18,1	-0,5	-2,7 %
Eiropas Komisijas administratīvo izdevumu starpsumma	4 221,4	4 059,7	161,8	4,0 %
— Pensijas	2 565,5	2 342,0	223,5	9,5 %
— Darbinieku pensijas	2 515,0	2 295,7	219,3	9,6 %
— Bijušo locekļu pensijas – Iestādes	50,4	46,2	4,2	9,0 %
— Eiropas skolas (Komisija)	246,1	224,5	21,6	9,6 %
Starpsumma	2 811,5	2 566,5	245,0	9,5 %
Kopā III iedaļa	7 033,0	6 626,2	406,8	6,1 %

Komisijas administratīvie izdevumi (izņemot pensijas un Eiropas skolas) ir palielinājušies par 4,0 %.

Izdevumi par darbinieku atalgojumu ir pieauguši par 4,7 %. Tie veido vairāk nekā divas trešdaļas Komisijas administratīvo izdevumu un ir radušies galvenokārt šādu apstākļu ietekmē:

— aplēstā ikgadējā algu korekcija no 2023. gada 1. jūlija (+4,4 %) un no 2024. gada 1. jūlija (+3,4 %, par sešiem mēnešiem).

- Ārštata darbinieku skaits (pilnslodzes ekvivalents – PSE) 7. izdevumu kategorijā palielinās galvenokārt tāpēc, ka štatu saraksta amata vietas (bijušie D kategorijas ierēdņi) ir pārveidotas par līgumdarbiniekiem (septiņas Komisijā, divas OIL un 11 OIB) un ierobežots palielinājums par četriem PSE birojos, ko kompensē citās Komisijas daļās. Saskaņā ar attiecīgo pārskatīto tiesību akta finanšu pārskatu ārštata darbinieku skaits ietver arī palielinājumu par astoņiem PSE vispārējā finansējumā oglekļa ieviešanas mehānisma (OIM) īstenošanai papildus četriem PSE, kas šim nolūkam pieprasīti BGP Nr. 1/2023.

Ar algām nesaistītie izdevumi palielinās par 2,0 %. Tas galvenokārt izriet no tiesību aktos un līgumos noteiktajām saistībām, izmaiņām *Oficiālā Vēstneša* izgatavošanā drošības apsvērumu dēļ (+ 146 %), investīcijām informācijas tehnoloģijās (+ 2,5 %) un investīcijām ēku zaļināšanas projektos, jo īpaši izdevumiem par gāzi un elektroenerģiju (+ 23 %). Tomēr Komisija ir samazinājusi šos ievērojamos palielinājumus, iesaldējot vai samazinot citu veidu izdevumus (komandējumus, sanāksmes, komitejas, apmācību un mēbeles), atliekot dažas investīcijas (citi ēku zaļināšanas projekti, sanāksmju telpu aprīkojums) un samazinot nekustamā īpašuma maksājumus, izmantojot ieņēmumus no ēku pārdošanas Briselē.

IT izdevumu palielinājums par 2,5 % atspoguļo turpmāku koncentrēšanos uz drošību, lai risinātu pieaugošās problēmas gan skaita, gan sarežģītības ziņā, īpašu uzmanību pievēršot starpiestāžu kiberdrošībai, izmantojot CERT-EU. Tas atspoguļo arī centienus virzīt Komisijas digitālo pārkārtošanos, izmantojot investīcijas informācijas sistēmās. Tiks turpinātas investīcijas korporatīvās sistēmās, piemēram, atkārtoti izmantojamu risinājumu platformā, divējāda pilāra pieejā, datu analītikā, sadarbības rīkos un integrācijā, lai meklētu sinerģiju un efektivitāti esošajā IT vidē, vienlaikus ieviešot inovatīvus īstenošanas veidus Komisijas darbību atbalstam.

3.9.3.3. Biroji un delegācijas

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Biroji un delegācijas	Budžeta projekts (BP)	Budžets	Izmaiņas	Izmaiņas
	2024. g.	2023. g.	2024.–2023. g.	2024. / 2023. g.
	(1)	(2)	(1 - 2)	(1 / 2)
Delegācijas trešās valstīs	208,1	194,9	13,2	6,8 %
Biroji	395,6	381,8	13,8	3,6 %
— Publikāciju birojs	120,5	120,1	0,3	0,3 %
— Eiropas Personāla atlases birojs	27,7	27,9	-0,2	-0,6 %
— Atalgojuma un individuālo tiesību birojs	53,8	51,1	2,7	5,4 %
— Infrastruktūras un loģistikas birojs – Brisele	94,7	90,0	4,6	5,1 %
— Infrastruktūras un loģistikas birojs – Luksemburga	31,7	29,1	2,7	9,1 %
— Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)	67,2	63,5	3,6	5,7 %

Komisijas budžetā ir iekļauti izdevumi saistībā ar sešiem **Eiropas birojiem**, kas sniedz pakalpojumus visām iestādēm. Visiem birojiem ir piemērojami tādi paši izmaksu ierobežojumu mērķi kā Komisijas centrālajai administrācijai, un līdz ar to kopējais palielinājums salīdzinājumā ar 2023. gadu ir 3,6 %.

- OP: mazāks Publikāciju biroja budžeta palielinājums ir saistīts ar to, ka ir beidzies periods, kurā pārklājas izdevumi saistībā ar pārcelšanos uz jauno ēku, bet tajā ir ņemts vērā arī apropriāciju palielinājums *Oficiālajam Vēstnesim*, kas izriet no izmaiņām izgatavošanā, kuras ir nepieciešamas drošības apsvērumu dēļ.
- EPSO: stabilais EPSO budžeta līmenis galvenokārt izriet no starpiestāžu konkursiem nepieciešamo apropriāciju līmeņa korekcijas.

- *PMO*: *PMO* budžeta pieprasījumā ir ņemta vērā ārštata darbinieku vidējo izmaksu korekcija un IT apropriāciju palielinājums salīdzinājumā ar 2023. gadu. Tas ietver divu ārštata darbinieku pagaidu palielinājumu reģistrēto Parlamenta deputātu palīgu bezdarba lietu izskatīšanai, ar *Brexit* saistītās palielinātās darba slodzes novēršanai un revīzijas jautājumu pārvaldībai ar Apvienotās Karalistes iestādēm.
- *OIB*: *OIB* budžeta palielinājums galvenokārt izriet no amata vietu pārveidošanas apropriācijās, amata vietu pārvietošanas uz Komisiju un IT apropriāciju korekcijas salīdzinājumā ar 2023. gadu.
- *OIL*: *OIL* budžeta pieprasījumā ir ņemts vērā īres un enerģijas izdevumu pieaugums un IT apropriāciju korekcija salīdzinājumā ar 2023. gadu.
- *OLAF*: izmaiņas *OLAF* budžetā galvenokārt rada divu ārštata darbinieku pieņemšana līdzekļu uzraudzībai saistībā ar Ukrainu. Šis palielinājums ir iespējams, pārvietojot amata vietas Komisijā.

Uz Komisijas apropriācijām Savienības **delegācijām trešās valstīs attiecas tādi paši izmaksu ierobežojumu mērķi kā uz Komisijas administrāciju galvenajā birojā**. Apvienotā ietekme, ko rada galvenajam birojam atdotās amata vietas, algu korekcijas, īres izdevumu pieaugums un komandējumu un reprezentācijas apropriāciju iesaldēšana, radīja delegāciju (tostarp ārštata darbinieku) izdevumu kopējo palielinājumu par 6,8 % salīdzinājumā ar 2023. gadu.

4. HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI

4.1. Cilvēkresursi

4.1.1. Cilvēkresursi dalījumā pa iestādēm

Turpmāk sniegtajā pārskata tabulā par katru iestādi norādīts 2023. gada budžetā apstiprināto štatu saraksta amata vietu skaits un 2024. gada budžeta projektā pieprasīto amata vietu skaits.

Komisijas pieprasījumus pēc personāla un apropriācijām vairāk nekā kompensē samazinājums par 24 amata vietām saistībā ar uzdevumu deleģēšanu izpildāģentūrām un neto samazinājums par 20 amata vietām, kas pēc "bijušo D" amata vietu pakāpeniskas likvidēšanas pārveidotas apropriācijās ārštata darbiniekiem. Pārējo iestāžu pieprasījumi ir izklāstīti turpmākajā tabulā.

(Amata vietu skaits iestāžu štatu sarakstos)

Iestāde	2023. gada budžets	Sākotnējais pieprasījums 2023. gada maijā	Integrēts 2024. gada BP			2024. gada BP kopā	Izmaiņas 2024.–2023. g.
			Tostarp samazinājumi	Tostarp pieprasījumi	Piezīmes		
Eiropas Parlaments	6 923			0	a)	6 923	0
Eiropadome un Padome	3 029	0	0	0		3 029	0
Eiropas Komisija	23 415		- 44	6	b)	23 377	- 38
Eiropas Savienības Tiesa	2 114	0	0	0		2 114	0
Eiropas Revīzijas palāta	882	0	0	0		882	0
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	671	0	- 1	0	b)	670	- 1
Reģionu komiteja	496	52	0	0		496	0
Eiropas Ombuds	75	0	0	0		75	0
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	89	17	0	0		89	0
Eiropas Ārējās darbības dienests	1 753	35	- 1	0		1 752	- 1
Kopā – iestādes	39 447	104	- 46	6		39 407	- 40
a) Tostarp 98 pagaidu pastāvīgās amata vietas, kas izveidotas 2023. gada budžetā, lai atvieglotu Civildienesta noteikumu 29. panta 4. punkta piemērošanu. Pēc <i>Passerelle</i> konkursu pabeigšanas attiecīgās amata vietas tiks atceltas. b) Samazinājums par 24 amata vietām sakarā ar uzdevumu deleģēšanu izpildāģentūrām (no pētniecības štatu saraksta) + 20 amata vietu pārveidošana apropriācijās (TEC) + 1 amata vieta no EESK pārcelta kibernetiķu + 5 amata vietas pieprasītas OIM vajadzībām.							

Nākamajā iedaļā ir sīkāk paskaidrots Komisijas cilvēkresursu pieprasījums. Sīkāka informācija par sākotnējiem cilvēkresursu pieprasījumiem citām iestādēm ir pieejama šo iestāžu attiecīgajās aplēsēs par 2024. gadu. Tālāk 4.3. iedaļā sniegts pārskats par Komisijas pieprasījumu attiecībā uz štatu saraksta amata vietām decentralizētajām aģentūrām un citām struktūrām.

4.1.2. Komisijas cilvēkresursi

Komisija turpinās iespēju robežās vienkāršot un racionalizēt darba metodes un nodrošināt ierobežoto resursu efektīvu izmantošanu atbilstīgi politiskajām prioritātēm. Tā, izmantojot stabilus resursus, centīsies risināt pieaugošās problēmas, ar kurām saskaras ES. Tomēr tas kļūst arvien sarežģītāk, jo īpaši ņemot vērā visus jaunus uzdevumus, kas uzticēti Komisijai. Piemēram, kā sīkāk izklāstīts budžeta grozījuma Nr. 1/2023 projektā (¹), oglekļa ieviešanas mehānisma (OIM) centralizētās pārvaldības modeļa dēļ, par ko nolēma Parlaments un Padome, Komisijai šim nolūkam ir jāparedz papildu darbinieki. Ar to saistītais pieprasījums palielinās no 16 amata vietām 2023. gadā līdz 21 amata vietai 2024. gadā un no 4 PSE līdz 12 PSE ārštata darbiniekiem.

(¹) COM(2023) 150, 16.3.2023.

Citādi Komisija saglabā savu apņemšanos īstenot ES prioritātes, strādājot ar stabilu darbinieku skaitu: 2024. gada BP neto samazinājums ir par 38 amata vietām. Komisijas jauno prioritāšu īstenošana tiks panākta, cik vien iespējams veicot efektivitātes uzlabojumus un pārdali. Tomēr tas sasniedz savas robežas.

Attiecībā uz štatu sarakstiem amata vietu skaita izmaiņas ir saistītas ar šādiem faktoriem:

- samazinājums, kas saistīts ar uzdevumu deleģēšanu izpildaģentūrām (34 amata vietas, skatīt 4.3.1. iedaļu), ko daļēji kompensē konkrētu uzdevumu pārcelšana atpakaļ no EISMEA saistībā ar Eiropas Inovācijas padomi (10 amata vietas), kā rezultātā neto samazinājums ir 24 amata vietas;
- ar oglekļa ieviešanas mehānismu (OIM) saistītais palielinājums par 5 papildu amata vietām 2024. gadā;
- vienas amata vietas pārcelšana no Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas uz Komisiju saistībā ar kibernetiku;
- 20 amata vietu pārveidošana apropriācijās;
- attiecībā uz ārštata darbiniekiem budžets ietver palielinājumu par astoņiem PSE OIM vajadzībām, palielinājumu par trim PSE, kas saistīts ar konkrētu uzdevumu pārcelšanu atpakaļ no EISMEA saistībā ar Eiropas Inovācijas padomi, un samazinājumu par 28 PSE, ko finansē no darbības programmu administratīvā atbalsta pozīcijām.

Atskaitot šīs izmaiņas, **kopējais cilvēkresursu skaits Komisijā** uzrāda neto samazinājumu par 36 pilnslodzes ekvivalentiem (PSE, -0,11 %), neto samazinājumu par 38 štatu saraksta amata vietām (-0,16 %) un ārštata darbinieku nelielu palielinājumu par 2 PSE (0,02 %).

Sīkāka informācija par Komisijas cilvēkresursu attīstību ir atrodama II darba dokumentā, kas pievienots šim budžeta projektam.

	2023. g. budžetā apstiprinātais (amata vietas un lēstie ārštata darbinieku PSE)	2024. g. pieprasītais personāls	Izmaiņas 2024./2023. gadā	
Štatu saraksta amata vietas				
Komisija	18 757	18 757	0	0
Pētniecība – tiešās darbības	1 683	1 660	-1,4 %	- 23
Pētniecība – netiešās darbības	1 373	1 372	-0,1 %	- 1
OP	581	581	0	0
OLAF	316	316	0	0
EPSO	109	109	0	0
OIB	316	304	-3,9 %	- 12
OIL	117	115	-1,7 %	- 2
PMO	163	163	0	0
Kopā – Komisijas amata vietas	23 415	23 377	-0,16 %	- 38
Ārštata darbinieki				
7. izdevumu kategorijā	4 271	4 298	0,63%	27
Kopējais finansējums	2 339	2 351	0,51%	12
Citi 7. izdevumu kategorijā*	1 932	1 947	0,78%	15

	2023. g. budžetā apstiprinātais (amata vietas un lēstie ārštata darbinieku PSE)	2024. g. pieprasītais personāls	Izmaiņas 2024./2023. gadā	
Ārpus 7. izdevumu kategorijas	4 559	4 534	-0,55%	- 25
1., 2., 3. un 6. izdevumu kategorija**	3 270	3 242	-0,86%	- 28
Tiešā pētniecība	739	739	-	-
Netiešā pētniecība	550	553	0,5%	3
Kopā – Komisijas ārštata darbinieki	8 830	8 832	0,02%	2
Komisijas cilvēkresursi	32 245	32 209	-0,11 %	- 36
* Ietver: samazinājumu par 5 PSE darbības programmu administratīvā atbalsta pozīcijās (agrākajās BA pozīcijas) un 1 PSE pārceļšanu no Komisijas uz EĀDD.				
Izpildāģentūru darbinieki				
EISMEA	383	359	-6,3%	- 24
EACEA	530	552	4,2%	22
HADEA	421	440	4,5%	19
CINEA	500	515	3,0%	15
ERCEA	519	513	-1,2%	- 6
REA	874	889	1,7%	15
Kopā – Izpildāģentūru darbinieki	3 227	3 268	1,0%	41
**Ietverot šādas štata vietas, kas tiek finansētas no NGEU un programmām ārpus ES budžeta: 2023. gadam 30 amata vietas CINEA, 12 amata vietas HaDEA, 16 amata vietas EISMEA, 8 amata vietas ERCEA, 7 amata vietas REA un 4 amata vietas EACEA; 2024. gadam 44 amata vietas CINEA, 11 amata vietas HaDEA, 15 amata vietas EISMEA, 8 amata vietas ERCEA, 7 amata vietas REA un 4 amata vietas EACEA.				

NextGenerationEU rezultātā vairākām programmām tiek piešķirts pagaidu papildinājums no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, kurus daļēji izmantos, lai finansētu administratīvās un tehniskās palīdzības izdevumus saistībā ar šo programmu īstenošanu, tostarp saistībā ar ārštata darbiniekiem. Ietekme 2024. gadā ir 261 PSE (tostarp 28 PSE pētniecības ārštata darbiniekiem) un attiecīgās apropriācijas.

Trešo valstu asociācijas nolīgumu noformēšana un trešo valstu dalības palielināšana konkrētās programmās prasa papildu personālu, saistībā ar kuru visas tiešās un netiešās izmaksas tiek pilnībā finansētas no darbības iemaksām un maksām, kas saņemtas no trešām valstīm. Ietekme uz Komisiju jau 2023. gadā tiek lēsta aptuveni 77 PSE un attiecīgo apropriāciju līmenī, tostarp 34 PSE pētniecības ārštata darbiniekiem. No 2024. gada to papildinās 8 PSE, un tas turpināsies 2024. gadā, kad tiks noformēti turpmāki asociācijas nolīgumi ar trešām valstīm. Turklāt personāls, ko finansē no piešķirtajiem ieņēmumiem, kuri izriet no maksām, ko iekasē saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu, palielināsies no 40 PSE, kā ierosināts grozījumu vēstulē Nr. 1/2023 (¹), līdz 70 PSE no 2024. gada.

2024. gada budžeta projektā ir iekļautas dažas izmaiņas pašreizējo štatu sarakstu funkciju grupu sastāvā, lai Komisijai dotu iespēju pielāgot cilvēkresursu struktūru atbilstoši savām vajadzībām. Tas ietver budžeta ziņā neitrālu 120 AST amata vietu pārveidošanu par AD amata vietām un 54 AST amata vietu pārveidošanu par AST/SC amata vietām.

(¹) COM(2022) 670, 5.10.2022.

Komisija turpina pārdalīt amata vietas politiskajām prioritātēm, veicot iekšēju pārceļšanu. Šajā kontekstā turpinās horizontālo funkciju un īstenošanas modeļu racionalizācija, jo īpaši cilvēkresursu pārvaldības, IKT, loģistikas un tulkošanas jomā, lai Komisija varētu pārcelt darbiniekus uz prioritārām jomām/uzdevumiem. Joprojām tiek izmantoti elastīgi risinājumi, piemēram, pagaidu piešķirumu mehānisms konkrētiem laikā ierobežotiem uzdevumiem, kas ļauj uz laiku palielināt darbinieku skaitu dienestos, kuri saskaras ar ilgstošu slodzes pieaugumu.

Visbeidzot, Komisija saistībā ar saviem cilvēkresursiem regulāri uzrauga ģeogrāfisko līdzsvaru, pārbaudot, vai, pieņemot darbā darbiniekus no dalībvalstu pilsoņu vidus, tiek aptverta pēc iespējas plašāka ģeogrāfiskā teritorija un vai nepastāv būtiska un nepamatota nelīdzsvarotība starp ierēdņu pārstāvētajām valstspiederībām.

4.2. Komisijas administratīvie izdevumi ārpus 7. izdevumu kategorijas

4.2.1. Atbalsta izdevumi 1.–6. izdevumu kategorijas programmām

Lielākajā daļā ES daudzgadu programmu ir paredzētas summas tehniskā un administratīvā atbalsta izdevumiem, kuri ir tieši saistīti ar darbības programmu īstenošanu un kurus finansē no programmai paredzētajiem līdzekļiem. Šie tehniskā un administratīvā atbalsta izdevumi tagad ES budžetā ir izdalīti daudz skaidrāk. Tas ir atspoguļots iepriekš 3. iedaļā katras programmas izklāstā, un turpmākajā tabulā ir sniegts vispārējs pārskats. Šīs aproprācijas tiek izmantotas tādām aktivitātēm kā uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus izvērtēšana, pētījumi, informācijas sistēmas, ekspertu sanāksmes un revīzijas, kas ir nepieciešamas, lai panāktu finansiālo lietderību un nodrošinātu finanšu pareizu pārvaldību.

(miljonos EUR faktiskajās cenās)

Administratīvie izdevumi pa izdevumu kategorijām, kopām un programmām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas	
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.	
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija	1 005,6	1 005,6	951,9	951,9	53,6	35,8	5,6 %	5,6 %
— Pētniecība un inovācija	928,9	928,9	878,6	878,6	50,3	50,3	5,7 %	5,7 %
— “Apvārsnis Eiropa”	813,2	813,2	763,6	763,6	49,6	49,6	6,5 %	6,5 %
—	107,5	107,5	107,3	107,3	0,2	0,2	0,2 %	0,2 %
— Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (8,3	8,3	7,7	7,7	0,6	0,6	7,5 %	7,5 %
— Eiropas stratēģiskās investīcijas	39,5	39,5	38,2	38,2	1,3	1,3	3,5 %	3,5 %
— Fonds	1,0	1,0	1,0	1,0	0	0	0	0
— Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)	20,7	20,7	20,2	20,2	0,5	0,5	0,0	0,0
— Programma “Digitālā Eiropa”	17,8	17,8	17,0	17,0	0,8	0,8	4,7 %	4,7 %
— Citas darbības	0	0	0	0	0	0	0	0
— Vienotais tirgus	0	29,5	28,2	28,2	1,4	1,4	4,8 %	4,8 %
— Vienotā tirgus programma	28,9	28,9	27,6	27,6	1,4	1,4	4,9 %	4,9 %
— Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (programma)	0,3	0,3	0,3	0,3	0	0	0	0

Administratīvie izdevumi pa izdevumu kategorijām, kopām un programmām	Budžeta projekts (BP) 2024. g		Budžets 2023. g.		Izmaiņas 2024.–2023. g.		Izmaiņas 2024. / 2023. g.	
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
— Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (Muita)	0,3	0,3	0,3	0,3	0	0	0	0
— Kosmoss	7,8	7,8	7,2	7,2	0,6	0,6	8,3 %	8,3 %
— Savienības kosmosa programma	7,6	7,6	7,0	7,0	0,6	0,6	9,4 %	9,4 %
— Savienības drošas savienojamības programma	0,2	0,2	0,2	0,2	-0,0	-0,0	-20,0 %	-20,0 %
Kohēzija, noturība un vērtības	158,4	158,4	149,7	149,7	8,7	8,7	5,8 %	5,8 %
— Reģionālā attīstība un kohēzija	15,2	15,2	14,9	14,9	0,3	0,3	1,8 %	1,8 %
— Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	5,1	5,1	4,8	4,8	0,3	0,3	6,5 %	6,5 %
— Kohēzijas fonds (KF)	8,1	8,1	8,2	8,2	-0,1	-0,1	-1,7 %	-1,7 %
— Atbalsts Kipras turku kopienai	2,0	2,0	1,9	1,9	0,1	0,1	5,1 %	5,1 %
— Atveseļošana un noturība	35,2	35,2	32,4	32,4	2,8	2,8	8,6 %	8,6 %
— Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms un tehniskā atbalsta instruments	2,1	2,1	2,1	2,1	0,0	0,0	2,0 %	2,0 %
— Euro aizsardzība pret viltošanu	p.m.	p.m.	0,2	0,2	-0,2	-0,2	-100,0 %	-100,0 %
— Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (ESAI)	6,0	6,0	6,0	6,0				
— Savienības Civilās aizsardzības mehānisms	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				
— Programma "ES – veselībai"	27,1	27,1	24,1	24,1	2,9	2,9	12,2 %	12,2 %
— Ārkārtas atbalsts Savienībā	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				
— Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās	108,0	108,0	102,4	102,4	5,6	5,6	5,5 %	5,5 %
— Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	9,1	9,1	8,5	8,5	0,6	0,6	7,4 %	7,4 %
—	57,1	57,1	54,1	54,1	3,0	3,0	5,6 %	5,6 %
— Eiropas Solidaritātes korpuss	7,0	7,0	6,9	6,9	0,1	0,1	2,0 %	2,0 %
— Radošā Eiropa	23,6	23,6	22,5	22,5	1,2	1,2	5,2 %	5,2 %
— Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības	10,0	10,0	9,3	9,3	0,6	0,6	7,0 %	7,0 %
— Tiesiskums	1,1	1,1	1,1	1,1				
Dabas resursi un vide	40,4	40,4	39,9	39,9	0,5	0,5	1,2 %	1,2 %
— Lauksaimniecība un jūrlietu politika	14,6	14,6	14,1	14,1	0,5	0,5	3,6 %	3,6 %

Administratīvie izdevumi pa izdevumu kategorijām, kopām un programmām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas	
	2024. g		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.	
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
— Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	4,9	4,9	4,6	4,6	0,3	0,3	6,3 %	6,3 %
— Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	1,9	1,9	1,8	1,8	0,0	0,0	2,0 %	2,0 %
— Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvokultūras fonds (EJZAF)	7,9	7,9	7,7	7,7	0,2	0,2	2,4 %	2,4 %
— Vides un klimata pasākumu programma	25,8	25,8	25,8	25,8	-0,0	-0,0	-0,0 %	-0,0 %
— Vides un klimata pasākumu programma (25,8	25,8	25,8	25,8	-0,0	-0,0	-0,0 %	-0,0 %
— Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF)								
— Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros (TPM)								
Migrācija un robežu pārvaldība	7,2	7,2	5,1	5,1	2,1	2,1	41,4 %	41,4 %
— Migrācija	4,3	4,3	3,0	3,0	1,3	1,3	43,3 %	43,3 %
— Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)	4,3	4,3	3,0	3,0	1,3	1,3	43,3 %	43,3 %
— Robežu pārvaldība	2,9	2,9	2,1	2,1	0,8	0,8	38,5 %	38,5 %
— Integrētas robežu pārvaldības fonds (2,8	2,8	2,0	2,0	0,8	0,8	40,0 %	40,0 %
— Integrētas robežu pārvaldības fonds (0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	1,2 %	1,2 %
Drošība un aizsardzība	18,9	18,9	17,3	17,3	1,7	1,7	9,6 %	9,6 %
— Drošība	4,9	4,9	4,8	4,8	0,0	0,0	1,0 %	1,0 %
— Iekšējās drošības fonds (IDF)	2,4	2,4	2,4	2,4				
— Kodoliekārtu dezekspluatācija Lietuvai	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				
— Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija, tostarp Bulgārijai un Slovākijai	2,4	2,4	2,4	2,4	0,0	0,0	2,0 %	2,0 %
— Aizsardzība	14,1	14,1	12,5	12,5	1,6	1,6	12,9 %	12,9 %
— Eiropas Aizsardzības fonds – Izņemot pētniecību	2,5	2,5	2,6	2,6	-0,1	-0,1	-3,8 %	-3,8 %
— Eiropas Aizsardzības fonds (EAF) – Pētniecība	9,8	9,8	8,1	8,1	1,7	1,7	20,9 %	20,9 %
— Militārā mobilitāte	1,7	1,7	1,7	1,7	0,0	0,0	0,7 %	0,7 %

Administratīvie izdevumi pa izdevumu kategorijām, kopām un programmām	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas	
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.	
	(1)		(2)		(1 - 2)		(1 / 2)	
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
— Instruments Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu								
— Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments								
Kaimiņattiecības un pasaule	414,2	414,2	401,0	401,0	13,2	13,2	3,3 %	3,3 %
— Ārējā darbība	356,2	356,2	350,5	350,5	5,7	5,7	1,6 %	1,6 %
— Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments – Eiropa pasaulē	339,6	58,0	335,1	335,1	4,4	4,4	1,3 %	1,3 %
— Humānā palīdzība	12,0	12,0	11,8	11,8	0,2	0,2	1,5 %	1,5 %
— Kopējā ārpolitika un drošības politika	1,6	1,6	0,6	0,6	1,0	1,0	175,0 %	175,0 %
— Aizjūras zemes un teritorijas	1,4	1,4	1,4	1,4	0,0	0,0	1,3 %	1,3 %
— Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (1,5	1,5	1,5	1,5	0,0	0,0	0,7 %	0,7 %
— Makrofinansālā palīdzība plus (MFP+) Ukrainai								
— Pirmspievienšanās palīdzība	58,0	58,0	50,6	50,6	7,5	7,5	14,8 %	14,8 %
— Pirmspievienšanās palīdzība	58,0	58,0	50,6	50,6	7,5	7,5	14,8 %	14,8 %
Kopā	1 644,9	1 644,9	1 565,2	1 565,2	79,7	79,7	5,1 %	5,1 %

Komisija administratīvā atbalsta apropriācijas 2023. gada budžetā ir izmantojusi par atsauci kritēriju 2024. gada budžeta projektam, ņemot vērā budžeta izpildi 2022. gadā, kā arī paredzamo 2024. gadā pārvaldāmo darbības apropriāciju līmeni.

Atbalsta izdevumi pētniecībai un inovācijai

Pētniecības un inovācijas programmām pieprasītie atbalsta izdevumi pilnībā atbilst maksimālajiem apjomiem, kas ierosināti programmas "Apvārsnis Eiropa" un Euratom pētniecības un mācību programmas netiešās pētniecības atbalsta izdevumu juridiskajos pamatos. Tie ietver apropriācijas, kas vajadzīgas pētniecības štatu sarakstos iekļauto darbinieku algām, pētniecības ārštata darbinieku algām un citiem administratīvajiem izdevumiem, kas nepieciešami programmas pārvaldībai un īstenošanai (sagatavošana, uzraudzība, kontrole, revīzijas un sasniegumu izvērtēšana, informācijas un komunikācijas darbības utt.). Apropriāciju līmenis algām ir koriģēts, lai ņemtu vērā pētniecības personāla piešķirumu 2024. gadam un 2023. un 2024. gada algu atjauninājumus, kas gaidāmi budžeta projekta sagatavošanas laikā.

Programmas "Apvārsnis Eiropa" administratīvie izdevumi ietver arī ES budžeta iemaksas to izpildaģentūru darbības budžetā, kuras īsteno programmu. Sīkāka informācija ir sniegta 4.3.1. iedaļā.

Atbalsta izdevumi 1.–6. izdevumu kategorijā

Ārštata darbinieku skaita izmaiņas, ko finansē no 1. līdz 6. izdevumu kategorijai, uzrāda samazinājumu par 28 PSE, kas saistīts ar darbinieku pārcešanu, ko uz laiku finansē no kredītiem saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu, kuri jāmaksā no piešķirtajiem ieņēmumiem, un nelielu palielinājumu par 12 PSE, lai strādātu pie uzdevumiem, ko rada Ukrainas un Moldovas Republikas ES kandidātvalstu statuss un papildu darba slodze ES delegācijās.

4.3. Eiropas Savienības izveidotas struktūras ar juridiskas personas statusu

4.3.1. Izpildaģentūras

Šajā iedaļā ir sniegts pārskats par sešām izpildaģentūrām attiecībā uz to štatu sarakstiem un ārštata darbiniekiem. 2024. gadā Komisija turpinās intensīvi izmantot izpildaģentūras 2021.–2027. gada izdevumu programmu pārvaldībai. Izpildaģentūrām 2024. gada budžeta projektā paredzētais darbinieku skaits parasti ir saskaņā ar 2021. gada 12. februārī pieņemto Komisijas “deleģēšanas paketi” laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam⁽¹⁾. Tomēr aģentūrām ierosinātajās subsīdijās ir ņemta vērā lielāka, nekā paredzēts, algu korekcija 2022.–2024. gadam, ko nevarēja paredzēt deleģēšanas paketes pieņemšanas laikā un kas būtiski ietekmē izpildaģentūru darbības izmaksas. Turklāt ierosinātais finansējums vairākām izpildaģentūrām ietver arī aplēstās izmaksas par to pārcelšanos uz jaunām telpām.

Darbinieku skaits

Tāpat kā 2023. gada budžetā galvenās 2024. gada budžeta projektā atspoguļotās izmaiņas salīdzinājumā ar deleģēšanas paketi attiecas uz Inovāciju fonda darbinieku skaitu. Oglekļa cenas izmaiņu dēļ ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas atbalstītā Inovāciju fonda apjoms būtiski palielināsies salīdzinājumā ar pieņēmumu par deleģējamo summu Inovāciju fonda izmaksu un ieguvumu izvērtējumā. Turklāt ar nesen pārskatīto ETS direktīvu tika ieviests jauns īstenošanas mehānisms — “iepirkuma konkurss”. Pēc tam CINEA šā gada beigās Eiropas Ārējās lietu ministrijai iesniegtā ietvaros uzsāks pirmo izsoli, kas ietekmēs budžetu 2024. gadā. Visbeidzot, pārskatītā ETS direktīva pieļauj budžeta saistības gada maksājumos, kas vēl vairāk palielinās pieprasījumu apjomu, ko CINEA pārvaldīs 2024. gadā. Tāpēc CINEA štatu sarakstā tiks iekļautas 12 papildu amata vietas papildu apropriāciju īstenošanas pārvaldībai. Tomēr šīs izmaiņas neietekmē ES ieguldījumu aģentūrā 2024. gada budžeta projektā salīdzinājumā ar deleģēšanas paketē paredzēto.

Otrā izmaiņa salīdzinājumā ar deleģēšanas paketi attiecas uz Eiropas Inovācijas padomi. EIP fonda notiekošās pārstrukturēšanas dēļ vairāki uzdevumi, ko pašlaik veic EISMEA saistībā ar maksājumiem un ziņošanas uzraudzību, tiks veikti netiešā pārvaldībā, uzticot šos uzdevumus Eiropas Investīciju bankai (EIB). Turklāt pēc Eiropas Inovācijas padomes (EIP) darbības un īstenošanas iekšējās analīzes daži uzdevumi, kas deleģēti EISMEA, tiks nodoti atpakaļ Komisijai. Samazinot aģentūras darbinieku skaitu un palielinot Komisijas darbinieku skaitu, šī darbinieku skaita ziņā neitrālā ietekme uz cilvēkresursiem būs 13 PSE, no kuriem 10 amata vietas un trīs līgumdarbinieki.

Turklāt trešo valstu darbības ieguldījumi ES programmās rada papildu darba slodzi izpildaģentūrās. Darbinieku skaits tiek attiecīgi koriģēts, savukārt visas tiešās un netiešās administratīvās izmaksas, kas rodas par šiem darbiniekiem, tajā skaitā darba devēja iemaksas pensiju fondā, pilnībā sedz summas, kas izriet no trešo valstu ieguldījumiem.

Tādējādi ierosinātais darbinieku skaits izpildaģentūrās pieaug līdz 3 268 PSE 2024. gadā (+ 41 PSE salīdzinājumā ar 2023. gadu, no tiem 14 pagaidu darbinieki un 27 līgumdarbinieki), ieskaitot štatu saraksta amata vietas, kuras tiek finansētas ārpus ES budžeta (+ 11 pagaidu darbinieku amata vietas salīdzinājumā ar 2023. gadu). Kopumā amata vietu kopējais pieaugums ir saskaņā ar darbinieku skaitu, kāds paredzēts Komisijas deleģēšanas lēmumiem pievienotajos konkrētajos finanšu pārskatos, kā arī paziņojumā Komisijai par uzdevumu deleģēšanu izpildaģentūrām. Sīkāka informācija par darbinieku skaitu dalījumā pa aģentūrām ir atrodama turpmāk tabulā:

(¹) Paziņojums Komisijai par 2021.–2027. gada ES programmu pārvaldības deleģēšanu izpildaģentūrām (C(2021)946, 12.2.2021.)

Darbinieku skaits izpildaģentūrās	Darbinieku skaits 2023. gadā		2024. gada BP pieprasītais darbinieku skaits (saskaņā ar "deleģēšanas paketi")	
	Štata vietas (*)	Līgumdarbinieki (PSE)	Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (*)	Līgumdarbinieki (PSE)
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA)	146	354	160	355
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HaDEA)	113	308	118	322
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (REA)	225	649	229	660
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (ERCEA)	137	382	136	377
Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (EISMEA)	120	263	106	253
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA)	136	395	141	411
Kopā	876	2 351	890	2 378
Pavisam kopā	3 227		3 268	

(*) Ietverot šādas štata vietas, kas tiek finansētas no NGEU un programmām ārpus ES budžeta: 2023. gadam 30 amata vietas CINEA, 12 amata vietas HaDEA, 16 amata vietas EISMEA, 8 amata vietas ERCEA, 7 amata vietas REA un 4 amata vietas EACEA. 2024. gadam 44 amata vietas CINEA, 11 amata vietas HADEA, 15 amata vietas EISMEA, 8 amata vietas ERCEA, 7 amata vietas REA un 4 amata vietas EACEA.

Finansēšana

Kopumā ES budžeta ieguldījums sešu izpildaģentūru pamatdarbības izmaksu segšanai 2024. gada budžeta projektā (383,1 miljons EUR) ir lielāks nekā summas, kas paredzētas deleģēšanas paketes galīgajā versijā 2024. gadam, ņemot vērā algu izdevumu augšupvērstās pārskatīšanas ietekmi un vienreizējās izmaksas saistībā ar vairāku izpildaģentūru pārcelšanos uz jaunām telpām. Atsevišķām aģentūrām pieprasītajās summās ir ņemti vērā novērotie brīvo amata vietu rādītāji un paredzamā ietekme, ko budžeta projekta sagatavošanas laikā radīs algu atjauninājumi 2023. un 2024. gadā.

Turpmāk tabulā ir norādītas 2024. gadam pieprasītās aproprācijas dalījumā pa aģentūrām salīdzinājumā ar 2023. gada budžeta iekļautajām summām. Palielināta ieguldījuma pieprasījums 2024. gadam ir saistīts galvenokārt ar 2024. gadam pieprasīto darbinieku skaita palielinājumu un darba algu korekciju.

(miljonos EUR, faktiskajās cenās)

ES budžeta ieguldījums izpildaģentūrās	Budžeta projekts (BP)		Budžets		Izmaiņas		Izmaiņas	
	2024. g.		2023. g.		2024.–2023. g.		2024. / 2023. g.	
	(1)	(2)	(1 - 2)	(1 / 2)	(1 - 2)	(1 / 2)	(1 - 2)	(1 / 2)
	SA	MA	SA	MA	SA	MA	SA	MA
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA)	52,8	52,8	53,0	53,0	-0,2	-0,2	-0,5 %	-0,5 %
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HaDEA)	51,8	51,8	45,7	45,7	6,1	6,1	13,3 %	13,3 %
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (REA)	109,1	109,1	103,2	103,2	5,7	5,9	5,7 %	5,7 %
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (ERCEA)	59,0	59,0	58,4	58,4	0,6	0,6	1,0 %	1,0 %
Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (EISMEA)	43,3	43,3	43,8	43,8	-0,5	-0,5	-1,3 %	-1,3 %
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA)	67,1	67,1	63,2	63,2	3,9	3,9	6,1 %	6,1 %
Kopā	383,1	383,1	367,5	367,5	15,6	15,6	4,2 %	4,2 %

Ietekme uz Komisijas personālu

Aģentūru amata vietu skaita nepieciešamo papildu palielinājumu kompensē cilvēkresursu samazinājums Komisijā. Ar uzdevumu deleģēšanu saistītais darbinieku skaita pieaugums izpildaģentūrās 2024. gadā un saistītie administratīvie izdevumi tiek kompensēti ar turpmāku samazinājumu par 34 PSE Komisijā (33 "atbrīvojušās" amata vietas štatū sarakstos un viena "iesaldēta" amata vieta, kas atbrīvojās). To daļēji kompensēs darbinieku skaita pieaugums Komisijā pēc tam, kad Komisijai būs atdoti daži ar Eiropas Inovācijas padomi saistīti uzdevumi, kas iepriekš bija deleģēti EISMEA (10 amata vietas un 3 PSE). Tas nozīmē Komisijas štatū sarakstu neto samazinājumu par 24 amata vietām. "Atbrīvojušos" un "iesaldēto" amata vietu kopējais skaits ir norādīts turpmāk tabulā.

"Atbrīvojušās" un "iesaldētās" amata vietas: budžeta neitralitātes nodrošināšana	"Atbrīvojušos" un "iesaldēto" amata vietu kopējais skaits 2023. gadā		"Atbrīvojušos" un "iesaldēto" amata vietu kopējais skaits 2024. gadā	
	Štatū sarakstā ietvertās amata vietas	Līgumdarbinieki (PSE)	Štatū sarakstā ietvertās amata vietas	Līgumdarbinieki (PSE)
Kopā "atbrīvojušās" amata vietas	41		34	
Kopā "iesaldētās" amata vietas				
Kopā	41		34	
Pavisam kopā	41		34	

4.3.2. Decentralizētās aģentūras

Budžeta projekta pieprasījums decentralizētajām aģentūrām ir balstīts uz rūpīgu novērtējumu par katras aģentūras resursu vajadzībām gan attiecībā uz ES ieguldījumu, gan uz darbinieku skaitu. Pamatojoties uz aģentūrām paredzētajām indikatīvajām summām dalījumā pa politikas kopām 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmā, budžeta projektā ir ņemti vērā jaunie vai esošie ierosinājumi paplašināt noteiktu aģentūru pilnvaras, kā izklāstīts turpmāk. Konkrētām aģentūrām pieprasītie palielinājumi atspoguļo Eiropas Parlamenta un Padomes kā likumdevēju lēmumus, parasti nolūkā apkopot veikšanai Savienības līmenī iepriekš dalībvalstu veiktus uzdevumus un rezultātā panākot labāku koordināciju un saskaņošanu.

Budžeta projekta sagatavošanas ietvaros Komisija turpina piemērot savu politiku, saskaņā ar kuru no 2024. gada ES iemaksas attiecīgajām aģentūrām tiek atskaitīti piešķirtie ieņēmumi, kas ir decentralizēto aģentūru 2022. gada pārpalikuma atgūšanas rezultāts, – tas samazina vajadzību pēc jaunām apropriācijām 2024. gada budžetā.

Ņemot vērā augsto inflāciju 2022. gadā, Komisija mudināja visas decentralizētās aģentūras censties absorbēt 2023. un 2024. gadā veikto algu atjauninājumu paredzamo ietekmi un līgumsaistību (piemēram, īres maksas) indeksāciju ES ieguldījuma decentralizētajās aģentūrās ikgadējās 2 % indeksācijas ietvaros. Komisija arī mudināja palielināt efektivitāti un turpināt meklēt sinerģiju aģentūrās. Ierosinātais ES ieguldījuma līmenis ir 2 700,6 miljoni, no kuriem 2 565,7 miljonus sedz 2024. gada apropriācijas. No kopējās summas viena trešdaļa ir piešķirta Frontex. Ierosinātais štatū sarakstā ietvertu amata vietu skaits, atskaitot pilnībā pašfinansējošas aģentūras, ir 8 157. Kopumā šāda pieeja rada izdevumu palielinājumu 174,0 miljonu EUR apmērā salīdzinājumā ar 2023. gada apstiprināto budžetu un štatū saraksta palielinājumu par 398 amata vietām visām (pilnībā vai daļēji) ES finansētajām decentralizētajām aģentūrām, galvenokārt Frontex, bet arī Eiropolam un AMLA.

Sadalījums attiecībā uz ES ieguldījumu un štata vietām ir sniegts turpmāk tabulā.

(Saistību apropriācijas miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

	2024. g. budžeta projekts		2023. gada budžets		Izmaiņas 2024. / 2023. g.	
	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā
Aģentūras, ko pilnībā finansē no ES ieguldījuma						
Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)	89,8	89,0	86,8	85,5	3,4 %	4,0 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	212		212		0	
Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (ENISA)	25,0	24,7	24,5	24,2	2,0 %	2,2 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	82		82		0	
BEREC atbalsta aģentūra (BEREC birojs)	7,9	7,8	7,7	7,6	2,0 %	2,2 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	17		17		0	
Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (EUSPA)	78,6	78,5	74,8	74,8	5,2 %	5,0 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	270		267		3	
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC)	90,3	72,4	87,7	85,9	3,0 %	-15,7 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	225		222		3	
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA)	154,0	153,3	151,0	150,5	2,0 %	1,9 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	405		405		0	
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound)	24,1	24,0	23,6	23,6	1,9 %	2,0 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	91		91		0	
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA)	16,8	16,5	16,5	16,3	2,0 %	1,2 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	40		40		0	
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (Cedefop)	19,5	19,2	19,1	18,9	2,0 %	1,4 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	91		91		0	
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA)	26,6	26,5	24,7	24,6	7,7 %	7,7 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	72		72		0	
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE)	9,3	9,1	8,7	8,6	7,3 %	5,9 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	27		27		0	
Eiropas Izglītības fonds (EIF)	23,2	23,1	22,6	22,5	2,4 %	2,5 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	86		86		0	
Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust)	57,9	57,8	52,8	52,5	9,8 %	10,1 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	239		232		7	
Eiropas Prokuratūra (EPPO)	65,9	64,3	65,5	64,6	0,6 %	-0,5 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	191		191		0	
Eiropas Darba iestāde (ELA)	48,4	48,4	40,0	39,4	21,1 %	22,8 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	69		69		0	
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA)	30,6	29,9	30,1	29,5	1,6 %	1,1 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	77		77		0	

	2024. g. budžeta projekts		2023. gada budžets		Izmaiņas 2024. / 2023. g.	
	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā
Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA)	180,7	168,1	180,1	172,2	0,3 %	-2,4 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	371		371		0	
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex)	873,9	824,3	788,9	743,6	10,8 %	10,9 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	1 545		1 300		245	
Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā ("eu-LISA")	285,3	259,0	262,2	259,2	8,8 %	-0,1 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	232		222		10	
Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai (Europol)	218,2	207,9	207,2	202,1	5,3 %	2,9 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	754		716		38	
Eiropas Savienības Tiesībsardzības apmācības aģentūra (CEPOL)	11,4	11,2	11,2	10,8	2,0 %	3,2 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	33		33		0	
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA)	32,1	32,1	17,6	17,5	82,1 %	83,0 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	89		76		13	
Starpsumma – ES ieguldījums	2 369,3	2 247,0	2 203,2	2 134,4	7,5 %	5,3 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	5 218		4 899		319	
Decentralizētas aģentūras ar valsts līdzfinansējumu						
Eiropas Banku iestāde (EBI)	20,8	20,6	19,4	19,0	6,9 %	8,4 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	189		184		5	
Eiropas Apmācības un aroda pensiju iestāde (EAAPI)	13,7	13,5	13,5	13,4	2,0 %	1,3 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	145		145		0	
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)	20,3	20,1	18,6	18,3	9,4 %	9,7 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	268		263		5	
Starpsumma – ES ieguldījums	54,8	54,3	51,5	50,8	6,5 %	7,0 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	602		592		10	
No ES ieguldījuma, maksām un maksājumiem finansētas aģentūras						
Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA)	44,6	44,4	43,5	43,2	2,5 %	2,7 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	683		682		1	
Iestādi nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai (AMLA)	5,1	5,1			100,0 %	100,0 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	35		8		27	
Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (ERA)	28,6	28,6	27,4	27,3	4,5 %	4,4 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	166		166		0	
Enerģoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER)	19,5	19,0	19,0	17,5	2,4 %	8,6 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	107		96		11	
Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA) – darbības ķimikāliju tiesību aktu jomā	74,0	69,8	70,7	68,4	4,6 %	2,1 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	404		404		0	
Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA) – darbības biocīdu tiesību aktu jomā	7,7	6,3	7,6	6,5	2,5 %	-2,6 %
apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas	52		52		0	

	2024. g. budžeta projekts		2023. gada budžets		Izmaiņas 2024. / 2023. g.	
	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā	Kopējais ES ieguldījums	Tostarp budžetā
Eiropas Zāļu aģentūra (EMA)	34,0	23,5	49,4	24,4	-31,2 %	-3,7 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	691		682		9	
Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (ECHA) – vides direktīvas un starptautiskās konvencijas	6,9	6,9	4,9	4,8	41,2 %	43,7 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	23		13		10	
Eiropas Vides aģentūra (EVA)	61,0	60,7	54,4	54,2	12,2 %	12,1 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	176		165		11	
Starpsumma – ES ieguldījums	281,3	264,4	275,6	246,4	2,1 %	7,3 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	2 337		2 268		69	
KOPĀ – ES ieguldījums	2 705,7	2 565,7	2 531,7	2 431,5	6,9 %	5,5 %
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	8 157		7 759		398	
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (CdT)	0	0	0	0		
<i>apstiprinātās štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	193		193		0	

Ierosinātais ES ieguldījuma līmenis un darbinieku skaits, kas paredzēts konkrētajām aģentūrām, atspoguļo šo aģentūru attīstības pakāpi. Aģentūrām, kuras nesēn izveidotas, kuras ierosināts izveidot vai kurām nesēn uzticēti jauni uzdevumi, ir vajadzīgas papildu apropriācijas un papildu darbinieki, savukārt aģentūrām, kuru darbības ritms ir nostabilizējies, parasti ir stabils budžets un struktūra.

Detalizēts pamatojums katras aģentūras ES ieguldījumu un personāla pieprasījumiem ir atrodams III darba dokumentā, kas pievienots šim budžeta projektam. Turpmākajā iedaļā ir apkopotas galvenās norises.

1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

Komisijas priekšlikumā par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam (*ReFuelEU Aviation*) ⁽¹⁾ ir paredzēta viena papildu amata vieta Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūrai (EASA), kā arī ES ieguldījuma aģentūrā palielinājums par 1,25 miljoniem EUR 2024. gadā.

Komisijas priekšlikumā par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā ⁽²⁾ Eiropas Jūras drošības aģentūru (EMSA) papildina ar vienu līgumdarbinieku un ES ieguldījuma palielinājumu 1,2 miljonu EUR apmērā 2024. gadā.

Komisija ierosina palielināt Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras (ERA) budžetu, paredzot vienreizēju budžeta papildinājumu 679 273 EUR apmērā, lai nodrošinātu, ka aģentūra var pieņemt darbā pietiekamu skaitu darbinieku aģentūras stiprināšanas plāna izpildei, par ko vienojusies valde.

Tiek ierosināts papildināt Eiropas Savienības Enerģoregulatoru sadarbības aģentūru (ACER) ar deviņām štatu saraksta amata vietām un vienpadsmit līgumdarbiniekiem saistībā ar aģentūras cilvēkresursu un finanšu resursu pietiekamības pārskatīšanu, kas veikta saskaņā ar aģentūras pamatakta 33. panta 10. punktu, Komisijas priekšlikumu par gāzes tirgu dekarbonizāciju un udeņraža veicināšanu ⁽³⁾ un Komisijas priekšlikumu par elektroenerģijas tirgus modeli ⁽⁴⁾. Aģentūras darbinieku skaita palielināšanas rezultātā attiecīgi palielinās ES ieguldījums aģentūrā.

⁽¹⁾ COM(2021) 561, 14.7.2021.

⁽²⁾ COM(2021) 562, 14.7.2021.

⁽³⁾ COM(2021) 803, 15.12.2021.

⁽⁴⁾ COM(2023) 148, 14.3.2023.

Ar Regulu (ES) 2022/2554 par finanšu sektora digitālās darbības noturību (DORA) un Regulu par kryptoaktīvu tirgiem (MICA) tika paplašinātas Eiropas Banku iestādes (EBI), Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) pilnvaras, lai uzraudzītu tirgus un mazinātu riskus, kas izriet no finanšu vienību paļaušanās uz informācijas un komunikācijas tehnoloģijām. EBI 2024. gadā tiks papildināta ar piecām štatu saraksta amata vietām un diviem līgumdarbiniekiem, un EVTI saņems vēl divas štatu saraksta amata vietas un divus līgumdarbiniekus, lai īstenotu apstiprinātās MICA pilnvaras. Kā finanšu palielinājumu 2024. gadā abas aģentūras saņems 0,35 miljonus EUR katra no ES budžeta, lai uzraudzītu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējus un pārskatītu kryptoaktīvus. EBI būs arī jāizstrādā nepieciešamā IT sistēma visām trim uzraudzības aģentūrām, kas veic ar DORA saistītus uzdevumus, un 2024. gadā saņems finansējumu no ES budžeta 0,6 miljonu EUR apmērā. Saistībā ar priekšlikumu regulai par Eiropas vienotā piekļuves punkta izveidi ⁽¹⁾, arī ierosināts EVTI 2024. gadā papildināt ar trim štatu saraksta amata vietām un 1 miljonu EUR, lai izveidotu un ekspluatētu informācijas sistēmu, kas ieguldītājiem nodrošina centralizētu piekļuvi uzņēmuma datiem.

Lai pārveidotu un stiprinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas uzraudzību un uzlabotu dalībvalstu finanšu izlūkošanas vienību sadarbību un analītiskās spējas, Komisija ierosināja izveidot jaunu ES līmeņa iestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai ⁽²⁾. Paredzams, ka 2024. gadā AMLA sāks darbību ar 35 štatu saraksta amata vietām, 10 līgumdarbinieku amata vietām un trim norīkoti valstu ekspertiem un ES ieguldījumu 5,1 miliona EUR apmērā.

Lai nodrošinātu Savienības drošas savienojamības pārvaldības infrastruktūras darbību un darbības drošību, Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūrai (EUSPA) ir vajadzīgs papildu darbinieku skaita palielinājums par trim štatu saraksta amata vietām, viens līgumdarbinieks un ar to saistīts budžeta palielinājums. To ierosināts finansēt no Savienības drošas savienojamības programmas.

2.b izdevumu apakškategorija. Noturība un vērtības

Covid-19 pandēmija ir parādījusi, ka ir nepieciešams labāk aprīkot Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (ECDC) un Eiropas Zāļu aģentūru (EMA). 2024. gada budžeta projektā ir iekļauts ECDC palielinājums, kas izriet no Eiropas veselības savienības tiesību aktu kopuma pakāpeniskas ieviešanas (trīs štatu saraksta amata vietas, divi līgumdarbinieki un + 1 miljons EUR). Attiecībā uz EMA tiek saglabāts 2023. gadā piešķirtais strukturālais palielinājums. No 40 štatu saraksta amata vietu pagaidu palielinājuma, kas piešķirts Covid krīzei, 30 amata vietas saglabāsies 2024. gadā, un 2025. gadā tās tiks samazinātas līdz 20 amata vietām, savukārt 10 štatu saraksta amata vietas saglabāsies pēc 2025. gada kā strukturāls palielinājums. Ar priekšlikumu par tiesību aktu kopumu farmācijas jomā budžeta projektā ir iekļauts vēl viens ierosinātais palielinājums par 19 štatu saraksta amata vietām. Ņemot vērā visus palielinājumus, EMA kopējais darbinieku skaits ir 691 štatu saraksta amata vieta, 203 līgumdarbinieki un 45 norīkoti valstu eksperti, t. i., par 85 darbiniekiem vairāk nekā 2020. gadā. Visus papildu darbiniekus var finansēt no nodevām un maksājumiem.

Tiek ierosināts 2024. gadā ES ieguldījumu Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondā (EUROFOUND) palielināt par 0,7 miljoniem EUR, lai aģentūra varētu segt pieaugošās algu izmaksas, ņemot vērā arī korekcijas koeficienta straujo pieaugumu pēdējo trīs gadu laikā, kā rezultātā tas palielinājās par gandrīz 15 procentpunktiem. Šo palielinājumu ir ierosināts konsolidēt finanšu plānojumā par ES ieguldījumu Eurofound.

Tiek ierosināts 2024. gadā ES ieguldījumu Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtā (EIGE) palielināt par 0,3 miljoniem EUR, lai aģentūra varētu segt pieaugošās algu izmaksas, savukārt ES ieguldījumu Pamattiesību aģentūrā (FRA) tiek ierosināts 2024. gadā palielināt par 1,4 miljoniem EUR, lai aģentūra varētu segt izmaksas saistībā ar diviem lieliem apsekojumiem par romiem un imigrantiem.

Pieprasījums Eurojust ietver pilnvaru pagarinājumu, lai atbalstītu Ukrainu ar kara noziegumiem saistītu pierādījumu vākšanā, saglabāšanā un analizē. Vienlaikus Komisija ierosina arī priekšlaikus piešķirt piecas štatu saraksta amata vietas, lai veicinātu turpmāku tiesu iestāžu sadarbību pārrobežu noziedzības jomā ⁽³⁾. ES ieguldījuma palielinājums par 5,2 miljoniem EUR salīdzinājumā ar 2023. gadu ļauj segt plānotās aktivitātes, kā arī to darbinieku algas, kuri priekšlaikus pieņemti jau 2023. gadā, un tos, kuri visam gadam priekšlaikus pieņemti 2024. gadā.

⁽¹⁾ COM(2021) 725, 25.11.2021.

⁽²⁾ COM(2021) 421, 20.7. 2021.

⁽³⁾ COM(2021) 756 un 757, 1.12.2021.

Eiropas Prokuratūra (EPPO) savu darbību sāka 2021. gada 1. jūnijā. EPPO 2023. gada budžetā 20 līgumdarbinieku amata vietas tika pārveidotas par štatu saraksta amata vietām, kā rezultātā ir 191 štatu saraksta amata vieta. Komisija ierosina budžeta projektā konsolidēt ievērojami palielinātos EPPO resursus, saglabājot stabilu darbinieku skaitu un sadalījumu pa personāla kategorijām un ierosinot ES ieguldījumu 66 miljonu EUR apmērā. Tas attiecas uz 2023. gada budžetā apstiprinātajām pārveidoto amata vietu darbinieku algām visu gadu.

Ņemot vērā norīkoto valstu ekspertu lielo īpatsvaru kopējā darbinieku skaitā, Komisija ierosina daļēji ņemt vērā Eiropas Darba iestādes pieprasījumu veikt izmaiņas dažādās darbinieku kategorijās, pārveidojot piecus norīkotos valstu ekspertus par līgumdarbiniekiem. ES ieguldījumā EDI ņemts vērā tas, ka aģentūras mītnes vieta ir Bratislavā, jo īpaši attiecībā uz korekcijas koeficienta ietekmi un īres līgumiem, par kuriem EDI ir vienojusies ar Slovākijas iestādēm.

3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide

Eiropas zaļā kursa ietvaros ir ierosināts stiprināt Eiropas Ķimikāliju aģentūru (ECHA — Vides direktīvas un starptautiskās konvencijas), ņemot vērā priekšlikumus Direktīvai par rūpnieciskajām emisijām ⁽¹⁾ un Direktīvai par ūdens resursu integrētu apsaimniekošanu ⁽²⁾, ar kuriem aģentūrai tiek uzticēti papildu uzdevumi, piemēram, identificēt bīstamas vielas agrorūpniecības iekārtās, sākot no to klātbūtnes materiālos līdz to klātbūtnē emisijās, vai noteikt vielu un maisījumu prioritātes, lai turpinātu izstrādāt standartus ūdens vides aizsardzībai. Lai veiktu šos jaunus uzdevumus, 2024. gadā ir jāpalielina aģentūras darbinieku skaits (10 štatu saraksta amata vietas un 4 līgumdarbinieki) un ES ieguldījums 2 miljonu EUR apmērā, ko kompensēs, attiecīgi samazinot programmas LIFE finansējumu.

Tiek ierosināts 2024. gadā Eiropas Vides aģentūru (EVA) papildināt ar astoņām štatu saraksta amata vietām un sešiem līgumdarbiniekiem, lai veiktu jaunus uzdevumus, kurus aģentūrai plānots uzticēt ar priekšlikumiem direktīvai par ūdens resursu integrētu apsaimniekošanu ⁽³⁾, regulai par CO₂ emisiju standartu pastiprināšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem ⁽⁴⁾ un regulai par rūpniecisko iekārtu vidisko datu ziņošanu un Rūpniecisko emisiju portāla izveidi ⁽⁵⁾. Kad šie priekšlikumi būs pieņemti, aģentūras uzdevumi ietvers no dalībvalstīm iegūto ūdens stāvokļa datu apstrādi un monitoringu un datu vākšanu, monitoringu un analīzi attiecībā uz dalībvalstu paziņoto informāciju par CO₂ emisiju rādītājiem un Rūpniecisko emisiju portāla pārvaldību. Finansiālais ieguldījums aģentūrā saistībā ar šīm iniciatīvām tiks palielināts un kompensēts, attiecīgi samazinot programmas LIFE finansējumu. Aģentūra arī saņems vēl trīs štatu saraksta amata vietas ierosinātajai Regulai attiecībā uz zemes izmantošanu, mežsaimniecības un lauksaimniecības nozari ⁽⁶⁾.

4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība

Atzīstot Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras (EUAA) izšķirošo lomu bēgļu krīzē, ko izraisījis Krievijas iebrukums Ukrainā, budžeta projektā Komisija ierosina 2024. gadā pagarināt 60 līgumdarbinieku līgumus (no iepriekšējā pagaidu palielinājuma), no kuriem 40 saglabāsies līdz 2025. gadam, un pēc tam tos pakāpeniski izbeigs pilnībā. ES ieguldījums nav jāpalielina, jo aģentūras samazinātā atkarība no pagaidu darbiniekiem padara pieejamus nepieciešamos kredītus.

Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (FRONTEX) turpinās pakāpeniski īstenot savas jaunās pilnvaras, tostarp izveidot robežsargu pastāvīgo korpusu. Komisija ierosina salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu ievērojami palielināt ES ieguldījumu, kas paredzēts pastāvīgā korpusa izveidei, atgriešanas operāciju atbalstam un pastāvīgajam korpusam nepieciešamā aprīkojuma iegādei (un uzturēšanai), vienlaikus FRONTEX vajadzībām plānoto summu 50 miljonu EUR apmērā pārvietojot instrumentam robežu pārvaldībai un vīzu politikai (BMVI). Kopējā ES ieguldījuma palielinājums par 11 % jeb 85 miljoniem EUR salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu atbalsta plānoto papildu 245 pagaidu darbinieku un 214 līgumdarbinieku pieņemšanu darbā 2024. gadā. Komisija turpinās cieši uzraudzīt, kā virzās uz priekšu aģentūras darbinieku pieņemšana, lai tiktu pieņemti visi nepieciešamie darbinieki saskaņā ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulas prasībām un štatu sarakstu. FRONTEX arī sniegs finansiālu atbalstu un apmācību, lai palielinātu valstu robežsardzes komponentu dalībvalstīs, un sniegs lielāku atbalstu dalībvalstīm trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai.

⁽¹⁾ COM(2022) 156, 5.4.2022.

⁽²⁾ COM(2022) 540, 26.10.2022.

⁽³⁾ COM(2022) 540, 26.10.2022.

⁽⁴⁾ COM(2023) 88, 14.2.2023.

⁽⁵⁾ COM(2022) 157, 5.4.2022.

⁽⁶⁾ COM(2021) 554, 14.7.2021.

2024. gadam ierosinātajā ES ieguldījumā un amata vietu iedalījumā ir ņemta vērā ETIAS sistēmas izstrādes ietekme, kā izklāstīts turpmāk attiecībā uz *eu-LISA* un Eiropolu. Komisija regulāri sekos līdzi aģentūras pilnvaru īstenošanai un budžeta vajadzībām un nepieciešamības gadījumā ierosinās korekcijas.

Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) turpinās pārskatīt un atjaunināt esošās ES informācijas sistēmas brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (Šengenas informācijas sistēmu, Vīzu informācijas sistēmu un *Eurodac*) un izstrādāt jaunas sistēmas (ieceļošanas/izceļošanas sistēmu, Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu, Eiropas Sodamības reģistru informācijas sistēmu trešo valstu valstspiederīgajiem (*ECRIS-TCN*)). Ierosinātais *eu-LISA* papildinājums ar desmit štatu saraksta amata vietām 2024. gadā ir aģentūras dažādo pašreizējo darba virzienu neto rezultāts: IT projektiem izstrādes posmā ir vajadzīgi papildu darbinieki, savukārt citi projekti tiek pabeigti, kas ļauj veikt pārcelšanu citā amatā. Prioritārā kārtā *eu-LISA* izstrādās nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu sadarbību starp ES informācijas sistēmām.

Lai paātrinātu ETIAS IT sistēmas izstrādi, Komisija, vienojusies ar abām attiecīgajām aģentūrām, ierosina 2024. gadā uz laiku piešķirt *eu-LISA* 21 līgumdarbinieka vietu, ko tajā pašā laikposmā kompensē ar 21 līgumdarbinieka vietu, kurus sākotnēji bija plānots pieņemt darbā *FRONTEX* saistībā ar aģentūras attiecīgo darba slodzi ETIAS centrālajā vienībā tajā pašā laikposmā. Tas jau bija iekļauts 2022. un 2023. gada budžetā, un ES ieguldījumu līmeņi 2024. gadam ir attiecīgi pielāgoti.

5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība

Saskaņā ar vienošanos paplašināt Eiropola pilnvaras Komisija ierosina ES ieguldījumu Eiropolā 2024. gadā palielināt par 11,1 miljonu EUR salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu un 2024. gadā apstiprināt papildu 23 štatu saraksta amata vietas. Tādējādi Eiropols varēs vēl vairāk palielināt operatīvo atbalstu, ko tas sniedz dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādēm, tostarp veicot ieguldījumus Eiropola IT sistēmās. Pēc Eiropola pieprasījuma un vienojoties ar *Frontex* un Eiropolu, Komisija ierosina uz laiku palielināt Eiropola amata vietu skaitu ar piecām štatu saraksta amata vietām un 20 līgumdarbiniekiem, ko kompensē ar darbinieku pieņemšanu darbā, kas sākotnēji bija plānota *Frontex* 2024. gadā. Papildu darbinieki ļaus Eiropolam sākt ETIAS sistēmas testēšanu un izmantošanu, tiklīdz tā sāks darboties.

Saskaņā ar politisko vienošanos par Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Savienības Narkotiku aģentūru (*) Komisija ierosina ES ieguldījumu *EMCDDA* palielināt par 14,5 miljoniem EUR salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu un 2024. gadā apstiprināt papildu 13 štatu saraksta amata vietas.

4.3.3. Pētniecības un inovācijas jomā izveidotas struktūras

Šajā iedaļā sniegts pārskats par "Apvārsnis Eiropa" institucionalizētajām partnerībām (kopuzņēmumiem, kas izveidoti saskaņā ar LESD 187. pantu), Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu (EIT), *Fusion4Energy (F4E)* – kopuzņēmumu, kas īsteno *Euratom* ieguldījumu *ITER* projektā, un Kiberdrošības kompetenču centru – Savienības struktūru, kura saņem ieguldījumus gan no programmas "Digitālā Eiropa", gan no "Apvārsnis Eiropa".

EIT turpinās darboties, piešķirot dotācijas zināšanu un inovāciju kopienām – lielmēroga Eiropas partnerībām, kas risina konkrētus sabiedrības problēmjautājumus, pulcējot sadarbībā izglītības, pētniecības un uzņēmējdarbības organizācijas (tā sauktais zināšanu trīsstūris). EIT veicina tādu Eiropas prioritāšu īstenošanu kā Eiropas zaļais kurss un virza inovācijas ar astoņu zināšanu un inovāciju kopienu starpniecību, kuras darbojas dažādās jomās: klimata, digitalizācijas, atjaunojamo energoresursu enerģijas, veselības, ilgtspējīgu izejmateriālu, pārtikas, ražošanas un pilsētu mobilitātes jomās. Saskaņā ar vispārējo finanšu plānojumu Komisija ierosina EIT 2024. gada budžetu palielināt par 4,4 % salīdzinājumā ar 2023. gadu.

(*) COM(2022)18, 12.1.2022.

Salīdzinājumā ar Padomes lēmumu, ar ko nosaka Euratom indikatīvo ieguldījumu kopuzņēmumā laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ⁽¹⁾, ES ieguldījums F4E 2024. gadam ir samazināts kopumā par 250 miljoniem EUR salīdzinājumā ar 2024. gada finanšu plānojumu. ITER projekts patiešām saskaras ar dažām tehniskām grūtībām tā īstenošanā uz vietas, piemēram, saistībā ar tokamaka montāžu, kā rezultātā ievērojami samazinās budžeta vajadzības 2024. gadam.

Padomes regula, ar ko izveido 2021.–2027. gada kopuzņēmumus saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” ⁽²⁾, attiecas uz deviņiem kopuzņēmumiem: “Apritīga biobāzēta Eiropa”, “Tīra aviācija”, “Tīrs ūdeņradis”, “Eiropas dzelzceļš”, “Global Health EDCTP3”, “Inovācija veselības aprūpes iniciatīva”, “Mikroshēmas” (kopuzņēmuma “Svarīgas digitālās tehnoloģijas” jaunais nosaukums), “Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) pētniecība 3” un “Viedie tīkli un pakalpojumi”. Kopš to izveides lielākā daļa šo jauno kopuzņēmumu (izņemot “Global Health EDCTP3” un “Viedie tīkli un pakalpojumi”, kas tika izveidoti no jauna) ir nomainījuši iepriekšējos kopuzņēmumus, kas izveidoti 2014.–2020. gada periodā, un tie turpinās pildīt pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” budžetu līdz to darbību pabeigšanai, kas sāktas pirms 2021. gada, atbilstoši faktiskajām vajadzībām un prasībām.

EuroHPC tika izveidots 2018. gadā, lai nodrošinātu satvaru integrētas pasaules klases preeksalimeņa superdatošanas un datu infrastruktūras iegādei un piekļuvei tai Savienībā un atbalstītu jaunākās augstas veiktspējas datošanas un datu infrastruktūras tehnoloģijas un tās lietojumu izstrādi. Komisijas priekšlikums turpināt kopuzņēmuma EuroHPC aktivitātes 2021.–2027. gada programmu ietvaros (Apvārsnis Eiropa, programma “Digitālā Eiropa” un Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments) tika pieņemts 2021. gada jūlijā ⁽³⁾.

Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kibernetikas kompetenču centrs būs centrālais elements Eiropas kibernetikas kompetenču centru tīklā, kas papildinās pašreizējos spēju veidošanas centienus šajā jomā Savienības un valstu līmenī ⁽⁴⁾. Pēc centra pārvaldāmā budžeta samazinājuma salīdzinājumā ar sākotnējiem pieņēmumiem centra darbinieku skaits tā vietā, lai to vēl vairāk palielinātu, saglabājas stabils salīdzinājumā ar 2023. gadu, proti, 38 PSE. Štatu saraksta amata vietu skaits salīdzinājumā ar 2023. gadu saglabājas stabils (10 amata vietas).

Kopējā ES ieguldījuma kopuzņēmumos vispārējā attīstība salīdzinājumā ar 2023. gadu izriet no vairākiem faktoriem, piemēram: ievērojams palielinājums kopuzņēmumam “Mikroshēmas” (iepriekš KDT) saistībā ar Eiropas Mikroshēmu aktu; būtisks ieguldījuma kopuzņēmumā Fusion4Energy (F4E) samazinājums, kas saistīts ar ITER projekta īstenošanas kavēšanos (250 miljoni EUR); ES ieguldījuma (37,5 miljoni EUR) kopuzņēmumā “Tīrs ūdeņradis” pārcelšana uz agrāku laiku; un vispārīgākā līmenī ES ieguldījuma lielākajā daļā kopuzņēmumu nelineārais profils, kas dažos no tiem maksimumu sasniedz 2024. gadā, nevis DFS perioda beigās.

Sīkāka informācija par LESD 187. panta struktūrām un EIT ir atrodama šim budžeta projektam pievienotajā III darba dokumentā.

(Saistību apropriācijas miljonus EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Nosaukums	2024. g. budžeta projekts	2023. gada budžets	Izmaiņas 2024. / 2023. g.
	ES ieguldījums	ES ieguldījums	
Apvārsnis Eiropa ⁽¹⁾			
Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT)	409,4	392,0	4,4 %
štatu sarakstā ietvertās amata vietas	45	45	0
Eiropas Vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības izpētes 2. kopuzņēmums (SESAR2)	91,1	86,5	5,3 %
štatu sarakstā ietvertās amata vietas	37	37	0
Kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa”	144,2	147,8	-2,5 %
štatu sarakstā ietvertās amata vietas	13	13	0

⁽¹⁾ Padomes Lēmums (Euratom) 2021/281 (2021. gada 22. februāris), ar kuru groza Lēmumu 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības (OV L 62, 23.2.2021., 41.–44. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (ES) 2021/2085 (2021. gada 19. novembris), ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un atceļ Regulas (EK) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 un (ES) Nr. 642/2014 (OV L 427, 30.11.2021., 17.–119. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (ES) 2021/1173 (2021. gada 13. jūlijs) par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488 (OV L 256, 19.7.2021., 3.–51. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/887 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kibernetikas kompetenču centru un Nacionālo koordinācijas centru tīklu (OV L 202, 8.6.2021., 1.–31. lpp.).

Nosaukums	2024. g. budžeta projekts	2023. gada budžets	Izmaiņas 2024. / 2023. g.
	ES ieguldījums	ES ieguldījums	
Kopuzņēmumu "Tīra aviācija"	148,9	231,6	-35,7 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	36	35	1
Mikroshēmu kopuzņēmums	919,4	758,0	21,3 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	19	17	2
Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums	201,7	450,0	-55,2 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	27	27	0
Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis"	117,0	195,2	-40,1 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	27	27	0
Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības iniciatīva"	176,6	201,4	-12,3 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	39	39	0
Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš"	104,0	91,7	13,4 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	10	10	0
Kopuzņēmums "Pasaules veselība EDCTP3"	144,2	133,7	7,8 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	26	22	4
Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi" ⁽¹⁾	127,3	131,2	-2,9 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	7	7	0
Starpsumma	2 583,7	2 819,0	-8,3 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	286	279	7
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)			
Kodolsintēze enerģētikas vajadzībām (F4E)	548,0	832,1	-34,1 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	305	305	0
Starpsumma	548,0	832,1	-34,1 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	305	305	0
Programma "Digitālā Eiropa"			
Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kibernetikas kompetenču centrs (ECCC) ⁽²⁾	211,3	179,1	18,0 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	10	10	0
Starpsumma	211,3	179,1	18,0 %
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	10	10	0
KOPĀ	3 343,0	3 820,2	-12,7%
<i>štatu sarakstā ietvertās amata vietas</i>	601	594	7
⁽¹⁾ ES ieguldījums pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" struktūrās 2023. un 2024. gadā ir balstīts uz nobalsotajām budžeta apropriācijām. ⁽²⁾ Kopuzņēmumu EuroHPC finansē no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa", programmas "Digitālā Eiropa" un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta līdzekļiem. ⁽³⁾ ECCC finansē no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa".			

4.4. Darbības bez konkrēta pamataкта

Finanšu regulas 58. pantā noteikts, ka "jebkurai Savienības darbībai budžetā iekļautās apropriācijas izmanto tikai tad, ja ir pieņemts pamataкts". Tomēr Finanšu regulā šim noteikumam paredzēti arī pieci izņēmumi: 1) izmēģinājuma projekti; 2) sagatavošanas darbības; 3) sagatavošanas pasākumi Līguma par Eiropas Savienību V sadaļas piemērošanas jomā; 4) darbības, ko veic, pamatojoties uz institucionālām prerogatīvām un īpašām pilnvarām, kas Komisijai piešķirtas saskaņā ar Līgumiem; un 5) visu iestāžu darbības, kas izriet no administratīvās autonomijas.

Darbībām, ko finansē saskaņā ar Komisijas institucionālajām prerogatīvām, 2024. gada budžeta projektā ir paredzēti 312,4 miljoni EUR. Summas par katru kopu ir norādītas 3. iedaļā, un visas darbības ir uzskaitītas šā budžeta projekta II dokumentā (2.11. tabula).

4.4.1. Programmas, aktivitātes un aģentūras bez pamataкта

Finanšu regulas 49. pantā noteikts, ka apropriācijas iekļauj rezervē ("uzkrājumu" sadaļa) līdz brīdim, kad likumdevējs pieņem pamataкtu. Turpmāk tabulā ir norādītas rezerves summas, kas attiecas uz jaunām izdevumu programmām, decentralizētajām aģentūrām vai citām jaunām iniciatīvām.

(miljonos euro, faktiskajās cenās)

Tiesību akta priekšlikums	Budžeta pozīcija	Priekšlikuma datums	2024. g. saistību apropriācijas	2024. g. maksājumu apropriācijas	Piezīmes
Dažādi	08 05 01	Dažādi	69 410,0	40 810,0	Starptautiski zivsaimniecības nolīgumi
COM(2021) 561	02 10 01	2021. gada 14. jūlijs	2 774,0	2 774,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam; ar budžeta ietekmi uz EASA
COM(2021) 562	02 10 02	2021. gada 14. jūlijs	1 191,0	1 191,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un Direktīvas 2009/16/EK grozīšanu; ar ietekmi uz EMSA
COM(2021) 805	02 10 06	2021. gada 15. decembris	152,0	152,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas sektorā un ar ko groza Regulu (ES) 2019/942; ar ietekmi uz ACER
COM(2021) 803	02 10 06	2021. gada 15. decembris	994,0	994,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgo gāzu un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu; ar ietekmi uz ACER
COM(2023) 148	02 10 06	2023. gada 14. marts	684,0	684,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulas (ES) 2019/943 un (ES) 2019/942, kā arī Direktīvas (ES) 2018/2001 un (ES) 2019/944 groza, lai uzlabotu Savienības elektroenerģijas tirgus modeli; ar ietekmi uz ACER
COM(2021) 725	03 10 04	2021. gada 25. novembris	1 007,0	1 007,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz Eiropas vienotā piekļuves punkta izveidi un darbību groza konkrētas regulas

Tiesību akta priekšlikums	Budžeta pozīcija	Priekšlikuma datums	2024. g. saistību apropriācijas	2024. g. maksājumu apropriācijas	Piezīmes
COM(2021) 421	03 10 05	2021. gada 20. jūlijs	5 107,8	5 107,8	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Iestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai un groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 un (ES) Nr. 1095/2010
COM(2021) 757	07 10 07	2021. gada 1. decembris	2 158,0	1 693,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz digitālu informācijas apmaiņu terorisma lietās groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1727 un Padomes Lēmumu 2005/671/TI; ar ietekmi uz <i>Eurojust</i>
COM(2022) 156	09 10 01	2022. gada 5. aprīlis	619,8	619,8	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) un Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem
COM(2022) 540	09 10 01	2022. gada 26. oktobris	1 596,4	1 596,4	Komisijas 2022. gada 26. oktobrī iesniegtais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar kuru groza Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, Direktīvu 2006/118/EK par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos un Direktīvu 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā
COM(2022) 157	09 10 02	2022. gada 5. aprīlis	649,8	649,8	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par rūpniecisko iekārtu vidisko datu ziņošanu un Rūpniecisko emisiju portāla izveidi
COM(2022) 304	09 10 02	2022. gada 22. jūnijs	2 954,1	2 954,1	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par dabas atjaunošanu
COM(2022) 540	09 10 02	2022. gada 26. oktobris	1 187,5	1 187,5	Komisijas 2022. gada 26. oktobrī iesniegtais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar kuru groza Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, Direktīvu 2006/118/EK par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos un Direktīvu 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā

Tiesību akta priekšlikums	Budžeta pozīcija	Priekšlikuma datums	2024. g. saistību apropriācijas	2024. g. maksājumu apropriācijas	Piezīmes
COM(2023) 88	09 10 02	2023. gada 14. februāris	379,0	379,0	Komisijas 2023. gada 14. februārī iesniegtais priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) 2019/1242 groza attiecībā uz CO ₂ emisiju standartu pastiprināšanu jauniem lielās noslodzes transportlīdzekļiem un ziņošanas pienākumu integrēšanu un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/956
COM(2021) 784	11 10 02	2021. gada 8. decembris	4 606,0	4 606,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz datu automatizētu apmaiņu policijas sadarbībai ("Prīme II") un ar ko groza Padomes Lēmumus 2008/615/TI un 2008/616/TI un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1726, 2019/817 un 2019/818; ar budžeta ietekmi uz eu-LISA
COM(2022) 658	11 10 02	2022. gada 27. aprīlis	19 945,0	19 945,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz vīzas procedūras digitalizāciju groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (EK) Nr. 810/2009 un (ES) 2017/2226, Padomes Regulas (EK) Nr. 1683/95, (EK) Nr. 333/2002, (EK) Nr. 693/2003 un (EK) Nr. 694/2003 un Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu; ar ietekmi uz eu-LISA
COM(2022) 729	11 10 02	2022. gada 13. decembris	157,0	157,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par iepriekšējas pasažieru informācijas (IPI) vākšanu un nosūtīšanu ārējo robežu kontroles uzlabošanai un atvieglošanai, ar ko groza Regulu (ES) 2019/817 un Regulu (ES) 2018/1726 un atceļ Padomes Direktīvu 2004/82/EK; ar ietekmi uz eu-LISA
COM(2021) 784	12 10 01	2021. gada 8. decembris	2 041,0	2 041,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas attiecas uz datu automatizētu apmaiņu policijas sadarbībai ("Prīme II") un ar ko groza Padomes Lēmumus 2008/615/TI un 2008/616/TI un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1726, 2019/817 un 2019/818; ar budžeta ietekmi uz Eiropu
COM(2022) 349	13 06 01	2022. gada 19. jūlijs	259 972,3	100 000,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu
COM(2023) 237	13 07 01	2023. gada 3. maijs	343 000,0	78 500,0	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido munīcijas ražošanas atbalsta aktu

4.4.2. Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības

2024. gada budžeta projektā Komisija neietver nekādas saistību aproprācijas izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām.

Sīkāka informācija par pašreizējiem izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām ir izklāstīta šim budžeta projektam pievienotajā IV darba dokumentā.

4.5. Iekļaušana

4.5.1. Klimata politikas aspektu iekļaušana

Iestāžu nolīgumā ⁽¹⁾ ir noteikts mērķrādītājs, proti, 30 % no ES izdevumiem daudzgadu finanšu shēmas ietvaros atvēlēt klimata mērķu sasniegšanai. *NextGenerationEU* fondiem, jo īpaši Atveseļošanas un noturības mehānismam, kā arī Taisnīgas pārkārtošanās fonda papildu finansējumam, arī turpmāk ir svarīga nozīme zaļās pārkārtošanās īstenošanā. Tādējādi tie pilnībā veicina vispārējā mērķrādītāja sasniegšanu, un tie ir integrēti klimatrīcības apsekošanas metodikas satvarā.

Lai nodrošinātu 30 % mērķrādītāja sasniegšanu, visos pamataktos laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ir iekļauts apsvēruma par klimatu un bioloģisko daudzveidību. Attiecībā uz indikatīvām iemaksām pa programmām attiecīgos gadījumos ir noteikti konkrēti mērķrādītāji, lai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam varētu sasniegt budžeta vispārējo mērķrādītāju 30 %. Darba programmās tiks iekļauta arī iedaļa, kurā izklāstīts, kā programma pievērsīsies ES mērķiem klimata jomā, lai pastiprinātu devumu mērķrādītāja sasniegšanā.

Paredzams, ka visas ES izdevumu programmas un instrumenti veicinās klimata mērķu iekļaušanu. Tas, ka noteiktu izdevumu programmu pamataktā nav norādīts konkrēts mērķis, atspoguļo grūtības noteikt *ex ante* ieguldījumu tajās politikas jomās, kurās klimata mērķu sasniegšana nav galvenais mērķis. Tiks uzraudzīts katras programmas faktiskais gada ieguldījums, tajā skaitā programmām, kurām nav konkrētu *ex ante* mērķu. Par to sīkāk ziņos programmu pārskatos un kopsavilkuma līmenī – tāmēs.

Vienošanās par 2021.–2027. gada DFS ietvaros zaļā arhitektūra ir tikusi stiprināta ar vairākām jaunām iezīmēm, piemēram, konkrētu mērķrādītāju iekļaušanu nozaru tiesību aktos, pastiprinātu metodiku un principa “nenodari būtisku kaitējumu” integrēšanu visā budžetā. Komisija 2022. gada jūnijā publicēja detalizētu pārskatu ⁽²⁾ par klimata politikas iekļaušanas struktūru laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Turpmāk tabulā ir sniegts pārskats par galveno programmu ieguldījumu klimata jomā laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam. Summas, kas 2022. gadā norādītas tiešās pārvaldības programmām, ir apkopotas, pamatojoties uz atsevišķiem projektiem, kurus finansē no ES budžeta, savukārt summas, kas norādītas dalītās pārvaldības programmām, atspoguļo dalībvalstu ziņojumu saturu. Aplēses turpmākajiem gadiem ir balstītas uz jaunāko informāciju, kas pieejama par katru programmu. Rezultātā ir sagatavotas precīzākas aplēses par tādām tiešās pārvaldības programmām kā “Apvārsnis Eiropa”, kuru pamatā ir pieņemtās darba programmas. Attiecībā uz kopējo lauksaimniecības politiku aplēses ir balstītas uz pieņemtajiem stratēģiskajiem plāniem. Attiecībā uz reģionālās politikas fondiem informācija ir balstīta uz darbības plāniem. Komisija turpinās sniegt atjauninātu informāciju gan par veiktajiem izdevumiem, gan par turpmākajām aplēsēm, kad dati kļūs pieejami.

⁽¹⁾ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (OV L 4331/28).

⁽²⁾ SWD(2022) 225, 20.6.2022.

(miljonos EUR, saistību aproprācijas, tostarp ārējie piešķirtie ieņēmumi un aizdevumi no NextGenerationEU)

Programma	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. gada budžeta projekts (BP)	Finanšu plānojums			Kopā 2021.–2027. g.	% klimata izdevumu no kopējā finansējuma	% mērķrādītājs pamatā
					2025. g.	2026. g.	2027. g.			
Atsauce: Kopā – ES budžets (III sadaļa. Komisija, finanšu plānošana) un NextGenerationEU	427 191,9	332 416,0	293 034,0	182 897,1	182 690,1	174 418,6	179 759,1	1 772 406,8		
Kopējais klimatfinansējums ES budžetā	134 511,1	119 365,5	95 726,2	58 134,0	58 396,9	55 628,3	56 502,1	578 264,0		
Klimata jomas attiecīgo izdevumu daļa ES budžetā	31,5%	35,9%	32,7%	31,8%	32,0%	31,9%	31,4%	32,6%		
“Apvārsnis Eiropa”	4 193,2	4 419,8	4 748,0	4 604,0	4 302,6	4 392,5	4 682,5	31 342,6	34%	35%
Euratom pētniecības un mācību programma	121,3	125,2	134,2	137,9	143,1			661,7	33%	
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	857,1	703,0	832,1	556,3	688,8	854,7	665,3	5 157,3	100%	
Programma InvestEU	727,1	964,7	867,3	116,8	115,8	119,9	195,0	3 106,6	32%	30%
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI), tostarp militārā mobilitāte	3 191,2	3 293,5	3 489,0	3 532,0	3 421,0	3 552,0	3 661,0	24 139,7	72%	60%
Programma “Digitālā Eiropa”	90,2	55,5	64,4					210,1	3%	
Vienotā tirgus programma	47,4	65,3						112,7	3%	
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (programma “Fiscalis”)		4,1						4,1	2%	
Sadarbība muitas jomā (Muita)	0,1	4,1						4,2	0%	
Eiropas kosmosa programma	224,4	296,1	310,4	319,1	321,8	333,1	338,8	2 143,7	15%	
Reģionālā politika (Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds)	41,0	13 159,8	16 150,9	16 604,4	17 074,3	14 511,5	15 012,6	92 554,5	35%	
Atbalsts Kipras turku kopienai	0,0	0,7						0,7	0%	
Atvēršanas un noturības mehānisms	97 461,7	62 833,1	42 580,9					202 875,7	40%	37%
Tehniskā atbalsta instruments	25,0	21,5						46,5	5%	
Savienības Civīlās aizsardzības mehānisms	82,0	261,0						343,1	10%	
Programma “ES – veselībai”	7,5	0,3						7,8	0%	
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	0,2							0,2	0%	
Eiropas Sociālais fonds Plus	0,5	1 263,4	984,0	1 010,7	1 036,4	874,5	901,6	6 071,1	6%	
Erasmus+	226,4	353,1						579,5	2%	
Eiropas Solidaritātes korpuss (ESC)	18,0	15,8						33,7	3%	
Radošā Eiropa	78,7	90,5						169,2	8%	
Tieslietas	0,1	0,1						0,2	0%	
Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības	0,4	3,0						3,4	0%	
Komunikācija	4,4	2,1	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	22,8	3%	
Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)	17 236,9	17 574,1	13 296,2	24 461,3	24 496,9	24 526,8	24 528,2	146 120,4	38%	40%

Programma	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. gada budžeta projekts (BP)	Finanšu plānojums			Kopā 2021.–2027. g.	% klimata izdevumu no kopējā finansējuma	% mērķrādītājs pamatā
					2025. g.	2026. g.	2027. g.			
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	35,3	598,3	586,3	566,1	517,3	436,3	442,8	3 182,4	52%	
Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	15,7	17,7	12,7	10,4	18,1	18,2	18,2	110,9	10%	
Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)	442,5	567,9	454,9	439,4	453,3	474,0	493,0	3 325,1	61%	61%
Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms (TPM)	1,7	6 393,5	7 032,4	1 585,7	1 611,8	1 337,2	1 364,3	19 326,6	96%	100%
Patvēruma un migrācijas fonds (AMF)	0,6	0,7						1,2	0%	
Integrētais robežu pārvaldības fonds (IBMF)	0,2							0,2	0%	
Iekšējās drošības fonds (IDF)	0,0	0,0						0,1	0%	
Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	0,4	0,3						0,6	0%	
Eiropas Aizsardzības fonds (EAF)	41,7							41,7	1%	
Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments	1 426,1	2 902,4	3 626,5	3 626,5	3 626,5	3 626,5	3 626,5	22 461,1	28%	30%
Eiropas Kodoldrošības sadarbības instruments		3,7						3,7	1%	
Humānā palīdzība (HUMA)	840,7	1 016,3						1 857,0	14%	
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT) (t. sk. Grenlande)	0,0	50,3						50,3	10%	
Makrofinansālais atbalsts (MFA)	0,0	0,9						0,9	0%	
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	697,0	555,0	549,0	560,0	566,0	568,0	569,0	4 064,0	28%	18%
Ārpus programmas pēc savas būtības (īpašo instrumentu kompensācijas)	136,5	72,5						209,0	0%	
React-EU	6 237,6	1 676,3	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	7 917,6	16%	25%

Tabulā parādīts, ka ES budžets ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu 30 % klimata mērķrādītāju, un ka gandrīz visi instrumenti atbilst nozaru mērķrādītājiem. Sīkāka informācija par 2021.–2027. gada DFS klimata politikas aspektu iekļaušanas mērķrādītāju īstenošanu saskaņā ar Iestāžu nolīguma 16. punkta d) apakšpunktu ir sniegta budžeta projektam pievienotajā I darba dokumentā.

4.5.2. Bioloģiskās daudzveidības aspektu iekļaušana

Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība ir globāls jautājums, kam nepieciešama starptautiska iejaukšanās un koordinācija. Viens no galvenajiem Savienības mērķiem ir apturēt un pavērst pretējā virzienā bioloģiskās daudzveidības samazināšanās tendenci ES, un tas ir atspoguļots arī Eiropas zaļajā kursā un Eiropas zaļā kursa investīciju plānā.

Iestāžu nolīguma 16. punkta e) apakšpunktā laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam noteikts, ka bioloģiskās daudzveidības aspekti būtu jāiekļauj ES programmās ar mērķi, lai 2024. gadā ar tiem saistīto izdevumu gada līmenis sasniegtu 7,5 %, 2026. gadā un 2027. gadā pieaugtu līdz 10 %, vienlaikus ņemot vērā esošo pārkļāšanos starp klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem. Tāpat bioloģiskās daudzveidības stratēģijā 2030. gadam secināts, ka rīcībai bioloģiskās daudzveidības jomā ir vajadzīgi vismaz 20 miljardi EUR gadā no privātā un publiskā finansējuma valstu un ES līmenī, un ES budžets būs galvenais virzītājspēks.

Turpmāk tabulā ir sniegts pārskats par izdevumiem, kas saistīti ar bioloģisko daudzveidību. Tas pēc iespējas balstās uz saistībām, kas uzņemtas līdz 2022. gadam, gaidāmo izdevumu plānošanu turpmākajiem gadiem un jauno bioloģiskās daudzveidības metodiku kopējai lauksaimniecības politikai (KLP). Sīkāka informācija ir atrodamā programmu darbības rezultātu pārskatos.

(miljonos EUR, saistību aproprācijas, tostarp ārējie piešķirtie ieņēmumi un aizdevumi no NextGenerationEU)

Programma	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. gada budžeta projekts (BP)	Finanšu plānojums				% bioloģiskās daudzveidības izdevumu no kopējā finansējuma
					2025. g.	2026. g.	2027. g.	Kopā 2021.-2027. g.	
Atsaucei: Kopā – ES budžets (III sadaļa. Komisija, finanšu plānošana) un NextGenerationEU	427 191,9	332 416,0	293 034,0	182 897,1	182 690,1	174 418,6	179 759,1	1 772 406,8	
Kopējais finansējums bioloģiskās daudzveidības jomā ES budžetā	18 362,5	19 364,3	17 737,0	14 376,4	15 401,9	14 985,7	15 035,8	115 263,6	
Bioloģiskās daudzveidības jomas attiecīgo izdevumu daļa ES budžetā	4,3%	5,8%	6,1%	7,9%	8,4%	8,6%	8,4%	6,5%	
“Apvārsnis Eiropa” – pētniecības un inovācijas pamatprogramma	1 050,8	1 050,8	1 284,5	862,4	884,0	902,0	920,0	6 954,4	7,5%
Eiropas kosmosa programma	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0	165,0	165,0	930,0	6,5%
Reģionālā politika (Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds)	0,0	2 645,0	2 700,9	2 799,7	2 878,9	2 446,8	2 531,3	16 002,6	6,1%
React-EU – Reģionālā politika (Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds)	0,9	37,7		0,0	0,0	0,0	0,0	38,5	0,1%
Atveseļošanas un noturības mehānisms	6 217,2	4 274,4	2 700,9	2 799,7	2 878,9	2 446,8	2 531,3	13 184,6	2,6%
Savienības Civīlās aizsardzības mehānisms	43,1	30,3						73,4	2,1%
Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)	9 943,2	9 236,2	9 020,9	8 786,0	9 485,0	9 485,0	9 485,0	65 441,3	16,9%
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	52,5	339,0	330,9	320,9	296,7	256,1	259,5	1 855,7	30,5%
Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	18,8	21,1	16,2	14,1	21,9	22,0	22,0	136,1	11,8%
Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)	353,3	356,7	356,9	360,8	380,7	407,8	438,7	2 654,9	48,7%
Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms (TPM)	0,0	258,8	282,3	63,7	64,8	53,7	54,8	778,2	3,9%
Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments “Eiropa pasaulē” (NDICT “Eiropa pasaulē”)	529,7	924,3	837,4	952,8	1 173,9	1 150,2	1 057,5	6 625,8	8,3%
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT) (t.sk. Grenlande)	0,0	2,1						2,1	0,4%
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	33,1	67,9	94,0	96,0	96,0	97,0	102,0	586,0	4,0%

Tabulā redzams, ka ir nepieciešams turpināt darbu, lai nodrošinātu 2026. un 2027. gadam nosprausto mērķu sasniegšanu. Ņemot to vērā, Komisija cenšas nodrošināt, ka dalībvalstis atvēlēs pietiekamu finansējumu bioloģiskajai daudzveidībai saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un kopējo lauksaimniecības politiku. Sīkāka informācija par 2021.–2027. gada DFS biodaudzveidības mērķu īstenošanu saskaņā ar Iestāžu nolīguma 16. pantu ir sniegta budžeta projektam pievienotajā I darba dokumentā.

4.5.3. Dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušana

Komisija dzimumu līdztiesībai piemēro divējādu pieeju. No vienas puses, tā veicina dzimumu līdztiesību, izmantojot dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušanu, arvien vairāk iekļaujot dzimumu līdztiesības perspektīvu visos ES rīcības posmos, izmantojot politikas virzienus, likumdošanas pasākumus un finansēšanas programmas; un, no otras puses, izmantojot īpašus mērķtiecīgus pasākumus, lai novērstu pastāvīgo nevienlīdzību, tostarp attiecīgajās ES finansējuma programmās.

Saskaņā ar Iestāžu nolīguma 16. punkta f) apakšpunktu Komisija ir izstrādājusi izmēģinājuma metodiku ar dzimumu līdztiesību saistīto izdevumu izsekošanai 2021.–2027. gada DFS. Metodikas mērķis ir uzlabot dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušanu Komisijas budžeta procesā, katru gadu sekojot līdzi ieguldījumiem, kas veikti pēc politikas izstrādes un resursu piešķiruma dzimumu līdztiesības veicināšanai. Komisija piemēro metodiku visām ES finansējuma programmām izmēģinājuma posmā saistībā ar 2024. gada budžeta projektu. Tādējādi Komisija ir apsteigusi Iestāžu nolīguma vērienīgo mērķi gan attiecībā uz īstenošanas tvērumu, gan tā īstenošanas grafiku.

Pamatojoties uz to, turpmāk tabulā ir sniegts pārskats par izdevumiem, kas saistīti ar dzimumu līdztiesību, pamatojoties uz 2022. gadā uzņemtajām saistībām.

Ieguldījums dzimumu līdztiesībā				
Konsolidēta informācija par 2021. un 2022. gadā īstenojamajiem gada saistībām (kopā pa programmu rezultātiem, miljonos EUR)				
	REZULTĀTS 0	REZULTĀTS 0*	REZULTĀTS 1	REZULTĀTS 2
IZDEVUMU KATEGORIJA / PROGRAMMA	Nav būtiskas ietekmes uz dzimumu līdztiesību)	(Iespējams, bet tomēr neskaidra ietekme uz dzimumu līdztiesību)	(Dzimumu līdztiesība ir nozīmīgs mērķis)	(Dzimumu līdztiesība ir galvenais mērķis)
1. Izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	4 162,6	38 871,5	1 684,3	96,6
“Apvārsnis Eiropa”	265,0	21 586,8	1 684,3	96,6
Euratom pētniecības un mācību programma	0,0	534,4	0,0	0,0
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	1 574,0	0,0	0,0	0,0
Programma InvestEU	0,0	2 009,7	0,0	0,0
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI), tostarp militārā mobilitāte	0,0	9 074,2	0,0	0,0
Programma “Digitālā Eiropa”	0,0	2 361,6	0,0	0,0
Vienotā tirgus programma	0,0	1 267,0	0,0	0,0
ES Krāpšanas apkarošanas programma	48,4	0,0	0,0	0,0
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (programma “Fiscalis”)	56,9	14,9	0,0	0,0
Sadarbība muitas jomā (Muita)	241,3	14,4	0,0	0,0
Eiropas kosmosa programma	1 977,1	2 008,5	0,0	0,0
2. Izdevumu kategorija. Kohēzija, noturība un vērtības	39 525,7	408 263,5	15 385,8	6 156,8
Kohēzijas politikas fondi	38 620,4	0,0	348,9	4 606,3
Atbalsts Kīpras turku kopienai	0,0	65,5	0,8	0,0

Ieguldījums dzimumu līdztiesībā				
Konsolidēta informācija par 2021. un 2022. gadā īstenotajām gada saistībām (kopā pa programmu rezultātiem, miljonos EUR)				
	REZULTĀTS 0	REZULTĀTS 0*	REZULTĀTS 1	REZULTĀTS 2
IZDEVUMU KATEGORIJA / PROGRAMMA	Nav būtiskas ietekmes uz dzimumu līdztiesību)	(Iespējams, bet tomēr neskaidra ietekme uz dzimumu līdztiesību)	(Dzimumu līdztiesība ir nozīmīgs mērķis)	(Dzimumu līdztiesība ir galvenais mērķis)
Atvēršanas un noturības mehānisms	0,0	400 511,7	0,0	0,0
Tehniskā atbalsta instruments	0,0	232,4	0,0	2,4
Eiropa aizsardzība pret viltojumiem	1,6	0,0	0,0	0,0
Savienības Civilās aizsardzības mehānisms	0,0	536,7	0,0	0,0
Programma "ES – veselībai"	0,0	102,5	0,0	0,0
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	224,0	7,7	0,0	0,0
Eiropas Sociālais fonds Plus	646,7	1 228,2	13 461,8	715,8
Erasmus+	0,0	4 278,0	1 390,0	650,0
Eiropas Solidaritātes korpuss (ESC)	0,0	191,8	0,0	85,3
Radošā Eiropa	0,0	662,9	0,0	39,2
Tieslietas	10,2	177,1	5,5	0,0
Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības	22,8	54,6	178,8	57,7
Komunikācija	0,0	214,3	0,0	0,0
3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide	7 562,8	107 642,9	1 830,1	51,4
Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)	0,0	107 622,3	0,0	0,0
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	1 217,3	20,6	0,0	0,0
Ilgtermiņīgās zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	310,8	0,0	0,0	0,0
Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)	1 489,6	0,0	4,5	0,0
Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms (TPM)	4 545,0	0,0	1 825,6	51,4
4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība	1 266,1	1 901,3	0,0	0,0
Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)	0,0	1 887,7	0,0	0,0
Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF)	1 266,1	13,6	0,0	0,0
5. izdevumu kategorija: Drošība un aizsardzība	1 508,9	982,3	0,0	0,0
Iekšējās drošības fonds (ISF)	278,8	41,9	0,0	0,0
Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	171,4	0,0	0,0	0,0
Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovēnijā)	113,0	0,0	0,0	0,0

Ieguldījums dzimumu līdztiesībā				
Konsolidēta informācija par 2021. un 2022. gadā īstenotajām gada saistībām (kopā pa programmu rezultātiem, miljonos EUR)				
	REZULTĀTS 0	REZULTĀTS 0*	REZULTĀTS 1	REZULTĀTS 2
IZDEVUMU KATEGORIJA / PROGRAMMA	Nav būtiskas ietekmes uz dzimumu līdztiesību)	(Iespējams, bet tomēr neskaidra ietekme uz dzimumu līdztiesību)	(Dzimumu līdztiesība ir nozīmīgs mērķis)	(Dzimumu līdztiesība ir galvenais mērķis)
Eiropas Aizsardzības fonds (EAF)	945,7	940,4	0,0	0,0
6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule	6 872,9	399,3	24 594,3	701,8
Eiropas Kodoldrošības sadarbības instruments	5,9	0,0	70,2	0,0
Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments	4 055,5	10,6	18 361,4	643,5
Humānā palīdzība (HUMA)	0,0	0,0	4 609,9	0,0
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	678,0	0,0	31,1	4,5
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT) (t. sk. Grenlande)	3,9	0,0	127,6	0,0
Makrofinansālais atbalsts (MFA)	0,0	388,7	0,0	0,0
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	2 129,6	0,0	1 394,0	53,8
Īpašie instrumenti un ārpus DFS	1 216,7	3 135,4	0,0	0,0
Eiropas Savienības Solidaritātes fonds	809,5	0,0	0,0	0,0
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds	0,0	35,9	0,0	0,0
Inovāciju fonds	0,0	3 099,5	0,0	0,0
Brexit korekcijas rezerve	407,2	0,0	0,0	0,0
Kopā	62 115,6	561 196,3	43 494,5	7 006,5

Tabulā parādīts, ka dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušana ir integrēta ES budžetā. Tikai 10 no ES finansējuma programmām nav nekādas vai būtiskas ietekmes uz dzimumu līdztiesību (rezultāts 0). Attiecībā uz 24 programmām, kas atbilst rezultātam 0*, to ietekme uz dzimumu līdztiesības veicināšanu ir iespējama, bet vēl nav skaidri noteikta. Tiklīdz būs pieejama pietiekama informācija, Komisija ziņos par to ieguldījumu, izmantojot atjauninātus rezultātus. Turklāt 12 programmās dzimumu līdztiesības veicināšana ir noteikta par svarīgu mērķi, savukārt astoņas programmas veic pasākumus, kas īpaši vērsti uz dzimumu līdztiesības veicināšanu. Budžeta projektam pievienotajā I darba dokumentā ir sīkāk izstrādāta metodika, kā aprēķināt ES finansējuma programmu ieguldījumu dzimumu līdztiesībā 2021.–2027. gada DFS.

5. MEHĀNISMI PAPILDUS GADA MAKSIMĀLAJIEM APJOMIEM, KAS NOTEIKTI DAUDZGADU FINANŠU SHĒMĀ

5.1. Īpašie instrumenti

DFS regulas 3. nodaļā paredzētie īpašie instrumenti ļauj ES ātri reaģēt uz neparedzētiem apstākļiem un ārkārtas situācijām.

Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, *Brexit* korekcijas rezerve un elastības instruments nodrošina papildu līdzekļus, un saistītās saistību un maksājumu apropriācijas netiek iekļautas DFS izdevumu maksimālajos apjomos.

Vienotais rezerves instruments ļauj izmantot konkrētu izdevumu kategoriju pieejamās saistību un/vai maksājumu rezerves (iepriekšējās, pašreizējās vai turpmākās), lai finansētu papildu izdevumus, kas pārsniedz citas kategorijas maksimālos apjomus. Tāpēc tās nepalielina visas DFS kopsummu.

Sīkāka informācija par pieejamību un izmantošanu iepriekšējos gados ir sniegta 2024. gada DFS tehniskajā korekcijā ⁽¹⁾.

5.1.1. Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds darbu zaudējušiem darba ņēmējiem

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds darbu zaudējušiem darba ņēmējiem joprojām tiek izmantots kā solidaritātes un ārkārtas palīdzības instruments, kas piedāvā vienreizēju palīdzību, lai atbalstītu darba ņēmējus, kuri zaudē darbu liela mēroga pārstrukturēšanas pasākumos, un palīdzētu viņiem pēc iespējas ātrāk atrast citu darbu. 2021. gada EGF regulā ⁽²⁾ ir pārskatītas pieteikumu iesniegšanas prasības un atbilstības kritēriji, lai nodrošinātu, ka EGF var izmantot, ja pārstrukturēšanas pasākumam ir būtiska ietekme neatkarīgi no tā cēloņa. Tāpēc 2021. gada regulai ir paplašināta darbības joma, lai tā attiektos arī uz palīdzību nozīmīgas pārstrukturizācijas gadījumā, kuras iemesls ir būtiskas pārmaiņas ES tirdzniecības attiecībās vai iekšējā tirgus sastāvā, pāreja uz mazoglekļa ekonomiku, kas notikusi digitalizācijas vai automatizācijas un ekonomikas krīzes rezultātā. Minimālais darbu zaudējušo darba ņēmēju vai pašnodarbināto personu skaits ir samazināts no 500 līdz 200.

Rezervē iekļautās EGF saistību apropriācijas 2024. gadam ir 209,5 miljoni EUR, kas atbilst saskaņā ar DFS regulas 8. pantu pieejamajai maksimālajai gada summai – 186 miljoniem EUR (2018. gada cenās). Pamatojoties uz iepriekšējo īstenošanas pieredzi, budžeta projektā ir iekļauti 20,0 miljoni EUR maksājumu apropriācijās.

5.1.2. Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos

Rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (*SEAR*) var izmantot, lai finansētu palīdzību reaģēšanai uz lielām dabas katastrofām un sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, uz kurām attiecas Eiropas Savienības Solidaritātes fonds (*ESSF*) ⁽³⁾, pastiprinātu ES rīcību, reaģējot uz visiem veselības krīzes aspektiem, kā arī citām ārkārtas vajadzībām Savienībā vai trešās valstīs pēc notikumiem, kurus nevarēja paredzēt budžeta izveides laikā. Ja to prasa apstākļi, to jo īpaši var izmantot ārkārtas reaģēšanas un atbalsta operācijām pēc dabas vai cilvēka izraisītām katastrofām, humanitārām krīzēm, liela mēroga sabiedrības veselības, veterināriem vai fitosanitāriem apdraudējumiem, kā arī situācijās, kad īpašu spiedienu rada migrācijas plūsmas pie Savienības ārējām robežām.

⁽¹⁾ Daudzgadu finanšu shēmas tehniskā korekcija 2024. gadam atbilstoši 4. pantam Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (COM(2023) 320, 6.6.2023.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/691 (2021. gada 28. aprīlis) par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1309/2013 (OV L 153, 3.5.2021., 48.–70. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (OV L 311, 14.11.2002., 3.–8. lpp.).

SEAR 2024. gadam paredzētā gada apropriāciju summa ir 1 351,4 miljoni EUR saskaņā ar DFS regulas 9. pantā noteikto maksimālo apjomu, un tā ir iekļauta šajā budžeta projektā gan saistību, gan maksājumu apropriācijās. Visas no 2023. gada beigās SEAR atlikušās pieejamās summas tiks pārnestas uz 2024. gadu.

Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) 2012/2002 ⁽¹⁾ 4.a panta 4. punktu ir ierosināts 50,0 miljonus EUR izmantot tam, lai nodrošinātu pietiekamu budžeta resursu savlaicīgu pieejamību ESSF avansa maksājumiem. Summa tiktu izmantota saistību un maksājumu apropriācijās un iekļauta budžetā (budžeta 16 02 01. pantā). Atlikusī summa 1 301,4 miljonu EUR apmērā tiks iekļauta budžetā kā uzkrājums saskaņā ar DFS regulas 9. panta 3. punktu (budžeta 30 04 01. pants). Ja būs izpildīti nosacījumi, lai izmantotu rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu par līdzekļu pārvietošanu no rezerves uz attiecīgajām budžeta pozīcijām saskaņā ar Finanšu regulu.

Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (SEAR)								
								miljonus EUR
	2021. g.	2022	2023. g. ⁽¹⁾	2024. g	2025. g	2026. g	2027. g	Kopā
Gada summas 2018. gada cenās	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0	8 400,0
Gada summas 2018. gada cenās	1 273,5	1 298,9	1 324,9	1 351,4	1 378,4	1 406,0	1 434,1	9 467,2
Pārnesums no iepriekšējā gada	48,0	40,8						
<i>Iekšējs (izņemot ESSF)</i>	143,3	146,1	149,1	152,0	155,1	158,2	161,3	1 065,1
ESSF	477,5	487,1	496,8	506,8	516,9	527,2	537,8	3 550,2
Ārējs	334,3	341,0	347,8	354,7	361,8	369,1	376,5	2 485,1
<i>Gada beigu rezerve (25 %)</i>	318,4	324,7	331,2	337,8	344,6	351,5	358,5	2 366,8
Kopējā ikgadējā izmantošana	1 280,7	1 339,7	433,8					3 054,1
Pārnesums uz nākamo gadu	40,8							

⁽¹⁾ 2023. gadā ietilpst DEC 03/2023, DEC 05/2023 un DEC 09/2023.

5.1.3. Brexit korekcijas rezerve

Brexit korekcijas rezerve (BKR) ⁽²⁾ palīdz novērst negatīvās ekonomiskās un sociālās sekas dalībvalstīs un nozarēs, kuras visvairāk skar Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES. No rezerves līdzekļiem var atbalstīt tādas pasākumus kā i) atbalsts ekonomikas nozarēm, uzņēmumiem un vietējām kopienām, tostarp tām, kas atkarīgas no zvejas Apvienotās Karalistes ūdeņos; ii) atbalsts nodarbinātībai, kas cita starpā var izpausties kā saīsināta darba laika shēmas, pārkvalificēšanās un apmācība, un iii) atbalsts tam, lai nodrošinātu, ka pienācīgi funkcionē robežkontrole, muiža, sanitārā un fitosanitārā kontrole, drošības kontroles, zivsaimniecības kontrole, produktu sertifikācijas un atļauju piešķiršanas režīmi, un atbalsts saziņas, informēšanas un iedzīvotāju un uzņēmumu izpratnes veidošanas pasākumiem.

Saskaņā ar BKR regulu priekšfinansējuma summa ir darīta pieejama un izmaksāta trīs daļās laikposmā no 2021. līdz 2023. gadam, un atlikusī provizorisks piešķirtā summa tiks darīta pieejama 2025. gadā. Tāpēc apropriācijas 2024. gada budžetā netiks iekļautas.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.), kurā grozījumi pēdējoreiz izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/461 (2020. gada 30. marts) (OV L 99, 31.3.2020., 9. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1755 (2021. gada 6. oktobris), ar ko izveido Brexit korekcijas rezervi (OV L 357, 8.10.2021., 1.–26. lpp.).

Pēc tam, kad tika pieņemta Regula (ES) 2023/435, ar ko groza ANM Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz REPowerEU nodaļām atvēršanas un noturības plānos un groza BKR Regulu (ES) 2021/1755, dalībvalstīm tika atļauts visu vai daļu no sākotnējā BKR piešķiruma brīvprātīgi pārvietot uz ANM. Pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem pieprasījumiem, kopējā summa, kas no BKR jāpārvieto uz ANM, ir 2,1 miljards EUR. Attiecīgi ir koriģēti īstenošanas lēmumi, kuros noteikts provizoriskais BKR piešķirums katrai dalībvalstij, kā arī gada priekšfinansējuma summas.

5.1.4. Vienotais rezerves instruments (VRI)

Vienotais rezerves instruments racionalizē trīs agrākos atsevišķos instrumentus:

- vispārējo rezervi saistībām, kas atbilst DFS regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajam jaunajam elementam;
- neparedzēto izdevumu rezervi, kas atbilst DFS regulas 11. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajam jaunajam elementam; un
- maksājumu vispārējo rezervi, kas atbilst DFS regulas 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktajam jaunajam elementam. Rezerve ir starpība starp izpildītajām maksājumu apropriācijām un attiecīgo maksimālo apjomu.

Ar šo instrumentu ES budžetā var iekļaut jaunas saistību un/vai maksājumu apropriācijas, pārsniedzot konkrēta gada konkrētu izdevumu kategoriju maksimālos apjomus, – sākot ar 2022. gadu, izmantojot i) saistību un maksājumu apropriācijas, kas palikušas neizmantotas no iepriekšējiem gadiem, nepārsniedzot izdevumu maksimālos apjomus, sākot no 2021. gada (DFS regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts), un ii) kā galējo līdzekli – papildu summu no saistību un maksājumu apropriācijām kārtējā vai nākamajos finanšu gados (DFS regulas 11. panta 1. punkta c) apakšpunkts). Maksājumu maksimālā apjoma korekcija saskaņā ar DFS regulas 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikto elementu ir veikta tehniskajā korekcijā 2024. finanšu gadam.

2021. gada neizmantotā rezerve darīta pieejama 629 miljonu EUR apmērā (2021. gada cenās). 2023. gada budžetā tika izmantoti 280 miljoni EUR, lai palielinātu ESAI/NGEU procentu budžeta pozīciju. 2022. gada galīgajā budžetā rezerve, kas atstāta pieejama saistību maksimālā apjoma ietvaros, bija 705,4 miljoni EUR faktiskajās cenās jeb 719,5 miljoni EUR faktiskajās cenās 2023. gadā, piemērojot 2 % gada deflatoru. Pieņemot, ka 2023. gadā rezerve paliks neizmantota, VRI saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu gan no 2021., gan no 2022. gada būs pieejams 2024. gadā un būs vienāds ar 1 115,8 miljoniem EUR (faktiskajās cenās 2024. gadā).

VRI saskaņā ar 11. panta 1. punkta b) apakšpunktu summa no 2022. gada 2018. gada cenās atbilst 3 718 miljoniem EUR un tiek vienādās daļās pārvietota uz maksājumu maksimālo apjomu 2025. gadam (1 239 miljoni EUR), 2026. gadam (1 239 miljoni EUR) un 2027. gadam (1 239 miljoni EUR). Līdz ar to kopējais maksājumu maksimālais apjoms laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam 2018. gada cenās paliek nemainīgs. Tāpēc, piemērojot 2 % deflatoru, 2022. gada maksājumu maksimālais apjoms faktiskajās cenās tiek samazināts par 4 024 miljoniem EUR un maksimālais apjoms faktiskajās cenās tiek palielināts par 1 424 miljoniem EUR 2025. gadam, 1 452 miljoniem EUR 2026. gadam un par 1 481 miljonu EUR 2027. gadam 11. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas rezultātā. Kopējā gada summa, kas mobilizēta saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu (ar ko aizstāj vispārējo rezervi saistībām) un 11. panta 1. punkta c) apakšpunktu (ar ko aizstāj neparedzēto izdevumu rezervi), nevar pārsniegt 0,04 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI) saistību apropriācijās un 0,03 % no ES NKI maksājumu apropriācijās. Šīm summām arī jāatbilst pašu resursu maksimālajam apjomam. Pieejamās summas un robežvērtības katru gadu nosaka finanšu shēmas tehniskajā korekcijā.

7. izdevumu kategorija (Eiropas publiskā pārvalde) joprojām ir pakļauta spiedienam gan 2023., gan 2024. gadā augstās inflācijas un pastāvīgi augsto enerģijas cenu dēļ, kas tieši ietekmē administratīvās izmaksas. Neraugoties uz lielajām pūlēm saglabāt stabilitu personālu un ierobežot ar algām nesaistīto izdevumu pieaugumu sarežģītos apstākļos, ir jāizmanto vienotais rezerves instruments saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu, lai ievērotu visas juridiskās saistības, 131 miljona EUR apmērā. Vēl 45,6 miljoni EUR no vienotā rezerves instrumenta saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu ir vajadzīgi, lai segtu pieaugošos izdevumus pensijām visās iestādēs un struktūrās. Tomēr kopumā vienotā rezerves instrumenta nepieciešamā izmantošana 176,6 miljonu EUR apmērā 2024. gadā nozīmē, ka kopējie administratīvie izdevumi 7. izdevumu kategorijā 2021.–2024. gadā nepārsniedz šai izdevumu kategorijai DFS regulā noteiktos maksimālos apjomus, ņemot vērā to, ka neizmantotās rezerves 7. izdevumu kategorijā 2021.–2022. gadā bija 467 miljoni EUR.

Tajā pašā laikā nepieredzēti straujais procentu likmju pieaugums tirgos rada daudz lielākas vajadzības pēc finansēšanas izmaksām, kas saistītas ar aizņēmumu operācijām 2024. gada budžetā, salīdzinājumā ar finanšu plānojumu 2024. gadam. Tam ir jāizmanto vienotais rezerves instruments saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu 372,8 miljonu EUR apmērā un elastības instruments 1 335,4 miljonu EUR apmērā. Tādējādi no VRI saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu joprojām ir pieejami tikai 566 miljoni EUR, kā norādīts turpmāk tabulā.

<i>miljonos EUR (faktiskajās cenās)</i>	2021. g.	2022	2023. g.	2024. g
Saistību rezerve, kas paliek pieejama gada beigās	629,0	705,4		
Pieejams ikgadējais VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts		641,5	1 373,9	1 115,8
VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts, no 2021. gada		641,5	654,4	381,9
VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts, no 2022. gada			719,5	733,9
VRI izmantošana gadā, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts		0,0	280,0	549,4
VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts, no 2021. gada		0,0	280,0	381,9
VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts, no 2022. gada			0,0	167,6
Atlikušais VRI gada beigās, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts		641,5	1 093,9	566,3
VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts, no 2021. gada		641,5	374,4	0,0
VRI, 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts, no 2022. gada			719,5	566,3

5.1.5. Elastības instruments

Elastības instrumentu var izmantot, lai finansētu īpašus neparedzētus izdevumus saistību apropriācijās un atbilstošās maksājumu apropriācijās, ko nevar finansēt, nepārsniedzot vienai vai vairākām izdevumu kategorijām pieejamo maksimālo apjomu.

Saskaņā ar DFS regulas 12. pantu elastības instrumenta ikgadējā summa 2024. gadam ir 1 030,4 miljoni EUR (915 miljoni EUR 2018. gada cenās). Jebkuru gada summas neizmanto daļu var izmantot līdz n+2 gadam. Visas 2023. gada beigās atlikušās pieejamās summas tiks pārnestas uz 2024. gadu.

Īstermiņa aizsardzības instrumenta finansēšanas un municijas ražošanas atbalsta akta ietvaros Komisija ierosina 2024. gadā izmantot 300,2 miljonus EUR no elastības instrumenta 5. izdevumu kategorijā (Drošība un aizsardzība).

Turklāt nepieredzēti straujais procentu likmju pieaugums tirgos rada daudz lielākas vajadzības pēc finansēšanas izmaksām, kas saistītas ar aizņēmumu operācijām 2024. gada budžetā, salīdzinājumā ar finanšu plānojumu 2024. gadam. Tam ir jāizmanto vienotais rezerves instruments 372,8 miljonu EUR apmērā un elastības instruments 1 335,4 miljonu EUR apmērā, tādējādi pilnībā izmantojot atlikušās elastības instrumenta pieejamās summas, tostarp 2023. gadam.

Iepriekšējie lēmumi par elastības instrumenta izmantošanu 2021., 2022., 2023. un 2024. gadam ietekmē maksājumu apropriāciju līmeni 2024. gada budžeta projektā par kopējo summu 1 747,3 miljoni EUR. Šo izmantošanas lēmumu maksājumu profili ir sīki izklāstīti šajā tabulā.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi pašreizējās cenās)

Saistību budžeta gads un lēmuma atsauce	2024. g	2025. g	2026. g	2027. g	Kopā
— Nobalsotais 2021. gada budžets, kas pieņemts 2020. gada 18. decembrī (OV L 93, 17.3.2021.)	7,6	0,0	0,0	0,0	7,6
— Nobalsotais 2022. gada budžets, kas pieņemts 2021. gada 22. decembrī (OV L 45, 24.2.2022.)	49,8	36,7	0,0	0,0	358,4
— Nobalsotais 2023. gada budžets, kas pieņemts 2022. gada 23. novembrī (OV L 58, 23.2.2023.)	279,0	120,6	83,2	0,0	482,8
— 2024. gada budžeta projekts, kas pieņemts 2023. gada 7. jūnijā	1 410,8	85,3	83,9	55,5	1 635,5
Kopā	1 747,3	242,6	167,1	55,5	2 212,5

5.2. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas un budžeta garantijas

Komisija ES vārdā īsteno četras finansiālās palīdzības programmas (skatīt turpmāk 5.2.1. līdz 5.2.4. iedaļu), kas tiek finansētas kapitāla tirgos. Tie ir aizņēmumi, par kuriem Komisija noslēgusi līgumus un kurus pēc tam aizdod dalībvalstīm vai trešām valstīm. Ir izveidots arī piektais un radikāli atšķirīgais mehānisms *NextGenerationEU*. Trīs no pirmajiem četriem neietekmē budžetu, izņemot iespējamo ar tiem saistīto saistību nepildīšanas risku. Ceturtajam – makrofinansiālās palīdzības aizdevumiem trešām valstīm – ir tieša ietekme uz budžetu tiktāl, ka, atkarībā no izņēmumiem, 9 % aizdevumu ir rezervēti kopējā uzkrājumu fondā kā drošības rezerve iespējamai saistību neizpildei. Šīs četras programmas informācijai ir izklāstītas turpmāk. *NextGenerationEU* ir aprakstīts nākamajā iedaļā, jo šim instrumentam ir būtiska ietekme uz budžetu. Sīkāka informācija ir atrodama šā budžeta projekta pielikumā “Aizņēmumu un aizdevumu operācijas”.

Komisija īsteno arī ES budžeta garantijas, kas ir efektīvs veids, kā stimulēt investīcijas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu ES ekonomikas un ilgtspējīgas izaugsmes mērķus. Finanšu regula ⁽¹⁾ un DFS 2021.–2027. gadam ir nozīmīgs solis ceļā uz garantiju nodrošināšanas un pārvaldības mehānisma racionalizēšanu. Galvenais ES budžeta atbalsta veids investīcijām Eiropas Savienībā ir *InvestEU*; galvenais atbalsts garantētiem aizdevumiem ārpus ES ir Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai plus, ko atbalsta ar Ārējās darbības garantija. Uzkrājumi šiem instrumentiem ir apvienoti vienā kopējā uzkrājumu fondā. Šie instrumenti ir sīki izklāstīti attiecīgajās izdevumu kategorijās 3. iedaļā un šim budžeta projektam pievienotajā XI darba dokumentā.

5.2.1. Pagaidu atbalsta instruments bezdarba riska mazināšanai ārkārtas situācijā (SURE)

SURE ⁽²⁾ ir papildu pagaidu instruments, kas ļauj sniegt Savienības finansiālo palīdzību līdz pat 100 miljardu EUR apmērā Savienības aizdevumu veidā skartajām dalībvalstīm. Iespējamās saistības, kas izriet no minētajiem Savienības aizdevumiem, tiek saskaņotas ar ES budžeta ierobežojumiem ar dalībvalstu garantijām Savienības budžetam, kas veido 25 % no piešķirtajiem aizdevumiem. Šīs garantijas katra dalībvalsts sniedza atbilstīgi savai attiecīgajai daļai Savienības kopējā NKI. SURE ir papildu finansiālais atbalsts, kurš papildina valstu pasākumus un parasto dotāciju atbalstu, ko līdzīgiem mērķiem sniedz no Eiropas Sociālā fonda.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (SURE) pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.).

5.2.2. Maksājumu bilances (MB) mehānisms

Maksājumu bilances mehānisms palīdz dalībvalstij saglabāt stabilu finanšu darījumu summu ar pārējo pasauli (maksājumu bilance). Ar šo mehānismu īsteno LESD 143. pantā paredzēto mehānismu, saskaņā ar kuru ES var palīdzēt dalībvalstīm ārpus eurozonas, kurām ir grūtības saistībā ar to maksājumu bilanci vai valūtu. Komisija aizņemas ES vārdā un aizdod tālāk saņēmējam dalībvalstīm.

5.2.3. Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms (EFSM)

Saskaņā ar EFSM Komisija ir arī pilnvarota aizņemties ES vārdā, lai finansētu aizdevumus. Tas ir uz LESD 122. panta 2. punktu balstīts mehānisms, kas attiecas uz visām dalībvalstīm. ES var aizņemties tālākai aizdošanai dalībvalstij, "kurā ir nopietnas ekonomiskas vai finansiālas grūtības, ko izraisījuši ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt". EFSM ir daļa no plašāka drošības tīkla. Tā līdzekļi tiek apvienoti ar aizdevumiem no Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta (EFSI), ESM un/vai Starptautiskā Valūtas fonda (SVF). Lai saņēmējas dalībvalstis varētu pretendēt uz atbalstu, tām jāīsteno konkrēti politikas pasākumi, un par tām reizi ceturksnī pārbaudes veic ES, Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) un Eiropas Centrālā banka (ECB).

Šodien eurozonas dalībvalstis, kurām vajadzīga finansiāla palīdzība, vērsas pie Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM), kas ir pastāvīga starpvaldību iestāde. ES dalībvalstis, kas nav eurozonā, var vērsties pie ES pēc maksājumu bilances palīdzības (skatīt 5.2.2. iedaļu). EFSM joprojām ir spēkā attiecībā uz konkrētiem uzdevumiem, piemēram, termiņu pagarināšanu aizdevumiem Īrijai un Portugālei un pagaidu aizdevumu nodrošināšanu.

5.2.4. Makrofinansiālās palīdzības aizdevumi

Skatīt 3.8.4. iedaļu.

5.3. Izdevumi, ko finansē no piešķirtajiem ieņēmumiem

Šajā iedaļā sniegts pārskats par galvenajiem mehānismiem, ar kuru palīdzību ES saņem ārējos piešķirtos ieņēmumus, un jo īpaši par *NextGenerationEU* – Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu. Tie ir mehānismi ārpus DFS, bet tie var ietekmēt budžetu, jo tie var izmantot savu struktūru izdevumu un ziņošanas vajadzībām vai arī var papildināt programmu finansēšanu budžetā. *NextGenerationEU* līdzekļi tiek īstenoti, izmantojot vairākas Savienības programmas.

5.3.1. *NextGenerationEU*

NextGenerationEU ir ārkārtas un pagaidu atveseļošanas finansēšanas mehānisms. Finansējums tiek nodrošināts ar lēmumu par pašu resursiem, kas pilnvaro Komisiju Savienības vārdā aizņemties līdz 807 miljardiem EUR (jeb 750 miljardiem EUR 2018. gada cenās) ar saistībām saistītiem atveseļošanas pasākumiem laikposmā no 2021. līdz 2024. gadam. 421,1 miljards EUR (390 miljardi EUR 2018. gada cenās) būs pieejams dalībvalstīm Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros neatmaksājamam atbalstam, atmaksājamam atbalstam, izmantojot finanšu instrumentus, vai budžeta garantiju un saistīto izdevumu nodrošināšanai. Vēl 391,0 miljards EUR (360 miljardi EUR 2018. gada cenās) tiks darīti pieejami aizdevumu veidā, no kuriem 225,6 miljardi EUR tiks darīti pieejami 2024. gadā. Apropriācijas, kas nepieciešamas *NextGenerationEU* aizņēmuma izmaksu segšanai, ir nodrošinātas 2.b izdevumu apakš kategorijā "Noturība un vērtības".

Šobrīd notiek *NextGenerationEU* īstenošana, un paredzams, ka, tā kā notiek virzība uz ANM darbības cikla otro pusi, tiks izmaksāts daudz vairāk līdzekļu. Saistības par kopējām summām ir uzņemtas līdz 2023. gada beigām, savukārt maksājumus var veikt līdz 2026. gada beigām. Tomēr ir viens izņēmums: saistības par apropriācijām tehniskajai un administratīvajai palīdzībai *NextGenerationEU* pasākumu īstenošanai var uzņemties līdz 2027. gadam.

Plānots, ka 2024. gadā iemaksas no *NextGenerationEU* nodrošinās papildu 36 miljonus EUR saistību apropriācijās, savukārt maksājumi tiek lēsti 112,9 miljardu EUR apmērā. Lielākā daļa maksājumu (96,0 miljardi EUR, pamatojoties uz pašreizējo informāciju) atspoguļo aplēstos maksājumus Atveseļošanas un noturības mehānismam. Pārskats par plānotajām saistību daļām visā DFS periodā informācijas nolūkos ir iekļauts finanšu plānojuma iedaļā. Kopējās pieejamās summas un plānotie gada maksājumi ir iekļauti attiecīgo budžeta pozīciju budžeta piezīmēs saskaņā ar Finanšu regulas 21. un 22. pantu. *NGEU* pielikumā ir ietverts pilnīgs pārskats par visām attiecīgajām budžeta pozīcijām un summām, kā noteikts Iestāžu nolīguma pielikuma 41. punktā.

(miljonos EUR, noapaļoti skaitļi faktiskajās cenās)

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts		Iemaksas no <i>NextGenerationEU</i>		Kopā	
			SA	MA	SA	MA	SA	MA
“Apvārsnis Eiropa”			12 812,1	11 832,8	13,1	1 543,8	12 825,2	13 376,6
Tostarp:	Kopa “Veselība”	01 02 02 10	650,5	328,1		386,1	650,5	714,2
	Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”	01 02 02 40	1 175,0	1 200,2		328,7	1 175,0	1 528,9
	Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”	01 02 02 50	1 288,8	942,2		210,0	1 288,8	1 152,2
	Eiropas Inovācijas padome	01 02 03 01	1 166,8	844,8		606,0	1 166,8	1 450,8
	Atbalsta izdevumi programmai “Apvārsnis Eiropa”	01 01 01	813,2	813,2	13,1	13,1	826,3	813,2
Fonds InvestEU			347,5	346,7	0,5	1 253,1	348,0	1 599,8
Tostarp:	<i>InvestEU</i> garantija – Kopējā uzkrājumu fonda (CPF) nodrošinājums	02 02 02	294,0	150,0		1 200,0	294,0	1 350,0
	<i>InvestEU</i> konsultāciju centrs, portāls un papildu pasākumi	02 02 03	52,5	26,3		52,5	52,5	78,8
	Atbalsta izdevumi <i>InvestEU</i>	02 01 10	1,0	1,0	0,5	0,7	1,5	1,7
REACT-EU			56 217,2	19 935,0	2,1	10 690,9	56 219,3	30 625,9
Tostarp:	ERAF – Darbības izdevumi – Finansējums saskaņā ar <i>REACT-EU</i>	05 02 05 01	p.m.	p.m.	—	6 281,2	p.m.	6 281,2
	ERAF – Operatīvā tehniskā palīdzība – Finansējums saskaņā ar <i>REACT-EU</i>	05 02 05 02	p.m.	p.m.	—	28,9	p.m.	28,9
	Atbalsta izdevumi Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF)	05 01 01	5,1	5,1	2,1	2,1	7,2	7,2
	ESF – Darbības izdevumi – Finansējums saskaņā ar <i>REACT-EU</i>	07 02 05 01	p.m.	p.m.		4 056,3	p.m.	4 056,3
	ESF – Operatīvā tehniskā palīdzība – Finansējums saskaņā ar <i>REACT-EU</i>	07 02 05 02	p.m.	p.m.		12,4	p.m.	12,4
	EAFVP – Darbības izdevumi – Finansējums saskaņā ar <i>REACT-EU</i>	07 02 06 01	p.m.	p.m.		310,1	p.m.	310,1

Programma	Nosaukums	Pozīcija	2024. g. budžeta projekts		Iemaksas no NextGenerationEU		Kopā	
			SA	MA	SA	MA	SA	MA
	Atbalsta izdevumi "Eiropas Sociālajam fondam Plus (ESF+) – daļita pārvaldība"	07 01 01 01	7,1	7,1			7,1	7,1
ANM neatmaksājams atbalsts			123,5	104,7	14,0	95 964,4	137,5	96 069,1
Tostarp:	Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (RRF) – Dotācijas	06 02 01	p.m.	p.m.		95 950,4	p.m.	95 950,4
	Atbalsta izdevumi "Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānismam"	06 01 01	2,1	2,1	14,0	14,0	16,1	16,1
Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU)			230,3	249,9	2,4	351,9	232,7	601,8
Tostarp:	Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU)	06 05 01	230,3	211,0		349,5	230,3	560,5
	Atbalsta izdevumi rescEU	06 01 04	p.m.	p.m.	2,4	2,4	2,4	2,4
Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)¹			13 155,8	11 991,9		1 806,5	13 155,8	13 798,4
Tostarp:	Lauku attīstības intervences, ko finansē no Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI)	08 03 01 03	p.m.	p.m.		1 805,6	p.m.	1 805,6
	ELFLA – Operatīvā tehniskā palīdzība, ko finansē no Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI)	08 03 03	p.m.	p.m.		0,9	p.m.	0,9
	Atbalsta izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai	08 01 02	1,9	1,9			1,9	1,9
Taisnīgas pārkārtošanas fonds¹			1 489,9	3,3	3,7	1 243,4	1 493,6	1 246,7
Tostarp:	Taisnīgas pārkārtošanas fonds (TPF) – Darbības izdevumi	09 03 01	1 485,6	p.m.	—	1 229,2	1 485,6	1 229,2
	Taisnīgas pārkārtošanas fonds (TPF) – Operatīvā tehniskā palīdzība	09 03 02	4,2	3,3	—	10,5	4,2	13,7
	Atbalsta izdevumi Taisnīgas pārkārtošanas fondam (TPF)	09 01 02	p.m.	p.m.	3,7	3,7	3,7	3,7
Kopā			84 376,3	44 464,3	35,7	112 854,0	84 412,0	157 318,3

5.3.2. Inovāciju fonds

Inovāciju fonds (IF) ir izveidots ar Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) direktīvas ⁽¹⁾ 10.a panta 8. punktu. Inovāciju fonda mērķis ir atbalstīt revolucionāru un tīru tehnoloģiju demonstrējumu projektus. Tā mērķis ir atlasīt inovatīvus projektus un palīdzēt novērst to finansējuma trūkumu tā, lai tie varētu ienākt tirgū agrīnā posmā, kā arī tādus projektus, kurus paredzēts paplašināt to plašai komerciālai izvēšanai visā Savienībā. Fonda ⁽²⁾ pamatā ir Savienības tiesību akti, bet to pilnībā finansē ārpus DFS. Inovāciju fondam īpaši piešķirto ETS kvotu daļas izsolišana rada ārējos piešķirtos ieņēmumus, no kuriem fonds tiek finansēts. Līdz ar ETS direktīvas ⁽³⁾ pārskatīšanu kā daļu no paketes "Gatavi mērķrādītājam 55 %" tika paplašināts Inovāciju fonda lielums, darbības joma un veids. Tajā pašā laikā ar REPowerEU regulu tika ieviests 12 miljardu EUR ieguldījums no Inovāciju fonda ETS kvotām līdz 2026. gadam, lai finansētu papildu ANM dotācijas nolūkā pārvarēt enerģētikas krīzi un atteikties no Krievijas fosilā kurināmā. Turklāt Zaļā kursa industriālais plāns kopā ar tam sekojošo Neto nulles emisiju industrijas aktu un paziņojumu par Eiropas Ūdeņraža banku uzmanības centrā nolika Inovāciju fondu un uzsvēra Inovāciju fonda nozīmi Eiropas līderībā tīru tehnoloģiju jomā.

Lai rūpniecības investīcijas piesaistītu ilgtspējīgas enerģijas prioritārās jomās, tostarp atjaunīgā ūdeņraža jomā, Komisija divkāršoja finansējumu trešajam uzaicinājumam iesniegt liela mēroga projektus, kas tika izsludināts 2022. gada novembrī, salīdzinājumā ar iepriekšējo uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Kopumā paredzams, ka 2023. gadā tiks piešķirtas Inovāciju fonda dotācijas 3,1 miljarda EUR apmērā. Saskaņā ar paziņojumu par Eiropas Ūdeņraža banku 2023. gada rudenī tiks sākti pirmā fiksētas piemaksas izsole par atjaunīgā ūdeņraža ražošanu ar finansējumu 800 miljonu EUR apmērā un ietekmi uz budžetu 2024. gadā. Turklāt, lai reaģētu uz zaļā kursa industriālā plāna un Neto nulles emisiju industrijas akta prioritātēm, 2024. gada uzaicinājumu apjoms attiecībā uz Inovāciju fondu dotācijām tiks palielināts līdz 4 miljardiem EUR. Attiecīgie maksājumi tiks veikti atkarībā no atbalstāmo projektu īstenošanas gaitas.

5.3.3. Eiropas Miera mehānisms

ES palīdz novērst krīzes, atjaunot mieru, sabiedrisko kārtību vai stabilizēt visas pasaules valstis vai reģionus, kas saskaras ar konfliktiem vai nekārtībām. Eiropas Miera mehānisms (EMM) ⁽⁴⁾, kas ir atsevišķs ārpusbudžeta finansēšanas mehānisms, ļauj ES saskaņoti reaģēt uz drošības problēmām trešās valstīs, izmantojot kopējās drošības un aizsardzības politikas militārās operācijas un palīdzības pasākumus, kurus saskaņā ar Līgumiem nevar finansēt no ES budžeta. Mehānisma mērķis ir palīdzību, ko sniedz, izmantojot ES kopējās drošības un aizsardzības politikas operācijas, papildināt ar darbībām, kas uzlabo attiecīgo trešo valstu, starptautisko un reģionālo organizāciju militārās un aizsardzības spējas.

Saskaņā ar EMM lēmumu papildus iestāžu personālam, uz kuru attiecas ES budžeta 7. izdevumu kategorija, Eiropas Miera mehānisma pārvaldībai ir nepieciešami administratīvā atbalsta izdevumi, ko finansē no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, un jo īpaši Komisijas ārštata darbinieki centrālajā birojā un Savienības delegācijās.

Padome 2023. gadā, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, pieņēma papildu lēmumus par atbalstu Ukrainas bruņotajiem spēkiem par papildu summu 1,5 miljardu EUR apmērā, tādējādi kopējo atbalsta summu palielinot līdz 4,6 miljardiem EUR. Turklāt ir panākta politiska vienošanās nodrošināt vēl 1 miljardu EUR munīcijas kopīgai iegādei.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK.

⁽²⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/856 (2019. gada 26. februāris), ar ko attiecībā uz Inovāciju fonda darbību papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 140, 28.5.2019., 6.-17. lpp.).

⁽³⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK un Lēmumu (ES) 2015/1814, lai stiprinātu ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu un paplašinātu to atbilstīgi Savienības 2030. gadam izvirzītajām vērienīgākajām klimaticerēm (COM(2021) 551, 14.7.2021.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528.

FINANŠU PLĀNOJUMS 2025-2027

CONTENTS

1. Ievads	149
1.1. Pārskats	149
1.2. Finanšu plānojuma izklāsts	152
2. Izmaiņas salīdzinājumā ar 2023. gada februāra finanšu plānojumu	154
2.1. 1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	154
2.2. 2. izdevumu kategorija. Kohēzija, noturība un vērtības	157
2.3. 3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide	160
2.4. 4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība	161
2.5. 5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība	162
2.6. 6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule	163
2.7. 7. izdevumu kategorija. Eiropas publiskā pārvalde	165
3. Pielikumi	167
3.1. Pārskats	167
3.2. Kopsavilkums pa programmām	171
3.3. 1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	178
3.4. 2.a izdevumu apakškategorija. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	196
3.5. 2.b izdevumu apakškategorija. Noturība un vērtības	197
3.6. 3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide	207
3.7. 4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība	213
3.8. 5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība	216
3.9. 6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule	221
3.10. Decentralizētās aģentūras	229
3.11. Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un īpašiem pienākumiem	232
4. Pielikumi Konkrēti DFS elementi	234
4.1. Summas saskaņā ar DFS regulas 5. pantu (kopējās summas budžeta projektā)	234
4.2. NextGenerationEU (izmaiņas salīdzinājumā ar finanšu plānojuma tehnisko atjauninājumu)	237
4.3. NextGenerationEU (paredzami gada maksājumi)	241
4.4. Piešķirums saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu (izmaiņas salīdzinājumā ar finanšu plānojuma tehnisko atjauninājumu)	244
4.5. Piešķirums saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu (kopējās summas budžeta projektā)	245

1. IEVADS

1.1. Pārskats

Finanšu plānojums ir likumīga prasība saskaņā ar Finanšu regulas ⁽¹⁾ 41. panta 2. punktu un Iestāžu nolīguma ⁽²⁾ III daļas 26. punktu. Tas aptver daudzgadu finanšu shēmas (“DFS”) ⁽³⁾ 2025.–2027. gada periodu. Tā mērķis ir sniegt atjauninātas un ticamas prognozes par spēkā esošo tiesību aktu un vēl nepieņemto tiesību aktu priekšlikumu ietekmi uz budžetu.

Finanšu plānojumā ir integrētas jaunākās izmaiņas izdevumu programmās un instrumentos un sniegtas norādes turpmākajiem gadiem. Tas neskar un neietekmē nevienu turpmāku Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas lēmumu ikgadējās budžeta procedūras laikā. Šis plānojums sniedz visjaunākās indikatīvās aplēses 2025.–2027. gadam.

Šis finanšu plānojuma ievads parāda salīdzinājumu ar 2023. gada februāra finanšu plānojuma tehnisko atjauninājumu ⁽⁴⁾. Finanšu plānojumā ir iekļauta arī šāda informācija.

- Palielinājumi, pamatojoties uz DFS regulas (DFSR) 5. pantu: laikposmā no 2022. līdz 2027. gadam tiek piešķirti papildu līdzekļi atlasītām prioritārām programmām, izmantojot īpašu mehānismu, kas saistīts ar ieņēmumiem no Savienības iekasētajiem naudas sodiem. Pamatojoties uz konservatīvu pieeju, indikatīvās gada summas ir noteiktas vismaz 1,5 miljardu EUR apmērā (2018. gada cenās) 2025.–2026. gadam, un atlikuma kopējā summa 2027. gadā ir 11 miljardi EUR (arī 2018. gada cenās). Pamatojoties uz DFS tehnisko korekciju, kas tiek iesniegta katru gadu pirms budžeta projekta pieņemšanas, tiks noteikta galīgā summa (un atbilstoša maksimālo apjomu korekcija) un attiecīgā gadījumā tiks attiecīgi atjaunināts finanšu plānojums (attiecīgajam gadam un atlikumam 2027. gadā).
- Indikatīvs piešķirums ierosinātajam pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” papildu palielinājumam no atceltajām saistībām atbilstošajām apropriācijām pētniecības jomā, kas atkārtoti darītas pieejamas, pamatojoties uz Finanšu regulas 15. panta 3. punktu, saskaņā ar kopīgo deklarāciju par atbrīvoto līdzekļu atkārtotu izmantošanu saistībā ar pētniecības programmu ⁽⁵⁾, ko papildina kopīgais politiskais paziņojums, par kuru panākta vienošanās sarunās par Eiropas Mikroshēmu aktu. Šajā kopīgajā paziņojumā ir paredzēts, ka summa 75 miljonu EUR apmērā no kopējās summas 500 miljonu EUR apmērā (2018. gada cenās) laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam tiks piešķirta pētniecības aktivitātēm saistībā ar iniciatīvu “Mikroshēmas Eiropai”, kas paredz nedaudz atšķirīgu attiecīgā indikatīvā piešķiruma sadalījumu starp pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļām, nekā norādīts politikajā vienošanās par DFS.

Attiecībā uz *NextGenerationEU* ⁽⁶⁾ īstenošanas plānošanu visas saistības par *NGEU* darbības izdevumiem būs jāuzņemas līdz 2023. gada beigām, bet administratīvās palīdzības izdevumi turpināsies līdz 2027. gadam. Finanšu plānojumā ir sīki izklāstītas summas, par kurām panākta vienošanās DFS ietvaros pa budžeta pozīcijām. Tajā ir atsauce uz katras programmas kopējām summām juridiskajā pamatā. Ja ir papildinājumi vai palielinājumi, tie ir sīkāk paskaidroti tekstā.

Turpmāk tabulā sniegts pārskats par galvenajām izmaiņām salīdzinājumā ar finanšu plānojuma tehnisko atjauninājumu pa gadiem un pa izdevumu kategorijām, tajā skaitā rezervju izmaiņām. Plānojums atspoguļo DFS maksimālos apjomus, kas koriģēti DFS tehniskajā korekcijā 2024. gadam ⁽⁷⁾, ņemot vērā palielinājumus uz DFSR 5. panta pamata.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁽²⁾ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (OV L 433I, 22.12.2020., 28.–46. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11.–22. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisija 24. februārī izdeva labojumu finanšu plānojuma tehniskajā atjauninājumā.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīga deklarācija par atbrīvoto līdzekļu atkārtotu izmantošanu saistībā ar pētniecības programmu (OV C 444I, 22.12.2020., 3. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23. lpp.).

⁽⁷⁾ Daudzgadu finanšu shēmas tehniskās korekcijas 2024. gadam atbilstoši 4. pantam Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Kopsavilkums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Budžeta projekts	Finanšu plānojums	Finanšu plānojums	Finanšu plānojums
1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	21 431,353	21 258,137	21 837,000	22 052,854
Jaunā rezerve	166,647	13,863	10,000	24,146
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	157,199	10,424	-7,185	-2,402
2.A izdevumu kategorija. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	64 665,196	66 478,044	56 724,702	58 638,386
Jaunā rezerve	17,804	0,956	0,298	0,614
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	16,138	0,000	0,000	0,000
2.B izdevumu kategorija. Noturība un vērtības (*)	10 314,168	8 458,124	9 720,910	11 460,849
Tostarp elastības instruments	1 335,351			
Tostarp vienotais rezerves instruments (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	372,817			
Jaunā rezerve	0,000	55,876	90,090	183,151
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	-37,370	-1,975	-1,546	-1,549
3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide	57 388,891	57 510,562	57 282,571	57 502,985
Jaunā rezerve	60,109	47,438	49,429	54,015
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	3,397	-0,471	-0,594	-0,720
4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība	3 896,706	4 349,640	4 263,504	4 418,460
Jaunā rezerve	123,294	37,360	51,496	46,540
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	88,402	0,000	0,000	0,000
5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība	2 304,178	2 212,991	2 408,338	2 680,864
Tostarp elastības instruments	300,178			
Jaunā rezerve	0,000	30,009	26,662	24,136
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	310,833	0,000	0,000	0,000
6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule	15 830,000	15 195,285	14 645,484	15 217,893
Jaunā rezerve	0,000	108,715	108,516	113,107
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	-107,410	-0,212	-2,201	-0,143
7. izdevumu kategorija. Eiropas publiskā pārvalde	11 949,625	12 423,727	12 898,793	13 265,272
Tostarp vienotais rezerves instruments (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	176,625			
Jaunā rezerve	0,000	-299,727	-392,793	-306,272

Kopsavilkums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Budžeta projekts	Finanšu plānojums	Finanšu plānojums	Finanšu plānojums
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	- 83,194	- 394,505	- 474,136	- 450,202
Kopējie aplēstie izdevumi	187 780,117	187 886,510	179 781,302	185 237,563
Tostarp elastības instruments	1 635,529			
Tostarp vienotais rezerves instruments (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	549,442			
Jaunā rezerve	367,854	- 5,510	- 56,302	139,437
Rezerves starpība salīdzinājumā ar tehnisko atjauninājumu	347,995	- 386,739	- 485,662	- 455,016
Tematiskie īpašie instrumenti	1 560,861	2 740,765	1 623,920	1 656,398
Pavisam kopā	189 340,978	190 627,275	181 405,222	186 893,961

(*) 2025.–2027. gadam bez ESAI pozīcijas izmaksu prognozes ietekmes.

Papildus konkrētiem 2024. gada budžeta projektā ierosinātajiem palielinājumiem un korekcijām galvenās izmaiņas salīdzinājumā ar 2023. gada februāra tehnisko atjauninājumu attiecas uz:

- palielinājumu integrēšanu 2024. gadā, pamatojoties uz DFSR 5. pantu. Tie ietekmē “Apvārsnis Eiropa”, InvestEU, “ES — veselībai”, Erasmus+, “Radošā Eiropa”, “Tiesības un vērtības” (t. i., “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”) darbības pozīcijas, kā arī administratīvā atbalsta pozīcijas (tostarp izpildaģentūras).
- Pārdales starp atbalsta izdevumu pozīcijām un/vai darbības pozīcijām vai starp atbalsta izdevumu pozīcijām un izpildaģentūrām tajā pašā budžeta gadā. Attiecīgās programmas ir “Apvārsnis Eiropa”, ITER un EAF.
- 2024. gada budžeta projektā izmantoto pieņēmumu par algu izdevumu pārskatīšanu ietekme uz finanšu plānojumu gan Komisijai, gan pārējām iestādēm.
- ESAI procentu pozīcijas atjauninājums atspoguļo 2024. gada budžeta projektu (palielinājums par 1,9 miljardiem EUR), lai ņemtu vērā finansējuma izmaksu pieaugumu attiecīgo aizņēmumu un izdevumu aktivitāšu finansēšanai. Šī aplēse ir balstīta uz 2023. gada maijā pieejamo informāciju, un tā būs atkarīga no neatmaksājamā atbalsta izmaksām un procentu likmju izmaiņām līdz gada beigām. Attiecībā uz 2025.–2027. gadu Eiropas Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas arī turpmāk prasīs ievērojamo palielinājumu, jo procentu likmes ir ievērojami augstākas, nekā tika pieņemts, pieņemot instrumentu un DFS regulu, un atkarībā no izmaksāšanas profila. Ņemot vērā nenoteiktības, kas saistītas ar neatmaksājamā atbalsta faktisko izmaksāšanas grafiku un procentu likmju attīstību, **finanšu plānojums šiem gadiem nav atjaunināts**. Tomēr 2.2.2. iedaļā ir sniegta iespējamo izmaksu pārsniegumu indikatīvā gada ietekme laikposmā no 2025. līdz 2027. gadam. Šis jautājums tiks sīkāk aplūkots nākamajā DFS vidusposma pārskatīšanā.
- Politisko vienošanos par Eiropas mikroshēmu aktu⁽¹⁾, jo īpaši, lai atspoguļotu lielāku pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ieguldījumu kopuzņēmumā “Mikroshēmas” (bijušajā kopuzņēmumā “Svarīgas digitālās tehnoloģijas”) un atceltu sākotnēji ierosināto 400 miljonu EUR pārdales no programmas “Digitālā Eiropa”.

(1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai (Mikroshēmu akts) (COM(2022) 46, 8.2.2022.).

- Programmas “Digitālā Eiropa” kiberdrošības pozīcijai 2024. gadā plānots piešķirt 110 miljonus EUR saistību apropriācijās, ko ierosināts finansēt, atliekot Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) digitālo sadaļu 100 miljonu EUR apmērā un iestādes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (AMLA) darbības sākšanai sākotnēji plānoto summu 10 miljonu EUR apmērā, ko var darīt pieejamu jaunās aģentūras izveides aizkavēšanās dēļ.
- Attiecībā uz decentralizētajām aģentūrām plānoto summu samazinājums 2024. gadam atspoguļo vairāku aģentūru pārpalikumu atgūšanu no 2022. gada, kuri attiecīgajām aģentūrām tiek atkal darīti pieejami 2024. gadā, un tādējādi mehāniski samazina to jauno apropriāciju summu, kas vajadzīgas nobalsotajam budžetam 2024. gadā. Šī ietekme ir sīkāk izklāstīta dokumentā “Būtiskākās politikas iezīmes”. Papildus tām korekcijām, kas attiecas vienīgi uz 2024. gadu, korekcijas decentralizētajām aģentūrām atspoguļo jaunas pilnvaras un pārskatītus tiesību aktu finanšu pārskatus, jo īpaši attiecībā uz:
 - palielinājumu Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (ACER) par summu 5,7 miljonu EUR apmērā laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam, lai paplašinātu tās pilnvaras ar jauniem Komisijas tiesību aktu priekšlikumiem attiecībā uz elektroenerģijas tirgus modeli. Šis palielinājums tiek kompensēts ar ITER plānotajām apropriācijām, ņemot vērā projekta īstenošanas palēnināšanos.
 - ES ieguldījuma Iestādē nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (AMLA) korekciju pēc šīs aģentūras novēlotās izveides;
 - palielinājumu Eiropas Zāļu aģentūrai (EMA), lai īstenotu farmācijas tiesību aktu kopumā ⁽¹⁾ iekļautos uzdevumus;
 - Komisijas priekšlikuma regulai par baterijām un bateriju atkritumiem finansiālās ietekmes uz Eiropas Ķimikāliju aģentūru — Vides direktīvas un starptautiskās konvencijas (ECHA) atlikšanu no 2023. uz 2024. gadu;
 - palielinājumu Eiropas Vides aģentūrai (EVA), ņemot vērā Komisijas priekšlikumus regulai par CO₂ emisiju standartiem jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem ⁽²⁾ un Zaļuma norāžu direktīvai ⁽³⁾;
 - mazākas izmaiņas ir iekļautas Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondā (*Eurofound*) un Eiropas Savienības Dzimumu līdztiesības institūtā (*EIGE*), galvenokārt tādēļ, lai ņemtu vērā pieaugošos korekcijas koeficientus.

Daži no šiem pielāgojumiem, kā arī daži citi pielāgojumi un korekcijas, kas aprakstīti turpmākajās iedaļās, ietekmē gada rezerves katrai DFS izdevumu kategorijai. Citi pielāgojumi programmās nemaina kopējās plānotās gada summas.

Finanšu plānojums, kas sniegts saskaņā ar Iestāžu nolīguma 26. punktu un Finanšu regulas 41. panta 2. punktu, ir izveidots ikgadējās budžeta procedūras vajadzībām, un tā pamatā ir spēkā esošie DFS maksimālie apjomi, tostarp visas pieņemtās pārskatīšanas un līdz šim paziņotie pielāgojumi.

1.2. Finanšu plānojuma izklāsts

Saskaņā ar pamataktiem Komisija ir strukturējusi finanšu plānojumu pa izdevumu kategorijām (DFS izdevumu kategorijām un apakškategorijām), kopām un budžeta pozīcijām. Pilnīgais finanšu plānojums aptver visas izdevumu kategorijas, izņemot dalītās pārvaldības programmas un administratīvos izdevumus, par ko sniedz tikai kopsavilkuma datus.

Finanšu plānojums ir strukturēts šādi.

- 2. iedaļā sniegts pārskats par izmaiņām pa izdevumu kategorijām, programmām un izdevumu veidiem. Tekstā ir izskaidrotas visas būtiskās izmaiņas. Šajā iedaļā ietvertajās salīdzinājuma tabulās ir iekļautas tikai tās programmas vai instrumenti, kuros izmaiņas notikušas kopš finanšu plānojuma iepriekšējās versijas.

⁽¹⁾ COM(2023) 193, 26.4.2023.

⁽²⁾ COM(2023) 88 final, 14.2.2023.

⁽³⁾ COM(2023) 166 final, 22.3.2023.

- 3. iedaļā ir detalizēti pārskatīto summu pielikumi, kas ir šādi:
- 3.1. iedaļā sniegts pārskats pa izdevumu kategorijām un darbības veidiem (koplēmums, Padomes lēmums, ikgadēja darbība, decentralizētas aģentūras vai īpašas kompetences);
- 3.2. iedaļā sniegts skatījums pa izdevumu kategorijām, darbības veidiem un programmām/instrumentiem;
- 3.3. līdz 3.11. iedaļā sniegts skatījums pa budžeta pozīcijām, tajā skaitā atsevišķs skatījums par izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām, decentralizētajām aģentūrām, ikgadējām darbībām un darbībām, ko finansē saskaņā ar Komisijai piešķirtajām prerogatīvām un īpašajām kompetencēm;
- 4. iedaļā sniegts detalizēts skatījums par pārskatītajām summām konkrētiem DFS elementiem. Summām saskaņā ar DFSR 5. pantu ir konkrēts izklāsts. Summas nākamā finanšu gada (n+1) budžeta projektam ir norādītas kā daļa no kopējā apstiprinātā budžeta pēc tam, kad automātiski tika palielināti maksimālie apjomi. Savukārt summas par atlikušajiem finanšu gadiem plānošanas periodā informācijai ir norādītas 4. iedaļā. Tās pakāpeniski pievienos finanšu plānojuma 2. un 3. iedaļas detalizētajās tabulās ar katru budžeta projektu, kad tiks noteikta galīgā summa un attiecīgi koriģēti maksimālie apjomi.

Visi skaitļi ir saistību apropriācijas EUR faktiskajās cenās.

Papildu informācija par budžeta priekšlikumu 2024. gadam ir pieejama vispārējā ievada iedaļā par būtiskākajām politikas iezīmēm.

2. IZMAIŅAS SALĪDZINĀJUMĀ AR 2023. GADA FEBRUĀRA FINANŠU PLĀNOJUMU

2.1. 1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
“Apvārsnis Eiropa” – pētniecības un inovācijas pamatprogramma	540,500	80,000	80,000	80,000
Tostarp atbalsta izdevumi	- 10,998	29,500	30,000	30,500
Tostarp darbības izdevumi	659,437	15,000	22,900	21,924
Tostarp izpildaģentūras	16,459			
Tostarp kopuzņēmumi	- 124,397	35,500	27,100	27,576
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	- 250,000	- 1,368	- 1,630	- 1,972
Tostarp atbalsta izdevumi	0,430	0,000	0,000	0,000
Tostarp kopuzņēmumi	- 250,430	- 1,368	- 1,630	- 1,972
Fonds InvestEU	153,500	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	153,500			
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)	- 50,679	10,000	30,000	60,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,129			
Tostarp darbības izdevumi	49,243			
Tostarp izpildaģentūras	- 0,051			
Tostarp kopuzņēmumi	- 100,000	10,000	30,000	60,000
Programma “Digitālā Eiropa”	80,000	- 86,425	- 124,815	- 138,609
Tostarp atbalsta izdevumi	- 2,411			
Tostarp darbības izdevumi	- 15,658	- 72,426	- 94,537	- 102,292
Tostarp izpildaģentūras	- 0,232			
Tostarp kopuzņēmumi	98,300	- 13,999	- 30,278	- 36,317
Vienotā tirgus programma (SMP)	0,750	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,750			

1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Decentralizētās aģentūras	- 16,772	- 12,632	23,630	2,984
Citas darbības	- 0,500	0,000	0,000	0,000
Kopējās izmaiņas 1. izdevumu kategorijā	456,799	- 10,425	7,185	2,403
Jaunā rezerve	166,647	13,863	10,000	24,146
Rezerves izmaiņas	157,199	10,424	- 7,185	- 2,402

Dažas izmaiņas DFS 1. izdevumu kategorijā ietekmē rezervi 2024.–2027. gadā, jo īpaši rezerves neto palielinājums par 157,2 miljoniem EUR 2024. gadā, kas atspoguļo samazināto ES budžeta ieguldījumu *ITER*, ko tikai daļēji kompensē palielinājums par 50 miljoniem EUR gan "EISI-Enerģētika", gan programmas "Digitālā Eiropa" sadaļai "Pusvadītāji".

"Apvārsnis Eiropa"

Programma "Apvārsnis Eiropa" 2024. gadā ir ievērojami pastiprināta, integrējot papildu resursu piešķiršanu saskaņā ar DFS regulas 5. pantu.

Politiskā vienošanās par Eiropas Mikroshēmu aktu⁽¹⁾ neļāva saglabāt sākotnēji ierosināto 400 miljonu EUR pārdali no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" uz programmu "Digitālā Eiropa" (80 miljoni EUR gadā 2023.–2027. gadā). Rezultātā pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" budžets tiek atjaunots ar 80 miljoniem EUR gadā. Politiskā vienošanās paredz arī pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" lielāku ieguldījumu kopuzņēmumā "Mikroshēmas" (iepriekš "Svarīgas digitālās tehnoloģijas"), kas ir atspoguļots šajā finanšu plānojumā. Turklāt, lai kļiedētu bažas par 3. kopas "Civīlā drošība sabiedrībai" proporcionāli lielo ieguldījumu kopuzņēmuma "Apvārsnis Eiropa" ieguldījumā kopuzņēmumā "Mikroshēmas", Komisija ierosina līdz 2027. gadam samazināt šīs kopas ieguldījumu par 110 miljoniem EUR salīdzinājumā ar tās sākotnējo priekšlikumu (t. i., no 150 miljoniem EUR līdz 40 miljoniem EUR visā periodā, no kuriem 12,6 miljoni EUR 2024. gadā). Lai to kompensētu, ieguldījums no 4. kopas "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" palielināsies par 24 miljoniem EUR līdz 424 miljoniem EUR, bet 5. kopas "Klimats, enerģētika un mobilitāte" ieguldījums palielināsies par 14 miljoniem EUR līdz 314 miljoniem EUR. Turklāt pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pārējās kopas katra sniegs ieguldījumu Eiropas Mikroshēmu aktā 24 miljonu EUR apmērā, tādējādi līdzsvarotāk sadalot šīs iniciatīvas finansējumu visā programmas tvērumā.

Visbeidzot, finanšu plānojums atspoguļo arī ES ieguldījuma kopuzņēmumā "Mikroshēmas" nelielu atlikšanu uz 2026.–2027. gadu.

Sakarā ar pastāvīgi augsto inflāciju un enerģijas cenām Kopīgais pētniecības centrs (*JRC*) saskaras ar lielākām vajadzībām segt darbinieku algas un tā objektu enerģijas rēķinus. Lai gan *JRC* veic visus iespējamus pasākumus, lai panāktu ietaupījumus šīs jaunās problēmas risināšanai, tam ir nepieciešams budžeta palielinājums. Tāpēc 2024. gada budžeta projektā ir paredzēts no programmas "Apvārsnis Eiropa" horizontālo izdevumu 01 02 05. pozīcijas palielināt *JRC* pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pozīcijas par 28 miljoniem EUR, un papildu palielinājums par 90 miljoniem EUR ir iekļauts finanšu plānojumā 2025.–2027. gadam.

Visbeidzot, finanšu plānojumā ir arī ierosināts turpmākajos gados līdzsvarot konkrētus ieguldījumus starp pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" sadaļām, ar ko finansē publiskā un privātā sektora partnerības, tostarp finansējumu kopuzņēmumiem "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" un "Globālā veselības iniciatīva" (20 miljonu EUR apmērā katram kopuzņēmumam) pārdalīt 1. kopai "Veselība" vai kopuzņēmuma "Tīra aviācija" finansējumu 37,5 miljonu EUR apmērā – kopuzņēmumam "Tīrs udeņradis".

(1) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido pasākumu sistēmu Eiropas pusvadītāju ekosistēmas stiprināšanai (Mikroshēmu akts) (COM(2022) 46 final, 8.2.2022.).

ITER

Komisija ierosina samazināt *ITER* apropriācijas 2024. gadā par 250 miljoniem EUR pēc projekta īstenošanas palēnināšanās. 2025.–2027. gadā ir paredzēti nelieli papildu samazinājumi, lai kompensētu palielināto ES iemaksu ES Energo regulatoru sadarbības aģentūrā (ACER).

InvestEU

Korekcijas, kas veiktas *InvestEU* ietvaros 2024. gadā, izriet no līdzekļu palielinājuma saskaņā ar DFS regulas 5. pantu.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

Papildus ierosinātajam "EISI-Enerģētika" palielinājumam 50 miljonu EUR apmērā 2024. gada budžeta projektā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam paredzētais finanšu plānojums atspoguļo 100 miljonu EUR atlikšanu uz 2025.–2027. gadu saistībā ar ieguldījumu kopuzņēmumā *EUROHPC*, kas sākotnēji bija plānots 2024. gadā.

Programma "Digitālā Eiropa"

Kā norādīts iepriekš, galīgā vienošanās par Mikroshēmu aktu neļāva saglabāt sākotnēji ierosināto 400 miljonu EUR pārdali no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" budžeta uz programmas "Digitālā Eiropa" sadaļu "Pusvadītāji" (80 miljoni EUR gadā 2023.–2027. gadā). Rezultātā programmas "Digitālā Eiropa" budžets ir samazināts par 80 miljoniem EUR gadā. Tomēr vienošanās paredz programmas "Digitālā Eiropa" palielinājumu par 50 miljoniem EUR 2024. gadā no rezerves, kas izveidota, samazinot ES ieguldījumu *ITER*.

Turklāt, kā minēts iepriekš, 110 miljonu EUR saistību apropriācijās pārceļšanu 2024. gadā programmas "Digitālā Eiropa" kiberdrošības pozīcijai ir ierosināts finansēt, atliekot 100 miljonus EUR no "EISI – Digitalizācija" un 10 miljonus EUR no aģentūras *AMLA* jaunās aģentūras izveides aizkavēšanās dēļ.

Decentralizētās aģentūras

Kā izklāstīts iepriekš, jauno apropriāciju plānoto summu samazinājums decentralizētajām aģentūrām 2024. gadā atspoguļo to 2022. gada pārpalikumu atgūšanu, kuri atkal darīti pieejami attiecīgajām aģentūrām 2024. gadā. 1. izdevumu kategorijā tas jo īpaši attiecas uz Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (*ECHA*).

Eiropas Savienības Energo regulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) budžetu ietekmē ierosinātā tās pilnvaru paplašināšana, lai uzlabotu Savienības aizsardzību pret tirgus manipulācijām enerģijas vairumtirgū un pilnveidotu Savienības elektroenerģijas tirgus modeli ⁽¹⁾.

Ierosinātās ES līmeņa Iestādes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai (*AMLA*) ⁽²⁾ izveidei ir vajadzīgs ilgāks laiks, nekā sākotnēji paredzēts. Tā rezultātā personāla komplektēšana tiks atlikta uz 2024.–2026. gadu, finanšu resursu vajadzību maksimumu sasniedzot 2026. gadā. Tas nozīmē arī to, ka plānotā pilnā darbība un no maksas finansēto darbību sākšana, visticamāk, tiks atlikta uz 2027. gadu. Attiecīgi ES ieguldījums aģentūrā ir samazināts par 10 miljoniem EUR 2024. gadā un par 14 miljoniem EUR 2025. gadā, kam seko palielinājums par 22 miljoniem EUR 2026. gadā un par 1 miljonu EUR 2027. gadā.

Eiropas Jūras drošības aģentūras budžetu ietekmē priekšlikums par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā ⁽³⁾. ES ieguldījums ir palielināts par 1,9 miljoniem EUR salīdzinājumā ar aģentūras finanšu plānojumu 2024.–2027. gadam.

⁽¹⁾ COM(2023)148, 14.3.2023. un COM(2023)147, 14.3.2023.

⁽²⁾ COM(2021)421, 20.7.2021.

⁽³⁾ COM(2021)562, 14.7.2021.

2.2. 2. izdevumu kategorija. Kohēzija, noturība un vērtības

2.2.1. 2.a izdevumu apakškategorija. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

2.A izdevumu kategorija. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Kohēzijas fonds (KF)	- 0,840	0,000	0,000	0,000
Eiropas Sociālais fonds (ESF)	- 15,299	0,000	0,000	0,000
Kopējās izmaiņas 2.A izdevumu kategorijā	- 16,139	0,000	0,000	0,000
Jaunā rezerve	17,804	0,956	0,298	0,614
Rezerves izmaiņas	16,138	0,000	0,000	0,000

Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)

Izmaiņas 2.A izdevumu kategorijā izriet no ietaupījumiem par tehnisko palīdzību pēc Komisijas iniciatīvas, attiecībā uz kuru 2024. gada BP iekļautās summas ir mazākas par Kopīgo noteikumu regulas (ES) 2021/1060 109. panta 3. punktā noteikto maksimālo apjomu.

2.2.2. 2.b izdevumu kategorija. Noturība un vērtības

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

2.b izdevumu kategorija. Noturība un vērtības	2024	2025	2026	2027
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Atbalsts Kipras turku kopienai	0,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,097			
Tostarp darbības izdevumi	- 0,097			
Programma "ES – veselībai"	445,704	0,000	- 1,172	- 3,195
Tostarp atbalsta izdevumi	5,794			
Tostarp darbības izdevumi	441,358	0,000	- 1,172	- 3,195
Tostarp izpildaģentūras	- 1,448			
"Erasmus+"	261,305	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	3,920			
Tostarp darbības izdevumi	257,385			
Radošā Eiropa	92,116	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	2,600			
Tostarp darbības izdevumi	89,516			
Programma "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības"	122,877	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,000	- 0,125	- 0,125	- 0,125
Tostarp darbības izdevumi	122,877	0,125	0,125	0,125
Nodarbinātība un sociālā inovācija	- 15,255	- 0,650	- 0,650	- 0,650
Tostarp atbalsta izdevumi	- 0,653	0,000	0,000	0,000
Tostarp darbības izdevumi	- 14,602	- 0,650	- 0,650	- 0,650

2.b izdevumu kategorija. Noturība un vērtības	2024	2025	2026	2027
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (Next Generation EU)	1 793,606	1,000	1,000	1,000
Tostarp atbalsta izdevumi	1,000	1,000	1,000	1,000
Tostarp darbības izdevumi	1 792,606	0,000	0,000	0,000
Decentralizētas aģentūras	- 29,454	1,626	2,368	4,395
Citas darbības	- 0,959	0,000	0,000	0,000
Komisijas prerogatīvas un īpaši pienākumi	- 2,400	0,000	0,000	0,000
Kopējās izmaiņas 2.b izdevumu kategorijā	2 667,540	1,976	1,546	1,550
Jaunā rezerve	0,000	55,876	90,090	183,151
tostarp elastības instruments	1 335,351			
tostarp vienotais rezerves instruments (11. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	372,817			
Rezerves izmaiņas	- 37,370	- 1,975	- 1,546	- 1,549

2024. gadā papildus 5. panta palielinājuma integrēšanai galvenās izmaiņas attiecas uz ESAI procentu pozīcijas finansēšanu, attiecībā uz kuru tiek ierosināts būtiskās papildu vajadzības segt, izmantojot gan elastības instrumentu, gan vienoto rezerves instrumentu, papildus atlikušās rezerves izmantošanai. Turklāt ESF+ tiešās pārvaldības sadaļā, aģentūrās un prerogatīvās ir konstatēti daži salīdzinoši nelieli ietaupījumi, kas saistīti ar iepriekšējo īstenošanu un faktiskajām vajadzībām.

“ES – veselībai”

Atjauninātais finanšu plānojums atspoguļo, no vienas puses, palielinājumu saskaņā ar DFSR 5. pantu un samazinātu Eiropas Veselības un digitālās izpildāģentūras pieprasījumu pēc ES ieguldījuma tās pamatdarbības izmaksu segšanā, kā rezultātā darbības pozīcijas ir attiecīgi palielinātas, un, no otras puses, kompensāciju par ES ieguldījuma EMA palielinājumu no 2026. gada, kā ierosināts farmācijas tiesību aktu kopumā.

“Erasmus+”

Korekcijas, kas veiktas programmas “Erasmus+” ietvaros, izriet no līdzekļu palielinājuma saskaņā ar DFSR 5. pantu.

Radošā Eiropa

Korekcijas, kas veiktas programmas “Radošā Eiropa” ietvaros, izriet no līdzekļu palielinājuma saskaņā ar DFSR 5. pantu.

Programma “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības” (CERV)

Korekcijas, kas veiktas programmā “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības”, izriet no palielinājuma saskaņā ar DFSR 5. pantu un nelielām konkrētām korekcijām starp administratīvajām un darbības pozīcijām 2025.–2027. gadā.

Nodarbinātība un sociālā inovācija

EaSI finanšu plānojumu ierosināts gadā samazināt par summu 650 000 EUR apmērā, lai ņemtu vērā ES ieguldījuma Eurofound palielinājumu.

ESAI

Attiecībā uz Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksām, ņemot vērā procentu likmju ievērojamo pieaugumu kopš 2021. gada decembra un pašreizējās tirgus prognozes, kas atspoguļotas nākotnes likmēs, summa 2 071 miljona EUR apmērā finanšu plānojumā 2024. gadam nav pietiekama, lai segtu gada procentu maksājumus par līdzekļiem, kas Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta ietvaros aizņemti 2021.–2023. gadā un kas pašlaik tiek lēsti 3 960 miljonu EUR apmērā. Papildu vajadzības 1,9 miljardu EUR apmērā 2024. gadā ir ierosināts finansēt, apvienojot paredzamo pārneseņu 96 miljonu EUR apmērā no 2023. gada, atlikušo rezervi 2.b izdevumu kategorijā 85,4 miljonu EUR apmērā, 1 335,3 miljonu EUR izmantošanu saskaņā ar elastības instrumentu un 372,8 miljonu EUR izmantošanu saskaņā ar vienoto rezerves instrumentu. Šī summa tiks precizēta rudenī, tiklīdz būs pieejama precīzāka informācija par izmaksām un procentu likmēm.

Tā kā procentu likmes ir ievērojami augstākas, nekā tika pieņemts, pieņemot instrumentu, kopējo finansējumu, par ko DFS regulā tika panākta vienošanās 2020. gada rudenī attiecībā uz ESAI finansēšanas izmaksām 14,9 miljardu EUR apmērā, visā DFS periodā pilnībā izsmeltu procentu izmaksas par summām, kas aizņemtas līdz 2023. gada vasarai, atstājot tikai aptuveni 300 miljonus EUR papildu emisiju izmaksām līdz 2026. gadam. Aplēstais kopējais iztrūkums šajā DFS, kas pārsniedz pašreizējo finanšu plānojumā 14,9 miljardu EUR apmērā, pašlaik tiek lēsts no 17 miljardiem EUR līdz 27 miljardiem EUR, pieņemot, ka līdz 2026. gada beigām neatmaksājama atbalsts tiks izmaksāts pilnā apmērā. Šis izdevumu diapazons ir balstīts uz jutīguma analīzi, izmantojot dažādus pieņēmumus procentu likmju attīstībai.

Ņemot vērā būtisko nenoteiktību, kas saistīta ar faktiskajiem gada izmaksu profiliem, finanšu plānojums 2025.–2027. gadam paliek nemainīgs un tiks skatīts saistībā ar DFS vidusposma pārskatīšanu. Turpmāk tabulā ir sniegta DFS pēdējo trīs gadu izmaksu pārsniegumu indikatīvā gada ietekme, pamatojoties uz pašreizējiem scenārijiem.

Miljoni EUR	2025	2026	2027
Indikatīvi pārsniegumi 2025.–2027. gadā papildus pašreizējam finanšu plānojumam	[3 500 – 5 750]	[5 000 – 8 000]	[6 500 – 10 700]

2024.–2027. gada piešķirumi administratīvā atbalsta pozīcijā ir saskaņoti ar 2023. gada līmeni, atspoguļojot faktiskās vajadzības finanšu operāciju pārvaldībai.

Decentralizētās aģentūras

Papildus Komisijas priekšlikumam pārskatīt ES tiesību aktus farmācijas jomā tiek ierosināts paplašināt Eiropas Zāļu aģentūras pilnvaras, lai atbalstītu pacientu un valstu veselības sistēmu labāku piekļuvi inovatīvām zālēm par pieņemamu cenu (¹). Lai veiktu jaunus uzdevumus, EMA ir vajadzīgi papildu darbinieki, kas lielā mērā tiktu finansēti no maksām. No 2026. gada ir plānots palielināt tās ES ieguldījumu, ko ierosināts kompensēt, samazinot finansējumu programmai “ES — veselībai”.

Tiek ierosināts 2024. gadā un turpmākajos gados ES ieguldījumu Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtā (EIGE) palielināt par 0,380 miljoniem EUR (ar ikgadējo indeksāciju 2 % apmērā), lai aģentūra varētu segt algu izmaksu pieaugumu Viļņas korekcijas koeficienta straujā pieauguma dēļ.

Tāpat 2024. gadā un turpmākajos gados ES ieguldījums Eurofund ir palielināts par 0,650 miljoniem EUR (ar ikgadējo indeksāciju 2 % apmērā), lai aģentūra varētu segt algu izmaksu pieaugumu Dublinas korekcijas koeficienta straujā pieauguma dēļ.

(¹) COM(2023) 193, 26.4.2023.

2.3. 3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

3. izdevumu kategorija – Dabas resursi un vide	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	0,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	- 0,070			
Tostarp izpildaģentūras	0,070			
Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)	0,005	- 1,298	- 1,639	- 1,396
Tostarp atbalsta izdevumi	- 3,526			
Tostarp darbības izdevumi	3,708	- 1,298	- 1,639	- 1,396
Tostarp izpildaģentūras	- 0,177			
Decentralizētās aģentūras	- 1,040	1,298	1,638	1,396
Citas darbības	- 2,363	0,471	0,594	0,721
Kopējās izmaiņas 3. izdevumu kategorijā	- 3,398	0,471	0,593	0,721
Jaunā rezerve	60,109	47,438	49,429	54,015
Rezerves izmaiņas	3,397	- 0,471	- 0,594	- 0,720

Izmaiņām DFS 3. izdevumu kategorijā ir neliela ietekme uz rezervi 2024. gadā, kas palielinās par 3,4 miljoniem EUR. Tas izriet no nedaudz mazākām vajadzībām ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumiem citu darbību ietvaros.

Vides un klimata pasākumu programma (“LIFE”)

Programma LIFE tiks papildināta ar nelielu summu no 2022. gada pārpalikuma ECHA vajadzībām, un daži resursi no atbalsta izdevumu pozīcijām tiks pārvietoti uz darbības izdevumiem un no darbības izdevumu pozīcijas, lai stiprinātu dažas decentralizētās aģentūras, galvenokārt Eiropas Vides aģentūru (EVA).

Decentralizētās aģentūras

Tiek ierosināts stiprināt Eiropas Vides aģentūru (EVA), ņemot vērā Komisijas priekšlikumus par CO₂ emisiju standartiem jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem ⁽¹⁾ un Zaļuma norāžu direktīvai ⁽²⁾. Tādēļ EVA finanšu plānojums kopumā ir palielināts par 4,0 miljoniem EUR. ES ieguldījuma palielinājumu piemēros no 2024. līdz 2027. gadam pirmajam priekšlikumam un no 2025. līdz 2027. gadam otrajam priekšlikumam. To kompensēs ar attiecīgu programmas LIFE samazinājumu.

Eiropas Ķimikāliju aģentūras budžets — Vides direktīvas un starptautiskās konvencijas (ECHA) ir nedaudz pārskatīts pēc tam, kad Komisijas priekšlikuma regulai par baterijām un bateriju atkritumiem ⁽³⁾ finansiālā ietekme tika atlikta uz vienu gadu no 2023. līdz 2024. gadam. To kompensēs, attiecīgi samazinot programmas LIFE finansējumu.

⁽¹⁾ COM(2023)88, 14.2.2023.

⁽²⁾ COM(2023)166, 22.3.2023.

⁽³⁾ COM(2020)798, 10.12.2020.

Citas darbības

Korekcijās 2024.–2027. gadam ir ņemts vērā pašreizējais Savienības finanšu saistību līmenis, kas izriet no ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumiem (IZPN) un dalības maksām starptautiskajās reģionālajās zvejniecības pārvaldības organizācijās (RZPO).

2.4. 4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

4. IZDEVUMU KATEGORIJA. Migrācija un robežu pārvaldība	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)	0,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	1,300			
Tostarp darbības izdevumi	- 1,300			
Integrētās robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	204,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,800			
Tostarp darbības izdevumi	203,200			
Decentralizētās aģentūras	- 138,403	0,000	0,000	0,000
Kopējās izmaiņas 4. izdevumu kategorijā	65,597	0,000	0,000	0,000
Jaunā rezerve	123,294	37,360	51,496	46,540
Rezerves izmaiņas	88,402	0,000	0,000	0,000

Izmaiņas DFS 4. izdevumu kategorijā pozitīvi ietekmē rezervi 2024. gadā (palielinājums par 88,4 miljoniem EUR). Tas galvenokārt ir saistīts ar 2022. gada pārpalikumu atgūšanu no decentralizētajām aģentūrām, jo īpaši *Frontex*, tādējādi samazinot vajadzību pēc jaunām apropriācijām 2024. gadā, lai finansētu kopējo ES budžeta ieguldījumu.

2024. gada budžeta projektā ir iekļauts priekšlikums par 50 miljoniem EUR samazināt ES budžeta ieguldījumu *Frontex* vajadzībām 2024. gadā un attiecīgi pastiprināt *BMVI*, neietekmējot rezervi. Tomēr no tā izrietošais ES ieguldījums *Frontex* vajadzībām 2024. gadā ievērojami palielinās.

2024. gada budžeta projektā ir iekļauts *BMVI* palielinājums 154 miljonu EUR apmērā saskaņā ar DFSR 5. pantu.

Decentralizētās aģentūras

Finanšu plānojumā 2025.–2027. gadam nav izmaiņu attiecībā uz ES ieguldījumu aģentūrās 4. izdevumu kategorijā.

2.5. 5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

5. IZDEVUMU KATEGORIJA. Drošība un aizsardzība	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Eiropas Aizsardzības fonds (EAF)	- 260,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,475			
Tostarp darbības izdevumi	- 260,475			
Militārā mobilitāte 2021.–2027. gadā	0,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	0,029			
Tostarp darbības izdevumi	- 0,029			
Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	343,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	p.m.			
Tostarp darbības izdevumi	343,000			
Īstermiņa instruments aizsardzības jomā	- 83,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp darbības izdevumi	- 83,000			
Decentralizētās aģentūras	- 10,655			
Kopējās izmaiņas 5. izdevumu kategorijā	- 10,655	0,000	0,000	0,000
Jaunā rezerve	0,000	30,009	26,662	24,136
<i>tostarp elastības instruments</i>	300,178			
Rezerves izmaiņas	10,655	0,000	0,000	0,000

2024. gada budžeta projektā ierosinātās izmaiņas DFS 5. izdevumu kategorijā ietekmē rezervi 2024. gadā (palielinājums par 10,7 miljoniem EUR), jo no aģentūrām, jo īpaši no EIROPOLA, ir atgūti pārpalikumi. Tiek ierosināts izmantot elastības instrumentu par kopējo summu 300,2 miljonu EUR apmērā, lai finansētu divas jaunās aizsardzības iniciatīvas, t. i., īstermiņa kopīgā iepirkuma aktu (EDIRPA) un jauno Municijas ražošanas atbalsta aktu (ASAP), ko Komisija ierosināja 2023. gada 3. maijā⁽¹⁾ un kam elastības instrumenta izmantošana jau bija paredzēta Komisijas priekšlikumā par EDIRPA 2022. gada jūlijā. Tomēr pēc 2024. gada šīm divām iniciatīvām saistību apropriācijas nav paredzētas, un tāpēc tās neietekmē finanšu plānojumu 2025.–2027. gadam.

Decentralizētās aģentūras

Finanšu plānojumā 2025.–2027. gadam nav izmaiņu attiecībā uz ES ieguldījumu aģentūrām 5. izdevumu kategorijā.

(1) COM(2023) 237 final.

2.6. 6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

6. IZDEVUMU KATEGORIJA. Kaimiņattiecības un pasaule	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Humānā palīdzība (HUMA)	0,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	1,187			
Tostarp darbības izdevumi	- 1,187			
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	2,518	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	1,050			
Tostarp darbības izdevumi	1,468			
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	100,046	0,000	0,000	0,000
Tostarp atbalsta izdevumi	7,995	8,067	8,141	8,216
Tostarp darbības izdevumi	92,051	- 8,067	- 8,141	- 8,216
MFP+ Ukrainai	5,000	0,000	0,000	0,000
Tostarp darbības izdevumi	5,000			
Citas darbības	- 0,552	1,277	1,227	1,148
Komisijas prerogatīvas un īpaši pienākumi	0,399	- 1,065	0,975	- 1,005
Kopējās izmaiņas 6. izdevumu kategorijā	107,411	0,212	2,203	0,142
Jaunā rezerve	0,000	108,715	108,516	113,107
Rezerves izmaiņas	- 107,410	- 0,212	- 2,201	- 0,143

2024. gada budžeta projektā 6. izdevumu kategorijai ir pilnībā izmantota atlikusī rezerve 2024. gadā (107,4 miljoni EUR), galvenokārt lai Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III) palielinātu par 100 miljoniem EUR kā turpmāku finansējumu Sīrijas bēgļiem Turcijā. Turklāt 5 miljoni EUR ir piešķirti, lai daļēji segtu procentu izmaksas, kas saistītas ar makrofinansialo palīdzību Ukrainai (MFP+) 2024. gadā. 2,5 miljoni EUR ir piešķirti kopējai ārpolitikai un drošības politikai, lai reaģētu uz jaunu misiju izveidi Armēnijā un Moldovā. Visbeidzot, ir palielināti humānās palīdzības (HUMA) un kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) atbalsta izdevumi, tostarp, lai segtu vajadzības konsolidēt sankciju IT instrumentu KĀDP ietvaros.

Kopējā uzkrājumu fonda uzkrājumi (Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (NDICI – "Eiropa pasaulē"), pirmspievienošanās palīdzība (IPA III) un Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC))

Iepriekšējā ārējo aizdevumu mandāta, Euratom un makrofinansialās palīdzības iepriekšējo aizdevumu uzkrājumu vajadzības, kas aprēķinātas 2022. gada beigās, ir palielinājušās par 405 miljoniem EUR salīdzinājumā ar finanšu plānojuma tehnisko atjauninājumu. Tas ir saistīts ar garantiju aktivizēšanu, Garantiju fonda ārējai darbībai segto izmaksāto aizdevumu portfeļa attīstību un kopējā uzkrājumu fonda negatīvajiem rezultātiem 2022. gadā, ko rada straujais procentu likmju pieaugums, kas negatīvi ietekmēja KUF turēto obligāciju vērtību.

Šis palielinājums tiks daļēji kompensēts, Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus uzkrājumus 2023. un 2024. gadā samazinot par 295 miljoniem EUR. Tomēr tiek ierosināts 2025., 2026. un 2027. gadā šo samazinājumu kompensēt no attiecīgajām ģeogrāfiskajām pozīcijām, lai kopējo uzkrājumu līmeni no Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē" (NDICI"Eiropa pasaulē") un pirmspievienšanās palīdzības (IPA III) saglabātu 10 miljardu EUR apmērā, kas plānots visam DFS periodam.

Atlikums (109,5 miljoni EUR) tiks finansēts no NDICI"Eiropa pasaulē" attiecīgo ģeogrāfisko programmu budžeta (par kopējo summu 80 miljonu EUR apmērā 2023. un 2025. gadā), IPA III (par summu 26 miljonu EUR apmērā 2025. gadā) un INSC (par kopējo summu 3 miljonu EUR apmērā 2024. un 2025. gadā).

Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (NDICI – "Eiropa pasaulē")

Papildus iepriekš aprakstītajām izmaiņām uzkrājumu pozīcijā citas izmaiņas ar kopumā neitrālu ietekmi attiecas uz budžeta pozīciju pārplānošanu globālo problēmu jomā 2024.–2027. gadam, lai izpildītu 715 miljonu EUR saistības, kas laikposmā no 2022. līdz 2025. gadam uzņemtas Pasaules fondā AIDS, tuberkulozes un malārijas apkarošanai.

Pirmspievienšanās palīdzības instruments III (IPA III)

Lai nodrošinātu, ka tiek segtas apstiprināto pilnslodzes ekvivalentu (PSE) algas un pieaugošās IT izmaksas, summa "Atbalsta izdevumi IPA" (15 01 01 01) ir palielināta par 7,9 miljoniem EUR 2024. gadā, kā arī visā finanšu plānojuma periodā. Summa darbības pozīcijā "Pievienšanās priekšdarbi — Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" (15 02 02 01) ir attiecīgi samazināta, lai kompensētu atbalsta izdevumu pozīcijas palielinājumu.

Finanšu plānojums pozīcijai "Pāreja uz Savienības noteikumiem" (15 02 02 02) ir koriģēts par 5 miljoniem EUR 2024.–2027. gadam, lai atspoguļotu IPARD piešķiruma samazinājuma kompensāciju 2023. gadā. To kompensē no darbības budžeta pozīcijas "Pievienšanās priekšdarbi — Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" (15 02 02 01).

Citas darbības un Komisijas prerogātas

Finanšu plānojuma summu palielinājums sadaļā "Citas darbības" ir saistīts ar lielākām vajadzībām Enerģētikas kopienas (ENCO) sekretariāta darbībai pēc tam, kad palielinājās to aktivitāšu skaits, kas saistītas ar Ukrainas jautājumu darba grupu ENCO ietvaros, kā arī ar darbībām, kas saistītas ar jaunām tiesību aktu paketēm.

Finanšu plānojuma summu izmaiņas sadaļā "Komisijas prerogātas un īpašie pienākumi" ir saistītas ar ietaupījumiem, kas konstatēti stratēģiskajos novērtējumos un revīzijās pēc ārējās darbības instrumentu pārstrukturēšanas, un pieaugošajām vajadzībām pēc komunikācijas aktivitātēm.

2.7. 7. izdevumu kategorija. Eiropas publiskā pārvalde

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstošim)

7. IZDEVUMU KATEGORIJA. Eiropas publiskā pārvalde	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas	Izmaiņas
Pensijas (visas iestādes)	113,930	119,436	124,861	130,312
Eiropas skolas	13,443	17,232	21,352	25,792
Eiropas Parlaments	11,196	128,986	164,498	142,841
Eiropadome	10,249	10,607	10,977	11,361
Komisija (izņemot pensijas un Eiropas skolas)	80,202	80,331	113,811	99,894
Tiesa	- 5,999	- 2,039	- 2,516	- 2,279
Revīzijas palāta	4,280	4,428	4,581	4,739
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	1,758	1,818	1,880	1,945
Reģionu komiteja	2,470	2,554	2,640	2,728
Eiropas Ombuds	0,225	0,233	0,241	0,250
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	- 3,228	- 1,133	- 1,023	- 1,018
Eiropas Ārējās darbības dienests	31,294	32,054	32,835	33,637
Kopējās izmaiņas 7. izdevumu kategorijā	259,820	394,507	474,137	450,202
Jaunā rezerve	0,000	- 299,727	- 392,793	- 306,272
<i>tostarp vienotais rezerves instruments – 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts</i>	176,625	0,000	0,000	0,000
Rezerves izmaiņas salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu	- 83,194	- 394,505	- 474,136	- 450,202

Izmaiņas DFS 7. izdevumu kategorijā ietekmē rezervi 2024. gadā (samazinājums par 259,8 miljoniem EUR), ņemot vērā augsto inflācijas līmeni un pastāvīgi augstās enerģijas cenas, kas tieši ietekmē pārvaldes izmaksas.

Šo papildu izdevumu dēļ ir jāizmanto vienotais rezerves instruments 176,6 miljonu EUR apmērā. Tomēr kopumā kopējie pārvaldes izdevumi 7. izdevumu kategorijā laikposmā no 2021. līdz 2024. gadam nepārsniedz šai izdevumu kategorijai DFS regulā noteiktos maksimālos apjomus, ņemot vērā, ka neizmantojās rezerves 7. izdevumu kategorijā 2021.–2022. gadā bija 467 miljoni EUR. Komisija cieši uzraudzīs administratīvo izdevumu vajadzību attīstību un plāno atjaunināt pieņēmumus oktobra grozījumu vēstulē, jo īpaši attiecībā uz inflācijas un pirktpējas ietekmi uz pensijām un iestāžu algu izdevumiem.

Attiecīgais finanšu plānojums 2025.–2027. gadam ir atjaunināts, pamatojoties uz 2024. gada budžeta projekta pieprasījumu. Tas atspoguļo pamatscenāriju, kurā aplēstie ar algām saistītie izdevumi visām iestādēm 2025.–2027. gadā ir palielinājušies, pamatojoties uz pārskatīto bāzi 2024. gadam, kurā ņemtas vērā prognozētās algu atjaunināšanas likmes 2023. gadam (4,4 %) un 2024. gadam (3,4 %) un atgriešanās pie 2 % likmes pēc tam.

Ņemot vērā atalgojuma korekcijas galveno parametru svārstīgumu, Komisija 2024. gada budžeta projekta sagatavošanā ir izmantojusi piesardzīgu pieeju. Tas ir zināms, ka dažādi pieņēmumi par inflācijas līmeņa un valsts ierēdņu pirktspējas attīstību 10 dalībvalstīs var būtiski ietekmēt finanšu plānojumu. Jo īpaši finanšu plānojums ir ļoti jutīgs pret vērā ņemamo pieņēmumu kumulatīvo ietekmi. Piemēram, lai to ilustrētu, scenārijs, kurā saskaņā ar jaunākajām Eurostat aplēsēm ņemta vērā algu pārskatīšanas likme 2023. gadam -0,2 % apmērā, kam sekos izlīdzinošā ietekme 2024. gadā (+1,0 % salīdzinājumā ar 2024. gada budžeta projektu) un atgriešanās pie 2 % pēc tam, plānošanas periodā aplēstās gada vajadzības 7. izdevumu kategorijai samazinātu par aptuveni 350 miljoniem EUR.

Attiecībā uz pamatscenāriju turpmāk ir izklāstītas konkrētas papildu korekcijas katrai iestādei (Finanšu regulas nozīmē).

Komisija

Komisijai izmaiņas galvenokārt ir saistītas ar šādiem elementiem:

- IT izdevumu pieaugums laikposmā no 2023. līdz 2024. gadam atspoguļo pastāvīgos centienus ieguldīt IT infrastruktūrā un kibernetiķībā, lai saglabātu drošu un noturīgu digitālo vidi.
- Ar ēkām saistīto izdevumu atšķirības galvenokārt ir saistītas ar paredzēto JMO-2 ēkas jauno nodošanas grafiku Luksemburgā, kā rezultātā rodas aizkavēšanās, un Komisijai ir jāturpina veikt maksājumi par pašreizējām ēkām.
- *Oficiālā Vēstneša* izmaksas ir palielinājušās tāpēc, ka drošības apsvērumu dēļ ir mainījies sagatavošanas veids.
- Sadaļā “Globālais finansējums” komandējumu izdevumi ir iesaldēti 2023. gada līmenī, savukārt sanāksmju un komiteju izdevumi salīdzinājumā ar 2023. gada budžetu kopumā tiek samazināti par 15 %.
- Personāla un citu administratīvo izdevumu palielinājums, lai veiktu papildu uzdevumus, kas izriet no centralizētā pārvaldības modeļa oglekļa ieviešanas mehānisma (OIM) īstenošanai, kā to nolēmuši Eiropas Parlaments un Padome.

Pārējās iestādes

Pārējo iestāžu finanšu plānojuma pamatā ir 2024. gada budžeta pieprasījums, ko koriģējusi Komisija. Galvenās izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo finanšu plānojumu izriet no pārskatītās prognozes, kā aprakstīts turpmāk.

- Eiropas Parlaments: papildu apropriācijas sakarā ar lielākiem ieguldījumiem ar IT saistītos projektos, jo īpaši saistībā ar kibernetiķību. Tiek prognozēts ievērojams ar ēkām saistīto izdevumu pieaugums 2025.–2027. gadā.
- Eiropadome un Padome: papildu apropriācijas sakarā ar samazinājumu Padomes vienotās likmes samazinājumā algu izdevumiem, pieņemot efektīvākas darbības pieņemšanas procedūras, kas novestu pie augstāka izmantojuma līmeņa.
- Eiropas Savienības Tiesa: prognoze ir pārskatīta un samazināta, ņemot vērā mainīto bāzi 2024. gada budžeta projektam, kurā Tiesa nepieprasīja papildu amata vietas štatu sarakstā.
- Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU): prognoze ir pārskatīta un samazināta, ņemot vērā mainīto bāzi 2024. gada budžeta projektam, kurā nav iekļauts pieprasījums pēc papildu amata vietām štatu sarakstā.
- Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD): pārskatītajā finanšu plānojumā iekļautās papildu apropriācijas ir saistītas ar pieaugošajām vietējo darbinieku izmaksām delegācijās.

3. PIELIKUMI

3.1. Pārskats

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Izdevumu kategorija	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
1. IZDEVUMU KATEGORIJA. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma				
Koplēmuma programmas	20 132,850	19 795,561	20 170,649	20 578,308
Padomes lēmumi	837,536	976,618	1 148,487	969,874
Ikgadējās darbības	9,000	9,500	9,500	9,500
Decentralizētās aģentūras	427,475	451,477	481,483	469,197
Prerogatīvas, īpašās kompetences	24,492	24,981	26,881	25,974
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	21 431,353	21 258,137	21 837,000	22 052,854
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	21 598,000	21 272,000	21 847,000	22 077,000
Rezerve	166,647	13,863	10,000	24,146
2.A IZDEVUMU KATEGORIJA. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija				
Koplēmuma programmas	64 665,196	66 478,044	56 724,702	58 638,386
Ikgadējās darbības				
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	64 665,196	66 478,044	56 724,702	58 638,386
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	64 683,000	66 479,000	56 725,000	58 639,000
Rezerve	17,804	0,956	0,298	0,614
2.B IZDEVUMU KATEGORIJA. Noturība un vērtības				
Koplēmuma programmas	9 540,669	7 631,005	8 876,190	10 600,446
Padomes lēmumi	34,286	34,971	35,671	36,197
Ikgadējās darbības	7,900	8,937	9,017	9,077
Decentralizētās aģentūras	538,138	585,805	600,759	614,388
Prerogatīvas, īpašās kompetences	193,175	197,406	199,273	200,740
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	10 314,168	8 458,124	9 720,910	11 460,849
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	8 606,000	8 514,000	9 811,000	11 644,000
Elastības instruments	1 335,351			
Vienotais rezerves instruments	372,817			
Rezerve		55,876	90,090	183,151
3. IZDEVUMU KATEGORIJA. Dabas resursi un vide				
- Koplēmuma programmas	57 112,413	57 210,559	56 979,887	57 196,250
- Ikgadējās darbības	162,782	168,805	172,181	175,625

Izdevumu kategorija	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
- Decentralizētās aģentūras	97,456	104,798	105,653	108,710
- Prerogatīvas, īpašās kompetences	16,240	26,400	24,850	22,400
- Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	57 388,891	57 510,562	57 282,571	57 502,985
tostarp: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	40 602,078	40 664,928	40 690,227	40 650,795
Neto atlikums, kas pieejams ELGF (pēc pārvietojumiem starp ELGF un ELFLA)	40 603,000	40 665,000	40 691,000	40 651,000
ELGF rezerve (pēc pārvietojumiem starp ELGF un ELFLA)	0,922	0,072	0,773	0,205
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	57 449,000	57 558,000	57 332,000	57 557,000
Rezerve	60,109	47,438	49,429	54,015
4. IZDEVUMU KATEGORIJA. Migrācija un robežu pārvaldība				
Koplēmuma programmas	2 645,262	2 858,369	2 695,168	2 784,057
Decentralizētās aģentūras	1 251,444	1 491,272	1 568,336	1 634,402
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	3 896,706	4 349,640	4 263,504	4 418,460
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	4 020,000	4 387,000	4 315,000	4 465,000
Rezerve	123,294	37,360	51,496	46,540
5. IZDEVUMU KATEGORIJA. Drošība un aizsardzība				
Koplēmuma programmas	1 893,253	1 764,132	1 937,655	2 182,965
Padomes lēmumi	136,924	145,150	153,155	172,188
Ilggadējās darbības				
Decentralizētās aģentūras	251,140	280,390	293,608	301,439
Prerogatīvas, īpašās kompetences	22,862	23,319	23,921	24,272
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	2 304,178	2 212,991	2 408,338	2 680,864
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	2 004,000	2 243,000	2 435,000	2 705,000
Elastības instruments	300,178			
Rezerve		30,009	26,662	24,136
6. IZDEVUMU KATEGORIJA. Kaimiņattiecības un pasaule				
Koplēmuma programmas	15 156,054	14 504,123	13 931,110	14 481,961
Padomes lēmumi	497,853	509,696	525,078	541,004
Ilggadējās darbības	81,347	85,603	88,378	92,017
Prerogatīvas, īpašās kompetences	94,747	95,863	100,919	102,912
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības				
Kopā	15 830,000	15 195,285	14 645,484	15 217,893
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	15 830,000	15 304,000	14 754,000	15 331,000
Rezerve		108,715	108,516	113,107

Izdevumu kategorija	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
7. IZDEVUMU KATEGORIJA. Eiropas publiskā pārvalde				
Eiropas skolas un pensijas	2 812,625	2 956,935	3 098,422	3 236,273
- Pensijas (visas iestādes)	2 565,464	2 697,507	2 826,087	2 950,388
- Eiropas skolas	247,161	259,429	272,335	285,885
Iestāžu administratīvie izdevumi	9 137,001	9 466,791	9 800,372	10 028,998
- Eiropas Parlaments	2 354,856	2 505,576	2 590,728	2 649,970
- Eiropadome	676,843	696,460	716,682	737,529
- Komisija (izņemot pensijas un Eiropas skolas)	4 221,446	4 321,963	4 495,347	4 615,612
- Tiesa	502,444	520,967	536,778	526,860
- Revīzijas palāta	184,803	190,593	196,571	202,745
- Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	164,946	169,558	174,309	179,202
- Reģionu komiteja	121,878	125,343	128,913	132,591
- Eiropas Ombuds	13,667	14,086	14,517	14,963
- Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	23,922	27,883	29,387	28,984
- Eiropas Ārējās darbības dienests	872,196	894,363	917,140	940,543
Starpsumma: Iestāžu administratīvie izdevumi – starpsumma	9 137,001	9 466,791	9 800,372	10 028,998
Maksimālais apakšapjoms	9 006,000	9 219,000	9 464,000	9 786,000
Pakārtotā rezerve		- 247,791	- 336,372	- 242,998
Kopā	11 949,625	12 423,727	12 898,793	13 265,272
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	11 773,000	12 124,000	12 506,000	12 959,000
Vienotais rezerves instruments	176,625			
Rezerve		- 299,727	- 392,793	- 306,272
O IZDEVUMU KATEGORIJA – ārpus DFS				
Koplēmuma programmas				
Ilggadējās darbības				
Kopā				
Rezerve				
Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)				
Koplēmuma programmas	259,466	1 412,342	267,929	272,287
Padomes lēmumi	1 301,395	1 328,423	1 355,991	1 384,111
Kopā	1 560,861	2 740,765	1 623,920	1 656,398
Finanšu shēmas maksimālais apjoms	4 939,348	5 038,136	5 138,898	5 241,677
Rezerve	3 378,487	2 297,371	3 514,978	3 585,279
KOPSUMMA				

Izdevumu kategorija	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
1. IZDEVUMU KATEGORIJA. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	21 431,353	21 258,137	21 837,000	22 052,854
2. IZDEVUMU KATEGORIJA. Kohēzija, noturība un vērtības	74 979,363	74 936,168	66 445,612	70 099,235
3. IZDEVUMU KATEGORIJA. Dabas resursi un vide	57 388,891	57 510,562	57 282,571	57 502,985
4. IZDEVUMU KATEGORIJA. Migrācija un robežu pārvaldība	3 896,706	4 349,640	4 263,504	4 418,460
5. IZDEVUMU KATEGORIJA. Drošība un aizsardzība	2 304,178	2 212,991	2 408,338	2 680,864
6. IZDEVUMU KATEGORIJA. Kaimiņattiecības un pasaule	15 830,000	15 195,285	14 645,484	15 217,893
7. IZDEVUMU KATEGORIJA. Eiropas publiskā pārvalde	11 949,625	12 423,727	12 898,793	13 265,272
O IZDEVUMU KATEGORIJA – ārpus DFS				
Kopā	187 780,116	187 886,509	179 781,302	185 237,562
Maksimālais apjoms	185 963,000	187 881,000	179 725,000	185 377,000
Elastības instruments	1 635,529			
Vienotais rezerves instruments	549,442			
Rezerve	367,855	- 5,509	- 56,302	139,438
Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	1 560,861	2 740,765	1 623,920	1 656,398
Pavisam kopā	189 340,977	190 627,274	181 405,222	186 893,960

3.2. Kopsavilkums pa programmām

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma					20 016,325	21 381,741	21 114,709	20 970,386	20 772,178	21 319,136	21 548,182
Koplēmuma programmas					18 887,583	20 401,946	19 998,383	20 132,850	19 795,561	20 170,649	20 578,308
"Apvārsnis Eiropa" – pētniecības un inovācijas pamatprogramma	co	(21-27)	86 123,000	87 469,527	11 507,554	12 240,157	12 352,890	12 812,089	12 593,620	12 855,593	13 107,624
Programma <i>InvestEU</i>	co	(21-27)	3 067,707	3 146,207	656,672	1 196,627	340,742	347,546	197,927	201,886	204,807
Eiropas Infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)	co	(21-27)	20 733,457	20 415,368	2 848,053	2 844,815	2 998,019	2 699,785	2 839,697	3 040,379	3 144,620
Programma "Digitālā Eiropa"	co	(21-27)	7 588,000	8 102,627	1 130,484	1 232,755	1 306,929	1 265,908	1 102,537	1 000,013	1 064,001
Vienotā tirgus programma, tostarp <i>COSME, ISA2, ESP</i> , patērētāju iesaiste finanšu pakalpojumos, finanšu pārskati, veselība, pārtika un barība, patērētāju tiesību aizsardzības programma	co	(21-27)	4 208,041	4 325,989	583,126	687,602	602,820	602,250	610,234	619,396	620,561
ES Krāpšanas apkarošanas programma	co	(21-27)	181,207	181,207	24,053	24,369	24,850	25,506	26,351	27,402	28,676
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (<i>FISCALIS</i>)	co	(21-27)	269,237	267,810	34,789	36,940	37,679	38,432	39,201	39,985	40,785
Sadarbība muitas jomā (<i>MUITA</i>)	co	(21-27)	950,000	948,630	125,517	130,444	133,053	135,714	138,429	141,197	144,276
Eiropas kosmosa programma	co	(21-27)	14 880,000	14 390,002	1 977,335	2 008,237	2 045,101	2 088,270	2 051,215	2 095,099	2 124,745
Savienības drošas savienojamības programma	pc	(23-27)		717,913			156,300	117,350	196,350	149,700	98,213
Padomes lēmumi					1 128,743	979,794	1 116,326	837,536	976,618	1 148,487	969,874

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
Euratom pētniecības un mācību programma	dc	(21-27)	1 382,000	1 978,347	264,749	269,700	276,477	281,236	287,838	293,809	304,538
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)	pd	(21-27)	5 614,000	5 179,030	863,994	710,094	839,848	556,300	688,780	854,678	665,336
Augstplūsmas kodolreaktoru (HFR) papildu programmas (2020.–2023. g.)	dc	(20-23)									
2.A izdevumu kategorija. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija					1 768,971	61 311,511	62 922,984	64 665,196	66 478,044	56 724,702	58 638,386
Koplēmuma programmas					1 768,971	61 311,511	62 922,984	64 665,196	66 478,044	56 724,702	58 638,386
Kohēzijas fonds (KF)	co	(21-27)	48 026,156	50 159,725	1 458,801	7 939,837	7 755,914	8 447,967	8 726,639	7 765,600	8 064,965
Eiropas Sociālais fonds (ESF)	co	(21-27)	98 499,618	96 333,902	71,373	15 942,741	16 774,496	16 782,762	17 221,984	14 545,742	14 994,804
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	co	(21-27)	226 047,490	226 016,167	238,798	37 428,933	38 392,573	39 434,466	40 529,420	34 413,360	35 578,617
2.B izdevumu kategorija. Noturība un vērtības					4 250,922	5 721,521	6 895,096	9 574,955	7 665,976	8 911,861	10 636,643
Koplēmuma programmas					3 987,236	5 687,245	6 861,483	9 540,669	7 631,005	8 876,190	10 600,446
Atvēršanas un noturības mehānisms	co	(21-27)									
Tehniskā atbalsta instruments	co	(21-27)	864,000	864,406	116,364	118,692	121,065	123,486	125,956	128,476	130,367
Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls IV")	co	(21-27)	6,193	6,193	0,834	0,850	0,867	0,885	0,902	0,920	0,935
Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU)	co	(21-27)	1 262,929	1 506,240	182,605	354,323	188,006	230,311	203,321	167,657	180,015
Programma "ES – veselībai"	co	(21-27)	2 446,000	3 545,130	329,079	839,423	739,250	753,792	318,076	325,031	240,478
"Erasmus+"	co	(21-27)	24 574,000	25 402,007	2 663,016	3 405,740	3 668,525	3 736,132	3 663,316	3 857,953	4 407,325

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
Eiropas Solidaritātes korpuss	co	(21-27)	1 009,000	1 015,000	135,713	141,428	144,196	144,020	146,901	149,839	152,903
“Radošā Eiropa”	co	(21-27)	1 842,000	2 125,951	306,382	406,528	332,790	331,788	244,466	249,355	254,642
Programma “Tiesiskums”	co	(21-27)	298,974	299,277	46,696	43,627	42,225	41,791	41,750	41,743	41,445
Programma “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”	co	(21-27)	641,705	1 019,938	98,914	214,902	215,282	214,963	92,200	92,163	91,514
Nodarbinātība un sociālā inovācija	co	(21-27)	761,581	714,903	102,632	87,982	93,500	93,500	110,280	112,499	114,510
Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (Next Generation EU)	co	(21-27)		16 685,228	5,000	73,750	1 315,775	3 870,000	2 683,836	3 750,554	4 986,313
Padomes lēmumi					263,686	34,276	33,613	34,286	34,971	35,671	36,197
Atbalsts Kipras turku kopienai	dc	(21-27)	193,037	241,000	31,986	34,276	33,613	34,286	34,971	35,671	36,197
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	dc	(21-27)		231,700	231,700						
3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide					56 564,848	56 429,276	57 002,037	57 112,413	57 210,559	56 979,887	57 196,250
Koplēmuma programmas					56 564,848	56 429,276	57 002,037	57 112,413	57 210,559	56 979,887	57 196,250
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	co	(21-27)	290 533,954	284 040,552	40 371,454	40 368,859	40 692,211	40 602,078	40 664,928	40 690,227	40 650,795
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	co	(21-27)	87 998,317	94 222,390	15 341,490	12 727,699	12 934,677	13 155,810	13 225,960	13 331,661	13 505,093
Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	co	(21-27)	6 108,000	6 081,881	109,097	1 134,166	1 102,825	1 069,716	981,866	835,922	848,290
Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)	co	(21-27)	5 432,000	5 447,603	738,827	755,545	756,123	744,950	773,814	816,728	861,616
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	co	(21-27)	8 452,844	8 452,844	3,980	1 443,006	1 466,201	1 489,860	1 513,992	1 255,349	1 280,456

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros	co	(21-27)	250,000	250,000			50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība					786,627	2 293,122	2 552,373	2 645,262	2 858,369	2 695,168	2 784,057
Koplēmuma programmas					786,627	2 293,122	2 552,373	2 645,262	2 858,369	2 695,168	2 784,057
Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)	co	(21-27)	9 882,000	10 140,139	497,581	1 398,690	1 454,621	1 500,715	1 785,704	1 705,635	1 797,192
Integrētās robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instrumenti (BMVI)	co	(21-27)	5 241,000	5 468,432	153,566	756,242	956,798	1 000,773	926,016	839,952	835,083
Integrētais robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)	co	(21-27)	1 006,407	1 006,407	135,480	138,190	140,953	143,773	146,648	149,581	151,782
5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība					1 384,465	1 574,411	1 863,811	2 030,177	1 909,282	2 090,809	2 355,153
Koplēmuma programmas					1 242,760	1 431,572	1 737,772	1 893,253	1 764,132	1 937,655	2 182,965
Iekšējās drošības fonds (IDF)	co	(21-27)	1 931,000	1 887,996	70,000	254,128	309,858	314,886	334,657	319,097	285,371
Eiropas Aizsardzības fonds (EAF)	co	(21-27)	7 953,000	7 293,001	945,698	945,701	945,701	638,027	1 072,166	1 246,307	1 499,402
Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	pc	(23-25)	500,000	343,000				343,000			
Īstermiņa instruments aizsardzības jomā	pc	(22-27)	500,000	417,000			157,028	259,972			
Militārā mobilitāte 2021.–2027. gadā	co	(21-27)	1 690,612	1 749,112	227,062	231,744	295,186	241,367	246,309	251,251	256,193
Savienības drošas savienojamības programma	pc	(23-27)		500,000			30,000	96,000	111,000	121,000	142,000
Padomes lēmumi					141,705	142,839	126,039	136,924	145,150	153,155	172,188

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	dc	(21-27)	552,000	552,000	72,500	98,900	68,800	74,600	74,700	80,100	82,400
Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	dc	(21-27)	466,000	466,000	69,205	43,939	57,239	62,324	70,450	73,055	89,788
6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule					16 919,973	17 525,793	17 040,481	15 653,907	15 013,819	14 456,187	15 022,964
Koplēmuma programmas					16 463,156	17 056,503	16 558,706	15 156,054	14 504,123	13 931,110	14 481,961
Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē"	co	(21-27)	79 461,700	79 935,970	12 411,293	12 622,290	12 250,770	11 373,889	10 700,883	10 051,959	10 524,884
Humānā palīdzība (HUMA)	co	(21-27)	11 569,156	13 230,931	2 168,060	2 441,774	1 776,864	1 660,704	1 693,582	1 727,497	1 762,450
Pirmspievienošanās palīdzība (IPA III)	co	(21-27)	14 161,541	14 829,711	1 883,803	1 992,439	2 531,071	2 116,460	2 059,657	2 101,653	2 144,626
Ukrainas MFP+	pc	(23-27)		5,000				5,000			
Savienības drošas savienojamības programma	pc	(23-27)		150,000					50,000	50,000	50,000
Padomes lēmumi					456,817	469,290	481,775	497,853	509,696	525,078	541,004
Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)	dc	(21-27)	300,000	300,000	37,620	38,580	39,930	41,760	44,100	47,160	50,850
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	dc	(21-27)	2 678,725	2 681,512	352,197	361,746	371,817	384,664	392,739	403,604	414,746
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT) (t. sk. Grenlande)	dc	(21-27)	500,000	500,000	67,000	68,964	70,028	71,429	72,857	74,314	75,408
7. izdevumu kategorija . Eiropas publiskā pārvalde					10 442,813	10 783,163	11 313,120	11 949,625	12 423,727	12 898,793	13 265,272
Padomes lēmumi					10 442,813	10 783,163	11 313,120	11 949,625	12 423,727	12 898,793	13 265,272

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
Eiropas skolas un pensijas					2 412,488	2 419,246	2 567,519	2 812,625	2 956,935	3 098,422	3 236,273
Pensijas (visas iestādes)	dc	(21-27)		17 799,226	2 214,957	2 202,828	2 341,995	2 565,464	2 697,507	2 826,087	2 950,388
Eiropas skolas	dc	(21-27)		1 704,283	197,531	216,418	225,524	247,161	259,429	272,335	285,885
Iestāžu administratīvie izdevumi					8 030,325	8 363,917	8 745,600	9 137,001	9 466,791	9 800,372	10 028,998
Eiropas Parlaments	dc	(21-27)		16 571,251	2 062,870	2 160,911	2 246,340	2 354,856	2 505,576	2 590,728	2 649,970
Eiropadome	dc	(21-27)		4 681,283	594,387	611,474	647,909	676,843	696,460	716,682	737,529
Komisija (izņemot pensijas un Eiropas skolas)	dc	(21-27)		29 318,059	3 724,183	3 879,829	4 059,679	4 221,446	4 321,963	4 495,347	4 615,612
Tiesa	dc	(21-27)		3 484,884	444,003	467,854	485,978	502,444	520,967	536,778	526,860
Revīzijas palāta	dc	(21-27)		1 265,635	153,722	162,141	175,060	184,803	190,593	196,571	202,745
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	dc	(21-27)		1 144,259	145,025	152,452	158,768	164,946	169,558	174,309	179,202
Reģionu komiteja	dc	(21-27)		841,568	106,741	109,977	116,125	121,878	125,343	128,913	132,591
Eiropas Ombuds	dc	(21-27)		94,698	12,323	12,097	13,045	13,667	14,086	14,517	14,963
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	dc	(21-27)		172,535	19,463	20,266	22,630	23,922	27,883	29,387	28,984
Eiropas Ārējās darbības dienests	dc	(21-27)		5 998,832	767,608	786,915	820,067	872,196	894,363	917,140	940,543
O izdevumu kategorija. Ārpus DFS											
Koplēmuma programmas											
Inovāciju fonds	pc	(20-27)									
Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)					2 723,439	2 218,734	2 855,153	1 560,861	2 740,765	1 623,920	1 656,398
Koplēmuma programmas					2 682,663	2 218,734	1 580,256	259,466	1 412,342	267,929	272,287

Izdevumu kategorija	Veids	Periods	Atsauces summa (*)	Kopsumma (**)	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF)	co	(21-27)		1 451,367	181,338	201,332	205,359	209,466	213,656	217,929	222,287
SEAR – avansa maksājumi no Eiropas Savienības Solidaritātes fonda (ESSE)	co	(21-27)		1 771,875	803,392	718,483	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
Brexit korekcijas rezerve (BKR)	co	(21-27)		5 470,435	1 697,933	1 298,919	1 324,897		1 148,686		
Padomes lēmumi					40,776		1 274,897	1 301,395	1 328,423	1 355,991	1 384,111
Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (SEAR)	pd	(21-27)		6 685,593	40,776		1 274,897	1 301,395	1 328,423	1 355,991	1 384,111
(*) Atsauces summa Juridiskais pamats: koplēmuma programmām tas atbilst atsauces summai juridiskajā pamatā; pamatakiem, kurus nepieņem koplēmuma procedūrā, tas atbilst summai finanšu pārskatā. (**) Periodā plānotā kopsumma: kopsummā ņemts vērā tikai attiecīgās programmas periods. Apzīmējumi: C sleja: co = koplēmums, dc = lēmums, pc = koplēmuma priekšlikums, pd = lēmuma priekšlikums											

3.3. 1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 1. IZDEVUMU KATEGORIJA. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma					20 817,319	21 845,079	21 595,057	21 431,353	21 258,137	21 837,000	22 052,854
01	Pētniecība un inovācija				12 646,069	13 236,771	13 496,916	13 649,624	13 570,238	14 004,080	14 077,498
01 01	Kopas "Pētniecība un inovācija" administratīvie atbalsta izdevumi				796,505	825,233	878,610	928,921	967,812	987,954	1 005,308
01 01 01	Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" atbalsta izdevumi				681,931	711,120	763,601	813,168	852,110	867,894	883,340
01 01 01 01	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" – Netiešā pētniecība	HORIZONEU	co	(21-27)	152,101	149,439	169,435	176,045	184,879	188,654	183,432
01 01 01 02	Ārštata darbinieki, kuri īsteno pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" – Netiešā pētniecība	HORIZONEU	co	(21-27)	44,499	41,549	47,975	50,540	53,301	54,390	52,884
01 01 01 03	Citi pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pārvaldības izdevumi – Netiešā pētniecība	HORIZONEU	co	(21-27)	64,445	75,313	83,874	84,432	118,095	119,741	142,847
01 01 01 11	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" – Tiešā pētniecība	HORIZONEU	co	(21-27)	149,135	151,373	155,843	173,348	181,440	187,341	189,580
01 01 01 12	Ārštata darbinieki, kuri īsteno pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" – Tiešā pētniecība	HORIZONEU	co	(21-27)	35,361	35,892	36,430	39,037	40,208	41,414	42,657
01 01 01 13	Citi pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pārvaldības izdevumi – Tiešā pētniecība	HORIZONEU	co	(21-27)	52,400	53,186	51,784	63,334	59,285	56,450	57,296

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 01 01 71	Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa"	HORIZONEU	co	(21-27)	53,968	57,458	58,383	58,954	54,769	55,442	51,969
01 01 01 72	Eiropas Pētniecības izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa"	HORIZONEU	co	(21-27)	76,756	90,365	97,157	102,628	90,564	93,420	90,965
01 01 01 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa"	HORIZONEU	co	(21-27)	14,691	16,227	17,464	21,015	24,674	25,951	26,904
01 01 01 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa"	HORIZONEU	co	(21-27)	13,047	13,413	14,884	14,153	14,621	14,996	15,110
01 01 01 76	Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa"	HORIZONEU	co	(21-27)	25,527	26,905	30,373	29,682	30,275	30,093	29,696
01 01 02	"Euratom" pētniecības un mācību programmas atbalsta izdevumi				107,714	107,001	107,289	107,456	107,678	111,937	113,681
01 01 02 01	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno Euratom pētniecības un mācību programmu – Netiesā pētniecība	EURATOM	dc	(21-27)	6,613	6,736	7,433	7,700	7,743	7,899	8,187

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 01 02 02	Ārštata darbinieki, kuri īsteno <i>Euratom</i> pētniecības un mācību programmu – Netiešā pētniecība	EURATOM	dc	(21-27)	0,271	0,276	0,314	0,321	0,328	0,334	0,346
01 01 02 03	Citi <i>Euratom</i> pētniecības un mācību programmas pārvaldības izdevumi – Netiešā pētniecība	EURATOM	dc	(21-27)	1,846	1,880	1,560	1,453	1,625	1,658	1,718
01 01 02 11	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno <i>Euratom</i> pētniecības un mācību programmu – Tiešā pētniecība	EURATOM	dc	(21-27)	58,081	56,277	56,477	55,277	55,277	56,277	57,277
01 01 02 12	Ārštata darbinieki, kuri īsteno <i>Euratom</i> pētniecības un mācību programmu – Tiešā pētniecība	EURATOM	dc	(21-27)	10,664	10,455	10,455	10,455	10,455	10,455	10,455
01 01 02 13	Citi <i>Euratom</i> pētniecības un mācību programmas pārvaldības izdevumi – Tiešā pētniecība	EURATOM	dc	(21-27)	30,239	31,377	31,050	32,250	32,250	35,314	35,697
01 01 03	Starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora (ITER) atbalsta izdevumi				6,861	7,112	7,720	8,297	8,024	8,123	8,287
01 01 03 01	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno <i>ITER</i>	ITER	pd	(21-27)	5,205	5,409	5,822	6,120	5,803	5,919	6,038
01 01 03 02	Ārštata darbinieki, kuri īsteno <i>ITER</i>	ITER	pd	(21-27)	0,196	0,203	0,215	0,244	0,219	0,223	0,227

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 01 03 03	Citi ITER pārvaldības izdevumi	ITER	pd	(21-27)	1,460	1,500	1,683	1,933	2,002	1,981	2,022
01 02	“Apvārsnis Eiropa”				10 825,624	11 529,037	11 589,289	11 998,921	11 741,510	11 987,699	12 224,284
01 02 01	Zinātnes izcilība (I pīlārs)				2 915,672	3 265,815	3 311,552	3 384,960	3 237,589	3 329,610	3 399,645
01 02 01 01	Eiropas Pētniecības padome	HORIZONEU	co	(21-27)	1 847,150	2 112,328	2 126,151	2 164,231	2 066,472	2 132,801	2 175,127
01 02 01 02	Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības	HORIZONEU	co	(21-27)	796,621	851,027	874,131	891,755	868,547	888,151	908,733
01 02 01 03	Pētniecības infrastruktūra	HORIZONEU	co	(21-27)	271,901	302,460	311,271	328,974	302,570	308,657	315,786
01 02 02	Globālie izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja (II pīlārs)				5 825,123	6 058,492	6 068,067	6 398,093	6 328,299	6 432,334	6 553,696
01 02 02 10	Kopa “Veselība”	HORIZONEU	co	(21-27)	625,814	605,259	536,130	650,549	594,473	682,690	825,545
01 02 02 11	Kopa “Veselība” – Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva”	HORIZONEU	co	(21-27)	100,455	150,905	201,391	176,591	221,976	202,295	141,227
01 02 02 12	Kopa “Veselība” – Kopuzņēmums “Pasaules veselība EDCTP3”	HORIZONEU	co	(21-27)	33,336	69,630	133,694	144,172	186,911	149,474	78,480
01 02 02 20	Kopa “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”	HORIZONEU	co	(21-27)	168,097	258,071	263,019	298,613	194,255	194,550	197,484
01 02 02 30	Kopa “Civilā drošība sabiedrībai”	HORIZONEU	co	(21-27)	238,315	202,756	164,234	204,321	179,643	151,561	142,786
01 02 02 31	Kopa “Civilā drošība sabiedrībai” – Eiropas Kiberdrošības industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kompetenču centrs	HORIZONEU	co	(21-27)							

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 02 02 40	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos"	HORIZONEU	co	(21-27)	1 284,452	1 287,262	1 073,294	1 174,980	1 206,074	1 337,610	1 386,006
01 02 02 41	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" – Eiropas augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (EuroHPC)	HORIZONEU	co	(21-27)	117,464	122,941	122,391	125,228	131,438	134,082	136,778
01 02 02 42	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" – Kopuzņēmums "Mikroshēmas"	HORIZONEU	co	(21-27)	210,000	250,000	506,097	518,806	490,500	329,900	326,227
01 02 02 43	Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" – Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi"	HORIZONEU	co	(21-27)	121,128	121,529	131,204	127,335	130,150	130,900	127,421
01 02 02 50	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte"	HORIZONEU	co	(21-27)	1 210,435	1 290,578	1 108,862	1 288,843	1 048,780	1 420,715	1 222,509
01 02 02 51	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte" – Kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības pētniecība 3"	HORIZONEU	co	(21-27)	40,000	86,281	86,511	91,089	93,794	93,871	101,390
01 02 02 52	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte" – Kopuzņēmums "Tira aviācija"	HORIZONEU	co	(21-27)	229,925	150,583	231,570	148,885	425,557	133,814	375,363
01 02 02 53	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte" – Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš"	HORIZONEU	co	(21-27)	73,000	90,590	91,734	103,995	94,000	80,000	59,000
01 02 02 54	Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte" – Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis"	HORIZONEU	co	(21-27)	150,000	150,000	195,179	116,986	96,375	133,987	149,301
01 02 02 60	Kopa "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide"	HORIZONEU	co	(21-27)	1 119,808	1 011,750	1 042,612	1 050,697	1 052,510	1 074,153	1 093,426

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 02 02 61	Kopa "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide" – Kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa"	HORIZONEU	co	(21-27)	71,130	178,490	147,800	144,173	148,530	148,910	156,400
01 02 02 70	Ar kodolenerģiju nesaistītās Kopīgā pētniecības centra tiešās darbības	HORIZONEU	co	(21-27)	31,763	31,867	32,345	32,830	33,334	33,822	34,352
01 02 03	Inovātīvā Eiropa (III pīlārs)				1 524,667	1 598,358	1 619,435	1 660,356	1 633,462	1 663,419	1 701,926
01 02 03 01	Eiropas Inovācijas padome	HORIZONEU	co	(21-27)	1 120,602	1 140,759	1 159,787	1 166,817	1 170,807	1 216,826	1 245,637
01 02 03 02	Eiropas inovācijas ekosistēmas	HORIZONEU	co	(21-27)	56,614	73,351	67,631	84,133	76,406	52,675	54,182
01 02 03 03	Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT)	HORIZONEU	co	(21-27)	347,451	384,248	392,016	409,406	386,249	393,919	402,107
01 02 04	Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana				444,911	465,896	432,580	441,785	427,925	435,830	445,187
01 02 04 01	Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana	HORIZONEU	co	(21-27)	365,989	385,001	382,680	391,704	388,396	398,447	407,630
01 02 04 02	Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana	HORIZONEU	co	(21-27)	78,922	80,895	49,900	50,081	39,529	37,384	37,558
01 02 05	Horizontālas operatīvās aktivitātes	HORIZONEU	co	(21-27)	115,251	140,475	157,656	113,727	114,235	126,505	123,830
01 03	Euratom pētniecības un mācību programma				157,035	162,700	169,188	173,780	180,160	181,872	190,857

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 03 01	Kodolsintēzes pētniecība un attīstība	EURATOM	dc	(21-27)	101,864	106,294	110,561	113,764	118,144	116,268	122,436
01 03 02	Kodolsaldīšana, drošums un aizsardzība pret radiāciju (netiešās darbības)	EURATOM	dc	(21-27)	46,253	48,276	50,497	51,960	53,960	53,103	55,921
01 03 03	Ar kodolenerģiju saistītās Kopīgā pētniecības centra tiešās darbības	EURATOM	dc	(21-27)	8,918	8,130	8,130	8,055	8,055	12,500	12,500
01 04	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (ITER)				857,133	702,982	832,129	548,002	680,756	846,555	657,049
01 04 01	ITER iekārtu būvniecība, ekspluatācija un izmantošana – ITER Eiropas kopuzņēmums – un kodolsintēze enerģētiskas attīstība	ITER	pd	(21-27)	857,133	702,982	832,129	548,002	680,756	846,555	657,049
01 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				9,772	16,819	27,700				
01 20 03	Citas darbības										
01 20 03 01	Tērauda pētniecības programma		dc								
01 20 03 02	Ogļu nozares pētniecības programma		dc								
01 20 03 03	Pakalpojumu sniegšana un darbs citu organizāciju labā – Kopīgais pētniecības centrs		dc								
01 20 03 04	Zinātniskais un tehniskais atbalsts Savienības politikas jomām uz konkurences pamata – Kopīgais pētniecības centrs		dc								

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
01 20 03 05	Augstspējas kodolreaktora (HFR) ekspluatācija – HFR pētniecības papildprogramma	HFR_20_23	dc	(20-23)							
02	Eiropas stratēģiskās investīcijas				5 238,694	5 509,182	4 882,745	4 551,178	4 382,419	4 491,406	4 666,566
02 01	Kopas “Eiropas stratēģiskās investīcijas” administratīvā atbalsta izdevumi				27,556	33,850	38,188	39,512	42,747	43,433	43,846
02 01 10	Programmas InvestEU atbalsta izdevumi	INVESTEU	co	(21-27)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
02 01 21	Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Transports				8,316	8,081	9,726	10,068	9,555	9,561	9,566
02 01 21 01	Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Transports	CEF	co	(21-27)	1,600	2,040	2,081	2,122	2,165	2,208	2,252
02 01 21 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta – Transports	CEF	co	(21-27)	6,716	6,041	7,646	7,946	7,390	7,353	7,314
02 01 22	Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Enerģētika				4,181	4,799	5,030	5,040	5,118	5,197	5,276
02 01 22 01	Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Enerģētika	CEF	co	(21-27)	1,800	1,836	1,873	2,039	1,948	1,987	2,027

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
02 01 22 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta – Enerģētika	CEF	co	(21-27)	2,381	2,963	3,157	3,001	3,169	3,209	3,249
02 01 23	Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Digitalizācija				3,681	4,097	5,412	5,589	6,156	6,279	6,405
02 01 23 01	Atbalsta izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam – Digitalizācija	CEF	co	(21-27)	1,000	1,020	1,040	1,061	1,082	1,104	1,126
02 01 23 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Iemaksa no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta – Digitalizācija	CEF	co	(21-27)	2,681	3,077	4,372	4,528	5,074	5,175	5,279
02 01 30	Atbalsta izdevumi programmai "Digitālā Eiropa"				10,098	15,873	17,020	17,814	20,918	21,396	21,599
02 01 30 01	Atbalsta izdevumi programmai "Digitālā Eiropa"	DIGITALEU	co	(21-27)	10,098	11,701	9,562	12,035	14,450	14,454	14,166
02 01 30 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Iemaksa no programmas "Digitālā Eiropa"	DIGITALEU	co	(21-27)		4,173	7,458	5,778	6,468	6,942	7,432
02 01 40	Atbalsta izdevumi citām darbībām				0,280						

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
02 01 40 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa no atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānisma		co		0,280						
02 02	Fonds InvestEU				655,672	1 195,627	339,742	346,546	196,927	200,886	203,807
02 02 01	Fonda "InvestEU" garantija	INVESTEU	co	(21-27)							
02 02 02	ES garantija no fonda InvestEU – Kopējā uzkrājumu fonda uzkrājumi	INVESTEU	co	(21-27)	637,555	1 163,727	339,742	294,046	144,427	148,386	153,724
02 02 03	Konsultāciju centrs InvestEU, portāls InvestEU un papildu pasākumi	INVESTEU	co	(21-27)	18,117	31,900		52,500	52,500	52,500	50,083
02 03	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)				2 831,874	2 827,838	2 977,851	2 679,088	2 818,868	3 019,342	3 123,373
02 03 01	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Transports	CEF	co	(21-27)	1 774,330	1 790,569	1 842,814	1 717,182	1 755,079	1 842,410	1 898,844
02 03 02	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Enerģētika	CEF	co	(21-27)	783,150	792,508	851,372	880,367	843,607	860,163	877,326
02 03 03	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Digitalizācija				274,395	244,762	283,665	81,539	220,181	316,768	347,204
02 03 03 01	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Digitalizācija	CEF	co	(21-27)	174,395	244,762	283,665	81,539	210,181	286,768	287,204
02 03 03 02	Eiropas Augstas veiktspējas datu kopuzņēmums (EuroHPC)	CEF	co	(21-27)	100,000				10,000	30,000	60,000
02 04	Programma "Digitālā Eiropa"				1 120,386	1 216,882	1 289,909	1 248,095	1 081,618	978,617	1 042,402

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
02 04 01	Kiberdrošība				234,552	261,912	203,420	241,864	140,058	140,315	139,299
02 04 01 10	Kiberdrošība	DIGITALEU	co	(21-27)	194,575	50,778	24,362	30,596	18,638	18,638	17,175
02 04 01 11	Eiropas Kiberdrošības rūpnieciskais, tehnoloģiju un pētniecības kompetenču centrs	DIGITALEU	co	(21-27)	39,978	211,134	179,058	211,268	121,420	121,677	122,124
02 04 02	Augstas veiktspējas datošana				317,407	357,593	343,813	96,965	220,605	296,445	331,606
02 04 02 10	Augstas veiktspējas datošana	DIGITALEU	co	(21-27)	65,504	61,513	16,233	20,529	17,407	16,223	10,022
02 04 02 11	Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (EuroHPC)	DIGITALEU	co	(21-27)	251,903	296,080	327,580	76,436	203,198	280,222	321,584
02 04 03	Mākslīgais intelekts	DIGITALEU	co	(21-27)	330,840	333,568	226,317	295,067	180,536	166,402	212,788
02 04 04	Prasmes	DIGITALEU	co	(21-27)	83,433	91,948	66,903	64,892	50,378	50,277	53,507
02 04 05	Izvēršana				154,154	171,861	162,579	118,722	120,554	123,508	128,673
02 04 05 01	Izvēršana	DIGITALEU	co	(21-27)	134,380	142,242	138,789	93,252	94,102	96,074	100,652
02 04 05 02	Izvēršana/sadarbspēja	DIGITALEU	co	(21-27)	19,774	29,619	23,790	25,471	26,452	27,433	28,022
02 04 06	Pusvadītāji						286,878	430,584	369,488	201,670	176,528
02 04 06 10	Pusvadītāji – InvestEU mikroshēmu fonds	DIGITALEU	co	(21-27)			35,000	30,000	30,000	30,000	
02 04 06 11	Pusvadītāji – Kopuzņēmums "Mikroshēmas"	DIGITALEU	co	(21-27)			251,878	400,584	339,488	171,670	176,528
02 10	Decentralizētās aģentūras				189,391	205,924	205,419	213,446	217,277	222,248	227,163

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
02 10 01	Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA)	EASA	ag		38,900	37,325	43,230	44,382	43,811	44,664	45,535
02 10 02	Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)	EMSA	ag		80,334	82,697	85,538	88,999	90,624	92,694	94,512
02 10 03	Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (ERA)	ERA	ag		27,002	26,164	27,349	28,564	28,526	29,096	29,678
02 10 04	Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (ENISA)	ENISA	ag		21,669	37,893	24,155	24,676	25,440	25,937	26,443
02 10 05	BEREC atbalsta aģentūra (BEREC birojs)	BEREC	ag		7,250	7,338	7,647	7,819	8,008	8,168	8,332
02 10 06	Eiropas Savienības Energo regulatoru sadarbības aģentūra (ACER)	ACER	ag		14,236	14,507	17,500	19,005	20,869	21,688	22,663
02 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				413,815	29,060	31,636	24,492	24,981	26,881	25,974
02 20 03	Citas darbības				371,883		3,500				
02 20 03 01	Eiropas Investīciju fonds – Parakstītā kapitāla samaksātā daļa		dc		371,883						
02 20 03 02	Eiropas Investīciju fonds – Parakstītā kapitāla pieprasāmā daļa		dc								
02 20 03 03	Kodoldrošība – Sadarbība ar Eiropas Investīciju banku		dc								
02 20 03 04	Savienības Atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānisms		co								

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
02 20 03 05	Digitālo pakalpojumu akts (DSA) – Ļoti lielu tiešsaistes platformu uzraudzība		dc				3,500				
02 20 04	<i>Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām.</i>				24,907	22,198	24,011	24,492	24,981	26,881	25,974
02 20 04 01	Eiropas transporta politikas, transporta drošības un pasažieru tiesību atbalsta aktivitātes, ietverot aktivitātes komunikācijas jomā		Tp		14,352	12,750	14,433	14,722	15,016	16,716	15,623
02 20 04 02	Eiropas enerģētikas politikas un iekšējā enerģijas tirgus atbalsta aktivitātes		Tp		7,240	6,500	6,630	6,763	6,898	7,036	7,177
02 20 04 03	Savienības politikas definēšana un īstenošana elektronisko sakaru jomā		Tp		3,315	2,948	2,948	3,007	3,067	3,129	3,175
03	Vienotais tirgus				899,253	1 022,589	939,232	946,468	978,006	1 013,638	1 002,205
03 01	Kopas “Vienotais tirgus” administratīvā atbalsta izdevumi				27,651	25,555	28,196	29,548	29,464	29,374	29,283
03 01 01	<i>Atbalsta izdevumi par Vienotā tirgus programmu</i>				27,051	24,955	27,596	28,948	28,864	28,774	28,683
03 01 01 01	Atbalsta izdevumi par Vienotā tirgus programmu	SINGLEMKT	co	(21-27)	12,879	12,434	13,710	13,768	13,975	14,194	14,429

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
03 01 01 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Vienotā tirgus programmas iemaksa	SINGLEMKT	co	(21-27)	1,709	1,674	1,613	2,897	2,854	2,809	2,762
03 01 01 76	Eiropas Inovācijas padome un MVU izpildaģentūra – Vienotā tirgus programmas iemaksa	SINGLEMKT	co	(21-27)	12,462	10,848	12,273	12,283	12,035	11,771	11,492
03 01 02	Izdevumi "Fiscalis" atbalstam	FISCALIS	co	(21-27)	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
03 01 03	Izdevumi programmas "Muita" atbalstam	CUSTOMS	co	(21-27)	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
03 02	Vienotā tirgus programma				556,075	662,646	575,224	573,302	581,370	590,622	591,878
03 02 01	Panākt iekšējā tirgus labāku darbību				79,069	74,104	74,386	76,926	77,018	77,409	76,122
03 02 01 01	Iekšējā preču un pakalpojumu tirgus darbība un attīstība	SINGLEMKT	co	(21-27)	35,824	25,008	24,418	26,568	26,203	26,192	24,492
03 02 01 02	Iekšējā tirgus pārvaldības instrumenti	SINGLEMKT	co	(21-27)	5,414	5,470	5,620	5,670	5,720	5,770	5,854
03 02 01 03	TAXUD regulatīvā darba atbalsts – Iekšējā tirgus īstenošana un attīstība	SINGLEMKT	co	(21-27)	0,723	3,300	3,350	3,400	3,450	3,500	3,515
03 02 01 04	Uzņēmējdarbības tiesības	SINGLEMKT	co	(21-27)	1,198	1,000	1,050	1,050	1,060	1,060	1,064
03 02 01 05	Konkurences politika spēcīgākai Savienībai digitālajā laikmetā	SINGLEMKT	co	(21-27)	19,857	19,883	19,999	19,999	20,000	20,000	20,000

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
03 02 01 06	Finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus īstenošana un attīstība	SINGLEMKT	co	(21-27)	5,494	5,235	5,460	5,460	5,510	5,510	5,511
03 02 01 07	Tirgus uzraudzība	SINGLEMKT	co	(21-27)	10,559	14,208	14,489	14,779	15,075	15,377	15,686
03 02 02	<i>Uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspējas uzlabošana un atbalsts to piekļuvei tirgiem</i>	SINGLEMKT	co	(21-27)	119,770	154,848	136,384	128,361	130,417	135,425	137,719
03 02 03	<i>Eiropas standartizācija un Starptautiskie finanšu pārskatu un revīziju standarti</i>				27,776	29,891	32,292	32,275	31,993	32,460	32,773
03 02 03 01	Eiropas standartizācija	SINGLEMKT	co	(21-27)	20,007	21,676	23,567	22,616	23,123	23,490	23,712
03 02 03 02	Starptautiskie finanšu un nefinanšu pārskatu un revīziju standarti	SINGLEMKT	co	(21-27)	7,768	8,215	8,725	9,659	8,870	8,970	9,061
03 02 04	<i>Rīcības iespēju sniegšana patērētājiem un pilsoniskajai sabiedrībai, kā arī augsta patērētāju tiesību aizsardzības un ražojumu drošuma līmeņa nodrošināšana, tostarp galalietotāju līdzdalība rīcībpolitikas veidošanā finanšu pakalpojumu jomā</i>				25,798	25,555	25,143	25,543	26,344	26,445	26,590
03 02 04 01	Augsta patērētāju tiesību aizsardzības un ražojumu drošuma līmeņa nodrošināšana	SINGLEMKT	co	(21-27)	24,305	24,060	23,648	24,048	24,849	24,950	25,086
03 02 04 02	Galalietotāju līdzdalība rīcībpolitikas veidošanā finanšu pakalpojumu jomā	SINGLEMKT	co	(21-27)	1,494	1,495	1,495	1,495	1,495	1,495	1,504

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
03 02 05	Augstas kvalitātes statistikas informācijas par Eiropu sagatavošana un izplatīšana	SINGLEMKT	co	(21-27)	74,000	75,235	75,700	75,700	75,700	75,700	75,646
03 02 06	Cilvēka, dzīvnieku un augu veselības un dzīvnieku labturības nodrošināšana augstā līmenī	SINGLEMKT	co	(21-27)	229,662	303,013	231,319	234,497	239,898	243,183	243,028
03 03	Savienības Krāpšanas apkarošanas programma				24,053	24,369	24,850	25,506	26,351	27,402	28,676
03 03 01	Krāpšanas, korupcijas un jebkādu citu nelikumīgu darbību, kas skar Savienības finansiālās intereses, novēršana un apkarošana	ANTIFRAUD	co	(21-27)	15,160	15,425	15,662	16,076	16,608	17,271	18,005
03 03 02	Aibalsts ziņošanai par pārkāpumiem, tai skaitā par krāpšanu	ANTIFRAUD	co	(21-27)	0,929	0,934	0,960	0,985	1,018	1,058	1,116
03 03 03	Nodrošināt finansējumu darbībām, ko veic saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 515/97	ANTIFRAUD	co	(21-27)	7,964	8,010	8,228	8,445	8,725	9,073	9,556
03 04	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (programma "Fiscalis")				34,489	36,640	37,379	38,132	38,901	39,685	40,485
03 04 01	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (programma "Fiscalis")	FISCALIS	co	(21-27)	34,489	36,640	37,379	38,132	38,901	39,685	40,485
03 05	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (Muita)				125,217	130,144	132,753	135,414	138,129	140,897	143,976
03 05 01	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (Muita)	CUSTOMS	co	(21-27)	125,217	130,144	132,753	135,414	138,129	140,897	143,976
03 10	Decentralizētās aģentūras				118,428	115,938	125,630	135,566	154,291	176,158	158,408

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
03 10 01	Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA)				70,474	68,746	74,879	76,154	83,070	85,296	87,653
03 10 01 01	Eiropas Ķimikāliju aģentūra – Tiesību akti par ķīmiskajām vielām	ECHA	ag		60,561	61,646	68,362	69,806	75,174	77,238	79,434
03 10 01 02	Eiropas Ķimikāliju aģentūra – Aktivitātes biocīdu regulējuma jomā	ECHA	ag		9,913	7,100	6,516	6,349	7,896	8,058	8,219
03 10 02	Eiropas Banku iestāde (EBI)	EBA	ag		17,819	18,336	19,037	20,640	20,072	20,285	20,690
03 10 03	Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI)	EIOPA	ag		12,141	12,852	13,368	13,537	14,015	14,295	14,581
03 10 04	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)	ESMA	ag		17,993	16,003	18,347	20,126	20,698	21,406	21,338
03 10 05	Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestāde (AMLA)	AMLA	ag					5,108	16,436	34,876	14,146
03 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				13,340	27,296	15,200	9,000	9,500	9,500	9,500
03 20 03	Citas darbības				8,600	10,040	9,700	9,000	9,500	9,500	9,500
03 20 03 01	Pakalpojumu, piegādes un darbu publisko līgumu piešķiršanas un izsludināšanas kārtība		dc		8,600	10,040	9,700	9,000	9,500	9,500	9,500
04	Kosmoss				2 033,303	2 076,538	2 276,163	2 284,083	2 327,474	2 327,876	2 306,585
04 01	Kopas “Kosmoss” administratīvā atbalsta izdevumi				7,547	6,699	7,200	7,800	8,250	8,250	9,050

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
04 01 01	<i>Atbalsta izdevumi, kuri attiecas uz Savienības kosmosa programmu</i>	SPACE	co	(21-27)	7,547	6,699	6,950	7,600	8,050	8,050	9,000
04 01 02	<i>Atbalsta izdevumi Savienības drošas savienojamības programmai</i>	USC	pc	(23-27)			0,250	0,200	0,200	0,200	0,050
04 02	Savienības kosmosa programma				1 969,788	2 001,538	2 038,151	2 080,670	2 043,165	2 087,049	2 115,745
04 02 01	Galileo/EGNOS	SPACE	co	(21-27)	1 298,956	1 272,323	1 247,851	1 265,670	1 163,165	1 232,049	1 253,620
04 02 02	Copernicus	SPACE	co	(21-27)	635,613	700,000	750,000	775,000	778,950	830,000	838,771
04 02 03	Govsatcom/SSA	SPACE	co	(21-27)	35,219	29,215	40,300	40,000	101,050	25,000	23,355
04 03	Savienības drošas savienojamības programma						156,050	117,150	196,150	149,500	98,163
04 03 01	<i>Savienības drošas savienojamības programma – lēmums no 1. izdevumu kategorijas</i>	USC	pc	(23-27)			156,050	117,150	196,150	149,500	98,163
04 10	Decentralizētās aģentūras				55,968	68,301	74,762	78,463	79,909	83,077	83,627
04 10 01	<i>Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra</i>	EUSPA	ag		55,968	68,301	74,762	78,463	79,909	83,077	83,627

co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana
ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogatīvas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.

3.4. 2.a izdevumu apakškategoriija. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 2.A IZDEVUMU KATEGORIJA. Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija					1 770,571	61 314,192	62 926,484	64 665,196	66 478,044	56 724,702	58 638,386
05	Reģionālā attīstība un kohēzija				1 699,199	45 371,451	46 151,987	47 882,433	49 256,060	42 178,960	43 643,583
	Kohēzijas fonds	CF	co	(21-27)	1 458,801	7 939,837	7 755,914	8 447,967	8 726,639	7 765,600	8 064,965
	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	ERDF	co	(21-27)	238,798	37 428,933	38 392,573	39 434,466	40 529,420	34 413,360	35 578,617
05 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				1,600	2,681	3,500				
05 20 99	Iepriekšējo programmu un darbību pabeigšana										
05 20 99 01	Iepriekšējo darbību, kas saistītas ar Starptautisko Īrijas fondu, pabeigšana		co								
07	Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās				71,373	15 942,741	16 774,496	16 782,762	17 221,984	14 545,742	14 994,804
	Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	ESF+	co	(21-27)	71,373	15 942,741	16 774,496	16 782,762	17 221,984	14 545,742	14 994,804
co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogatīvas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.											

3.5. 2.b izdevumu apakšskategorija. Noturība un vērtības

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 2.B IZDEVUMU KATEGORIJA. Noturība un vērtības					5 027,323	6 491,000	7 660,220	10 314,168	8 458,124	9 720,910	11 460,849
05	Reģionālā attīstība un kohēzija				31,986	34,276	33,613	34,286	34,971	35,671	36,197
05 01	Kopas "Reģionālā attīstība un kohēzija" administratīvā atbalsta izdevumi				1,873	1,873	1,873	1,970	1,873	1,873	1,873
05 01 03	Atbalsta izdevumi Atbalstam Kipras turku kopienai	TCC	dc	(21-27)	1,873	1,873	1,873	1,970	1,873	1,873	1,873
05 04	Atbalsts Kipras turku kopienai				30,113	32,403	31,740	32,316	33,098	33,798	34,324
05 04 01	Finansiālais atbalsts Kipras turku kopienas ekonomiskās attīstības veicināšanai	TCC	dc	(21-27)	30,113	32,403	31,740	32,316	33,098	33,798	34,324
06	Atveseļošana un noturība				1 201,437	1 684,879	2 637,869	5 239,866	3 625,431	4 672,172	5 846,086
06 01	Kopas "Atveseļošana un noturība" administratīvā atbalsta izdevumi				18,037	24,766	32,410	35,190	32,664	34,547	36,399
06 01 01	Atbalsta izdevumi Atveseļošanas un noturības mehānismam un tehniskā atbalsta instrumentam				2,000	2,040	2,081	2,122	2,165	2,208	2,241
06 01 01 01	Atbalsta izdevumi tehniskā atbalsta instrumentam	TSI	co	(21-27)	2,000	2,040	2,081	2,122	2,165	2,208	2,241

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
06 01 01 02	Atbalsta izdevumi Atveseļošanas un noturības mehānismam	RRF	co	(21-27)							
06 01 02	Atbalsta izdevumi euro aizsardzībai pret viltošanu	PERICLES	co	(21-27)			0,200				0,200
06 01 03	Atbalsta izdevumi Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentam	EURI_N-GEU_21_27	co	(21-27)	5,000	5,250	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
06 01 04	Atbalsta izdevumi Savienības civilās aizsardzības mehānismam	RESCEU	co	(21-27)							
06 01 05	Atbalsta izdevumi programmai "ES – veselībai"				11,037	17,476	24,129	27,068	24,499	26,339	27,958
06 01 05 01	Atbalsta izdevumi programmai "ES – veselībai"	EU4HEALTH	co	(21-27)	3,500	5,668	9,322	9,508	3,789	3,864	3,655
06 01 05 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Iemaksas no programmas "ES – veselībai"	EU4HEALTH	co	(21-27)	7,537	11,808	14,807	17,560	20,711	22,475	24,303
06 01 06	Atbalsta izdevumi ārkārtas atbalstam Savienībā	ESI	dc	(21-27)							
06 02	Atveseļošanas un noturības mehānisms un tehniskā atbalsta instruments				114,364	116,652	118,984	121,364	123,791	126,268	128,126
06 02 01	Atveseļošanas un noturības mehānisms – Neatmaksājams atbalsts	RRF	co	(21-27)							

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
06 02 02	Tehniskā atbalsta instruments	TSI	co	(21-27)	114,364	116,652	118,984	121,364	123,791	126,268	128,126
06 03	Euro aizsardzība pret viltošanu				0,834	0,850	0,667	0,885	0,902	0,920	0,735
06 03 01	Euro aizsardzība pret viltošanu	PERICLES	co	(21-27)	0,834	0,850	0,667	0,885	0,902	0,920	0,735
06 04	Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (ESAI)					68,500	1 309,775	3 864,000	2 677,836	3 744,554	4 980,313
06 04 01	Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments (ESAI) – Periodiska kupona izmaksa un izpirkšana termiņa beigās	EURI_N-GEU_21_27	co	(21-27)		68,500	1 309,775	3 864,000	2 677,836	3 744,554	4 980,313
06 05	Savienības Cīvilās aizsardzības mehānisms				182,605	354,323	188,006	230,311	203,321	167,657	180,015
06 05 01	Savienības Cīvilās aizsardzības mehānisms	RESCEU	co	(21-27)	182,605	354,323	188,006	230,311	203,321	167,657	180,015
06 06	Programma “ES – veselībai”				318,042	821,946	715,121	726,724	293,577	298,692	212,520
06 06 01	Programma “ES – veselībai”	EU4HEALTH	co	(21-27)	318,042	821,946	715,121	726,724	293,577	298,692	212,520
06 07	Ārkārtas atbalsts Savienībā				231,700						
06 07 01	Ārkārtas atbalsts Savienībā	ESI	dc	(21-27)	231,700						
06 10	Decentralizētās aģentūras				324,455	284,341	260,905	249,293	280,999	286,947	295,140
06 10 01	Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	ECDC	ag		162,906	94,529	85,925	72,422	89,412	91,037	93,961
06 10 02	Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	EFSA	ag		125,371	145,861	150,541	153,330	157,109	160,251	163,456

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
06 10 03	Eiropas Zāļu aģentūra				36,179	43,952	24,438	23,541	34,478	35,659	37,723
06 10 03 01	Savienības ieguldījums Eiropas Zāļu aģentūrai	EMA	ag		24,370	31,408	10,438	9,541	20,478	20,487	20,527
06 10 03 02	Īpašs ieguldījums zālēm reti sastopamu slimību ārstēšanai	EMA	ag		11,809	12,544	14,000	14,000	14,000	15,172	17,196
06 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				11,400	13,500	12,000	12,098	12,340	12,587	12,838
06 20 04	Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām				11,400	13,500	12,000	12,098	12,340	12,587	12,838
06 20 04 01	Koordinēšana, uzraudzība un saziņa saistībā ar ekonomikas un monetāro savienību, tajā skaitā euro		Tr		11,400	13,500	12,000	12,098	12,340	12,587	12,838
07	Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās				3 793,899	4 771,845	4 988,738	5 040,016	4 797,722	5 013,067	5 578,565
07 01	Kopas "Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās" administratīvā atbalsta izdevumi				77,175	88,090	95,880	100,875	100,002	105,326	112,640
07 01 01	Atbalsta izdevumi Eiropas Sociālajam fondam Plus (ESF+)				2,500	1,840	2,000	2,000	2,706	2,760	2,808
07 01 01 02	Atbalsta izdevumi Nodarbinātības un sociālās inovācijas sadaļai	ESF+	co	(21-27)	2,500	1,840	2,000	2,000	2,706	2,760	2,808

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
07 01 02	Atbalsta izdevumi programmai "Erasmus+"				42,878	50,373	54,096	57,139	56,315	59,545	64,702
07 01 02 01	Atbalsta izdevumi programmai Erasmus+	ERASMUS+	co	(21-27)	15,839	23,533	24,515	25,550	22,642	23,712	26,628
07 01 02 75	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra – Iemaksa no programmas Erasmus+	ERASMUS+	co	(21-27)	27,039	26,840	29,581	31,589	33,672	35,833	38,074
07 01 03	Atbalsta izdevumi Eiropas Solidaritātes korpusam				6,586	6,718	6,898	7,034	7,173	7,315	7,459
07 01 03 01	Atbalsta izdevumi Eiropas Solidaritātes korpusam	ESC	co	(21-27)	4,966	5,155	5,311	5,474	5,642	5,813	5,990
07 01 03 75	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra – Iemaksa no Eiropas Solidaritātes korpusa	ESC	co	(21-27)	1,620	1,563	1,587	1,560	1,532	1,502	1,470
07 01 04	Atbalsta izdevumi programmai "Radošā Eiropa"				17,241	19,906	22,462	23,629	22,185	23,382	24,622
07 01 04 01	Atbalsta izdevumi programmai "Radošā Eiropa"	CREATIVEEU	co	(21-27)	3,000	4,591	5,671	5,784	3,247	3,312	3,378
07 01 04 75	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra – Iemaksa no programmas "Radošās Eiropas"	CREATIVEEU	co	(21-27)	14,241	15,315	16,791	17,845	18,938	20,070	21,244
07 01 05	Atbalsta izdevumi programmai "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības"				6,970	8,283	9,323	9,973	10,523	11,223	11,948
07 01 05 01	Atbalsta izdevumi programmai "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības"	RIGHTS	co	(21-27)	1,600	1,991	2,000	2,000	1,875	1,875	1,875

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
07 01 05 75	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra – Iemaksa no programmas "Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības"	RIGHTS	co	(21-27)	5,370	6,292	7,323	7,973	8,648	9,348	10,073
07 01 06	Atbalsta izdevumi programmai "Tiesiskums"	JUSTICE	co	(21-27)	1,000	0,970	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100
07 02	Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)				100,132	86,142	91,500	91,500	107,574	109,739	111,702
07 02 04	ESF+ – Sadaļa "Nodarbinātība un sociālā inovācija (EaSI)"	ESF+	co	(21-27)	100,132	86,142	91,500	91,500	107,574	109,739	111,702
07 03	Erasmus+				2 620,138	3 355,367	3 614,429	3 678,993	3 607,001	3 798,408	4 342,623
07 03 01	Veicināt personu un grupu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu un taisnīgumu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā				2 298,695	2 938,931	3 179,161	3 222,840	3 159,739	3 327,412	3 791,790
07 03 01 01	Veicināt personu un grupu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu un taisnīgumu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – Netieša pārvaldība	ERASMUS+	co	(21-27)	1 929,650	2 269,775	2 400,120	2 566,732	2 609,757	2 748,245	3 114,445

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
07 03 01 02	Veicināt personu un grupu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu un taisnīgumu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – Tiešā pārvaldība	ERASMUS+	co	(21-27)	369,045	669,156	779,041	656,108	549,982	579,167	677,346
07 03 02	Veicināt neformālās un ikdienējās mācīšanās mobilitāti un aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā	ERASMUS+	co	(21-27)	272,638	351,401	365,603	384,914	377,397	397,424	464,789
07 03 03	Veicināt sporta personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī	ERASMUS+	co	(21-27)	48,805	65,036	69,665	71,239	69,865	73,573	86,044
07 04	Eiropas Solidaritātes korpuss				129,128	134,710	137,298	136,986	139,727	142,524	145,443
07 04 01	Eiropas Solidaritātes korpuss	ESC	co	(21-27)	129,128	134,710	137,298	136,986	139,727	142,524	145,443
07 05	Radošā Eiropa				289,141	386,622	310,328	308,160	222,281	225,973	230,020
07 05 01	Kultūras atzars	CREATIVEEU	co	(21-27)	94,520	131,098	102,541	101,802	73,464	74,684	76,181

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
07 05 02	Atzars "Media"	CREATIVEEU	co	(21-27)	167,490	221,487	180,662	178,754	128,945	131,087	133,435
07 05 03	Starpnozaru atzars	CREATIVEEU	co	(21-27)	27,131	34,037	27,125	27,603	19,872	20,202	20,404
07 06	Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības				91,944	206,619	205,959	204,990	81,677	80,939	79,566
07 06 01	Līdztiesība un tiesības	RIGHTS	co	(21-27)	28,099	39,710	36,863	36,020	15,350	15,158	14,732
07 06 02	Pilsoņu iesaistīšanās un līdzdalība Savienības demokrātiskajā dzīvē	RIGHTS	co	(21-27)	13,408	41,237	33,154	55,671	35,006	23,576	17,371
07 06 03	Daphne	RIGHTS	co	(21-27)	19,190	32,473	26,758	25,147	4,604	3,989	3,114
07 06 04	Savienības vērtības	RIGHTS	co	(21-27)	31,248	93,200	109,184	88,152	26,718	38,215	44,349
07 07	Tiesiskums				45,696	42,657	41,125	40,691	40,650	40,643	40,345
07 07 01	Tiesu iestāžu sadarbības veicināšana	JUSTICE	co	(21-27)	12,532	11,444	11,104	10,987	10,976	10,974	10,893
07 07 02	Atbalsts apmācībai tieslietu jomā	JUSTICE	co	(21-27)	17,664	14,175	16,039	15,869	15,854	15,851	15,735
07 07 03	Tiesu iestāžu faktiskas pieejamības veicināšana	JUSTICE	co	(21-27)	15,499	17,038	13,982	13,835	13,821	13,819	13,717
07 10	Decentralizētās aģentūras un Eiropas Prokuratūra				219,820	244,737	270,979	288,845	304,806	313,812	319,248
07 10 01	Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound)	EURO-FOUND	ag		21,600	21,778	23,577	24,040	24,522	25,000	25,487

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
07 10 02	Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA)	EUOSHA	ag		15,347	15,660	16,306	16,501	17,126	17,469	17,818
07 10 03	Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (Cedefop)	CEDEFOP	ag		17,805	18,233	18,883	19,153	19,848	20,245	20,650
07 10 04	Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA)	FRA	ag		23,750	23,634	24,575	26,463	25,657	26,170	26,693
07 10 05	Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE)	EIGE	ag		8,552	8,158	8,594	9,101	10,361	10,745	10,734
07 10 06	Eiropas Izglītības fonds (ETF)	ETF	ag		21,053	21,379	22,534	23,100	23,625	24,098	24,579
07 10 07	Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust)	EUROJUST	ag		52,345	50,004	52,472	57,752	65,514	69,571	70,361
07 10 08	Eiropas Prokuratūra (EPPO)	EPPO	ag		35,150	51,202	64,601	64,308	67,206	68,550	69,921
07 10 09	Eiropas Darba iestāde (ELA)	ELA	ag		24,220	34,690	39,435	48,427	50,947	51,966	53,005
07 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				220,726	226,901	221,240	188,977	194,004	195,703	196,979
07 20 03	Citas darbības				8,634	8,708	7,900	7,900	8,937	9,017	9,077
07 20 03 01	Darbaņēmēju brīva pārvietošanās, sociālā nodrošinājuma shēmu koordinēšana un pasākumi migrantiem, tostarp migrantiem no trešām valstīm		dc		8,634	8,708	7,900	7,900	8,937	9,017	9,077

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
07 20 04	<i>Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām</i>				183,891	182,890	181,750	181,077	185,066	186,686	187,902
07 20 04 01	Darbības multivides jomā		Tp		20,212	20,384	20,560	20,739	20,921	21,108	21,248
07 20 04 02	Izpildes un korporatīvās komunikācijas pakalpojumi		Tp		46,689	43,559	47,916	48,334	48,759	49,192	49,518
07 20 04 03	Komisijas pārstāvniecības		Tp		26,645	27,589	27,826	28,070	28,317	28,569	28,757
07 20 04 04	Komunikācijas pakalpojumi iedzīvotājiem		Tp		33,356	36,451	32,783	33,068	33,360	33,657	33,880
07 20 04 05	Eiropas vēstures nams		Tp		3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
07 20 04 06	Īpašas kompetences sociālās politikas jomā, ieskaitot sociālo dialogu		Tp		28,070	25,521	23,219	22,221	23,628	23,838	23,996
07 20 04 07	Citas aktivitātes pamattiesību jomā		Tp		0,898	0,906	0,914	0,922	0,930	0,938	0,944
07 20 04 08	Sociālās situācijas, demogrāfijas un ģimenes analīze un pētījumi		Tp		2,730	3,140	3,000	1,994	3,222	3,251	3,273
07 20 04 09	Informācijas un apmācības pasākumi darba ņēmēju organizācijām		Tp		22,291	22,340	22,532	22,729	22,929	23,133	23,286

co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana
 ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogatīvas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.

3.6. 3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 3. IZDEVUMU KATEGORIJA. Dabas resursi un vide					56 791,138	56 681,112	57 263,408	57 388,891	57 510,562	57 282,571	57 502,985
08	Lauksaimniecība un jūrlietu politika				55 994,391	54 420,292	54 922,767	55 020,239	55 072,652	55 061,620	55 212,137
08 01	Kopas "Lauksaimniecība un jūrlietu politika" administratīvā atbalsta izdevumi				7,400	7,810	7,695	7,880	8,069	8,263	8,462
08 01 03	Atbalsta izdevumi Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondam				7,400	7,810	7,695	7,880	8,069	8,263	8,462
08 01 03 01	Atbalsta izdevumi Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondam	EMFAF	co	(21-27)	3,369	3,739	3,197	3,301	3,437	3,505	3,574
08 01 03 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda iemaksa	EMFAF	co	(21-27)	4,031	4,071	4,498	4,579	4,632	4,758	4,888
	European Agricultural Guarantee Fund (EAGF) (Sub-ceiling before transfers between EAGF and EAFRD)		co	(21-27)	40 368,000	40 639,000	41 518,000	41 649,000	41 782,000	41 913,000	42 047,000
	Additional net transfers between EAGF and EAFRD (and rounding excluded for calculating margin)					- 618,000	- 825,000	- 1 046,000	- 1 117,000	- 1 222,000	- 1 396,000

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
	European Agricultural Guarantee Fund (net balance available after transfers between EAGF and EAFRD)		co	(21-27)	40 368,000	40 021,000	40 693,000	40 603,000	40 665,000	40 691,000	40 651,000
08 02	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	EAGF	co	(21-27)	40 371,454	40 368,859	40 692,211	40 602,078	40 664,928	40 690,227	40 650,795
08 03	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	EAFRD	co	(21-27)	15 341,490	12 727,699	12 934,677	13 155,810	13 225,960	13 331,661	13 505,093
08 04	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)				101,696	1 126,356	1 095,129	1 061,836	973,796	827,659	839,828
08 04 01	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – Darbības izdevumi, ko īsteno dalītā pārvaldībā	EMFAF	co	(21-27)		1 027,934	993,738	958,425	868,326	720,003	731,324
08 04 02	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – Darbības izdevumi, ko īsteno tiešā un netiešā pārvaldībā	EMFAF	co	(21-27)	97,107	91,667	94,208	96,199	98,249	100,552	101,280
08 04 03	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) – Operatīvā tehniskā palīdzība	EMFAF	co	(21-27)	4,589	4,573	5,074	5,178	5,378	5,576	5,671
08 04 04	Fonds "InvestEU" – Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) iemaksa	EMFAF	co	(21-27)							

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
08 04 05	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) iemaksa	EMFAF	co	(21-27)		2,182	2,109	2,034	1,843	1,528	1,552
08 04 06	Atvēršanas un noturības mehānisms – Iemaksa no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF)	EMFAF	co	(21-27)							
08 05	Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)				151,609	159,338	162,019	162,782	168,805	172,181	175,625
08 05 01	Tādu zvejas darbību pārvaldības satvara izveidošana, ko Savienības zvejas kuģi veic trešo valstu ūdeņos		dc		146,326	153,846	156,319	156,732	162,634	165,887	169,204
08 05 02	Ilgtspējīgas attīstības atbalstīšana zvejniecības pārvaldībā un jūrlietu pārvaldībā saskaņā ar Kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) mērķiem (obligātās iemaksas starptautiskām struktūrām)		dc		5,284	5,492	5,700	6,050	6,171	6,294	6,420
08 10	Decentralizētas aģentūras				20,741	28,739	29,535	29,854	31,093	31,629	32,334

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
08 10 01	Eiropas Ziivsaimniecības kontroles aģentūra	EFCA	ag		20,741	28,739	29,535	29,854	31,093	31,629	32,334
08 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības					1,490	1,500				
09	Vide un klimatrīcība				796,746	2 260,820	2 340,642	2 368,651	2 437,910	2 220,950	2 290,848
09 01	Atbalsts kopas "Vide un klimatrīcība" administratīvajiem izdevumiem				17,888	22,125	25,786	25,775	30,161	30,775	31,627
09 01 01	Atbalsts Vides un klimata pasākumu programmas (LIFE) izdevumiem				17,888	22,125	25,786	25,775	30,161	30,775	31,627
09 01 01 01	Atbalsts Vides un klimata pasākumu programmas (LIFE) izdevumiem	LIFE	co	(21-27)	7,150	9,212	10,558	10,034	13,293	12,924	12,762
09 01 01 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Vides un klimata pasākumu programmas (LIFE) iemaksa	LIFE	co	(21-27)	10,738	12,913	15,229	15,741	16,868	17,851	18,865
09 01 03	Atbalsts izdevumiem Publiskā sektora aizdevumu mehānismā Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros										
09 01 03 01	Atbalsts izdevumiem Publiskā sektora aizdevumu mehānismā Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros	PSLF_JTM	co	(21-27)							

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
09 01 03 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa Publiskā sektora aizdevumu mehānisma Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros	PSLF_JTM	co	(21-27)							
09 02	Vides un klimata pasākumu programma (LIFE)				720,939	733,420	730,337	719,175	743,653	785,952	829,988
09 02 01	<i>Daba un biodaudzveidība</i>	LIFE	co	(21-27)	272,220	276,433	279,012	285,202	302,032	324,072	349,631
09 02 02	<i>Aprītes ekonomika un dzīves kvalitāte</i>	LIFE	co	(21-27)	183,169	183,153	179,715	177,796	183,451	197,411	213,638
09 02 03	<i>Klimata pārmaiņu mitigācija un klimatadaptācija</i>	LIFE	co	(21-27)	128,975	135,386	128,608	122,680	123,114	126,891	127,527
09 02 04	<i>Pāreja uz tīru enerģiju</i>	LIFE	co	(21-27)	136,575	138,448	143,003	133,497	135,055	137,579	139,192
09 03	Taisnīgas pārkārtošanās fonds	JTF	co	(21-27)	3,980	1 443,006	1 466,201	1 489,860	1 513,992	1 255,349	1 280,456
09 04	Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros (TPM)						50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
09 04 01	<i>Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros (TPM)</i>	PSLF_JTM	co	(21-27)			50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
09 10	Decentralizētās aģentūras				50,440	54,148	58,967	67,602	73,705	74,023	76,376
09 10 01	Eiropas Ķīmikāliju aģentūra – Vides direktīvas un starptautiskās konvencijas	ECHA	ag		5,260	4,700	4,787	6,879	9,060	9,440	9,541

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
09 10 02	<i>Eiropas Vides aģentūra</i>	EEA	ag		45,180	49,448	54,181	60,723	64,644	64,583	66,835
09 20	<i>Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības</i>				3,500	8,121	9,350	16,240	26,400	24,850	22,400
09 20 04	<i>Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām.</i>						4,150	16,240	26,400	24,850	22,400
09 20 04 01	Oglekļa ievadkorekcijas mehānisms		Ts				4,150	16,240	26,400	24,850	22,400
co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogatīvas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.											

3.7. 4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 4. IZDEVUMU KATEGORIJA. Migrācija un robežu pārvaldība					1 626,957	3 410,389	3 727,312	3 896,706	4 349,640	4 263,504	4 418,460
10	Migrācija				635,392	1 564,351	1 626,791	1 668,816	1 969,996	1 893,612	1 988,929
10 01	Kopas "Migrācija" administratīvā atbalsta izdevumi				3,000	2,000	3,000	4,300	3,000	3,000	3,000
10 01 01	Atbalsta izdevumi Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam (AMIF)	AMIF	co	(21-27)	3,000	2,000	3,000	4,300	3,000	3,000	3,000
10 02	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)				494,581	1 396,690	1 451,621	1 496,415	1 782,704	1 702,635	1 794,192
10 02 01	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (AMIF)	AMIF	co	(21-27)	494,581	1 396,690	1 451,325	1 496,056	1 780,796	1 700,884	1 794,192
10 02 02	Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI) – Iemaksas no AMIF	AMIF	co	(21-27)			0,296	0,360	0,307	0,150	
10 02 03	Iekšējās drošības fonds (ISF) — iemaksas no AMIF	AMIF	co	(21-27)					1,601	1,601	
10 10	Decentralizētās aģentūras				137,811	165,661	172,169	168,101	184,291	187,977	191,737
10 10 01	Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA)	EUAA	ag		137,811	165,661	172,169	168,101	184,291	187,977	191,737
10 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogātas un citas darbības										

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
11	Robežu pārvaldība				991,565	1 846,038	2 100,521	2 227,889	2 379,645	2 369,892	2 429,531
11 01	Kopas "Robežu pārvaldība" administratīvā atbalsta izdevumi				2,077	1,249	2,081	2,882	2,084	2,085	2,087
11 01 01	Atbalsta izdevumi Integrētas robežu pārvaldības fondam – Finansiāla atbalsta instrumentam robežu pārvaldībai un vīzām	BMVI	co	(21-27)	2,000	1,170	2,000	2,800	2,000	2,000	2,000
11 01 02	Atbalsta izdevumi Integrētas robežu pārvaldības fondam – Finansiāla atbalsta instrumentam muitas kontroles iekārtām	CCEI	co	(21-27)	0,077	0,079	0,081	0,082	0,084	0,085	0,087
11 02	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzām				151,566	755,072	954,798	997,973	924,016	837,952	833,083
11 02 01	Finansiāla atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzām	BMVI	co	(21-27)	151,566	755,072	954,798	997,973	924,016	837,952	833,083
11 03	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām				135,403	138,111	140,872	143,691	146,564	149,496	151,695
11 03 01	Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām	CCEI	co	(21-27)	135,403	138,111	140,872	143,691	146,564	149,496	151,695

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
11 10	Decentralizētās aģentūras				702,519	951,605	1 002,770	1 083,343	1 306,980	1 380,359	1 442,666
11 10 01	Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra ("Frontex")	FRONTEX	ag		491,426	635,575	743,614	824,329	1 049,849	1 130,401	1 177,330
11 10 02	Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā ("eu-LISA")	EU_LISA	ag		211,093	316,030	259,156	259,013	257,131	249,958	265,335
co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogātas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.											

3.8. 5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 5. IZDEVUMU KATEGORIJA. Drošība un aizsardzība					1 598,298	1 813,028	2 116,637	2 304,178	2 212,991	2 408,338	2 680,864
12	Drošība				425,538	635,583	688,723	725,811	783,515	789,780	783,270
12 01	Kopas "Drošība" administratīvie atbalsta izdevumi				3,765	3,814	4,806	4,854	4,901	4,950	5,021
12 01 01	Atbalsta izdevumi Iekšējās drošības fondam (IDF)	ISF	co	(21-27)	1,500	1,504	2,450	2,450	2,450	2,450	2,470
12 01 02	Atbalsta izdevumi kodoliekārtu dezekspluatācijai Lietuvā	ND_LITH	dc	(21-27)							
12 01 03	Atbalsta izdevumi kodoldrošumam un kodoliekārtu dezekspluatācijai, tostarp Bulgārijā un Slovākijā	ND_OTHER	dc	(21-27)	2,265	2,310	2,356	2,404	2,451	2,500	2,551
12 02	Iekšējās drošības fonds (IDF)				68,500	252,624	307,408	312,436	332,207	316,647	282,901
12 02 01	Iekšējās drošības fonds (IDF)	ISF	co	(21-27)	68,500	252,624	307,408	312,436	332,207	316,647	282,901
12 03	Kodoliekārtu dezekspluatācija Lietuvai				72,500	98,900	68,800	74,600	74,700	80,100	82,400
12 03 01	Kodoliekārtu dezekspluatācijas palīdzība Lietuvai	ND_LITH	dc	(21-27)	72,500	98,900	68,800	74,600	74,700	80,100	82,400
12 04	Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija, tostarp Bulgārijai un Slovākijai				66,940	41,629	54,883	59,920	67,999	70,555	87,237
12 04 01	Kozloduļas programma	ND_OTHER	dc	(21-27)	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
12 04 02	<i>Bohunices programma</i>	ND_OTHER	dc	(21-27)	27,500		9,500	9,000	9,000		
12 04 03	<i>Kopīgā pētniecības centra (JRC) dezekspluatācijas un atkritumu apsaimniekošanas programma</i>	ND_OTHER	dc	(21-27)	30,440	32,629	36,383	41,920	49,999	61,555	78,237
12 04 99	<i>Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana</i>										
12 04 99 01	<i>Euratom novecojušo kodoliekārtu dezekspluatācija un atkritumu galīga aizvākšana (2014.–2020. g.)</i>		dc								
12 10	Decentralizētās aģentūras				192,814	216,642	230,412	251,140	280,390	293,608	301,439
12 10 01	<i>Eiropas Savienības Aģentūra tiesībsardzības sadarbībai (Europol)</i>	EUROPOL	ag		166,601	189,031	202,078	207,914	223,615	235,649	236,926
12 10 02	<i>Eiropas Savienības Tiesībsardzības apmācības aģentūra (CEPOL).</i>	CEPOL	ag		9,620	10,072	10,806	11,152	11,664	11,897	12,135
12 10 03	<i>Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA)</i>	EMCDDA	ag		16,594	17,539	17,528	32,074	33,989	35,098	35,880
12 10 04	<i>ES centrs seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai (CSA)</i>	CSA	ag						11,122	10,964	16,497
12 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogātas un citas darbības				21,019	21,975	22,414	22,862	23,319	23,921	24,272

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
12 20 04	<i>Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām</i>				21,019	21,975	22,414	22,862	23,319	23,921	24,272
12 20 04 01	Kodolgarantijas		Ts		18,019	18,914	19,292	19,678	20,071	20,608	20,909
12 20 04 02	Kodoldrošība un aizsardzība pret radiāciju		Ts		3,000	3,061	3,122	3,184	3,248	3,313	3,362
13	Aizsardzība				1 172,760	1 177,445	1 427,914	1 578,367	1 429,475	1 618,558	1 897,594
13 01	Kopas "Drošība un aizsardzība" administratīvā atbalsta izdevumi				4,422	9,714	12,462	14,074	15,382	17,152	18,593
13 01 01	<i>Atbalsta izdevumi, kuri attiecas uz Eiropas Aizsardzības fondu – Izņemot pētniecību</i>	EDF	co	(21-27)	1,358	2,430	2,600	2,500	3,000	3,540	4,210
13 01 02	<i>Atbalsta izdevumi, kuri attiecas uz Eiropas Aizsardzības fondu – Pētniecība</i>				1,400	5,608	8,147	9,848	10,645	11,865	12,625
13 01 02 01	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno Eiropas Aizsardzības fondu – Pētniecība	EDF	co	(21-27)	0,800	2,990	4,857	6,018	6,185	6,861	7,066
13 01 02 02	Ārstata darbinieki, kas īsteno Eiropas Aizsardzības fondu – Pētniecība	EDF	co	(21-27)	0,175	0,670	1,156	1,380	1,610	1,854	1,910
13 01 02 03	Citi pārvaldības izdevumi, kuri attiecas uz Eiropas Aizsardzības fondu – Pētniecība	EDF	co	(21-27)	0,425	1,948	2,134	2,450	2,850	3,150	3,650
13 01 03	<i>Atbalsta izdevumi, kuri attiecas uz militāro mobilitāti</i>				1,664	1,676	1,715	1,726	1,737	1,747	1,758

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
13 01 03 01	Atbalsta izdevumi, kuri attiecas uz militāro mobilitāti	MM	co	(21-27)	0,700	0,714	0,728	0,771	0,758	0,773	0,788
13 01 03 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Eiropas Infrastruktūras savienošanas instrumenta (Transporta) militārās mobilitātes iemaksa	MM	co	(21-27)	0,964	0,962	0,987	0,955	0,980	0,974	0,969
13 01 04	<i>Atbalsta izdevumi īstermiņa instrumentam aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu</i>	EDIRPA	pc	(22-27)							
13 01 05	<i>Atbalsta izdevumi Aizsardzības industrijas stiprināšanas instrumentam</i>	ASAP	pc	(23-25)							
13 02	Eiropas Aizsardzības fonds – Izņemot pētniecību				621,210	624,924	623,847	417,323	706,275	821,310	1 025,473
13 02 01	<i>Spēju attīstība</i>	EDF	co	(21-27)	621,210	624,924	623,847	417,323	706,275	821,310	1 025,473
13 03	Eiropas Aizsardzības fonds (EAF) – Pētniecība				321,730	312,739	311,107	208,356	352,246	409,592	457,093
13 03 01	<i>Aizsardzības pētniecība</i>	EDF	co	(21-27)	321,730	312,739	311,107	208,356	352,246	409,592	457,093
13 04	Militārā mobilitāte				225,398	230,068	293,471	239,641	244,572	249,504	254,435
13 04 01	<i>Militārā mobilitāte</i>	MM	co	(21-27)	225,398	230,068	293,471	239,641	244,572	249,504	254,435
13 05	Savienības drošas savienojamības programma						30,000	96,000	111,000	121,000	142,000

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
13 05 01	Savienības droša savienojamības programma – lēmums no 5. izdevumu kategorijas	USC	pc	(23-27)			30,000	96,000	111,000	121,000	142,000
13 06	Instrumenta Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu						157,028	259,972			
13 06 01	Instrumenta Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu	EDIRPA	pc	(22-27)			157,028	259,972			
13 07	Aizsardzības industrijas stiprināšanas instrumenti							343,000			
13 07 01	Aizsardzības industrijas stiprināšanas instrumenti	ASAP	pc	(23-25)				343,000			
13 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības										

co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana
ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogatīvas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.

3.9. 6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPĀ 6. IZDEVUMU KATEGORIJA. Kaimiņattiecības un pasaule					17 031,000	17 670,491	17 211,879	15 830,000	15 195,285	14 645,484	15 217,893
14	Ārējā darbība				15 147,197	15 678,052	14 680,808	13 713,540	13 135,627	12 543,830	13 073,267
14 01	Kopas "Ārējā darbība" administratīvie atbalsta izdevumi				341,001	346,056	350,470	356,166	358,667	363,501	368,431
14 01 01	Atbalsta izdevumi Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam "Eiropa pasaulē" (NDICI – "Eiropa pasaulē").				326,833	330,949	335,148	339,588	344,117	348,736	353,448
14 01 01 01	Atbalsta izdevumi Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam "Eiropa pasaulē"	NDICI	co	(21-27)	322,359	324,805	328,660	332,936	337,295	341,739	346,269
14 01 01 75	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra – Iemaksa no Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē"	NDICI	co	(21-27)	4,474	6,145	6,488	6,653	6,823	6,998	7,179
14 01 02	Atbalsta izdevumi humānajai palīdzībai	HUMA	co	(21-27)	10,734	11,645	11,831	12,008	11,001	11,185	11,372
14 01 03	Atbalsta izdevumi Kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā	CFSP	dc	(21-27)	0,600	0,600	0,600	1,650	0,600	0,600	0,600
14 01 04	Aizjūras zemēm un teritorijām sniedzamā atbalsta izdevumi	OCT	dc	(21-27)	1,329	1,347	1,364	1,382	1,400	1,419	1,438

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
14 01 05	Atbalsta izdevumi Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instrumentam (INSC)	INSC	dc	(21-27)	1,505	1,516	1,526	1,538	1,549	1,561	1,572
14 01 06	Atbalsta izdevumi Ukrainai paredzētajai makrofinansālajai palīdzībai plus (MFP+)	MFA+	pc	(23-27)							
14 02	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (NDICI – "Eiropa pasaulē").				12 084,461	12 291,341	11 915,622	11 034,301	10 356,766	9 703,223	10 171,436
14 02 01	Ģeogrāfiskās programmas				8 877,232	9 817,393	9 010,984	8 282,139	7 878,964	7 408,430	7 763,148
14 02 01 10	Dienvidu kaimiņreģions	NDICI	co	(21-27)	1 589,601	1 694,005	1 727,210	1 630,932	1 051,084	1 085,137	1 047,831
14 02 01 11	Austrumu kaimiņreģions	NDICI	co	(21-27)	690,571	1 120,636	828,890	622,538	478,150	342,214	267,205
14 02 01 12	Kaimiņreģions – Teritoriālā un pārrobežu sadarbība un atbalsta pasākumi	NDICI	co	(21-27)	87,470	56,172	111,852	113,602	115,382	96,210	98,060
14 02 01 20	Rietumāfrika	NDICI	co	(21-27)	1 689,410	950,510	1 624,960	1 540,753	1 262,853	1 174,888	1 241,966
14 02 01 21	Austrumāfrika un Centrālāfrika	NDICI	co	(21-27)	1 394,550	1 270,878	1 584,336	1 502,235	1 231,282	1 145,516	1 210,917
14 02 01 22	Dienvidāfrika un Indijas okeāna reģions	NDICI	co	(21-27)	192,673	1 062,986	853,104	808,896	662,998	616,816	652,032
14 02 01 30	Tuvie Austrumi un Vidusāzija	NDICI	co	(21-27)	375,851	365,630	395,413	371,762	288,796	300,862	297,071
14 02 01 31	Dienvidaustrumāzija	NDICI	co	(21-27)	388,063	551,134	631,021	603,608	507,448	435,071	459,451

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
14 02 01 32	Klusā okeāna reģions	NDICI	co	(21-27)	61,176	119,963	119,140	113,213	92,421	85,421	21,962
14 02 01 40	Ziemeļamerika un Dienvidamerika	NDICI	co	(21-27)	258,061	272,148	340,741	326,295	251,370	231,756	212,884
14 02 01 41	Karību jūras reģions	NDICI	co	(21-27)	111,500	106,497	101,491	101,508	95,108	88,839	79,375
14 02 01 50	Erasmus+ – Iemaksa no NDICI – “Eiropa pasaulē”	NDICI	co	(21-27)	20,000	296,667	296,667	296,667	296,667	296,667	296,667
14 02 01 60	Eiropas Attīstības fonds – ĀKK ieguldījumu mehānisma atmaksājumi	NDICI	co	(21-27)							
14 02 01 70	NDICI – “Eiropa pasaulē” – Kopējā uzkrājumu fonda finansējums	NDICI	co	(21-27)	2 018,306	1 950,168	396,159	250,132	1 545,405	1 509,034	1 877,727
14 02 02	Tematiskās programmas				2 366,898	1 522,500	1 047,894	990,773	866,298	787,845	826,434
14 02 02 10	Vēlēšanu novērošanas misijas – Cilvēktiesības un demokrātija	NDICI	co	(21-27)	50,297	26,949	49,512	46,957	44,281	41,480	43,487
14 02 02 11	Pamattiesības un pamatbrīvības – Cilvēktiesības un demokrātija	NDICI	co	(21-27)	150,171	265,900	148,630	141,009	133,027	124,671	130,657
14 02 02 20	Pilsoniskās sabiedrības organizācijas	NDICI	co	(21-27)	199,995	357,866	198,173	188,012	177,369	166,227	174,209
14 02 02 30	Miers, stabilitāte un konfliktu novēršana	NDICI	co	(21-27)	134,126	137,932	131,432	124,620	117,483	110,013	115,365
14 02 02 40	Cilvēki – Globālas problēmas	NDICI	co	(21-27)	1 611,808	409,925	199,410	227,654	203,679	90,826	153,594
14 02 02 41	Planēta – Globālas problēmas	NDICI	co	(21-27)	75,700	133,926	124,715	138,612	90,800	118,269	108,477
14 02 02 42	Labklājība – Globālas problēmas	NDICI	co	(21-27)	130,000	132,102	152,082	85,895	62,348	86,331	63,641

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
14 02 02 43	Partnerības – Globālas problēmas	NDICI	co	(21-27)	14,800	57,900	43,939	38,014	37,311	50,028	37,005
14 02 03	Ātrās reaģēšanas darbības				840,331	951,447	461,653	437,812	412,839	386,698	405,426
14 02 03 10	Reaģēšana krīzes situācijās	NDICI	co	(21-27)	261,039	268,446	255,797	242,538	228,649	214,110	224,526
14 02 03 20	Izturētspēja	NDICI	co	(21-27)	530,000	634,259	157,554	149,476	141,015	132,158	138,503
14 02 03 30	Ārpolitikas vajadzības	NDICI	co	(21-27)	49,292	48,741	48,302	45,798	43,175	40,430	42,397
14 02 04	Rezerve jaunām problēmām un prioritātēm	NDICI	co	(21-27)			1 395,090	1 323,576	1 198,665	1 120,249	1 176,428
14 03	Humānā palīdzība				2 157,325	2 430,130	1 765,033	1 648,697	1 682,581	1 716,312	1 751,078
14 03 01	Humānā palīdzība	HUMA	co	(21-27)	2 082,325	2 353,630	1 687,003	1 569,106	1 601,399	1 633,506	1 666,615
14 03 02	Katastrofu novēršana, riska mazināšana un sagatavotība katastrofām	HUMA	co	(21-27)	75,000	76,500	78,030	79,591	81,182	82,806	84,462
14 04	Kopējā ārpolitika un drošības politika				351,597	361,146	371,217	383,014	392,139	403,004	414,146
14 04 01	Civilā kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP)				308,875	325,150	319,931	330,303	337,967	347,333	356,938
14 04 01 01	EULEX Kosovo	CFSP	dc	(21-27)	52,521	91,116	84,408	80,000	89,158	91,624	94,154
14 04 01 02	Pārraudzības misija Gruzijā	CFSP	dc	(21-27)	20,524	23,058	23,506	22,000	24,829	25,516	26,220
14 04 01 03	Citas KDAP civilās misijas	CFSP	dc	(21-27)	235,831	208,627	199,195	215,125	210,438	216,275	222,262
14 04 01 04	Civilās KDAP ārkārtas pasākumi	CFSP	dc	(21-27)		2,350	11,753	12,080	12,414	12,758	13,110

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
14 04 01 05	Civilās KDAP sagatavošanas pasākumi	CFSP	dc	(21-27)			1,068	1,098	1,129	1,160	1,192
14 04 02	<i>Eiropas Savienības īpašie pārstāvji</i>	CFSP	dc	(21-27)	34,405	12,615	24,369	21,963	22,572	23,196	23,836
14 04 03	<i>Ieroču neizplatīšana un atbrūņošana</i>	CFSP	dc	(21-27)	8,317	23,381	26,917	30,748	31,600	32,474	33,371
14 05	Aizjūras zemes un teritorijas				65,671	67,617	68,664	70,047	71,457	72,895	73,970
14 05 01	<i>Visas aizjūras zemes un teritorijas</i>	OCT	dc	(21-27)	2,500	1,000	2,500	3,200	3,200	15,050	13,170
14 05 02	<i>Aizjūras zemes un teritorijas, izņemot Grenlandi</i>	OCT	dc	(21-27)	3,171	66,617	43,664	36,847	27,007	47,395	
14 05 03	<i>Grenlande</i>	OCT	dc	(21-27)	60,000		22,500	30,000	41,250	10,450	60,800
14 06	Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)				36,115	37,064	38,404	40,222	42,551	45,599	49,278
14 06 01	<i>Kodoldrošums, pretradiācijas aizsardzība un kodolgarantijas</i>	INSC	dc	(21-27)	36,115	35,940	35,080	37,691	41,782	45,599	24,897
14 06 02	<i>INSC – Kopējā uzkrājumu fonda finansējums</i>	INSC	dc	(21-27)		1,124	3,324	2,531	0,769		24,380
14 07	Makrofinansālā palīdzība plus (MFP+) Ukrainai							5,000			
14 07 01	<i>MFP+ Ukrainai: procentu likmes subsīdija</i>	MFA+	pc	(23-27)				5,000			
14 07 02	<i>MFP+ Ukrainai: neatmaksājams atbalsts</i>	MFA+	pc	(23-27)							

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instruments Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
14 08 01	Cannot find heading for [SEC3/E/14 08 01 lv]	USC	pc	(23-27)					50,000	50,000	50,000
14 20	Izmēģinājuma projekti, sagatavošanas darbības, prerogatīvas un citas darbības				111,027	144,697	171,399	176,093	181,466	189,296	194,929
14 20 03	Citas darbības				18,595	49,927	78,429	81,347	85,603	88,378	92,017
14 20 03 01	Makrofinansiālās palīdzības (MFP) dotācijas		dc		0,227	30,114	56,711	57,367	59,268	61,512	64,536
14 20 03 02	Ārējās darbības garantija un iepriekšējās garantijas NDICI – "Eiropa pasaule", INSC, IPA III un MFP		dc								
14 20 03 03	Kopējā uzkrājumu fonda finansējums – atmaksājumi		dc								
14 20 03 04	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka – Parakstītā kapitāla samaksātās daļas		dc								
14 20 03 05	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka – Parakstītā kapitāla pieprasāmā daļa		dc								
14 20 03 06	Starptautiskas organizācijas un nolīgumi		dc		18,367	19,813	21,719	23,979	26,335	26,866	27,481
14 20 04	Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un Komisijai piešķirtajām īpašajām pilnvarām.				92,433	94,770	92,969	94,747	95,863	100,919	102,912

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
14 20 04 01	Starptautiskā Vīnkopības un vīna organizācija		Tp		0,140	0,140	0,140	0,140	0,140	0,140	0,140
14 20 04 02	Ārējās tirdzniecības attiecības un tirdzniecības atbalsts		Tp		18,100	18,487	19,023	19,517	20,072	20,718	21,570
14 20 04 03	Informācijas politika un stratēģiskā komunikācija attiecībā uz ārējo darbību		Tp		43,115	43,690	45,760	47,794	48,793	50,256	52,154
14 20 04 04	Stratēģiskie novērtējumi un revīzijas		Tp		24,132	25,031	20,409	19,460	18,800	21,486	20,388
14 20 04 05	Starp Savienību un dalībvalstīm veiktās koordinācijas veicināšana attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomā		Tp		6,946	7,422	7,637	7,836	8,058	8,318	8,660
15	Pirmspievienošanās palīdzība				1 883,803	1 992,439	2 531,071	2 116,460	2 059,657	2 101,653	2 144,626
15 01	Kopas "Pirmspievienošanās palīdzība" administratīvā atbalsta izdevumi				46,101	47,476	50,557	58,047	58,931	59,831	60,750
15 01 01	Atbalsta izdevumi Pirmspievienošanās palīdzības instrumentam (IPA)				46,101	47,476	50,557	58,047	58,931	59,831	60,750
15 01 01 01	Atbalsta izdevumi IPA	IPAI	co	(21-27)	45,466	46,077	49,079	56,532	57,377	58,238	59,115
15 01 01 75	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra – Iemaksas no IPA	IPAI	co	(21-27)	0,635	1,399	1,478	1,515	1,554	1,594	1,635
15 02	Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III)				1 837,702	1 944,963	2 480,515	2 058,413	2 000,727	2 041,822	2 083,876

Nomenklatūra	Izdevumu kategorija	Instrumenta Programma	Veids	Periods	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
15 02 01	Pamatprincipi, Savienības politika un tieši personiski kontakti				622,417	743,637	1 135,189	665,970	564,470	565,970	565,770
15 02 01 01	Pievienošanās priekšdarbi	IPAI	co	(21-27)	618,917	683,437	1 072,789	603,570	503,570	503,570	503,570
15 02 01 02	Erasmus+ – Iemaksas no IPA III	IPAI	co	(21-27)	3,500	60,200	62,400	62,400	60,900	62,400	62,200
15 02 02	Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai				1 166,285	1 137,415	1 270,686	1 299,613	1 353,797	1 401,062	1 444,957
15 02 02 01	Pievienošanās priekšdarbi	IPAI	co	(21-27)	1 079,809	928,730	916,553	906,128	874,097	937,527	868,704
15 02 02 02	Pāreja uz Savienības noteikumiem	IPAI	co	(21-27)	72,364	87,933	113,000	158,000	175,000	185,000	190,000
15 02 02 03	IPA III – Kopējā uzkrājumu fonda uzkrājumi	IPAI	co	(21-27)	14,112	120,752	241,133	235,485	304,700	278,535	386,252
15 02 03	Teritoriālā un pārrobežu sadarbība	IPAI	co	(21-27)	49,000	63,910	74,640	92,830	82,460	74,790	73,150
co = koplēmums, dc = lēmums, pc = priekšlikums par koplēmumu, pd = priekšlikums par lēmumu, pp = izmēģinājuma projekti, pa = sagatavošana ag = aģentūras, tp = Komisijas prerogatīvas, Ts = īpašas kompetences, Ta = administratīvā autonomija.											

3.10. Decentralizētās aģentūras

(faktiskās cenas miljonos euro, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Pozīcija	Akronīms	Izdevumu kategorija	Vieta	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPSUMMA				2 012,386	2 336,036	2 431,549	2 565,653	2 913,741	3 049,838	3 128,137
1. izdevumu kategorija – Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma				363,786	390,163	405,811	427,475	451,477	481,483	469,197
02 10 01	EASA	Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra	Köln	38,900	37,325	43,230	44,382	43,811	44,664	45,535
02 10 02	EMSA	Eiropas Jūras drošības aģentūra	Lisbon	80,334	82,697	85,538	88,999	90,624	92,694	94,512
02 10 03	ERA	Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra	Valencienne - Lille	27,002	26,164	27,349	28,564	28,526	29,096	29,678
02 10 04	ENISA	Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra	Heraklion	21,669	37,893	24,155	24,676	25,440	25,937	26,443
02 10 05	BEREC	BEREC atbalsta aģentūra (BEREC birojs)	Rīga	7,250	7,338	7,647	7,819	8,008	8,168	8,332
02 10 06	ACER	Energoregulatoru sadarbības aģentūra	Ljubljana	14,236	14,507	17,500	19,005	20,869	21,688	22,663
03 10 01	ECHA	Eiropas Ķimikāliju aģentūra	Helsinki	70,474	68,746	74,879	76,154	83,070	85,296	87,653
03 10 02	EBA	Eiropas Banku iestāde	Paris	17,819	18,336	19,037	20,640	20,072	20,285	20,690
03 10 03	EIOPA	Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde	Frankfurt	12,141	12,852	13,368	13,537	14,015	14,295	14,581
03 10 04	ESMA	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	Paris	17,993	16,003	18,347	20,126	20,698	21,406	21,338
03 10 05	AMLA	Iestāde nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (AMLA)	To be confirmed				5,108	16,436	34,876	14,146
04 10 01	EUSPA	Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra	Prague	55,968	68,301	74,762	78,463	79,909	83,077	83,627
2. izdevumu kategorija – Kohēzija, noturība un vērtības				544,275	529,078	531,884	538,138	585,805	600,759	614,388

Pozīcija	Akro-nīms	Izdevumu kategorija	Vieta	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
06 10 01	ECDC	Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	Stockholm	162,906	94,529	85,925	72,422	89,412	91,037	93,961
06 10 02	EFSA	Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	Parma	125,371	145,861	150,541	153,330	157,109	160,251	163,456
06 10 03	EMA	Eiropas Zāļu aģentūra	Amsterdam	36,179	43,952	24,438	23,541	34,478	35,659	37,723
07 10 01	EURO-FOUND	Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	Dublin	21,600	21,778	23,577	24,040	24,522	25,000	25,487
07 10 02	EUOSHA	Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	Bilbao	15,347	15,660	16,306	16,501	17,126	17,469	17,818
07 10 03	CEDE-FOP	Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	Thessaloniki	17,805	18,233	18,883	19,153	19,848	20,245	20,650
07 10 04	FRA	Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	Vienna	23,750	23,634	24,575	26,463	25,657	26,170	26,693
07 10 05	EIGE	Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	Vilnius	8,552	8,158	8,594	9,101	10,361	10,745	10,734
07 10 06	ETF	Eiropas Izglītības fonds	Torino	21,053	21,379	22,534	23,100	23,625	24,098	24,579
07 10 07	EURO-JUST	Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās	The Hague	52,345	50,004	52,472	57,752	65,514	69,571	70,361
07 10 08	EPPO	Eiropas Prokuratūra	Luxembourg	35,150	51,202	64,601	64,308	67,206	68,550	69,921
07 10 09	ELA	Eiropas Darba iestāde	Brussels (Bratislava)	24,220	34,690	39,435	48,427	50,947	51,966	53,005
3. izdevumu kategorija – Dabas resursi un vide				71,181	82,887	88,503	97,456	104,798	105,653	108,710

Pozīcija	Akro-nīms	Izdevumu kategorija	Vieta	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
08 10 01	EFCA	Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	Vigo	20,741	28,739	29,535	29,854	31,093	31,629	32,334
09 10 01	ECHA	Eiropas Ķimikāliju aģentūra	Helsinki	5,260	4,700	4,787	6,879	9,060	9,440	9,541
09 10 02	EEA	Eiropas Vides aģentūra	Copenhagen	45,180	49,448	54,181	60,723	64,644	64,583	66,835
4. izdevumu kategorija – Migrācija un robežu pārvaldība				840,329	1 117,267	1 174,939	1 251,444	1 491,272	1 568,336	1 634,402
10 10 01	EUAA	Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA)	Valletta	137,811	165,661	172,169	168,101	184,291	187,977	191,737
11 10 01	FRON-TEX	Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra	Warsaw	491,426	635,575	743,614	824,329	1 049,849	1 130,401	1 177,330
11 10 02	EU_LISA	Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā	Tallinn, Strasbourg, Sankt Johann im Pongau	211,093	316,030	259,156	259,013	257,131	249,958	265,335
5. izdevumu kategorija – Drošība un aizsardzība				192,814	216,642	230,412	251,140	280,390	293,608	301,439
12 10 01	EURO-POL	Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols)	The Hague	166,601	189,031	202,078	207,914	223,615	235,649	236,926
12 10 02	CEPOL	Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra	Budapest	9,620	10,072	10,806	11,152	11,664	11,897	12,135
12 10 03	EMCDD-A	Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	Lisbon	16,594	17,539	17,528	32,074	33,989	35,098	35,880
12 10 04	CSA	ES centrs seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai (CSA)	To be confirmed					11,122	10,964	16,497
7. izdevumu kategorija – Eiropas publiskā pārvalde										
20 10 01	CDT	Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	Luxembourg							

3.11. Darbības, ko finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām un īpašiem pienākumiem

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Pozīcija	Izdevumu kategorija	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
KOPSUMMA		333,650	335,332	337,294	351,515	367,969	375,844	376,298
1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma		24,907	22,198	24,011	24,492	24,981	26,881	25,974
02 20 04 01	Eiropas transporta politikas, transporta drošības un pasažieru tiesību atbalsta aktivitātes, ietverot aktivitātes komunikācijas jomā	14,352	12,750	14,433	14,722	15,016	16,716	15,623
02 20 04 02	Eiropas enerģētikas politikas un iekšējā enerģijas tirgus atbalsta aktivitātes	7,240	6,500	6,630	6,763	6,898	7,036	7,177
02 20 04 03	Savienības politikas definēšana un īstenošana elektronisko sakaru jomā	3,315	2,948	2,948	3,007	3,067	3,129	3,175
2. izdevumu kategorija. Kohēzija, noturība un vērtības		195,291	196,390	193,750	193,175	197,406	199,273	200,740
06 20 04 01	Koordinēšana, uzraudzība un saziņa saistībā ar ekonomikas un monetāro savienību, tajā skaitā euro	11,400	13,500	12,000	12,098	12,340	12,587	12,838
07 20 04 01	Darbības multivides jomā	20,212	20,384	20,560	20,739	20,921	21,108	21,248
07 20 04 02	Izpildes un korporatīvās komunikācijas pakalpojumi	46,689	43,559	47,916	48,334	48,759	49,192	49,518
07 20 04 03	Komisijas pārstāvniecības	26,645	27,589	27,826	28,070	28,317	28,569	28,757
07 20 04 04	Komunikācijas pakalpojumi iedzīvotājiem	33,356	36,451	32,783	33,068	33,360	33,657	33,880
07 20 04 05	Eiropas vēstures nams	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
07 20 04 06	Īpašas kompetences sociālās politikas jomā, ieskaitot sociālo dialogu	28,070	25,521	23,219	22,221	23,628	23,838	23,996
07 20 04 07	Citas aktivitātes pamattiesību jomā	0,898	0,906	0,914	0,922	0,930	0,938	0,944
07 20 04 08	Sociālās situācijas, demogrāfijas un ģimenes analīze un pētījumi	2,730	3,140	3,000	1,994	3,222	3,251	3,273
07 20 04 09	Informācijas un apmācības pasākumi darba ņēmēju organizācijām	22,291	22,340	22,532	22,729	22,929	23,133	23,286
3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide				4,150	16,240	26,400	24,850	22,400

Pozīcija	Izdevumu kategorija	2021. gada budžets	2022. gada budžets	2023. gada budžets	2024. g. budžeta projekts	2025. g. finanšu plānojums	2026. g. finanšu plānojums	2027. g. finanšu plānojums
09 20 04 01	Oglekļa ievēdkorekcijas mehānisms			4,150	16,240	26,400	24,850	22,400
5. izdevumu kategorija. Drošība un aizsardzība		21,019	21,975	22,414	22,862	23,319	23,921	24,272
12 20 04 01	Kodolgarantijas	18,019	18,914	19,292	19,678	20,071	20,608	20,909
12 20 04 02	Kodoldrošība un aizsardzība pret radiāciju	3,000	3,061	3,122	3,184	3,248	3,313	3,362
6. izdevumu kategorija. Kaimiņattiecības un pasaule		92,433	94,770	92,969	94,747	95,863	100,919	102,912
14 20 04 01	Starptautiskā Vīnkopības un vīna organizācija	0,140	0,140	0,140	0,140	0,140	0,140	0,140
14 20 04 02	Ārējās tirdzniecības attiecības un tirdzniecības atbalsts	18,100	18,487	19,023	19,517	20,072	20,718	21,570
14 20 04 03	Informācijas politika un stratēģiskā komunikācija attiecībā uz ārējo darbību	43,115	43,690	45,760	47,794	48,793	50,256	52,154
14 20 04 04	Stratēģiskie novērtējumi un revīzijas	24,132	25,031	20,409	19,460	18,800	21,486	20,388
14 20 04 05	Starp Savienību un dalībvalstīm veiktās koordinācijas veicināšana attīstības sadarbības un humānās palīdzības jomā	6,946	7,422	7,637	7,836	8,058	8,318	8,660

4. PIELIKUMI KONKRĒTI DFS ELEMENTI

4.1. Summas saskaņā ar DFS regulas 5. pantu (kopējās summas budžeta projektā)

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
1	1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	614,000	627,000	639,001	1 523,999
1.0.11	“Apvārsnis Eiropa”	460,500	470,250	479,251	1 142,999
	Atbalsta izdevumi	20,507	20,942	21,343	50,901
01 01 01 01	Izdevumi, kas saistīti ar ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, kuri īsteno pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” – Netiešā pētniecība	5,792	5,827	5,860	14,714
01 01 01 02	Ārštata darbinieki, kuri īsteno pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” – Netiešā pētniecība	1,641	1,680	1,689	4,242
01 01 01 03	Citi pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pārvaldības izdevumi – Netiešā pētniecība	3,667	3,834	3,831	11,801
01 01 01 71	Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	3,230	3,272	3,270	7,080
01 01 01 72	Eiropas Pētniecības izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	5,555	5,687	6,032	11,559
01 01 01 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	0,227	0,243	0,259	0,632
01 01 01 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	0,189	0,194	0,199	0,467
01 01 01 76	Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	0,206	0,205	0,203	0,406
	Darbības izdevumi	439,993	449,308	457,908	1 092,098
01 02 01 01	Eiropas Pētniecības padome	124,690	127,330	129,767	309,492
01 02 01 02	Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības	34,037	34,757	35,422	84,482
01 02 01 03	Pētniecības infrastruktūra	27,848	28,438	28,982	69,121
01 02 02 20	Kopa “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”	99,015	101,112	103,047	245,765
01 02 02 30	Kopa “Civīlā drošība sabiedrībai”	37,131	37,917	38,643	92,162
01 02 02 40	Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”	24,754	25,278	25,762	61,441
01 02 02 50	Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”	24,754	25,278	25,762	61,441
01 02 03 02	Eiropas inovācijas ekosistēmas	8,664	8,847	9,017	21,504
01 02 03 03	Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT)	30,966	31,622	32,227	76,860

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
01 02 04 01	Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana	14,295	14,598	14,877	35,482
01 02 04 02	Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana	8,664	8,847	9,017	21,504
01 02 05	Horizontālas operatīvās aktivitātes	5,175	5,284	5,385	12,844
1.0.21	Fonds InvestEU	153,500	156,750	159,750	381,000
	Darbības izdevumi	153,500	156,750	159,750	381,000
02 02 02	ES garantija no fonda <i>InvestEU</i> – Kopējā uzkrājumu fonda uzkrājumi	153,500	146,117	149,117	370,367
02 02 03	Konsultāciju centrs <i>InvestEU</i> , portāls <i>InvestEU</i> un papildu pasākumi		10,633	10,633	10,633
2	2. izdevumu kategorija. Kohēzija, noturība un vērtības	921,999	940,000	958,999	2 276,001
2.2.25	EU4Health	445,704	454,405	463,590	1 100,241
	Atbalsta izdevumi	5,794	5,907	6,027	14,303
06 01 05 01	Atbalsta izdevumi programmai "ES – veselībai"	5,794	5,907	6,027	14,303
	Darbības izdevumi	439,910	448,498	457,563	1 085,938
06 06 01	Programma "ES – veselībai"	439,910	448,498	457,563	1 085,938
2.2.32	Programma Erasmus+	261,304	266,406	271,790	645,041
	Atbalsta izdevumi	3,920	3,996	4,077	9,676
07 01 02 01	Atbalsta izdevumi programmai <i>Erasmus+</i>	3,920	3,996	4,077	9,676
	Darbības izdevumi	257,384	262,410	267,713	635,365
07 03 01 01	Veicināt personu un grupu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu un taisnīgumu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – Netieša pārvaldība	184,731	188,338	192,145	456,018
07 03 01 02	Veicināt personu un grupu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu un taisnīgumu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā – Tiešā pārvaldība	40,774	41,570	42,410	100,652
07 03 02	Veicināt neformālās un ikdienējās mācīšanās mobilitāti un aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā	26,914	27,440	27,994	66,439

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
07 03 03	Veicināt sporta personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī	4,965	5,062	5,164	12,256
2.2.34	Radošā Eiropa	92,115	93,914	95,812	227,391
	Atbalsta izdevumi	2,600	2,650	2,700	2,750
07 01 04 01	Atbalsta izdevumi programmai "Radošā Eiropa"	2,600	2,650	2,700	2,750
	Darbības izdevumi	89,515	91,264	93,112	224,641
07 05 01	Kultūras atzars	29,540	30,117	30,727	74,132
07 05 02	Atzars "Media"	51,919	52,933	54,005	130,292
07 05 03	Starpnozaru atzars	8,056	8,214	8,380	20,217
2.2.352	Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības	122,876	125,275	127,807	303,328
	Darbības izdevumi	122,876	125,275	127,807	303,328
07 06 01	Līdztiesība un tiesības	20,613	20,750	20,916	48,592
07 06 02	Pilsoņu iesaistīšanās un līdzdalība Savienības demokrātiskajā dzīvē	31,844	47,621	32,755	57,730
07 06 03	Daphne	19,959	20,425	20,939	49,489
07 06 04	Savienības vērtības	50,460	36,479	53,197	147,517
4	4. izdevumu kategorija. Migrācija un robežu pārvaldība	154,000	157,000	160,000	383,000
4.0.211	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	154,000	157,000	160,000	383,000
	Darbības izdevumi	154,000	157,000	160,000	383,000
11 02 01	Finansiāla atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzām	154,000	157,000	160,000	383,000
	PAVISAM KOPĀ	1 689,999	1 724,000	1 758,000	4 183,000

4.3. NextGenerationEU (paredzamiem gada maksājumiem)

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
1	1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	13,585	10,155	7,794	5,361
1.0.11	“Apvārsnis Eiropa”	13,085	9,655	7,294	4,861
	Atbalsta izdevumi	13,085	9,655	7,294	4,861
01 01 01 02	Ārštata darbinieki, kuri īsteno pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” – Netiešā pētniecība	2,225	2,290	2,336	2,406
01 01 01 03	Citi pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pārvaldības izdevumi – Netiešā pētniecība	0,990	1,072	1,108	1,144
01 01 01 73	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	3,374	2,153	1,317	0,451
01 01 01 74	Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	2,503	1,595	0,976	0,331
01 01 01 76	Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra – Iemaksa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”	3,993	2,545	1,557	0,529
	Darbības izdevumi				
01 02 02 10	Kopa “Veselība”				
01 02 02 40	Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”				
01 02 02 50	Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”				
01 02 03 01	Eiropas Inovācijas padome				
1.0.21	Fonds InvestEU	0,500	0,500	0,500	0,500
	Atbalsta izdevumi	0,500	0,500	0,500	0,500
02 01 10	Programmas <i>InvestEU</i> atbalsta izdevumi	0,500	0,500	0,500	0,500
	Darbības izdevumi				
02 02 02	ES garantija no fonda <i>InvestEU</i> – Kopējā uzkrājumu fonda uzkrājumi				
02 02 03	Konsultāciju centrs <i>InvestEU</i> , portāls <i>InvestEU</i> un papildu pasākumi				
2	2. izdevumu kategorija. Kohēzija, noturība un vērtības	16,365	13,935	14,008	12,935

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
2.1.11	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)				
	Atbalsta izdevumi				
05 01 01 01	Atbalsta izdevumi Eiropas Reģionālās attīstības fondam				
	Darbības izdevumi				
05 02 05 01	ERAF – Darbības izdevumi – Finansējums saskaņā ar REACT-EU				
05 02 05 02	ERAF – Operatīvā tehniskā palīdzība – Finansējums saskaņā ar REACT-EU				
2.1.311	Eiropas Sociālais fonds (ESF)				
	Atbalsta izdevumi				
07 01 01 01	Atbalsta izdevumi ESF+ – Dalīta pārvaldība				
	Darbības izdevumi				
07 02 05 01	ESF – Darbības izdevumi – Finansējums saskaņā ar REACT-EU				
07 02 05 02	ESF – Tehniskā palīdzība darbībai – Finansējums saskaņā ar REACT-EU				
07 02 06 01	EAFVP – Darbības izdevumi – Finansējums saskaņā ar REACT-EU				
2.2.21	Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms un tehniskā atbalsta instruments	14,000	11,500	11,500	10,350
	Atbalsta izdevumi	14,000	11,500	11,500	10,350
06 01 01 02	Atbalsta izdevumi Atveseļošanas un noturības mehānismam	14,000	11,500	11,500	10,350
	Darbības izdevumi				
06 02 01	Atveseļošanas un noturības mehānisms – Neatmaksājams atbalsts				
2.2.24	Savienības Civilās aizsardzības mehānisms (RescEU)	2,365	2,435	2,508	2,585
	Atbalsta izdevumi	2,365	2,435	2,508	2,585
06 01 04	Atbalsta izdevumi Savienības civilās aizsardzības mehānismam	2,365	2,435	2,508	2,585

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
	Darbības izdevumi				
06 05 01	Savienības Civilās aizsardzības mehānisms				
3	3. izdevumu kategorija. Dabas resursi un vide	3,706			
3.2.12	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)				
	Atbalsta izdevumi				
08 01 02	Atbalsta izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai				
	Darbības izdevumi				
08 03 01 03	Lauku attīstības intervences, ko finansē no Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI)				
08 03 03	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) – Operatīvā tehniskā palīdzība, ko finansē no Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI)				
3.2.22	Taisnīgas pārkārtošanās fonds	3,706			
	Atbalsta izdevumi	3,706			
09 01 02	Atbalsts Taisnīgas pārkārtošanās fonda izdevumiem	3,706			
	Darbības izdevumi				
09 03 01	Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Darbības izdevumi				
09 03 02	Taisnīgas pārkārtošanās fonds (TPF) – Operacionāla tehniskā palīdzība				
	PAVISAM KOPĀ	33,656	24,090	21,802	18,296
	No kuriem dotācijas	33,656	24,090	21,802	18,296
	No kuriem aizdevumi				

4.4. Piešķirums saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu (izmaiņas salīdzinājumā ar finanšu plānojuma tehnisko atjauninājumu)

Piešķirumā saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu ir ņemta vērā 2020. gada decembra kopīgā deklarācija par atbrīvoto līdzekļu atkārtotu izmantošanu saistībā ar pētniecības programmu, nemainot vienošanos par nobalsotajiem 2021., 2022. un 2023. gada budžetiem. Tas atšķiras no vienošanās tiktāl, ciktāl tiek piedāvāts finansēšanas risinājums Mikroshēmu aktam.

(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)

Nosaukums	Kods	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021.– 2027. g.
1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	1				- 80,000	- 80,000	- 80,000	- 80,000	- 320,000
“Apvārsnis Eiropa”	1.0.11				- 80,000	- 80,000	- 80,000	- 80,000	- 320,000
Kopa “Veselība”	01 02 02 10								
Kopa “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”	01 02 02 20								
Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”	01 02 02 40				- 89,472	- 87,248	- 87,393	- 83,149	- 347,262
Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos” – Kopuzņēmums “Mikroshēmas”	01 02 02 42				26,059	19,939	20,338	8,663	74,999
Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”	01 02 02 50				- 16,587	- 12,691	- 12,945	- 5,514	- 47,737
Kopa “Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide”	01 02 02 60								
PAVISAM KOPĀ					- 80,000	- 80,000	- 80,000	- 80,000	- 320,000

4.5. **Piešķirums saskaņā ar Finanšu regulas 15. panta 3. punktu (kopējās summas budžeta projektā)***(faktiskās cenas miljonos EUR, noapaļotas līdz tuvākajam tūkstotim)*

Kods	Nosaukums	2024. g.	2025. g.	2026. g.	2027. g.
1	1. izdevumu kategorija. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	95,259	72,888	74,345	31,668
1.0.11	“Apvārsnis Eiropa”	95,259	72,888	74,345	31,668
	Darbības izdevumi	95,259	72,888	74,345	31,668
01 02 02 10	Kopa “Veselība”				
01 02 02 20	Kopa “Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība”	19,052	14,578	14,869	6,334
01 02 02 40	Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”	47,683	36,485	37,214	15,852
01 02 02 42	Kopa “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos” – Koruzņēmums “Mikroshēmas”	26,059	19,939	20,338	8,663
01 02 02 50	Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”	2,465	1,886	1,924	0,819
01 02 02 60	Kopa “Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide”				
	PAVISAM KOPĀ	95,259	72,888	74,345	31,668

IEŅĒMUMI – ANALĪZE PA SADAĻĀM

CONTENTS

1. Vispārējais novērtējums	248
2. Pašu resursu prognozes 2024. gadam	250
2.1. Tradicionālie pašu resursi	250
2.2. Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) bāzes	251
2.3. Nerekiclēta izlietotā plastmasas iepakojuma bāzes	251
2.4. Nacionālā kopienākuma (NKI) bāzes	251
2.5. Dalībvalstu pašu resursu maksājumi	252
3. Citi ieņēmumi	255
3.1. Pārskats	255
3.2. Apvienotās Karalistes iemaksa 2024. gadam	256
3.3. Konkurences naudas sodi	257

1. VISPĀRĒJAIS NOVĒRTĒJUMS

2024. gada budžeta projekta ieņēmumu prognozes pamatā ir Padomes Lēmums 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu ⁽¹⁾ (2020. gada PRL). Tā ir sīki izklāstīta turpmāk tabulā un salīdzināta ar 2023. gada budžetu, tostarp BG Nr. 1 projektu ⁽²⁾ un BG Nr. 2 projektu ⁽³⁾.

2020. gada PRL stājās spēkā 2021. gada 1. jūnijā pēc tam, kad visas dalībvalstis to bija apstiprinājušas saskaņā ar to konstitucionālajām prasībām. 2020. gada PRL ir noteikta jauna pašu resursu sistēma, kas ietver tāda jauna pašu resursa ieviešanu, kas pamatojas uz neregulētiem izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu (PPW).

2024. gada budžeta projekta (BP) finansējums

Nosaukums	Ieņēmumi	B2023 (tostarp BG Nr. 1 un BG Nr. 2 projekti)	DB 2024	Procentuālās izmaiņas 2024.–2023. gads
1	Pašu resursi: — Muitas nodokļi — PVN — Plastmasa — GNI	21 590 300 000 20 719 666 800 6 376 668 800 105 367 048 978	24 620 400 000 23 616 137 250 7 093 555 280 81 720 010 348	+14,03% +13,98% +11,24% -22,44%
	Starpsumma (1. sadaļa)	154 053 684 578	137 050 102 878	-11,04%
2	Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	2 519 010 950	p.m.	n.p.
3	Administratīvie ieņēmumi	1 894 666 175	2 055 263 481	+8,48%
4	Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un soda naudas	120 825 000	121 743 500	+0,76%
5	Budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu operācijas	p.m.	p.m.	n.p.
6	Ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi saistībā ar Savienības politikas jomām	10 060 483 262	3 826 268 158	-61,97%
	Starpsumma (2.-6. sadaļa)	14 594 985 387	6 003 275 139	-58,87%
	Pavisam kopā	168 648 669 965	143 053 378 017	-15,18%

Budžetu finansē no pašu resursiem un citiem ieņēmumiem. Budžeta finansēšanai nepieciešamo pašu resursu kopsummu nosaka, no kopējiem izdevumiem atskaitot citus ieņēmumus. Pašu resursu apjoms (1. sadaļa budžeta ieņēmumu daļā), kas nepieciešams, lai finansētu maksājumu apropriācijas 2024. gada BP, ir līdzvērtīgs 0,77 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI). 2020. gada PRL pašu resursu kopējais maksimālais apjoms 2024. gadā ir noteikts 1,40 % apmērā no dalībvalstu kopējā NKI un saistību maksimālais apjoms – 1,46 % apmērā no NKI. Abus maksimālos apjomus uz laiku palielina par 0,6 procentpunktiem, lai segtu visas Savienības saistības, kas izriet no aizņēmumiem *NextGenerationEU*, līdz visas šādas saistības beidz pastāvēt un vēlākais līdz 2058. gada 31. decembrim.

⁽¹⁾ OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.

⁽²⁾ COM(2023) 150, 16.3.2023.

⁽³⁾ COM(2023) 250, 12.4.2023.

Sadalījums pa ieņēmumu veidiem (miljonos EUR)

Ieņēmumu veids	2023. g. budžets (tostarp BG Nr. 1 un BG Nr. 2 projekti)		2024. g. BP		Izmaiņas (2024. g. BP – 2023. g. budžets)	
	miljoni EUR	%	miljoni EUR	%	miljoni EUR	%
Muitas nodokļi (neto)	21 590,3	12,8%	24 620,4	17,2%	3 030,1	+14,0%
PVN resursi	20 719,7	12,3%	23 616,1	16,5%	2 896,5	+14,0%
Pašu resursi, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	6 376,7	3,8%	7 093,6	5,0%	716,9	+11,2%
NKI resursi	105 367,0	62,5%	81 720,0	57,1%	- 23 647,0	-22,4%
Citi ieņēmumi	14 595,0	8,7%	6 003,3	4,2%	- 8 591,7	-58,9%
Kopā	168 648,7	100,0%	143 053,4	100,0%	- 25 595,3	-15,2%

Pirmais pašu resurss ir muitas nodokļi, tā sauktie tradicionālie pašu resursi ⁽¹⁾ Dalībvalstis patur 25 % muitas nodokļu iekasēšanas izmaksu segšanai.

Otro pašu resursu iegūst, piemērojot vienotu likmi dalībvalstu pievienotās vērtības nodokļa (PVN) bāzēm. 2020. gada PRL 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā vienotā likme ir noteikta 0,30 % apmērā. PVN bāzes ierobežo līdz 50 % no katras dalībvalsts NKI bāzes.

Trešo pašu resursu iegūst, piemērojot vienotu piesaistīšanas likmi 0,80 EUR par kilogramu katras dalībvalsts nepārstrādātā izlietotā plastmasas iepakojuma svaram.

Ceturto un "līdzsvarojošo" pašu resursu iegūst, piemērojot vienotu likmi dalībvalstu NKI bāzei, ko aprēķina tā, lai segtu visus izdevumus, ko nesedz citi resursi. Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam Dānijai, Vācijai, Nīderlandei, Austrijai un Zviedrijai piemēro bruto samazinājumu to ikgadējām NKI iemaksām ("NKI fiksētas summas samazinājumi"), ko indeksē ar inflāciju.

(1) Cukura nodevas no 2018. gada vairs nepiemēro (Regulas (ES) Nr. 1308/2013 124. pants).

2. PAŠU RESURSU PROGNOZES 2024. GADAM

Padomdevēja komiteja pašu resursu jautājumos (ACOR) 2023. gada 25. maijā vienojās par 2024. gada prognozēm attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem, kā arī PVN, nerekiclēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu un NKI bāzēm. Sanāksmē piedalījās 27 dalībvalstu pārstāvji un Komisija. Šīs prognozes ir iekļautas 2024. gada BP. Komisijas prognozēm izmantotā metodika ir skaidrota turpmāk tekstā. Galīgās pieņemtās prognozes parasti ir kompromisa rezultāts starp Komisijas prognozēm un dalībvalstu prognozēm.

Komisijas ieņēmumu prognozes ir balstītas uz Komisijas 2023. gada pavasara ekonomikas prognozi⁽¹⁾, kurā norādīts, ka, ņemot vērā pastāvīgas problēmas, ekonomikas perspektīva ir nedaudz labāka. Šogad un nākamajā gadā ES ekonomikā ir paredzēta mērena izaugsme. Neraugoties uz sarežģīto globālo kontekstu, Eiropas ekonomika ir izvairījusies no recesijas un turpina izrādīt noturību. Šis rezultāts lielā mērā ir atkarīgs no ES un tās dalībvalstu īstenotās politikas. Ir atmaksājušās arī Atveseļošanas un noturības mehānisma atbalstītā energoresursu dažādošana un investīcijas infrastruktūrā, lai novērstu gāzes piegādes trūkumu un veicinātu atjaunīgo enerģiju. Zemākas enerģijas cenas, piegādes ierobežojumu samazināšana un spēcīgs darba tirgus veicināja mērenu izaugsmi 2023. gada pirmajā ceturksnī. Šis labāks nekā gaidīts gada sākums nedaudz uzlabo ES ekonomikas izaugsmes perspektīvu līdz 1,0 % 2023. gadā (no 0,8 %, kas paredzēti 2023. gada ziemas prognozē⁽²⁾) un 1,7 % 2024. gadā (salīdzinājumā ar 1,6 % ziemā). Augšupvērstās korekcijas eurozonai ir līdzīgas, un tagad tiek prognozēts, ka IKP pieaugums 2023. un 2024. gadā būs attiecīgi 1,1 % un 1,6 %. Pastāvīgā pamatcenu spiediena dēļ arī kopējās inflācijas prognoze salīdzinājumā ar ziemu tika koriģēta uz augstāku, proti, līdz 5,8 % 2023. gadā un 2,8 % 2024. gadā eurozonā. Ievērojami zemākas enerģijas cenas ietekmē visu ekonomiku, samazinot uzņēmumu ražošanas izmaksas. Enerģijas rēķinu samazināšanos izjūt arī patērētāji, lai gan paredzams, ka privātais patēriņš saglabāsies pieticīgs, jo algu pieaugums atpauk no inflācijas.

Lai gan Komisijas pavasara prognozes centrālā scenārija perspektīva kopš pagājušās ziemas nav būtiski mainījies, ekonomikas perspektīvas lejupvērstie riski ir palielinājušies. Pamatinflācijas noturība ir kļuvusi par galveno risku. Riski, kas saistīti ar ES ārējo vidi, parasti joprojām ir augsti, un pēc banku nozares satricinājumiem vai saistībā ar plašāku ģeopolitisko spriedzi pastāv jauna nenoteiktība. Visbeidzot, joprojām pastāv nenoteiktība, ko rada Krievijas iebrukums Ukrainā.

2.1. Tradicionālie pašu resursi

TPR prognozes pamatā ir prognozes par ES ārējo importu. Globālās tirdzniecības izaugsmes vispārējā perspektīva ir vāja. Turklāt ģeopolitiskā spriedze ietekmē tirdzniecības politiku, arvien vairāk izmantojot ar tarifem nesaistītus tirdzniecības ierobežojumus. Kopumā tiek prognozēts, ka kopējā importa pieauguma temps samazināsies no 5,6 % 2022. gadā līdz tikai 1,9 % 2023. gadā, pirms atgūsies līdz 3,3 % 2024. gadā.

Muitas nodokļu, ko 2024. gadā paredzēts iekasēt ES27 valstīm, kopējā prognozētā summa ir 24 620,4 miljoni EUR (pēc dalībvalstu ieturējuma likmes 25 % apmērā atskaitīšanas). Tas ir par 14,0 % vairāk, salīdzinot ar 2023. gada budžetā iekļauto prognozes summu (t. i., 21 590,3 miljoni EUR). Muitas nodokļi 2024. gadam tiek prognozēti, pamatojoties uz tradicionālo ACOR prognozēšanas metodi, ko piemēro pārskatītajai 2023. gada prognozei (23 730,1 miljons EUR): 2023. gadam prognozētos katras dalībvalsts muitas nodokļus reizina ar to attiecīgo prognozēto preču importa no trešām valstīm pieauguma likmi⁽³⁾ 2023.–2024. gadā (visai ES: +3,66 %), pieņemot nemainīgu vidējo tarifu.

Prognoze 2023. gadam, kuras pamatā ir prognozētā preču importa ES no trešām valstīm attīstība, ir mazāka nekā ekstrapolācijas metode, kurā izmanto TPR, kas faktiski iekasēti 2023. gada pirmajos mēnešos. Komisija izmanto piesardzīgu pieeju 2023. gada TPR prognozes pārskatīšanai, nodrošinot pareizu budžeta pārvaldību. Tomēr prognoze par muitas nodokļiem, ko paredzēts iekasēt 2023. gadā, atskaitot 25 % iekasēšanas izmaksas, tagad ir par 9,9 % lielāka nekā 2023. gada budžetā iekļautā summa (+ 2 139,8 miljoni EUR). Atjaunināto prognožu ietekme tiks iekļauta īpašā budžeta grozījuma projektā.

⁽¹⁾ Eiropas Komisija (2023), Eiropas ekonomikas prognoze: 2023. gada pavasaris, *European Economy, Institutional Paper 200*.

⁽²⁾ Eiropas Komisija (2023), Eiropas ekonomikas prognoze: 2023. gada ziema, *European Economy, Institutional Paper 194*.

⁽³⁾ Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2023. gada pavasara ekonomikas prognozi.

2.2. Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) bāzes

ES PVN bāze, kurai nav noteikta nepārsniedzamā likme, ES27 valstīm 2024. gadam tiek prognozēta 7 909 213,8 miljonu EUR apmērā. Tas ir par 14,2 % vairāk, salīdzinot ar prognozi 6 925 198,0 miljonu EUR apmērā, kas izmantota par bāzi 2023. gada budžetā.

2024. gadā būs piecas tādas dalībvalstis (Horvātija, Kipra, Luksemburga, Malta un Polija), kuru PVN bāzes ierobežos līdz 50 % no to attiecīgās NKI bāzes.

Tādējādi ES nepārsniedzamā PVN bāze ES27 valstīm 2024. gadam tiek prognozēta 7 872 045,8 miljonu EUR apmērā. Tas ir par 14,0 % vairāk, salīdzinot ar prognozi 6 906 555,6 miljonu EUR apmērā, kas izmantota par bāzi 2023. gada budžetā.

2020. gada PRL ⁽¹⁾ 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā vienotā likme ir noteikta 0,30 % apmērā.

Katras dalībvalsts PVN bāzi 2024. gadam prognozē, piemērojot jaunākajam Komisijai nosūtītajam provizoriskajam aprēķinam vai paziņojumam par PVN bāzi (t. i., provizoriskajam aprēķinam par 2022. gadu vai paziņojumam par 2021. gadu) tāda reprezentējoša kopuma vidējās svērtās prognozētās pieauguma likmes ⁽²⁾, kuru veido šādu lielumu summa: privātie galapatēriņa izdevumi, valsts pārvaldes veiktie preču un pakalpojumu neto iepirkumi un valsts pārvaldes bruto ieguldījumi pamatkapitālā.

2.3. Nerekiclēta izlietotā plastmasas iepakojuma bāzes

Tiek prognozēts, ka 2024. gadā nerekiclēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzums ES sasniegs 9 756 010,6 tonnas.

Šīs pašu resursu bāzes aplēse izriet no starpības starp plastmasas iepakojuma atkritumu daudzumu un nerekiclēta plastmasas iepakojuma daudzumu. Komisija prognozē izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, piemērojot NKI gada pieauguma likmes salīdzināmās cenās ⁽³⁾ jaunākajiem izpildes datiem par izlietoto plastmasas iepakojumu (2020. gads lielākajai daļai dalībvalstu un 2019. gads Bulgārijai, Grieķijai un Polijai).

Tiek pieņemts, ka dalībvalstu reciklēšanas rādītāji atbildīs lineārai konverģencei starp reciklēšanas rādītāju, kura pamatā ir jaunākie pieejamie izpildes dati (2020. gads lielākajai daļai dalībvalstu un 2019. gads Bulgārijai, Grieķijai un Polijai), un ES reciklēšanas mērķi 50 % apmērā, kas jāsasniedz līdz 2025. gadam. Tomēr reciklēšanas rādītāju pieaugums nedrīkst pārsniegt 2 procentpunktus gadā, lai nodrošinātu reālu konverģenci. To dalībvalstu reciklēšanas rādītājs, kuras 2019./2020. gadā jau ir sasniegušas vai pārsniegušas mērķi, saglabājas nemainīgs.

2.4. Nacionālā kopienākuma (NKI) bāzes

ES NKI bāze ES27 valstīm 2024. gadam tiek prognozēta 17 727 479,4 miljonu EUR apmērā. Tas ir par 8,8 % vairāk, salīdzinot ar prognozi 16 299 159,8 miljonu EUR apmērā, kas izmantota par bāzi 2023. gada budžetā. Piesaistīšanas likme, kas jāpiemēro katras dalībvalsts NKI bāzei, lai finansētu to budžeta daļu, ko nesedz citi resursi, 2024. gadā ir 0,46 %.

Katras dalībvalsts NKI bāzi 2024. gadam prognozēja, piemērojot jaunākajam Komisijai nosūtītajam provizoriskajam aprēķinam vai paziņojumam par NKI bāzi (t. i., provizoriskajam aprēķinam par 2022. gadu vai paziņojumam par 2021. gadu) prognozētās NKI pieauguma likmes ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.

⁽²⁾ Publicējusi Komisija 2023. gada pavasara ekonomikas prognozē.

⁽³⁾ Publicējusi Komisija 2022. gada pavasara ekonomikas prognozē.

⁽⁴⁾ Publicējusi Komisija 2023. gada pavasara ekonomikas prognozē.

2.5. Dalībvalstu pašu resursu maksājumi

Kopējos pašu resursu maksājumus, kas vajadzīgi 2024. gada budžeta finansēšanai, sadala pa dalībvalstīm, pamatojoties uz tradicionālo pašu resursu prognozēto budžetu un aprēķiniem, kas balstīti uz PVN, plastmasas un NKI bāzēm.

Dalībvalstu veiktie pašu resursu maksājumi ir norādīti nākamajā tabulā.

Principā 27 dalībvalstis katru mēnesi laikposmā no 2024. gada janvāra līdz decembrim maksās vienu divpadsmito daļu no plastmasas, PVN un NKI resursu gada summām, kas norādītas 2024. gada budžeta finansēšanas tabulā. Tomēr Komisija var lūgt dalībvalstīm pārceļt mēneša maksājumus uz gada pirmajiem sešiem mēnešiem, tādējādi radot attiecīgu samazinājumu vēlāk šajā gadā.

Attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem (TPR) dalībvalstis apmaksā 75 % no summas, ko tās faktiski iekasē, un patur atlikušos 25 % kā iekasēšanas izmaksas. Faktiski iekasētās TPR summas var atšķirties no summām, kas sākotnēji prognozētas budžetā un norādītas finansēšanas tabulā. ES tradicionālo pašu resursu kopējās summas prognoze, kas norādīta tabulā, kalpo kā aplēse un arī palīdz noteikt kopējo ES pieprasāmo summu no "līdzsvarojošajiem resursiem" – NKI resursiem. Attiecībā uz citiem pašu resursiem summas tabulā ir precīzas kopējās summas, kas jāizmanto par pamatu ikmēneša uzaicinājumā veikt iemaksas.

Vispārējā budžeta finansējuma kopsavilkums dalījumā pa pašu resursu veidiem un dalībvalstīm – 2024. gada BP (EUR)

EUR											
Dalībvalsts	Tradicionālie pašu resursi (TPR)				Pašu resursi, kas pamatojas uz PVN un NKI						Pašu resursu kopsūma
	Neto cukura nozares nodevas (75 %)	Neto muitas nodokļi (75 %)	Neto tradicionālie pašu resursi kopā (75 %)	Iekasēšanas izmaksas (25 % no bruto TPR)	PVN pašu resursi	Pašu resursi, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	NKI pašu resursi	NKI iemaksu fiksētas summas samazinājumi un to finansēšana	Kopā "valstu iemaksas"	Kopējo "valstu iemaksu" daļa (%)	
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (5) + (6) + (7) + (8)	(10)	(11) = (3) + (9)
Beļģija	p.m.	2 252 900 000	2 252 900 000	750 966 667	737 421 900	168 385 280	2 790 343 195	304 781 626	4 000 932 001	3,56%	6 253 832 001
Bulgārija	p.m.	179 700 000	179 700 000	59 900 000	145 783 200	40 666 480	454 752 391	49 671 371	690 873 442	0,61%	870 573 442
Čehijas Republika	p.m.	487 600 000	487 600 000	162 533 333	414 357 900	89 341 200	1 523 031 351	166 356 588	2 193 087 039	1,95%	2 680 687 039
Dānija	p.m.	456 900 000	456 900 000	152 300 000	493 449 000	139 452 480	1 855 365 158	- 239 948 100	2 248 318 538	2,00%	2 705 218 538
Vācija	p.m.	4 987 900 000	4 987 900 000	1 662 633 334	5 601 518 100	1 420 590 080	20 365 060 053	- 2 085 398 033	25 301 770 200	22,50%	30 289 670 200
Igaunija	p.m.	68 300 000	68 300 000	22 766 667	59 420 700	20 576 800	189 587 417	20 708 120	290 293 037	0,26%	358 593 037
Īrija	p.m.	556 200 000	556 200 000	185 400 000	393 378 600	191 545 520	1 985 192 602	216 837 209	2 786 953 931	2,48%	3 343 153 931
Griekija	p.m.	355 600 000	355 600 000	118 533 333	286 837 200	69 539 840	1 077 471 349	117 689 276	1 551 537 665	1,38%	1 907 137 665
Spānija	p.m.	2 227 500 000	2 227 500 000	742 500 000	2 153 248 500	675 183 040	6 872 092 239	750 620 014	10 451 143 793	9,30%	12 678 643 793
Francija	p.m.	2 334 400 000	2 334 400 000	778 133 333	4 327 428 300	1 505 388 000	13 841 840 637	1 511 906 745	21 186 563 682	18,84%	23 520 963 682
Horvātija	p.m.	63 300 000	63 300 000	21 100 000	116 300 700	23 872 880	357 414 768	39 039 447	536 627 795	0,48%	599 927 795
Itālija	p.m.	2 711 800 000	2 711 800 000	903 933 333	2 824 204 200	842 456 480	9 852 593 082	1 076 172 045	14 595 425 807	12,98%	17 307 225 807
Kipra	p.m.	41 400 000	41 400 000	13 800 000	42 318 300	5 563 360	130 052 402	14 205 271	192 139 333	0,17%	233 539 333
Latvija	p.m.	68 900 000	68 900 000	22 966 667	63 195 000	17 228 640	207 863 864	22 704 407	310 991 911	0,28%	379 891 911
Lietuva	p.m.	169 800 000	169 800 000	56 600 000	102 081 000	24 680 480	352 211 234	38 471 079	517 443 793	0,46%	687 243 793
Luksemburga	p.m.	16 600 000	16 600 000	5 533 333	87 564 000	12 220 720	269 101 276	29 393 203	398 279 199	0,35%	414 879 199
Ungārija	p.m.	258 700 000	258 700 000	86 233 333	283 140 300	249 723 040	978 225 271	106 848 896	1 617 937 507	1,44%	1 876 637 507
Malta	p.m.	23 300 000	23 300 000	7 766 667	26 954 550	10 333 540	82 836 597	9 048 017	129 172 704	0,11%	152 472 704
Nīderlande	p.m.	3 648 800 000	3 648 800 000	1 216 266 667	1 461 809 400	235 620 800	4 808 123 806	- 1 730 109 345	4 775 444 661	4,25%	8 424 244 661

EUR											
Dalībvalsts	Tradicionālie pašu resursi (TPR)				Pašu resursi, kas pamatojas uz PVN un NKI						Pašu resursu kopsumma
	Neto cukura nozares nodevas (75 %)	Neto muitas nodokļi (75 %)	Neto tradicionālie pašu resursi kopā (75 %)	Iekasēšanas izmaksas (25 % no bruto TPR)	PVN pašu resursi	Pašu resursi, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	NKI pašu resursi	NKI iemaksu fiksētas summas samazinājumi un to finansēšana	Kopā "valstu iemaksas"	Kopējo "valstu iemaksu" daļa (%)	
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (5) + (6) + (7) + (8)	(10)	(11) = (3) + (9)
Austrija	p.m.	294 000 000	294 000 000	98 000 000	712 036 500	169 278 320	2 343 126 893	- 407 386 504	2 817 055 209	2,51%	3 111 055 209
Polija	p.m.	1 510 200 000	1 510 200 000	503 400 000	1 182 660 600	516 044 560	3 634 547 032	396 991 724	5 730 243 916	5,10%	7 240 443 916
Portugāle	p.m.	278 800 000	278 800 000	92 933 333	390 543 000	186 457 840	1 222 270 017	133 505 242	1 932 776 099	1,72%	2 211 576 099
Rumānija	p.m.	348 500 000	348 500 000	116 166 667	376 105 200	220 467 600	1 606 821 715	175 508 782	2 378 903 297	2,12%	2 727 403 297
Slovēnija	p.m.	272 400 000	272 400 000	90 800 000	99 776 700	17 535 420	311 909 658	34 069 047	463 290 825	0,41%	735 690 825
Slovākija	p.m.	140 500 000	140 500 000	46 833 333	171 549 300	28 426 720	589 642 771	64 405 082	854 023 873	0,76%	994 523 873
Somija	p.m.	220 200 000	220 200 000	73 400 000	335 376 000	87 507 440	1 330 394 556	145 315 392	1 898 593 388	1,69%	2 118 793 388
Zviedrija	p.m.	646 200 000	646 200 000	215 400 000	727 679 100	125 468 720	2 688 139 014	- 961 406 601	2 579 880 233	2,29%	3 226 080 233
Kopā	p.m.	24 620 400 000	24 620 400 000	8 206 800 000	23 616 137 250	7 093 555 280	81 720 010 348	0	112 429 702 878	100,00%	137 050 102 878

3. CITI IEŅĒMUMI

3.1. Pārskats

2. sadaļā iekļauti tādi elementi kā pārpalikumi, atlikumi un korekcijas, jo īpaši:

- iespējamais 2023. finanšu gada pārpalikums, ar ko rīkosies atbilstoši Finanšu regulai; BP posmā ierosināts iekļaut to kā *p.m.* (t. i., neierakstot konkrētu summu);
- n-1 gada PVN pašu resursu atlikumi un iepriekšējo gadu PVN atlikumu korekcijas. Atlikumu veido starpība starp pagaidu maksājumiem un summu, kas jāmaksā, atsaucoties uz faktiskajām bāzēm, ko Komisijai paziņo līdz n gada 31. jūlijam. Atlikums var būt pozitīvs vai negatīvs;
- n-1 gada papildu resursu (NKI resursu) atlikums un iepriekšējo gadu atlikumu korekcijas. Atlikumu veido starpība starp pagaidu maksājumiem un summu, kas jāmaksā saskaņā ar faktiskā NKI rādītājiem, ko Komisijai nosūta līdz n gada 1. oktobrim. Atlikums var būt pozitīvs vai negatīvs;
- n-2 gada plastmasas resursu atlikums un iepriekšējo gadu atlikumu korekcijas. Atlikumu veido starpība starp pagaidu maksājumiem un summu, kas jāmaksā, atsaucoties uz faktiskajām bāzēm, ko Komisijai paziņo līdz n gada 31. jūlijam. Atlikums var būt pozitīvs vai negatīvs;
- iepriekšējo finanšu gadu PVN, plastmasas un NKI pašu resursu korekciju ieskaita aprēķina rezultāts;
- ņemot vērā PVN, plastmasas un NKI korekciju kopējās summas pārdali, ierosina *p.m.* ierakstu PVN, plastmasas un NKI atlikumiem.

3. sadaļa atbilst administratīvajiem ieņēmumiem. To veido galvenokārt atskaitījumi no darbinieku atalgojuma, kas ir nodokļu ieņēmumi no algām un pensijām, darbinieku iemaksas pensiju shēmā, ieņēmumi no darbinieku pensiju tiesību pārskaitīšanas vai pirkšanas un ieņēmumi no īpašā atskaitījuma no algām, kā arī ieņēmumi, kas saistīti ar īpašumu un preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu un darbu.

4. sadaļa atbilst finanšu ieņēmumiem, nokavējuma procentiem un naudas sodiem. Tā galvenokārt ietver ieņēmumus no ieguldījumiem, piešķirtajiem aizdevumiem un banku kontiem, kā arī dažāda veida procentiem. Tā ietver arī procentus, kas saistīti ar dalībvalstu pašu resursu maksājumu kavējumiem. Naudas sodi, ko Komisija var uzlikt uzņēmumiem un uzņēmumu grupām par aizliegumu neievērošanu vai pienākumu nepildīšanu saskaņā ar konkurences vai transporta noteikumiem, kā arī naudas sodi Savienības ekonomikas pārvaldības ietvaros.

5. sadaļa atbilst ieņēmumiem, kas saistīti ar aizņēmumu un aizdevumu operācijām un saistītajām ES budžeta garantijām. Šajā sadaļā ieraksta arī dalībvalstu iemaksas MFP+ procentu likmju subsīdijās.

6. sadaļu veido visu veidu ieņēmumi, iemaksas un atmaksājumi, kas saistīti ar Savienības politiku. Šī sadaļa atbilst budžeta izdevumu daļā izmantotajai struktūrai un atspoguļo dažādās ES politikas jomas. Tā aptver šādas jomas: vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma, kohēzija, noturība un vērtības, dabas resursi un vide, migrācija un robežu pārvaldība, drošība un aizsardzība, kaimiņattiecības un pasaule. Tā ietver arī dažas citas iemaksas, piemēram, EBTA iemaksu, iemaksas Inovāciju fondā un Solidaritātes mehānismus.

6. sadaļa ietver arī Apvienotās Karalistes iemaksas ES budžetā saistībā ar Līgumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības ⁽¹⁾ un saistībā ar tirdzniecības un sadarbības nolīgumu.

⁽¹⁾ Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.).

3.2. Apvienotās Karalistes iemaksa 2024. gadam

Pamatojoties uz Līguma par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības 148. pantu, Apvienotā Karaliste veiks maksājumus Savienībai, lai segtu Apvienotās Karalistes daļu pirms 2021. gada nesamaksātajās saistībās, kas jāmaksā 2024. gadā, kā arī Apvienotās Karalistes daļu Savienības saistībās (piemēram, pensijas u. c.) un iespējamajās finanšu saistībās. Apvienotās Karalistes iemaksa ietvers arī Savienības maksājumus Apvienotajai Karalistei, kas jāveic saistībā ar pašu resursu korekcijām un korekcijām attiecībā uz finanšu gadiem līdz 2021. gadam.

Apvienotās Karalistes daļu (¹) aprēķina kā attiecību starp pašu resursiem, ko Apvienotā Karaliste nodevusi budžetā 2014.–2020. gadā, un pašu resursiem, ko šajā laikposmā nodevušas visas dalībvalstis un Apvienotā Karaliste. Apvienotās Karalistes galīgā daļa ir noteikta 12,43 % apmērā.

Turpmāk tabulā ir norādīti Apvienotās Karalistes aplēstās iemaksas elementi, kas ir zināmi šajā posmā. Summu, kas 2024. gadā jāiekļauj ES budžetā, aprēķina, ņemot vērā Izstāšanās līguma 148. pantā noteikto maksājumu kārtību.

	Atsauce uz izstāšanās līguma pantu	2024
Apvienotās Karalistes kopējā provizoriskā iemaksa 2024. gadam, tostarp:		3 871 679 363
1. Neizpildītās saistības pirms 2021. gada	140. pants	4 989 327 969
2. Savienības saistības/pensijas*	142. pants	311 423 222
3. Pašu resursu korekcijas un pielāgojumi, tostarp:		- 1 377 493 321
3.1. Pārpalikums/deficīts 2020. gadā	136. panta 3) punkta a) apakšpunkts	n.p.
3.2. Apvienotās Karalistes korekcijas atjauninājumi	136. pants	n.p.
3.3. PVN & NKI	136. pants	- 1 377 493 321
3.4. TPR	136. pants, 140. panta 4. punkts	p.m.
4. Naudas sodi	141. pants	- 8 055 249
5. Iespējamās saistības, tostarp:		p.m.
5.1. ĀAP, ESIF, EFIA, aizdevumi (garantiju fondi)	143. pants	p.m.
5.2. Finanšu instrumenti	144. pants	p.m.
5.3. Tiesas prāvas (tostarp naudas sodi)	147. pants	p.m.
6. EOTK neto aktīvi	145. pants	- 36 874 795
7. EIF ieguldījums	146. pants	- 6 648 463
8. Piekļuve tīkliem/sistēmām/datu bāzēm**	49. panta 2. punkts, 50. un 53. pants, 62. panta 2. punkts, 63. panta 1. punkta e) apakšpunkts, 63. panta 2. punkts, 99. panta 3. punkts, 100. panta 2. punkts	p.m.
* - summu 282 miljonu EUR apmērā iekļaus ES budžetā kā piešķirtos ieņēmumus.		
** - jāiekļauj ES budžetā kā piešķirtie ieņēmumi		

(¹) Kā minēts Izstāšanās līguma 136. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā un 140. līdz 147. pantā.

3.3. Konkurences naudas sodi

Definīcija

Komisija nosaka naudas sodus konkurences jomā uzņēmumiem, kas pārkāpj ES konkurences noteikumus. Kad Komisija ir noteikusi naudas sodus, tie:

- vai nu netiek apstrīdēti Eiropas Savienības Tiesā un kā tādi kļūst galīgi un maksājami trīs mēnešu laikā no dienas, kad saņemta vēstule, kurā paziņots lēmums par naudas soda noteikšanu, vai
- tiek apstrīdēti Eiropas Savienības Tiesā un tāpēc nav galīgi. Uzņēmumiem, kuriem noteikts naudas sods, tas jāsedz ar pagaidu maksājumu vai pieņemamu finanšu garantiju līdz tiesas procesa beigām (Finanšu regulas 108. pants).

Galīgos naudas sodus konkurences jomā, tiklīdz tie ir iekasēti, reģistrē kā budžeta ieņēmumus ES budžetā. Provizoriskie maksājumi tiek paturēti ārpus budžeta (Finanšu regulas 107. panta 1. punkts) līdz brīdim, kad tiesas procesa beigās naudas sodi kļūst galīgi.

Iekļaušana budžetā

Saskaņā ar Finanšu regulas 107. panta 2. punktu galīgos naudas sodus iekļauj budžetā, cik drīz vien iespējams. Pienācīgi pamatotos izņēmuma apstākļos vai tad, ja visi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir izsmelti pēc kārtējā finanšu gada 1. septembra, attiecīgās summas var iekļaut budžetā nākamajā finanšu gadā. Saskaņā ar šo noteikumu 2023. gadā iekasētās galīgo naudas sodu summas tiks iekļautas ES 2023. gada budžetā, veicot budžeta grozījumu.

Komisijas provizoriski iekasētās soda naudas nevar uzskatīt par budžeta ieņēmumiem provizoriskā maksājuma gadā. Līdz galīgā sprieduma pasludināšanai Komisijai ir jāpārvalda līdzekļi un jābūt gatavai atmaksāt naudas sodus, tostarp to radītos ieņēmumus, ja naudas sodi tiek samazināti vai anulēti.

Ņemot vērā spriedumu grafika un spriedumu rezultātu neparedzamību, par kārtējiem tiesā izskatāmiem naudas sodiem nav iespējams sniegt informāciju, kad tie tiks iekļauti budžetā un kāda būs iekasētā summa. Tāpat nav iespējams sniegt arī informāciju par iespējamām jaunām soda naudām, kas tiks uzliktas kārtējā gadā un kas var kļūt galīgas un tikt iekasētas vēl tajā pašā gadā.

Tāpēc līdz konkurences lietu noslēgšanai budžeta projektā katru gadu tiek iekļauta piesardzīga summa 100 miljonu EUR apmērā (saskaņā ar vispārējā ieņēmumu dokumenta 4 2 0. pantu).

Galīgo naudas sodu saraksti

Saskaņā ar Finanšu regulas 41. panta 7. punktu turpmākajās tabulās ir iekļauti saraksti ar Komisijas lēmumiem, ar kuriem no 2023. gada 28. aprīļa uzliek naudas sodus konkurences tiesību jomā.

Komisijas noteiktie naudas sodi konkurences tiesību jomā kopumā 497,2 miljonu EUR apmērā ir kļuvuši galīgi 2023. gadā vai iepriekšējos gados. No šīs summas ir iekasēti 99,6 miljoni EUR, no kuriem 37,5 miljoni EUR 2023. gadā (no kuriem 1,5 miljoni EUR iekasēti daļēji). Vēlāk šajā gadā Komisija budžeta grozījumā ierosinās koriģēt 100 miljonus EUR, kas jau ir iekļauti nobalsotajā 2023. gada budžetā.

Turpmākajās tabulās ir iekļauti četri naudas sodu veidi:

— naudas sodi, kas pilnībā iekasēti kārtējā gadā:

EUR					
Lietas lēmuma datums	Lietas nosaukums	Galīgais datums	Naudas soda apmērs	Iekasētās summas (2023. gadā un pirms tam)	Vēl jāiekasē
2.10.2017.	AT.39813 Baltic rail - AB LIETUVOS GELEZINKELIAI*AB LG	12.1.2023.	20 068 650	20 068 650	0
27.9.2019.	AT.40127 Canned vegetables - CECAB CENTRALE COOP AGRIC BRET, GROUPE D AUCY, COMPAGNIE GENERALE DE CONSERVE	23.1.2020.	18 000 000	18 000 000	0
27.9.2019.	AT.40127 Canned vegetables - COROOS INTERNATIONAL NV, COROOS BEHEER BV	13.12.2019.	13 647 000	13 647 000	0
Kopā			51 715 650	51 715 650	0

— vēl neiekasēti vai daļēji iekasēti naudas sodi, kuru atgūšana vēl nav pabeigta, jo sodītajiem uzņēmumiem ir finansiālas grūtības samaksāt soda naudu (naudas sodi ar apstiprinātiem maksājumu plāniem, piespiedu līdzekļu atgūšana, sarežģīta atgūšana un daļēja atgūšana uzņēmumiem, kas atgūšanas gaitā kļuvuši maksātnespējīgi):

EUR					
Lietas lēmuma datums	Lietas nosaukums	Galīgais datums	Naudas soda apmērs	Iekasētās summas (2023. gadā un pirms tam)	Vēl jāiekasē
30.6.2010.	COMP/38344 Prestressing Steel – PAMPUS INDUSTRIEBETEILIGUNGEN GMBH&, WESTFALISCHE DRAHTINDUSTRIE GMBH*, WESTFALISCHE DRAHTINDUSTRIE VERWALT	7.7.2016.	15 485 000	11 495 986	3 989 014
30.6.2010.	COMP/38344 Prestressing Steel - WESTFALISCHE DRAHTINDUSTRIE GMBH*	7.7.2016.	7 695 000	5 712 729	1 982 271
30.6.2010.	COMP/38344 Prestressing Steel – WESTFALISCHE DRAHTINDUSTRIE GMBH*, WESTFALISCHE DRAHTINDUSTRIE VERWALT	7.7.2016.	23 370 000	17 349 769	6 020 231
30.6.2010.	COMP/38344 Prestressing Steel – EMME HOLDING SPA	14.9.2016.	3 249 000	3 139 009	109 991
10.12.2014.	AT.39780 Envelopes - HOLDHAM	12.3.2015.	4 996 000	4 193 358	802 642
21.10.2015.	AT.39639 Optical disk drives – QUANTA STORAGE INC	16.6.2022.	7 146 000	0	7 146 000
06.4.2016.	AT.39965 Mushrooms - GRUPO RIBEREBRO INTEGRAL SL, RIBEREBRO INTEGRAL SOCIEDAD ANONIMA	19.1.2017.	5 194 000	2 727 668	2 466 332
17.12.2020.	AT.39563 Retail food packaging - CCPL CONSORZIO COOPERATIVE DI PRODUZIONE E LAVORO SOCIETA COOPERATIVA	28.2.2023.	4 010 000	0	4 010 000
29.11.2022.	AT.40547 Styrene Monomer - SYNTHOMER (UK) LIMITED, SYNTHOMER DEUTSCHLAND GMBH, SYNTHOMER PLC	1.2.2023.	43 011 000	0	43 011 000

EUR					
Lietas lēmuma datums	Lietas nosaukums	Galīgais datums	Naudas soda apmērs	Iekasētās summas (2023. gadā un pirms tam)	Vēl jāiekasē
29.11.2022.	AT.40547 Styrene Monomer - SYNBRA HOLDING BV, BEWI RAW BV	9.2.2023.	17 215 000	0	17 215 000
Kopā			131 371 000	44 618 519	86 752 481

— naudas sodi, par kuriem uzņēmumu likvidācijas dēļ vēl nav iekasēta daļēja vai visa summa (naudas sodi vēl ir apstrīdami, jo likvidācijas procedūras nav pabeigtas, bet atgūšanas iespējamība bieži vien ir minimāla);

EUR					
Lietas lēmuma datums	Lietas nosaukums	Galīgais datums	Naudas soda apmērs	Iekasētās summas (2023. gadā un pirms tam)	Vēl jāiekasē
3.12.2003.	COMP/E-2/38359 Electrical and mechanical carbon and graphite products - CONRADTY NURNBERG GMBH*	12.3.2004.	1 060 000	0	1 060 000
13.9.2006.	COMP/F/38456 Bitume – NL – ESHA HOLDING BV*, ESHA PORT SERVICES AMSTERDAM BV*, SMID & HOLLANDER BV*	27.12.2006.	11 500 000	0	11 500 000
30.9.2009.	AT.37956 Reinforcing bars – AACCIAIERIE E FERRIERE LEALI LUIGI S, LEALI SPA	11.3.2015.	6 093 000	764 279	5 328 721
30.9.2009.	AT.37956 Reinforcing bars – LEALI SPA	11.3.2015.	1 082 000	135 721	946 279
23.6.2010.	COMP/39092 Bathroom Fittings and Fixtures - RUBINETTERIA TEOREMA SPA*	30.9.2010.	421 569	40 407	381 162
23.6.2010.	COMP/39092 Bathroom Fittings and Fixtures - RAF RUBINETTERIA SPA*	30.9.2010.	253 600	0	253 600
7.12.2011.	COMP/39600 Refrigeration Compressors - ACC COMPRESSORS SPA*, APPLIANCES COMPONENTS COMPANIES SPA	12.3.2012.	9 000 000	0	9 000 000
27.11.2013.	AT 39633 Shrimps - GOLDFISH BV*, HEIPLOEG BEHEER BV*, HEIPLOEG BV*	9.12.2016.	27 082 000	0	27 082 000
08.2.2017.	AT.40018 Car battery recycling - RECYLEX SA, FONDERIE ET MANUFACTURE ET METAUX S, HARZ-METALL GMBH	03.6.2021.	26 739 000	2 342 337	24 396 663
10.12.2021.	AT.40054 Ethanol Benchmarks - ABENGOA BIOENERGIA SA*ABSA, ABENGOA SA*	11.3.2022.	20 000 000	0	20 000 000
Kopā			103 231 169	3 282 744	99 948 425

— naudas sodi, par kuriem mēs vēl neesam saņēmuši maksājumu, jo to termiņš vēl nav iestājies, vai naudas sodi, kas ir samaksāti, un notiek naudas iekasēšanas process;

EUR					
Lietas lēmuma datums	Lietas nosaukums	Galīgais datums	Naudas soda apmērs	Iekasētās summas (2023. gadā un pirms tam)	Vēl jāiekasē
11.11.2009.	COMP/38589/ESBO Heat Stabilisers ESBO Sector - AACHENER CHEMISCHE WERKE GESELLSCHA, CHEMSON POLYMER-ADDITIVE AG*, GEA GROUP AG*	26.4.2023.	1 086 129	0	1 086 129
11.11.2009.	COMP/38589/ESBO Heat Stabilisers ESBO Sector - CHEMSON POLYMER-ADDITIVE AG*, GEA GROUP AG*	26.4.2023.	827 842	0	827 842
11.11.2009.	COMP/38589/ESBO Heat Stabilisers ESBO Sector - GEA GROUP AG*	26.4.2023.	1 432 229	0	1 432 229
21.10.2015.	AT.39639 Optical disk drives - TOSHIBA SAMSUNG STORAGE TECHNOLOGY, TOSHIBA SAMSUNG STORAGE TECHNOLOGY	16.6.2022.	41 304 000	0	41 304 000
21.10.2015.	AT.39639 Optical disk drives - SONY ELECTRONICS INC., SONY CORPORATION	16.6.2022.	21 024 000	0	21 024 000
21.10.2015.	AT.39639 Optical disk drives - SONY OPTIARC INC	16.6.2022.	9 782 000	0	9 782 000
27.6.2019.	M.8179 Canon/Toshiba Medical Systems Corporation, 14. panta 2. punkta procedūra	31.8.2022.	28 000 000	0	28 000 000
4.7.2019.	AT.37956 Reinforcing bars – FERALPI HOLDING SPA	15.12.2022.	5 125 000	0	5 125 000
17.12.2020.	AT.39563 Retail food packaging - COOPBOX GROUP SPA, CCPL CONSORZIO COOPERATIVE DI PRODUZIONE E LAVRO SOCIETA COOPERATIVA	17.3.2023.	4 627 000	0	4 627 000
17.12.2020.	AT.39563 Retail food packaging - CCPL CONSORZIO COOPERATIVE DI PRODUZIONE E LAVORO SOCIETA COOPERATIVA, COOPBOX EASTERN S. R.O.	17.3.2024.	789 000	0	789 000
17.12.2020.	AT.39563 Retail food packaging - COOPBOX EASTERN S.R.O.	17.3.2024.	15 000	0	15 000
29.11.2022.	AT.40547 Styrene Monomer - TRINSEO PLC, TRINSÉO EUROPE GMBH	15.12.2022.	32 621 000	0	32 621 000
29.11.2022.	AT.40547 Styrene Monomer - SUNPOR KUNSTSTOFF GMBH*, O N SUNDE AS	10.3.2023.	31 720 000	0	31 720 000
29.11.2022.	AT.40547 Styrene Monomer - SYNTHOS SPOLKA AKCYJNA, SYNTHOS STYRENICS SERVICES BV	13.3.2023.	32 505 000	0	32 505 000
Kopā			210 858 200	0	210 858 200

Saistībā ar konkurences tiesību pārkāpumiem noteikto naudas sodu saraksts, par kuriem celta pārsūdzība Eiropas Savienības Tiesā

Komisijas pieņemto naudas sodu konkurences tiesību jomā, kuri uz 2023. gada 28. aprīli tiek apstrīdēti Eiropas Savienības Tiesā, kopējā summa ir 11 825 miljoni EUR. Turpmāk tabulā ir iekļauts attiecīgo lietu saraksts.

			EUR
Lietas lēmuma datums	Lietas nosaukums	Naudas soda apmērs	
13.5.2009.	COMP/C-3/37990 Intel	0	
30.9.2009.	AT.37956 Reinforcing bars	10 949 000	
09.7.2014.	AT.39612 Perindopril (Servier)	315 028 198	
19.7.2016.	AT.39824 Trucks	880 523 000	
7.12.2016.	AT.39914 Euro Interest Rate Derivatives	451 850 000	
17.3.2017.	AT.39258 Airfreight	730 762 616	
27.6.2017.	AT.39740 Google Search (Shopping)	2 424 495 000	
21.03.2018.	AT.40136 Capacitors	170 822 000	
24.4.2018.	M.7993 Altice/PT Portugal	118 275 000	
18.7.2018.	AT.40099 Google Android	4 125 000 000	
17.12.2018.	AT.39849 BEH Gas	77 068 000	
20.3.2019.	AT.40411 Google Search (AdSense)	1 494 459 000	
18.7.2019.	AT.39711 Qualcomm (predation)	242 042 000	
27.9.2019.	AT.40127 Canned vegetables	20 000 000	
14.7.2020.	AT.40410 Ethylene	155 769 000	
26.11.2020.	AT.39686 CEPHALON	60 480 000	
20.1.2021.	AT.40413 Focus Home, AT.40414 Koch Media, AT.40420 ZeniMax, AT.40422 Bandai Namco, AT.40424 Capcom - Valve Corporation	1 624 000	
28.4.2021.	AT.40346 SSA Bonds	15 852 000	
20.5.2021.	AT.40324 EGB	371 393 000	
28.6.2021.	AT.39914 Euro Interest Rate Derivatives Readopted	31 739 000	
2.12.2021.	AT.40135 Forex	83 294 000	
25.1.2022.	AT.39839 Telefónica un Portugal Telecom	12 146 000	
12.7.2022.	AT.40522 METAL PACKAGING	31 522 000	
Kopā		11 825 092 814	

